

Д.Ж. К. РОУЛИНГ

Harry Potter

Һәм

ФӘЛСӘФӘЧЕ ТАШЫ

ТАТАР ТЕЛЕНДӨ

J. K. Rowling

Harry Potter
and the
Philosopher's
Stone

Дж. К. Роулинг

Һарри Поттер
һәм
Фәлсәфәче
ташы

POTTER.TATAR
тәржемәсе

Татар теленә тәржемә итүчеләр:

Алия Әхмәдуллина
Гүзәл Әхмәтгәрәй
Динә Галимжанова
Рифат Гимәтев
Ләйлә Исламова
Ислам Кәримов
Гөлчәчәк Мостафина
Алсу Фазлыева
Заһир Хәсәнов
Булат Шәймиев
Айдар Шәйхин
Сәрбиназ Шәйхулова
Азат Якупов
Рашат Якупов

Тәржемә төркеме координаторы – Айдар Шәйхин
Бизәләш – Азат Якупов

POTTER.TATAR

GIYLEM.TATAR

Әлеге китапның татар теленә тәржемәсе махсус рөхсәт алынганчы табыш алу максатында кулланыла алмый. Автор хокукы мәсьәләсе белән bez@giylem.pro адресына яза аласыз.

Татар теленә 2017 елда «Гыйлем» берләшмәсе каршындагы potter.tatar берлеге тарафыннан тәржемә ителде.

Тышлыкта Казу Кибуиши рәсеме кулланылды.

Беренче тапкыр Бөекбританиядә 1997 елда нәшер ителде.
Bloomsbury Publishing Plc, 36 Soho Square, London, W1D 3QY

Copyright © 1997 J.K. Rowling

Һарри Поттер, исемнәр, персонажлар һәм бәйле булган башка элементлар Warner Bros. ширкәтенең автор хокуклары һәм сәүдә маркасы белән яклана, 2000™

хикәятләр яратучы Джессикага,
шулай ук аларны яратучы Аннага,
һәм монысын беренче булып ишеткән Дига

Исән калган малай

Бүрекүз урамының дүртенче йортында яшәүче Дурслъләр, Ходайга мең шөкер, гап-гади кеше булуларын зур горурылык белән сөйлиләр иде. Сәер яки серле хәлләргә юлыгуны иң соңгы чиратта гына алардан көтә аласыз, чөнки Дурслъләрнең башын андый юк-бар белән катыру бөтенләй мөмкин булмаган эш!

Мистер Дурслъ — бораулар ясый торган «Граннигс» ширкәтенең¹ директоры. Бу таза һәм нык бәдәнле адәмнең күренер-күренмәс кенә муены һәм бик куе мыегы бар иде. Ә аның тормыш иптәше, сары чәчле ябык миссис Дурслънең, муены гади муеннардан төгәл ике тапкырга озынрак булуы белән күренекле иде. Бу кимчелеге, әйтергә кирәк, аңа файдага булып чыкты, чөнки Дурслъ ханым озын муены белән койма башыннан үрелеп, күршеләре артыннан күзәтергә, аларның ни сөйләшкәннәрен тыңлап вакыт үткәргә бик ярата иде. Дурслъләрнең Дадли исемле малайлары да бар. Алар аны дөньяның иң ягымлы сабые итеп күрә иде.

Дурслъләрнең жаны ни тели, каршыларында һәммәсе бар иде. Эмма моннан тыш, аларның бер сере дә бар. Иң курыкканнары да шул сернең чишелүе. Берәрсә Поттерлар турында белеп алса, ни булагагын күз алдына китерергә дә курка Дурслъләр. Миссис Поттер белән Дурслъ ханым бертуган сеңелләр булсалар да, аларның күрешмәгенә берничә ел вакыт узгандыр инде. Дөресең әйткәндә, миссис Дурслъ сеңлесе бөтенләй булмаган сыман кыяфәт чыгара, чөнки бу сеңлекәше һәм аның бернигә дә ярамаган ире Дурслъләрнең нәкъ капма-каршысы иде. Поттерлар гайләсе бу тыныч урамга килеп чыкса, күршеләренең ни әйтәселәрен уйлап, Дурслъләр хәтта калтырап та куя. Поттерларның да аңа туган сабийлары барын беләләр алар, ләкин ул малайны әле бер тапкыр да күрмәделәр. Бу бала Поттерлардан читләшер өчен тагын бер сәбәп булды: Дурслъләр Дадлиларының мондый ата-анадан туган бала белән аралашуына катгый каршы.

Мистер һәм миссис Дурслъләр безнең хикәя башланып китәчәк күңелсез соры сишәмбе иртәсендә уянган чакта, бернәрсә дә, шул исәптән, караңгы болытлар белән капланган күк йөзә дә, бик тиздән бөтен илдә сәер һәм гажәеп хәлләр башланачагы турында хәбәр итмәде. Дурслъ әфәнде, нидер мырлап, эшкә кия торган иң эшкә галстугын бәйләде, ә миссис Дурслъ, бар көченә елаган Дадлины жиңеп, биек урындыкка утыртканнан соң, май кояшы кебек балкып, иренә соңгы гайбәтләренә сөйләп чыкты.

Аларның берсе дә тәрәзненең теге ягында очып үткән зур соры ябалакны күрмәде.

Тугызынчы ярты житү белән, Дурслъ әфәнде букчасын кулына алды, иптәшенең битеннән «пәп» итте, аннары Дадликаен да үбеп сабуулашырга теләде,

---

¹ Ширкәт – фирма

ләкин булдыралмады: тагын котырына башлаган бала алдындагы боткасын стенага чиртү белән мәшгуль иде.

— И бәпчегем! – дип сукрана-сукрана, Дурслъ әфәнде өеннән чыкты һәм, машинасына утырып, дүртенче йортның ишегалдынан кузгалып китте.

Урам чатында Дурслъ әфәнде сәер хәлләрнең беренче билгесен күрдә – бер песи карта укып утыра иде. Беренче мизгелдә ни күргәнән аңламый да калган Дурслъ башын борып, янәдән шул якка карады: Бүрекүз урамы почмагында чыннан да буй-буй төсле песи утыра, ләкин алдында карта ише бер нәрсә дә юк иде.

— Нәрсә булды инде бу? Күземә әллә нәрсәләр күренә башлады инде. Күрәсен, сүнмәгән фонарь утлары шулай уйныйдыр, шәт, – шулай үзен тынычландырып, Дурслъ әфәнде күзләрен чытырдатып йомып кире ачты да, песигә туры карады. Песи исә аның күзләренә бакты. Чатны узып, туры юлга чыккач, Дурслъ песигә көзгедән күз салды. Хәзер жан иясә «Бүрекүз урамы» дигән язуны укый иде – ә, юк-юк, дөресрәге, ул аңа карый иде, песиләр бит, әйе, карталарны да, юл билгеләрен дә укый белмиләр, юк-юк, син нәрсә, каян белсеннәр ди инде!

Дурслъ әфәнде, башын боргалый-боргалый, кайнаган миеннән песи затын алып атты. Шәһәргә таба юлын дәвам иткәндә, ул бүген сатып алынасы бораулар турында гына уйларга тырышты.

Ләкин шәһәр читендә үк аңа бораулар турында онытырга туры килде. Иртәнге вакытка хас гадәти бөкегә эләккәч, ул ирексездән тирә-юңдә йөргән сәер киёмле кешеләргә игътибар итте. Алар мантия¹ кигән иде. Мәзәк итеп киенүчеләрен Дурслънең жене сөйми иде – кара инде ул хәзерге яшьләргә, өсләренә теләсә нәрсә тагып йөриләр бит! Дурслъ бу кешеләрен дә бер яңа ахмак модага иярүчеләр дип уйлады. Ул инде бармаклары белән рульга суккалый башлагач, күзе машина янында гына басып торган шул тилеләргә төште. Алар бик кызып нидер пышылдашалар иде. Мистер Дурслъ алар арасында бер дә яшь булмаган кешеләрнең дә булуына гажәпләнде – әнә тегесе, мәсәлән, аннан күпкә олырак иде, ә үзе зөбәржәт төсле мантия киеп куйган! Менә сиңа мә! Ләкин аннары Дурслънең башына яңа фикер килде: бу сәер бәндәләр, күрәсен, хәйрия өченме шунда, нидер жыйлардыр... әйе, нәкъ шулайдыр әле ул. Бөкедә торган машиналар, ниһаять, кузгалды һәм берничә минуттан Дурслъ әфәнде «Граннигс»ның машина кую урынына кереп туктады, ә мие исә янәдән бораулар белән тулды.

Дурслъ әфәнде тугызынчы катта урнашкан эш бүлмәсендә һәрвакыт тәрәзәгә аркасы белән утыра иде. Әгәр бүген дә шулай утырмаса, бу иртәдә бораулар турында уйларга күпкә авыррак булыр иде аңа. Урамдагы кешеләрдән аермалы буларак, ул көпә-көндөз һаваны гизгән ябалакларны күрмәде; урамда үткән-сүткән кешеләр исә, баш өсләреннән берсе артыннан берсе очып үткән ябалакларга төртеп күрсәтеп, шаккатудан авызларын ябалмый тора иде. Әмма Мистер Дурслънең иртәсә ябалакларсыз гади иртә иде. Ул биш кешегә акырырга житеште. Мөһим эш белән телефоннан берничә тапкыр шалтыратып алды, тагын берәз кычкырырга өлгерде. Төшке аш вакыты җиткәннән соң, аякларын берәз язарга теләп, юлның теге агындагы кибеттән йөземле икмәк алырга уйлаганчы, аның кәефе бик шәп иде.

¹ Мантия – плащ сыман киң һәм озын киём, ул башка киём өстеннән киелә. Чапанга охшаган

Мантияларга төрөнгөн кешеләр турында онытырга да өлгөргөн иде инде ул, ләкин кибет янында тагын шуларны күрдө. Яннарыннан узганда аларга усал караш ташлап китте. Алар аны нишләптер борчуга салды. Бу өер артык нык дулкынланып нидер пышылдаша иде. Хәйриягә акча жыю өчен савытлары да күрәнми тагын. Кулына зур күмәч тотып, инде кайтырга юл тотканда, Дурсль тегеләрнең әңгәмәсеннән берничә сүз ишетте:

— Поттерлар, нәкъ Поттерлар, мин ишеткән идем...

— Әйе, аларның улы, Гарри.

Мистер Дурсль кинәт туктап калды. Курку хисе аның бөтен гәүдәсен баскан кебек булды. Теге пышылдашканнарда нидер әйтергә теләп борылды, ләкин кире уйлады.

Ул юл аша йөгереп чыкты да, кабинетына ашыкты; сәркатибенә борчыма-ска әмер бирде, телефонын кулына алып, өй номерын жыйды һәм, инде шалтыратам дигәндә, бу фикереннән дә баш тартты. Телефонын куйды һәм, мыекларын тирбәтә-тирбәтә, уйлана башлады. Юк, ул ахмак иде. Поттер ул кадәр сирәк фамилия түгел бит инде. Гарри исемле малайлары булган Поттерларның да күплегендә шикләнми иде ул. Уйлап карасаң, ул бит балдызының улына Гарри дип исем кушканын да төгәл белми. Аның бу малайны күргәне дә юк. Балки, ул Гарридыр? Яисә Нарольд? Һәрхәлдә, Дурсль ханымны борчуның мәгънәсе юк. Сеңлесе турында сүз чыкса, кәефе нык төшә бит. Ул аны гаепләми дә – апасы шундый булгач, нишлисәң инде. Тик барыбер, бу мантиялә кешеләр...

Төшке аштан соң бораулар турында уйлау авыр иде. Кичке биштә офисыннан чыкканда да фикерләре әллә кайда йөздә, шуңа күрә ул ишек артында торган бер кешегә бәрелә язды.

— Гафу итегез, — дип мырылдады ул, кечкенә генә бабайның чактан гына егылмый калуын күргәч. Фэкатъ берничә секундтан соң гына ул аның шәмәхә мантия кигәнән аңлады. Тик бабай аны жиргә аударып язган абзыйга бер дә үпкәләми иде ахрысы. Киресенчә, киң елмаеп, ул урамдагы башка кешеләрнең дә игътибарын җәлеп иткән чыелдык тавыш белән Дурсльгә эндәште:

— Гафу үтенмәгез, кадерле сэр, чөнки минем бүгенге сөенечемне берни дә боза алмый! Шатланыгыз, чөнки Үзегез-Беләсез-Кем ниһаять җиңелде! Хәтта сезнең кебек маглар да бу бәхетле, бәхетле, бәхетле көндә сөенергә тиеш!

Һәм бабай, Дурсльне кочаклап, юлын дәвам итте.

Мистер Дурсль катып калгандай булды. Аны әле генә чит кеше кочаклады. Аны маг дип атадылар – бу сүз ни генә аңлатса да, аңа бер дә күңелле түгел иде. Ул курка калды. Үз машинасы янына ашыкты һәм, гомерендә беренче тапкыр, бу хәлләрнең башында туган фантазия генә булуына өметләнеп (ә моңарчы ул фантазияләргә өнәп бетерми иде), өнә юл тотты.

Ул дүртенче йортка таба борылуга, күзенә кәефен бер дә яхшыртмаган нәрсә чалынды – баягы пәси һаман шунда иде! Хәзер ул койма буенда утыра. Аның шул ук пәси булуында бер шик тумады, чөнки күз төпләрендәге эзләр бер үк иде.

— Перрәс! – дип кычкырып жибәрде мистер Дурсль. Песи кымшанмады да. Әфәндегә игътибар белән карап кына куйды. «Тәртипле песиләр шулай утырамыни соң ул?» – дип уйлап куйды Дурсль әфәнде. Аннары, үзен кулга алып, өенә керде. Ул һаман да хатынына берни дә хәбәр итмәскә тели иде.

Дурсль ханымның көнө исә гадәттәгечә яхшы узган булып чыкты. Ирен кичке аш белән сыйлаган арада ул Миссис Күрше-Хатыны-апаның үз кызын тыңлата алмавын да, Дадлиның өр-яңа сүз («Теләмим!») әйтергә өйрәнүен дә сөйләп чыкты. Дурсль әфәнде исә хәленнән килгәнчә үзен гадәттәгечә тотарга тырышты. Дадлины йокларга яткыргач, ул, нәкъ кичке хәбәрләр башланган вакытка туры китереп, түр якка чыкты.

— Һәм соңгы яңалык. Орнитологлар хәбәр итүенчә, бүген англиз ябалаклары үзләрен бик сәер тотканнар. Гадәттә төнлә генә ауга чыга торган ябалакларны көндөз беркемнән дә күргәнә юк иде диярлек. Ләкин бүген таң атканнан башлап теләсә кайсы юнәлештә очучы йөзләгән ябалак күзәтелде. Белгечләр кошларның йокы сәгәтләре үзгәрүен аңлата алмый, – диктор елмайды. – Бик серле бу. Ә хәзер Джим МакГаффин һава торышы турында сөйләр. Джим, төнлә ябалак яңгыры явармы соң?

— Хуш, Тед, – диде синоптик. – Монысы хакында берни дә әйтә алмыйм, ләкин бүген үзен сәер тотучылар ябалаклар гына түгел. Кент, Йоркшир һәм Данди кебек бер-берсеннән ерак урыннардан тамашачылар шалтыратып, кичкә вәгъдә иткән жылы яңгыр урынына йолдыз яңгыры яуды дип сөйлиләр. Бәлки, кайберәүләр Учаклар төнен¹ бәйрәм итәргә тотынгандыр. Жәмәгать, бәйрәм килсә атнада гына! Ә бүген мин сезгә яңгырлы төн вәгъдә итәм.

Кәнәфиендә утырган Дурсль үррә каткандай булды. Британияне күктән төшкән йолдызлар каплаган? Көндөз ябалаклар оча? Урамнарны сырып алган мантияле кешеләр? Һәм бу пышылдашу, Поттерлар туында туктаусыз пышылдашулар...

Миссис Дурсль ике чынаяк чәй күтәрәп түр якка керде. Болай ярамый инде. Ул аңа әйтергә тиеш. Борчылган чагындагыча тамак кырып, сүз башлады:

— Эээ... Петуния, кадерлем... Соңгы вакытта апаның хәбәре булмагандыр?

Нәкъ ул фаразлаганча, миссис Дурсльнең йөзөндә шаккату катыш ачулану чалымнары пәйда булды. Нишлисәң, алар бит аның апасы барлыгын гадәттә искә алмыйлар иде.

— Юк, – диде ханым кисәк кенә. – Ә нәрсә?

— Яңалыкларда сәер хәлләр турында сөйләделәр – дип мыр-мыр килә башлады мистер Дурсль. – Ябалаклар... күктән коелган йолдызлар... һәм шәһәрдә дә сәер затлар күп иде бүген...

— Шуннан нәрсә? – диде Дурсль ханым, кычкырып дәрәжәгә житеп.

— Мин уйлап куйдым әле... Бәлки, болар.. син беләсәң бит инде, аның кабиләсә белән бәйлә түгел микән...

¹ Учаклар төне (яки Гай Фокс төне) – Бөекбритания халкы 5 ноябрьгә каршы төндә үткәрә торган бәйрәм

Дурслъ ханым кысылган иреннәре белән чәй эчә иде. Мистер Дурслъ исә «Поттерлар» исемен ишеткәнән әйтә алырмынмы-юкмы дип уйлап утырды. Булдыра алмам дигән нәтижәгә килеп, ул, мөмкин кадәр игътибарсызрак тавыш белән, сорап куйды:

— Ә аларның улы безнең Дадли белән бер яшәтә бугай, әйеме?

— Әйе дип уйлыйм, – диде миссис Дурслъ тартып-сузып кына.

— Ә аның исеме ничек иде? Һовард, ялгышмасам?

— Һарри. Миңа калса ямьсез урам исеме.

— О, әйе, – диде мистер Дурслъ, шып итеп туктый язган йөрәгә белән. – Килешәм.

Йокы бүлмәсенә менгәннән соң ул бу теманы башка кузгатмады. Хатыны ваннага кереп киткәч, мистер Дурслъ, тәрәзә янына килеп, аска, бакчасына карады. Теге пәси һаман шунда утыра иде. Нәрсәндер көткәндәй, ул Бүрекүз урамына карый иде.

Бәлки, бу аның күзенә генә күренәдер? Бәлки, бу хәлләргә Поттерлар кагылышлы түгелдер? Чөнки әгәр шулай булса... Әгәр аларның бу адәмнәр белән бәйләнеше барлыгы беләнсә... Юк, ул моңа түзә алмас...

Дурслъләр йокларга ятты. Дурслъ ханым бик тиз йокыга китсә дә, әфәндегә әле шактый вакыт боргаланып ятырга һәм бүген күргәннәр турында уйланырга туры килде. Инде йоклап китәр алдыннан туган соңгы үе ғына жанына жылы өрде: әгәр бу хәлләргә Поттерларның катнашы булса да, Дурслъләргә якин да килмәячәк бит алар. Петуниянең дә, аның үзенең дә Поттерлар турында ни уйлаганын тегеләр яхшы белә ич. Алда булырга мөмкин хәлләрдә исә Дурслъләрнең катнашуын ул күз алдына да китерә алмый. Әфәнде киң итеп иснәде дә, борылып ятты. Юк, бу аларга кагылмаячак...

Ничек ялгышканын белсә иде ул.

Дурслъ әфәнде инде жиденче төшен күргәндә, диварның теге ягында утырган пәсинең күзләрендә йокының бер тамчысы да юк иде. Ул Бүрекүз урамының ерак почмагынан күзен дә алмыйча, балбал кебек хәрәкәтсез утыруын давам итте. Күрше урамда машина ишеге шап итеп ябылгач та, баш өстеннән ике ябалак очып узгач та кымшанмады ул. Дөрәсен әйткәндә, ул төннең нәкъ уртасы житкәнче селкенеп тә карамыйча тик утырды.

Төннең урта сәгәте житү белән, урамның пәси күзәткән почмагында кеше күренде. Ул, күктән төшкән фәрештә сыман, кинәт кенә бер тавышсыз пәйда булды. Пәси, аны күреп, койрыгын селкетте һәм күзләрен кысты.

Бүрекүз урамында аңа охшаган кешенең күренгәнә юк иде әле. Көмеш чәчләре һәм билән ике тапкыр уратырлык озын сакалыннан аңлашылганча, бу озын һәм ябык ир-ат бик карт инде. Ул өстенә ниндидер озын киёмнәр һәм шәмәхә төстөгә мантия кигән, ә аягында озын үкчәле прәшкәле итекләр. Аның зәңгәр күзләреннән яктылык бөркелә һәм алар аның ярымтүгәрәк күзлегә ар-

тыннан ялтырап тора. Картның борыны озын һәм кимендә ике тапкыр сындырылган сыман кәкре. Бу әфәнденең исеме Альбус Дамблдор иде.

Альбус Дамблдор, күрәсен, исеменнән алып сәер итекләренә кадәр бер сыйфатын, бер үзенчәлеген дә якты чырай көтмәгән урамга килеп элэгүен аңлап бетерми иде. Ул нидер эзләп мантия кесәләрен актарды. Ләкин аннары артынан кемнәңдер күзәтүен сизеп алды булса кирәк, чөнки кинәт кенә урамның ерак почмагынан аңа текәлеп баккан песигә күз салды. Нишләптер, песи аның кәефен күтәрәп жибәрде. Ул, көлемсерәп:

— Монысын мин чамаларга тиеш идем, – диде.

Карт эзләгән әйберен эчке кесәсендә тапты. Беренче карашка, бу көмеш ут кабызгыч иде. Ул аны чирттереп ачты, өскә күтәрдә һәм ниндидер төймәгә басты. Якындагы урам лампасы әкрән тавыш белән сүнде. Тагын чиртте – икенче лампа да караңгылыкка чумды. Сүндергечкә ул уника тапкыр чиртте, һәм ниһаять, урамда бердәнбер яктылык чыганагы булып картка ерактан караган песиненң ике кечкенә күзе генә калды. Әгәр хәзер берәрсе тәрәзәдән караса, беркем дә, хәтта бөркет күзле Миссис Дурсль дә, берни дә күрә алмас иде. Дамблдор Сүндергечне мантия кесәсенә тыгып куйды да, урам буйлап дүртенче йортка таба төште. Анда ул песи янына, койма буена утырды. Ул аңа карамады, ләкин күпмедер вакыттан соң аның белән сөйләшә башлады.

— Сезне монда күрү бик кызык хәл, профессор МакГонагалл.

Ул елмаеп борылды, ләкин песи юкка чыккан иде инде. Аның урынында Дамблдор шактый җитди кыяфәтле, күзлекле хатын-кызга елмаеп карап тора иде. Апаның шакмаклы күзлек кысасы песиненң күз төбәндәге эзләргә туры килә иде. Ул да зөбәржәт төсәндәге мантия кигән, ә кара чәчләре тыгыз итеп бәйләнгән. Аның кыяфәтендә усал чалымнар бар иде.

— Сөз мине ничек таныдыгыз? – дип сорады ул.

— Кадерле профессор, минем гомеремдә дә шулай хәрәкәтсез утырган мәчәне күргәнем булмады.

— Булырсың монда хәрәкәтсез, көне буе кирпич диварда утырып – диде профессор МакГонагалл.

— Көне буемы? Бәйрәм итәсе урында? Мин монда килеп җиткәнче дистәләгән бәйрәм мәҗлесе күрдәм.

Профессор МакГонагалл усал итеп пошкырды.

— Аһ, әйе, һәркем бәйрәм итә, анысы хақ, – диде ул кырыс кына. – Аларга саграк булсалар ярый бит инде – ә юк, тәртипсез кыланалар. Хәтта маглар да нидер сизенә. Яңалыкларында сөйләделәр.

Ул Дурсльләренң караңгы тәрәзәсенә таба борылып карады

— Ишетеп калдым. Ябалак көтүләре, күктән төшкән йолдызлар... Дөрөс, маглар бу хәлләрне аңлап бетерми – алар гел ахмак инде. Ә менә Кенттагы йолдыз

янгыры, мин һич шикләнмим, Дедалус Диглның эше булырга тиеш. Аның гына башы шундый буш!

— Сез аларны гаепләмәгез инде, – диде Дамблдор йомшак кына. – Соңгы унбер елда бәйрәм итәр өчен сәбәпләр әлләни булмады да бит.

— Беләм лә анысын, – диде МакГонагалл, һаман ачулы килеш. – Әмма башны югалтырга да ярамый. Тылсымчылар тәмам онытылып, магл киёмнәрен дә кимчә көпә-көндөз урамнарда йөри, өстәвенә, әллә ниләр сөйлиләр тагын.

Ул, Дамблдор нидер әйтер дигән өмет белән аңа күз кырые белән генә зәһәр караш ташлады, ә карт дөшмәгәч, дәвам итте:

— Үзегез-Беләсез-Кем инде юкка чыкты дигән көнне магллар безнең хакта белеп алса, бәйрәм хәле калыр иде микән. Дамблдор, Ул бит чыннан да жиңелде?

— Шулай ахрысы, – җавап кайтарды Дамблдор. – Бүген чыннан да шатлык көне, профессор. Лимон кәнфите теләмисезме?

— Э... нәрсә?

— Лимон кәнфите. Магл тәм-томнарының мин иң яратканы.

— Юк, кирәкми, рәхмәт, – диде профессор МакГонагалл коры гына. Ул хәзер кәнфит ашар чак түгел дип саный иде. – Инде әйткәнәмчә, Үзегез-Беләсез-Кем юкка чыккан булса да ....

— Кадерле профессор, сезнеке кебек акылга ия кеше аны үз исеме белән атарга тиеш. Каян чыккан инде бу – Үзегез-Беләсез-Кем, имеш. Унбер ел буена кешеләрне аны үз исеме белән атарга үгетләдем. Волдеморт!

МакГонагалл дерт итте, ә береккән лимон кәнфитләрен аеру белән мәшгуль булган Дамблдор моны сизми дә калды.

— Үзегез-Беләсез-Кем дип сөйләшкәндә буталып бетәм мин. Аның Волдеморт дигән исемең әйтүдән куркуның бер сәбәбен дә тапмыйм.

— Беләм, Сезнең өчен сәбәп юк, – диде профессор МакГонагалл, ачу катыш сокланулы тавыш белән. – Әмма Сез башка кеше. Үзегез-Беләсез... әй, ярый, Волдемортның бары Сездән генә куркуы һәркемгә билгеле.

— Арттырып жибәрәсез, – диде Дамблдор тыныч кына. – Волдемортта миндә беркайчан да булмаячак куәт бар иде.

— Сез андый куәтне кулланыр өчен артык изгелекле кеше булганга гына ул.

— Профессор, әле ярый караңгы монда. Мадам Помфри минем колакчыннарыны мактаганнан бирле шулай кызарганым юк иде.

Профессор МакГонагалл игътибар тулы күзләре белән Дамблдорга карады.

— Ябалаклары нәрсә, тылсымчылар арасында нинди сүзләр йөри бит әле! Ни сөйләгәннәрен беләсезме? Аның юкка чыгуы турында? Ни өчен жиңелүе...

Профессор МакГонагаллның аны барыннан да бигрәк борчыган мәсьәләсе, көнә буге каты һәм салкын дивар буенда утырырга мәжбүр иткән табышмагы турында сүз кузгатканлыгы йөзенә чыккан иде. Дамблдорга әллә пәси, әллә кеше күзләре белән текәлеп карап куюы да шуны сөйләде. Ә Дамблдор исә җавап бирергә ашыкмыйча, лимон кәнфите сайлау белән мәшгуль булды.

— Әле тагын шуны да сөйлиләр, — дип дәвам итте МакГонагалл. — Узган төндә Волдеморт Годрик чокырына барган икән. Ул анда Поттерларны эзләгән диләр. Халык сүзә дәрәс булса, димәк... Лили белән Джеймс Поттерлар... алар.. һәлак булганнар?

Дамблдор башын иде. Профессор МакГонагалл «ah!» итте.

— Лили һәм Джеймс... Ышанып булмый... Минем моңа ышанасы да килми иде... Ah, Альбус...

Дамблдор кулын сузды һәм профессорның җилкәсеннән какты.

— Мин беләм, беләм... — диде ул авырлык белән.

МакГонагалл янәдән сөйли башлаганда, аның тавышы калтырый иде.

— Эмма бу гына түгел бит әле. Ул Поттерларның улын, Гаррины да үтерергә теләгән, дип сөйлиләр. Ләкин булдыралмаган. Ул нәни сабийны үтерә алмаган. Ни өчен һәм ничек шулай килеп чыкканын беркем белми, эмма кешеләр әйтүенчә, Гарри Поттерны үтерә алмагач, Волдемортның бөтен куәте беткән — менә шуңа күрә юк булган ул.

Дамблдор ямансу гына башын селкеде.

— Бу, бу дәрәсмени? — профессор МакГонагалл дерт итте. — Бөтен кылган явызлыкларыннан соң... күпме кешенәң гомерен өзгәннән соң... Бер сабийны җиңә алмаганмы? Шаккаткыч хәл. Аны туктатыр өчен күпме көч түгелде бит. Күкләрнең нинди мөҗизасы белән исән калды икән Гарри?

— Без бары фаразлы гына алабыз монысын, — дип җавап бирде Дамблдор. — Бәлки, без бу сорауга җавапны беркайчан да таба алмабыз.

Профессор МакГонагалл чигүле кулъяулыгын алып, күзлек астында бәрәп чыккан яшьләрен сөртте. Дамблдор исә борыны белән тавыш чыгарып сулады да, кесәсеннән алган алтын сәгатенә карады. Бу гади сәгать түгел иде: аның уникалыгы булса да, сәгать саннары юк. Алар урынына куелган нәни планеталар әйләнә-буйлап хәрәкәт итә иде. Дамблдор сәер сәгатьнең ни күрсәткән, һичшиксез, аңлады, чөнки аны кесәсенә тыгып куйгач, ул болай диде:

— Гагрид соңара. Сүз уңаеннан, сез минем монда киләчәгемне аның аркылы ишеткәнсездер дип уйлыйм. Дәрәс бит?

— Әйе, — җавап кайтарды профессор МакГонагалл. — Һәм минем уйлавымча, сез башка меңләгән урынга бармыйча, нәкъ шушы шәһәргә килүгезне миңа аңлатырга җыенмыйсыз бугай.

— Мин Гаррины апасы белән җизнәсендә калдырыр өчен килдем. Аның баш-

ка туганнары калмады.

— Сез шушында, шушы йортта яшәүчеләр турында әйтәсезме? – дип кычкырып жибәрде МакГонагалл, аягына сикереп басып һәм дүртенче йортка таба бармак сузып. – Дамблдор, сез алай эшли алмыйсыз! Мин боларны көне буге күзәттем. Һәм ышаныгыз: безгә шулкадәр дә охшамаган гаиләне башка беркайда таба алмассыз. Аларның уллары бар. Мин аның бөтен урамны яңгыратып, әнисеннән кәнфит таптыруын ишеттем. Һәм сез Һарри Поттерны шулар белән яшәтмәкче буласызмы?

— Аның өчен иң яхшысы – монда калу, – Дамблдорның ныклы җавабы яңгырады. – Ул үскәч, агасы белән апасы барын да аңлатыр. Мин аларга хат язып салам.

— Хат? – дип бик тыныч кына кабатлап сорады МакГонагалл һәм яңадан дивар буена утырды. – Дамблдор, чыннан да бу кешеләргә бу хәлләрне аңлата алырмын дип уйлыйсызмы? Алар беркайчан да Һаррины аңламайчаклар! Ул данлыклы бала булып, аның турында риваятьләр сөйләрләр. Әгәр бу көн киләчәктә Һарри Поттер көне дип атала башласа, һич гажәпләнмәм. Аның турында китاپлар язылып, безнең дөньяда һәр бала Һарриның исеме белән белер!

— Нәкъ шулай, – диде Дамблдор, бик җитди күзләре белән ярым түгәрәк күзлеген аркылы карап. – Һәм бу теләсә кайсы баланың да башын әйләндерер өчен җитә калыр иде. Тәпи басмаган, сөйләшкәчкә өйрәнмәгән – ә инде данлыклы бала. Ни өчен атаклы булуын үзе дә хәтерләмәгән килеш! Хәзер аңлайсызмы инде хикмәтнең нәрсәдә икән? Ул үзе моны кабул итәргә әзер булып җиткәнче, монда үсүе хәерлерәк булачак.

Профессор МакГонагалл авызын ачты да, кире уйлап, япты, нидер йотты һәм:

— Әйе, – диде. – Әйе, сез хаклы әлбәттә. Ләкин сабый монда ничек килер соң, Дамблдор?

Ул кинәт кенә картның мантиясенә күз салды. Һарри шуның астында яшерелгән дип уйлап куйды бугай ул.

— Аны Һагрид алып киләчәк.

— Сез Һагридка мондый мөһим эшкә ышанып тапшыру дәрәҗәсе дип санылганмы?

— Мин Һагридка гомеремне дә ышанып тапшыра алып идем, – диде Дамблдор.

— Аның йөрәгә тиешле урында түгелдер димиз, – диде МакГонагалл телә-теләмәс кенә. – Ләкин сез аның пошмасы булуын инкар итә алмыйсыз. Ул, гадәттә... Нәрсә ул анда?

Урамдагы тынлыкны калың гөрселдәү тавышы бүлдә. Шау-шу катырак яңгырый башлады һәм Дамблдор белән МакГонагалл урам башына текәлеп карап, фара утларын эзләргә тотынды. Алар өскә карарга кирәклеген аңлау белән, котчык улау тавышы ишетелде. Күктән галәмәт зур мотоцикл килеп төште һәм

тылсымчыларның каршында туктады.

Мотоциклны галәмәт зур дип атасак, анда утырган кешене нинди дияргә икән? Бу алып гади кешедән ике тапкырга озынрак һәм кимендә биш тапкырга кинрәк. Кыскасы, адәм баласына рөхсәт ителә торган зурлыкларны күптән узган ул. Өстәвенә, кыяфәте дә кыргый иде: буталып беткән кара чөчләрә һәм озын сакалы чыраеның яртысыннан артык өлешен каплаган, учлары чүп чиләгенә капкачы сыман, ә күн итек эчендәге табаннары нәни дельфин зурлыгында. Агач кәүсәсе кебек калын кулларында ул нәни бер юрган кисәген кысып тоткан иде.

— Һагрид, – диде Дамблдор. Аның тавышында жиңеллек сизелде. – Ниһаять, син дә монда. Ә бу мотоциклны каян алдың син?

— Кирәкмәс алай, профессор Дамблдор, утырыгыз сез, – диде алып, мотоциклыннан сак кына төшкәндә. – Яшь Сириус Блэк бирде миңа моны. Мин алып килдем аны, сэр.

— Юлыңда каршылыклар очрамагандыр бит?

— Юк, сэр. Йортлары жимерелгән ие, ләкин мин тирә-якта маглар бөтерелә башлаганчы таптым аны. Без Бристоль өстеннән очканда йоклап китте балакай.

Дамблдор белән МакГонагалл төрелеп куелган юрганга иелеп карадылар. Юрган эчендә, чүпрәк арасына яшеренеп диярлек, сабый бала йоклый иде. Чем-кара чөч бөртекләре астында, нәкъ маңгаенда, яшен сызыгына охшаган сәер яра эзе бар иде.

— Шушында микәнни? – дип пышылдады Профессор МакГонагалл.

— Әйе, – диде Дамблдор. – Бу жәрәхәт мәңгегә калачак.

— Аны берәр нәрсә эшләтә алмыйсызмы, Дамблдор?

— Булдыра алсам да, эшләмәс идем. Жөй эзләре бик файдалы була. Минем, мәсәлән, сул тез астында яра эзе бар – анда Лондон метросының искиткеч төгәл картасы сызылган икән. Хуш, Һагрид, бир аны монда, тизрәк тәмамлык бу эшне.

Дамблдор Һаррины кулына алды һәм Дурсльәр йортына таба борылды.

— Яраймы... яраймы миңа аның белән хушлашырга, сэр? – сорады Һагрид. Ул зур һәм һәм тузган чөчле башын Һаррига таба сузды һәм, чәнечкеле сакалы барлыгын да онытып, аны маңгаеннан үпте. Аннары Һагрид кинәт кенә яралы эт кебек уларга тотынды

— Тсссс! – дип ыслады МакГонагалл. – Магларны уятасың бит!

— Га-га-гаффу итегез, – дип үкерде Һагрид һәм, кесәсеннән пычракка буялган зур кулъяулыгын (әллә ашъяулыгын инде шунда) тартып чыгарып, йөзен шуның белән каплады. – Эмма моңа түзеп буламы соң! Лили белән Джеймс вафат. Ә мескен Һарри хәзер маглар белән яшәячөк...

— Әйе, әйе, бу бик моңсу хәл, ләкин үзеңне кулга ал, Һагрид, алайса безне

күреп алачаклар! – пышылдады МакГонагалл, һагридның жылкәсеннән сак кына сыйпап. Ә Дамблдор исә бакчаның тәбәнәк коймасын атлап чыгып, ишек каршына таба атлады. Ул һаррины йомшак кына итеп ишек бусагасына куйды, аннары кесәсеннән хат алып, баланың биләүләренә тыкты. Сабыйны калдырып, ике тылсымчы янына кире килде. Тулы бер минут дәвамында алар өчәсә дә төргәккә карап басып торды: һагридның жылкәләре калтырады, МакГонагалл ярсу белән күзен кысты, ә күзләрендә һәрвакыт яктылык балкыган Дамблдор сүнеп калгандай булды.

– Ярар, – диде Дамблдор ниһаять. – Шуның белән тәмам. Монда башка эшәбез юк безнең. Кайтыйк, бәйрәмдә катнашыйк.

– Аһа, – диде һагрид бик басынкы тавыш белән. – Мин Сириуска матаен кайтараем инде. Хәерле төннәр сезгә, профессор МакГонагалл, хәерле төннәр, профессор Дамблдор, сэр.

Яшьле күзләрен жиңе белән сөртеп, һагрид мотоциклына атланды һәм аягы белән кинәт кенә тибеп жибәреп, аны кабызды, күк күкрәгән сыман тавыш белән һавага күтәрелде һәм төн пәрдәсә астында юкка чыкты.

– Сезне якин арада күрермен дип өметләнем, профессор МакГонагалл, – диде Дамблдор һәм аңа башын иде. МакГонагалл, җавап бирәсә урында борын сөртеп калды.

Дамблдор борылды һәм урам башына таба атлады. Почмакка барып җиткәч, ул туктады һәм көмеш сүндергечен чыгарды. Бер тапкыр чиртүгә, урамның барлык уника лампасында да ут яктысы пәйда булды. Бүрекүз урамы кинәт кенә яктырып китте һәм Дамблдор урамның капма-каршы почмагына таба атлаган буй-буй төсле пәсине күрде. Дүртенче йорт бусагасында яткан төргәк тә ап-ачык күренә иде хәзер.

– Уңышлар сиңа, һарри, – диде ул борын эченнән генә. Ә аннары үкчәсендә генә борылды да, мантиясен сызгыртып, юк булды.

Җил, күгелҗем-кара күк астында илаһи тынлыкта яткан Бүрекүз урамы өстеннән исеп, пәхтә итеп кистерелгән куакларны сыйпап үтте. Дөньяда барган серле һәм сәер хәлләр бу тыныч почмакны һәрчак урап узыр иде кебек. Һарри Поттер биләвендә боргаланып алды, әмма уянмады. Аның нәни куллары кырыйда яткан хатны кысты. Үзенчәлекле бала булуын да, даны бар дөньяга таралганын да, иртән-иртүк сөт шешәләрен чыгарырга дип ишекне ачкан миссис Дурсльнең ачыргаланып кычкыруын ишетеп уяначагын да, киләсә атналарда ике туган абыйсы Дадлиның аны гел төрткәлисен һәм чәметкәлисен дә белмичә йоклый иде ул. Сабый иң тәмле йокысында булганда, бөтен ил буенча яшерен мәҗлесләргә җыелган кешеләр бәйрәм бокалларын күтәреп, пышылдап кына бер-берсен котлый иделәр:

– Һарри Поттер – исән калган сабый өчен!

Юкка чыккан пыяла

Дурслъләрнең иртән уянып, ишек төбөндә туганнарының улын тапканына ун елга якин вакыт үтсә дә, Бүрекүз урамы шул көннән соң әлләни үзгәрмәде. Кояш шул ук пөхтә бакчалар өстенә чыгып менә торды, аның нурлары Дурслъләр йортының тәртип саны дүртенче икәннен күрсәткән шул ук тактаны яктыртты; кояш ашыкмый гына Дурсль әфәнде кайчандыр серле ябалаклар турында яңалыкларыны караган шул ук түр бүлмәгә дә кереп житте.

Әйе, берни үзгәрмәде, бары камин киштәсендә торган рәсемнәр генә вакытның узганын күрсәтә ала: ун ел элек монда төрлө төстәге бәби башлыклары кигән, алсу тупка охшаган бала булса, хәзер инде зур үскән Дадли Дурсльнең фотолары куелган. Менә олы гәүдәле, сары чөчлө малай беренче велосипедында йөреп карый, ярминкәдә ат-ат уйный, әтисе белән санакта¹ узыша, ә менә бу фотода аны әнисе кочаклап үпкән. Ләкин өйдә тагын бер баланың яшәвен берничек тә белеп булмый иде.

Әмма, ничек кенә булса да, хәзер һарри Поттер нәкъ шушы йортта яши. Әлегә ул йоклый, ләкин уянырына күп калмады инде. Аның әнисенең сеңлесе, кыскасы, апасы Петуния йокысыннан торды. Һарри бүген ишетәчәк беренче тавыш аның кычкыруы иде.

— Тор! Уян, дим! Хәзер үк!

Һарри күзләрен ачты. Апасы тагын ишеккә какты.

— Тор! – дип чинады ул. Һарри аның аш бүлмәсенә таба атлавын һәм табаны плитәгә куюын ишетте. Ул борылып ятты да, бая күргән төшен исенә төшерергә тырышты. Әйбәт төш иде. Имеш, ул мотоциклда оча икән. Кызык, ләкин аның бу төшне элек тә күргәне бар иде кебек.

Ул арада апасы тагын ишек янына килеп басты.

— Тордыңмы инде? – дип сорады ул кабаттан.

— Хәзер, – диде Һарри.

— Йә, тизрәк бул, бекон кыздырырга булышырсың. Һәм кара аны, көйдерә күрмә тагын, Дадлиның туган көнендә бар да яхшы булырга тиеш.

Һарри ыһылдап куйды.

— Нәрсә дисең син анда? – дип бакырды апасы ишек аркылы.

— Юк, берни әйтмәдем. Берни дә...

---

¹ Санак – компьютер

Дадлиның туган көне! Ничек оныта алган ул моны? Харри өкрен генә ятагыннан торды һәм оекларын эзләргә тотынды. Карават астында яткан бер парны табып, эчендәге үрмәкүчләрне кагып төшерде дә, киеп куйды. Харри үрмәкүчләргә ияләште инде, чөнки баскыч астындагы чоланда алар бик күп, ә Харри шушы чоланда йоклый иде.

Киенеп житкәч, ул аш бүлмәсенә чыкты. Өстәл Дадлиның туган көненә әзерләнгән бүләкләрдән сыгылып тора иде. Күрәсен, әтиләре Дадлига ул күптән хыялланган яңа санакны, тагын бер телевизорны һәм спорт велосипедын бүләк иткәннәр. Дадлиның ни өчен кызу йөри торган велосипед сорап әтисен тинтерәтүе Харри өчен сер булып калды, чөнки бик таза гәүдәле Дадли спорт белән шөгыльләнәргә яратмый иде. Дәрәс, берәрсен кыйнау, сугу кебек спортка ул бик мәкиббән. Аның яраткан бокс капчыгы – Харри, ләкин аны куып тоту Дадлига авыррак була иде. Харриның буй-төзенә карап, алай дип булмаса да, чынлыкта ул бик тиз йөгәрә.

Караңгы чоланда яшәгәнгәме-юкмы, ләкин Харри һәрвакыт үз яше өчен бәләкәйрәк һәм ябыграк күренә иде. Дадлиның иске киёмнәрен кияргә мәжбүр булганга, ул тагын да кечкенәрәк һәм тагын да арыграк сыман тоела – Дадли аннан биш тапкырга гәүдәләерәк бит. Харри ябык битле, орылы тезле, кара чәчле һәм жете яшел күзле малай иде. Ул түгәрәк күзлек кия, аның пыялалары һәрвакыт скотч белән беркетелгән була, чөнки Дадли борыннан башка урынга суга белми бугай. Харри үзенең йөдәү кыяфәтендә бары бер генә нәрсәне – маңгаендагы яшен сурәтендәге нечкә эзгә ярата иде. Бу жөй ул үзен хәтерләгән вакытлардан ук бар. Петуния апасына биргән беренче сорауы да ярасының ничек барлыкка килүе турында булды.

– Әти-әниң үлгән юл һалакәтендә, – дип җавап бирде ул. – Һәм сораулар белән баш катырма.

«Сорау биреп баш катырмаса!» – Дурсләләр белән тыныч яшим дисәң, беренче кагыйдан шушы.

Харри беконны икенче ягына салганда, аш бүлмәсенә Вернон җизни керде.

– Тара инде шул чәчеңне! – дип бакырды ул, хәерле иртә белән котлап.

Якынча атнага бер тапкыр, Вернон җизни, газета актарган жиреннән башын күтәрәп, Харриның чәчен кисәргә кирәк дип кычкыра иде. Харриның чәчен сыйныфташларына караганда ешрак алсалар да, бу аңа җитми күрәсен – чәче барыбер теләсә-кайсы якка тырпаеп, бик тиз үсеп чыга иде.

Дадли әнисе белән килеп кергәндә, Харри йомырка тәбәсә әзерли башлаган иде. Дадли Дурслә суйган да каплаган әтисе, Вернон җизни кебек иде. Зур алсу чырай, кыска гына муен, челт-челт килеп торган нәни күзчәкләр һәм киң баш өстендә сылашып яткан калын сары чәчләр. Петуния апа еш кына Дадлины нәни фәрештә белән чагыштырса, Харри аны башына парик таккан дунгыз баласына охшата иде.

Харри, өстәлдә көч-хәл белән урын табып, йомырка һәм бекон салынган тәлинкәләргә куеп чыкты. Дадли бүләкләрен санау белән шөгыльләнде. Аның йөзә тартылгандай булды.

— Утыз алты! – диде ул, әнисенә һәм әтисенә карап. – Былтыргыдан икегә әзерәк.

— Кадерлем, син Мардж апаның бүләген санамаганың, әнә, күрәсеңме, Ән-нәнең һәм Әттәнең бүләгеннән өстәрәк бер зур күчтәнәч...

— Яра, утыз жиде алайса, – диде Дадли, йөзенең кызара баруын сизмичә. Аның котыруы нәрсәгә китерергә мөмкинлеген яхшы белгән Гарри, өстәлне әйләндереп ыргытканчы дип, беконын ашап бетерергә тырышты.

Петуния апа да өстәлгә куркыныч янаганын аңлап алды булса кирәк, чөнки тиз генә әйтеп куйды:

— Ә без сиңа бүген тагын ике бүләк алып бирербез. Шулай итсәк, ничек булыр, бәпчегем? Ике бүләккә күбрәк була. Шәп бит?

Дадли уйга калды. Аның башы бик каты мәшгуль булган төсле иде. Ниһаять, ул акрын гына җавап бирә башлады:

— Димәк, минем утыз... утыз...

— Утыз тугыз бүләгең була, сандугачым, – диде Петуния апа.

— Аһа, – Дадли гөрселдәп утырды да, кырыйда яткан бүләккә ябышты. – Алайса ярый...

Вернон жизни көлемсерәп куйды.

— Бу малай үзенекен итми калмас, нәкъ әтисе кебек! Тәти малай, Дадли! – Вернон жизни улын чәченнән сыйпады.

Һәм шул вакыт телефон шалтырады. Петуния апа кем беләндер сөйләшкәндә, Гарри белән Вернон жизни Дадли ачып күрсәткән спорт велосипедын, видеокамера, пультлы аэропланны, уналты яңа санақ уенын һәм видеоманитофонны карады. Дадли алтын кул сәгатенең кабын ертканда, бүлмәгә ачулы һәм борчулы кыяфәтле Петуния апа керде.

— Начар хәбәр ишеттем, – диде ул. – Миссис Фигг аягын сындырган икән. Ул моны ала алмый.

Петуния апа иягә белән Гаррига ымлады.

Дадли, коты очып, авызын ачты, ә Гарри исә йөрәгенең дөп-дөп тибә башлавын сизде. Һәр елны, Дадлиның туган көнендә, әти-әнисе Дадлины һәм аның дусларын көне буена аттракционнарға, кафега яки кинога алып бара. Һәм Гарри Һәр елның бу көнендә күрше урамда яшәгән Миссис Фигг исемле бик карт түти белән кала. Гарри бу көнгә күрәлмәй иде. Түтиненң йортында һәрчак сасы кәбестә исә аңкый иде. Буш вакыты чыгу белән, Фигг түти кайчандыр асраган мескен мәчеләренең рәсемнәрен күрсәтергә ярата иде.

— Нишлибез инде хәзер? – сорады Петуния апа һәм Гаррига ачуланып каралды, әйтерсәң, малай үзе бу хәлне планлаштырган иде. Гарри белә: Фигг түтиненң аягын сындыруы бик кызганыч, әлбәттә, ләкин әле тагын бер ел буена Актәпи

Әфәнде, Актырнак һәм Актүшнәң фотосурәтләрен карарга кирәк булмаячагы исенә төшкән саен, аңа рәхәт булып куя иде.

— Без Марджка шалтырата алабыз, – дип тәкъдим итте Вернон җизни.

— Жүләр сүз сөйләмә инде, Вернон, ул бит бу малайны күрә алмый.

Дурсльләр еш кына Гарри турында шулай гына сөйләшәләр, әйтерсен, ул сүз-нең үзе турында барганлыгын да аңлый алмаслык юләр иде.

— Ә синең ахирәтең, кем әле исеме, теге, Ивонна?

— Майоркада ял итә, – дип кырт кисеп куйды Петуния апа.

— Сөз мине монда калдыра аласыз, – диде Гарри өмет тулы күзләре белән (өйдә калса, ул телевизордан үзе теләгән тапшыруларны карый алачак һәм, кем белә, бәлки Дадлиның санагында да уйнап булыр).

Петуния апаның чырае лимон кисәге капкандай сытылды.

— Аннары җимерелгән өйгә кайтыргамы? – ырлады ул.

— Мин өйне шартлатырга җыенмыйм, – диде Гарри, ләкин аны беркем тыңламады.

— Миңа калса... без аны үзәбез белән зоопаркка ияртеп, – башлады Петуния апа әкрән генә, - машинада калдыра алып идек...

— Әр-яңа машинадамы? Ул анда үзе генә утырмайчак!

Дадли үкереп еларга тотынды. Дөрес, чынлыкта ул еламый иде - аның соңгы тапкыр чынлап елавына күп еллар үтте инде. Ләкин ул белә: әгәр чыраен җимереп, улы башласа, әнисе ни тели, шуны бирерчәк.

— Дадли, бөләкәчем минем, елама зинһар, Әннә аңа синең махсус көнәңне бозарга юл куймас! - Петуния апа, чәрелдәп, улын кочаклап алды.

— М-м-мин... ан-ның... б-б-б-безз-нең бе-белән баруын т-т-теләмим! – дип кычкырды Дадли, ялган үкерүләре арасында өзәлеп алып. - Ул ге-гел ба-барын да боз-за!

Дадли, әнисенә куллары арасынан карап, Гаррига ямьсез итеп карап куйды.

Нәкъ шул мизгелдә ишек кыңгыравы шалтырады.

— Йә Хода, алар килеп җиткәннәр! – диде Петуния апа өзәлә язып.

Бер минуттан аш бүлмәсенә Дадлиның иң якин дуствы, Пирс Полкисс белән аның әнисе килеп керде. Пирс – йөзе күсенекенә охшаган ябык малай. Гадәттә, Дадли берәр баланы кыйнаганда, Полкисс корбанны тотып тора иде. Дуствын күрү белән, Дадли шунда ук елаудан туктады.

Ярты сәгать үткәч, үз бәхетенә үзе ышанып бетә алмаган Гарри Дурсльләр

машинасының арткы яғында Пирс һәм Дадли белән утыра иде. Поттер гомерендә беренче тапкыр зоопаркка бара! Жизнәсе белән апасы аны кая куярга уйлап таба алмадылар, ләкин юлга чыкканчы, Вернон жизни Гаррины читкә алып сүз башлады.

— Кара аны, малай актыгы! – диде ул, кызарып чыккан йөзен Гаррига тери язып. – Берәр шуклык, бер нәни генә шаяру – Раштуага¹ кадәр чоланыңнан чыкмаячасың!

— Мин берни дә эшләргә жыенмыйм, – диде Гарри. – Чынлап әйтәм...

Ләкин Вернон жизни аңа ышанмады. Аңа беркем дә ышанмый иде.

Тирәсендә сәер хәлләр гел бөтерелеп кенә торган Гаррига кем ышансын инде! Дурсльләргә андый вакыйгаларда гаебе юклыгын аңлатуның да мәгънәсе юк иде.

Шулай бервакыт, Гарриның чәчтарашка барып та, бөтенләй бармагандай кире кайтуыннан тәмам ялыккан Петуния апа, бер-ике кайчы алып, аның чәчен кисте. Пеләш кала язган башның маңгай өлешендә генә «бу коточкыч яра эзен каплар өчен» берничә бөртек чәч калдырды. Дадли, әлбәттә, Гарридан рәхәтләнеп көлдә. Ә Гарри исә капчык сыман киёмнәре һәм скотч белән эләктерелгән күзлегә өчен болай да бөтен кеше көлгән мәктәпкә иртән ничек барасын күз алдына китереп, көч-хәл белән йокыга китә алды. Эмма иртән ул Петуния апасы кагылганчы ничек булган, шундый чәч белән уяңды. Бу «кыланмышы» өчен чоланга бер атнага бикләделәр, ә инде гаепсезлеген аңлатырга тырышуына колак та салмадылар.

Икенче юлы Петуния апа Гаррига Дадлиның иске жирәнгеч джемперын (теге, кызылсары түгәрәкле, көрән төстәгесен) кидермәкчә булды. Гарриның башына сыйдырырга ныграк тырышкан саен, джемпер кечерәйгәннән-кечерәй барды һәм ахыр чиктә, курчакка сыярдай гына булып калды. Гаррига тәмам ярмас булды. Шөкер, бу юлы Петуния апа джемпер кер юганда утыргандыр дип уйлады, шуңа күрә Гарри жәзадан имин калды.

Ә бервакытны аны мәктәп ашханәсенең түбәсендә таптылар. Менә бәлагә тарыды ул шул чакта. Дадли бандасы гадәттәгечә аның артыннан куганда, Гарри, үзе дә аңламастан, бөтен банданы аптырашка калдырып, ашханә торбасына менеп атланды. Дурсльләргә класс житәкчесеннән Гарриның мәктәп түбәсендә йөрүе әйтелгән хат килеп төшүгә, аны чоланына бикләп куйдылар. Чолан ишегеннән Вернон жизнигә кычкырып, ашханә артындагы чүп савытларына гына сикереп менмәкчә булуын аңлатып карады ул анысы. Гарри үзе бу сәер хәлне жил белән аңлата иде: имеш, чүп савытына сикергәндә, жил күтәрәп алып, аны түбәгә алып менгән.

Ләкин бүген барысы да әйбәт булачак. Шуңа күрә бу көнне мәктәптә дә, чоланда да, Миссис Фигтның черегән кәбестә исе аңкыган өендә дә уздырмыйча, Дадли белән Пирс арасында үткәрергә ярый иде. Моның өчен Гарри барына риза.

Машинада барган арада, Вернон жизни Петуния апага зарланды. Ул төрле

¹ Раштуа – Рождество

нәрсәләр турында зарланырга ярата иде: эшендәге кешеләр, Һарри, директорлар шурасы¹, Һарри, банк һәм Һарри аның яраткан темалары. Ә бу иртәне исә ул мотоциклларга багышлады.

— Бәйдән ычкынган кебек чабалар шунда, хулиганнар! – диде ул, бер мотоцикл узып киткәч.

— Мин бүген мотоцикл турында төш күрдем, – диде Һарри, кинәт кенә искә төшереп. – Ул оча иде.

Вернон җизни алда барган машинага бәрелә язды. Аннары, Һаррига кинәт кенә борылып карап, мыеклы зур чөгендергә охшаган йөз белән, акырып җибәрде:

— МОТОЦИКЛЛАР ОЧМЫЙ!

Дадли белән Пирс пырхылдап җибәрделәр.

— Мин беләм очмаганның, – диде Һарри. – Бу төш кенә иде.

Әмма Һарри ник дәштем икән дип үкенә башлаган иде инде. Дурсльләрнең ул биргән сораулардан да ныграк күрәлмәй торган нәрсәләргә бар икән, димәк, бу – Һарриниң сөйләшүе. Ул нәрсә турында гына сүз кузгатса да, төш буламы ул, яисә мультфильммы, барыбер, аннан нинди дә булса явыз фикер көтәләр.

Бик тә кояшлы шимбә иртәсендә зоопарк бөтен бала-чагасын төяп килгән гаиләләр белән тулы иде. Дурсльләр Дадли белән Пирска зур шоколадлы тундырма алып бирделәр, ә аннары, елмаеп карап торган сатучы Һарриниң ни теләвен сорагач, тегесе әйтеп өлгәргәнче дип, арзан гына бөягә лимон тәмле боз алып бирделәр. «Бу да начар түгел әле», – дип уйлап куйды Һарри, тундырмасын ялап, сары Дадлидан чөч төсә белән генә аерылып торган зур горилланың баш кашуын күзәткәндә.

Бу иртә Һаррига соңгы вакытларда иң шөбә булып тоелды. Ул Дурсльләрдән чак кына читтәрәк йөрергә тырышты, чөнки төш җиткәндәрәк Дадли белән Пирсның хайваннар күзәтеп ялкып бетүен аңлады. Ә мондый чакта алар яраткан шөгыльләренә керешеп, Һаррини кыйнарга мөмкиннәр иде.

Төшкә ашны зоопарк янындагы кафедра ашадылар. Дадли үзенә бүленгән торт кисегә артык кечкенә дип үкерә башлагач, Вернон җизни аңа зуррагын алды, ә Һаррига Дадли башлаган порциягә ашап бетерергә рөхсәт ителде.

Мондый яхшы иртәнең озакка барырга тиеш түгеллеге мәгълүм иде, дип юатты Һарри үзен сонрак, инде кич җиткәч.

Төштән соң алар террариумга бардылар. Бу караңгы һәм салкынча урын иде. Диварларда яктыртылган тәрәзчәкләр. Пыяла артында, агач һәм таш кисәкләргә өстендә, төрледән-төрле еланнар һәм кәлтәләр шуышалар. Дадли белән Пирс тизрәк теге зур агулы кобраларны һәм тере кешене кабып йотарлык таза питоннарны күрергә теләделәр. Тиздән Дадли иң эре питон яткан урынны тапты. Бу елан Вернон аганың машинасын ике тапкыр уратып, аны чүп савыты кебек кенә калдырып сыта алса да, хәзер аның кәефе бер дә юк иде. Дөресрәгә, ул йоклый

¹ Директорлар шурасы – совет директорлар

иде.

Дадли, салкын пыялага борыны белән үк терәлеп, елан тәнендәге көрән бизәкләргә карый башлады.

— Селкенсен әле, – дип чыелдады ул әтисенә. Вернон жизни пыялага чиртеп карады, ләкин елан кымшанмады да.

— Тагын! – әмер бирде Дадли. Вернон жизни бармак сөякләрен шакылдатып, пыялага суккалады, ләкин еланга барыбер иде.

— Кызык түгел! – дип иңрәде Дадли һәм башка яктагы елан янына чапты.

Һарри питон каршында бушаган урынга килеп басты да, еланны күзәтә башлады. Мескен жан иясе сагыштан үзе үлеп китәр хәлгә җиткән булса, Һарри бер дә аптырамас иде, чөнки озын көн эчендә әле тагын күпме кеше таза бармаклары белән шулай пыялага шакыйдыр. Бердәнбер «кунагы» ятыр өчен ишеген дөбердәткән Петуния апа булган чоланда кунуга караганда, бу күпкә күңелсезрәктер. Һәрхәлдә, Һарри чоланнан чыгып, өйдә ял итә ала, ә елан...

Кинәт елан сәйлән бөртеге кебек күзләрен ачты. Күзләре Һарри белән бер дәрәжәгә җиткәнче, әкрән, бик әкрән генә башын күтәрде.

Елан күзен кысты.

Һарри аңа текәлеп карады. Аннары башын борып, беркемнең дә аларны күрмәвендә инанды. Үзе дә еланга күз кысты.

Елан башын Вернон жизни белән Дадлига таба борды да, аннары күзләрен түшәмгә төбәде. Һарри еланның карашыннан аның сүзләрен ишеткәндәй булды:

— Һәм көн саен шулай...

— Беләм, – дип пышылдады Һарри пыяла аркылы, гәрчә еланның аны ишетә алуына ышанып бетмәсә дә. – Бу ялкытадыр инде.

Елан дәртләнеп башын селкетте.

— Ә сез кайдан килдегез? – сорады Һарри.

Елан койрыгы белән пыяла кырында торган тактачыкка төртеп күрсәтте. Һарри язуга текәлде.

Боа констриктор. Гади буар елан. Бразилия

— Анда рәхәт булгандыр инде?

Буар елан койрыгы белән тагын тактага төртте һәм Һарри язуның дәвамын укыды:

Бу елан зоопаркта туган

— Ah, аңладым. Димәк, сезнең беркайчан да Бразилиядә булганыгыз юк?

Еланның башын селкүе булды, Харриның артында ишетелген каты тавыш икесен дә сикереп куярга мәжбүр итте.

— ДАДЛИ! МИСТЕР ДУРСЛЫ! КАРАГЫЗ ӘЛЕ ТЕГЕ ЕЛАНГА! НИ КҮРГӨНЕГЕЗГӨ ҮЗЕГЕЗ ЫШАНМАССЫЗ!

Дадли, хәленнән килгәнчә тизрәк йөгереп килеп җитте.

— Кит әле моннан! – дип Харрины кабыргасына төртеп жибәрде ул. Моны бер дә көтмәгән Харри бетон идәнгә егылды. Шуннан соңгы вакыйгалар шундый тизлек белән бардылар ки, тирә-якта беркем дә ни булганын аңламый калды. Нибары бер мизгел, һәм террариум пыяласына терәлеп еланга күз текәгән Пирс белән Дадли, куркудан котлары очып, артка чигенделәр.

Харри торып утырды да, аһ итте: буар елан яшәгән бүлемнең пыяласы юкка чыккан иде. Галәмәт зур елан, божралар ясый-ясый, идән буйлап шуышты. Террариумда булган кешеләр, кычкырышып, ишекләргә таба йөгерделәр.

Елан аның яныннан ашыгып кына шуышканда, Харриның колагына салкын тавыш ишетелде:

— Бразилия! Менә кая барам мин. Рәххх-мәт, амиго.

Харри бу сүзләргә чыннан да ишетүенә вәләһи дип әйтергә әзер иде.

Ә террариум сакчысы шаккатты.

— Ләкин пыяла... – дип өзгәләнде ул, – кая булды соң пыялабыз?

Зоопарк директоры шәхсән үзе килеп, Петуния апага каты һәм баллы чәй ясап бирде, кабат һәм кабат гафу үтенде. Дадли белән Пирс ниндидер аңлаешсыз сүзләр мыгырдап кына утыра алырлык хәлдә иде. Елан аларның аякларына койрыгы белән сугып, шаярган гына булса да – моны Харри үз күзләре белән күрде, Вернон җизнинең машинасына утырганда, боа констриктор Дадлиның аягын тешли язган, ә Пирсны буып үтерергә маташкан булып чыкты. Ләкин иң куркынычы, һәрхәлдә, Харрига иң зур зыян салганы, Пирс тынычлангач булды.

— Ә Харри елан белән сөйләште дә әле, әйе бит, Харри? – дип сорады ул.

Вернон җизни Пирсның өенә кайтып киткәнен генә көтте дә, Харрига ябышты. Ачуыннан буыла язганга, ул авыз эченнән нидер мыгырды гына алды.

— Бар – чоланга – ашау – юк башка! – диде ул, кәнәфигә авып, Петуния апаны бренди артыннан йөгерткәнче.

Харри, сәгәте булмавына үкенеп, караңгы чоланда бик озак утырды. Вакытны белмәгәнчә, ул Дурсльләргә йоклаймы-юкмы икәнән дә чамалый алмады. Әгәр алар әле йокламаса, Харри аш ягына чыгып, ризык та юллый алмый иде.

Ул Дурсльләрдә үзе бик кечкенә чагында әти-әнисе машина һәлакәтендә вәфат булганнан соң инде ун ел, үзен белгәннән бирле ун хәерсез ел буена яши иде. Ул әтиләре үлгәндә машинада утыруын хәтерләми инде. Дөрәс, кайчагында чоланда озаклап утырганда, вакыт үткәрер өчен, хәтерен эшкә жигеп, бер сәер

күренешне искә төшерә ул: бик көчле яшел ут яктысы һәм маңгайны яндырып үткән авырты. Күрәсең, авария шушыдыр инде, ләкин яшел яктылыкның гына машинада каян пәйда булганын аңламый иде ул. Эти-әнисен ул шулай үк хәтер-ләми. Агасы белән апасы бу турыда беркайчан да сөйләми, һәм, әлбәттә инде, аңа сораулар бирү дә тыелган. Дурсльләр йортында Поттерларның бер фотосы да юк иде.

Кечкенәрәк чагында Гарри «Их, берәр туганым табылып, мине алып китсә иде моннан», – дип хыялланды. Ләкин бу мөгжиза чыңга аша алмый иде: Дурсльләрден кала бер туганы да юк аның. Тик шулай да, кайвакыт, урамда үткән-сүткән кешеләрнең кайберләре аны беләләр сыман тоела иде. Болар гадәттә бик сәер юлчылар була иде. Петуния апа һәм Дадли белән уенчык кибетендә йөргәндә, шәмәхә цилиндр эшләпә кигән бик кыска буйлы абзый Гарри янына килеп, баш иеп китте. Гарридан «Кем бу?» – дип сорап кычкыргач, Петуния апа, Дадликаена уенчык та алмыйча, кибеттән юк булды. Ямь-яшелгә генә киенгән карт әби аңа автобуста кул болгады. Ә икенче көнне озын шәмәхә пәлтәле пеләш кеше Гарриның кулын кысты да, бер сүз әйтми, китеп барды. Ләкин бу адәмнәрнең иң сәер ягы шул: алар, Гарриның нидер дәшергә теләвен күрү белән, юкка чыгалар иде.

Мәктәптә Гарри һәрвакыт ялгыз булды. Бөтен кеше дә Дадли бандасының капчык сыман иске киёмнәргә уралган, скотч белән генә ябыштырылган күзлек кигән Гарри Поттерны күрә алмавын белә иде. Ә Дадлига каршы чыгарга теләүчеләр мәктәптә булмады.

Әллә кемнән килгән хатлар

Бразил буар еланы зоопарктан качканга күрә, Һаррига гомерендә иң озын жәза бирелде. Аңа, ниһаять, чоланыннан чыгарга рөхсәт ителгәндә, жәйге яллар инде башланып та киткән иде һәм Дадли үзенең яңа видеокамерасын ватарга, читтән торып йөртелә торган очкычын жимерергә һәм, үзенең тау велосипедына беренче тапкыр утыргач, култык таякларында Бүрекүз урамы аша чыккан миссис Фиггны бәрәп егарга өлгөргән иде.

Һарри мәктәптә дәресләр тәмамлануга шатланды, ләкин хәзер аңа өйгә көн саен килгән Дадли бандасыннан качарга урын юк иде. Пирс, Деннис, Малкольм һәм Гордонның дүртесе дә зур гәүдәле тинтәкләр, ләкин Дадли, алар арасында иң гәүдәлесе һәм иң тинтәге булу сәбәпле, аларның лидеры булды. Боларның барысы да сөөнә-сөөнә Дадлиның иң яраткан спорт төрөн үзләштерделәр. Бу спорт Һаррины аулауга корылган иде.

Менә шуңа да Һарри мөмкин кадәр күбрәк вакытын өйдән читтә тегендә-монда каранып йөрәп үткәрдә һәм жәйге ял тәмамланып, нәзек кенә булса да өмет нуры күренәчәк көннәре хакында уйлады. Сентябрьдә ул, урта мәктәпкә күчеп, гомерендә беренче тапкыр Дадлидан аерылачак иде. Дадлиның кайчандыр Вернон жизни укыган «Сасынгс» мәктәбендә укыячагы билгеле иде. Пирс Полкисс та анда бара. Һарри исә «Стоунвол Һай» дигән гади урта мәктәптә укый башлаячак. Дадли моны бик мәзәк дип саный иде.

— Анда яңа укучыларны беренче көнне үк бәдрәфкә башлары белән тыгалар, — диде ул Һаррига. — Өскә менеп, әзерләнәсең килмиме?

— Юк, рәхмәт, — дип җавап бирде Һарри. — Мескен унитазга синең башыңнан куркынычрак әйбер тыкканнары юктыр, ул мескенкәй косарга да мөмкин бит.

Аннары Һарри, Дадли бу сүзләренең мәгънәсенә төшенгәнче дип, йөгереп тә китте.

Июль көннәренең берсендә Петуния апа Сасынгска кирәкле киёмнәргә алып өчен Лондонга барды һәм Һаррины Миссис Фиггга калдырды. Бу юлы Миссис Фиггның йортында элеккечә начар түгел иде. Аның бер мәчесенә сөртенеп китеп, аягын сындырганы ачыкланды, һәм хәзер ул аларга элеккечә гашыйк түгел икән. Фигг Һаррига телевизор карарга рөхсәт итте һәм төменә күрә еллар буе киштәдә ятканга охшаган шоколад кексы белән сыйлады.

Кичен исә Дадли өйнең түр ягында жыелган гаиләсе алдында яңа мәктәп киёмен киеп йөрәп күрсәтте. Сасынгс егетләре куе-кызыл фрак, өфлисун пумпы

һәм канотье дигән яссы салам эшләпә кия икән. Алар әле укытучы күрмәгән-дә бер-берсен сугар өчен төенле таяк та йөртә булып чыкты. Бу олы тормышка әзерлек дип санала.

Өр-яңа пумпасын, ягъни өсте капчыксыман киң, ә асты тар итеп тез астында кыстырылган чалбарын кигән Дадлига карап, Вернон жизни, дулкынланып, бу күренешне тормышында иң горуранлырлык мизгеле дип әйтте. Петуния апа исә үкереп елый башлап, бу чибәр, инде үсеп житкән егетнең аның Нәни Дадли-балакае булуына һаман ышаналмавын белдерде. Ә Харри исә авыз да ачырга куркып утырды. Көлеп жибәрмәскә тырышканга, ике кабыргасы менә сынап, менә сынап хәленә житкән иде инде.

Икенче көнне Харри иртәнге ашка төшкәндә, аш бүлмәсендә борынны ярырлык сасы ис таралган иде. Күрәсең, ул юынгыч янындагы зур тимер мичкәдән килә иде. Якынарак килеп карагач, мичкәнең соры суда йөзеп йөргән шакшы чүпрәкләр белән тулганы ачыкланды.

— Бу нәрсә? – дип сорады Харри. Петуния апа, Харри сорау биргәндәге гадәт-тен саклап, иреннәрен кысты.

— Сиңа мәктәпкә яңа киём, – диде ул.

Харри янә мичкәгә карап куйды.

— Әлбәттә, – диде ул. – Киёмнең юеш булырга тиешлеген онытканмын.

— Исәрләнмә, – дип кырт кисте Петуния апа. – Мин Дадлиның элеккеге киём-мен соры төскә буйыйм. Әзер булгач, ул өр-яңа булып күренәчәк.

Харри киёмнең чыннан да яңарачагында шикләнә иде, әмма каршы сүз дәшмәде. Өстәл артына утырды да, Стоунволл һайда беренче көнөндә нинди кыфәттә булачагы, иске фил тиресен кигән малайга охшаячагы турында уйларыннан котылырга тырышты.

Бүлмәгә Вернон жизни белән Дадли кергәч, алар шунда ук Харриның яңа мәктәп киёменнән борыннарын жыердылар. Вернон жизни, гадәттәгечә, үз газетасын укый башлады, Дадли исә хәзер гел үзгәндә йөрткән таяк белән өстәлгә шакырга тотынды.

Шул мәлдә ишектәге хат ярыгының шыкырдавы һәм идән келәменә хатларның килеп төшүе ишетелде.

— Хатларны алып кил әле, Дадли, – диде Вернон жизни, газетасыннан аерылмыйча.

— Харри китерсен.

— Хатларны китер, Харри.

— Дадли китерсен.

— Дадли, аңа таягың белән төрт әле.

Һарри таяктан читкә тайпылды да хатлар артыннан китте. Ишек алдында өч хат ята иде: Вернон жизнинең Уайт утравында ял иткән апасы Марджтан сәлам кәгазе, эчендә, күрәсең, хисап кәгазе салынган көрән конверт һәм Һаррига дигән хат.

Һарри аны кулына алды һәм текәлеп калды, аның йөрәге дөп-дөп тибә башлады. Гомерендә беркемнең дә, бертапкыр да аңа хат жиһбәргәне булмады. Аңа кем язсын? Аның дуслары да, башка туганнары да юк, ул хәтта китапханәдә дә теркәлмәгән, шуңа күрә аңа «Китапны кайтарыгыз» дигән хатлар да килми иде. Ләкин хәзер аның кулында аңа дигән хат, адресы да гади һәм төгәл, хата булырга мөмкин түгел:

*Мистер Һ. Поттер
Баскыч астындагы чолан
Бүрекүз урамы, 4
Литтл Уингинг
Сарри*

Бу калын һәм авыр конверт сарырак пергаменттан ясалган, ә адрес яшел-зөбәржәт кара белән язылган. Сәер конвертның маркасы да юк иде.

Калтыранган кулы белән хатны боргач, Һарри куге-кызыл балавызлы, тугра белән бизәлгән мөһер күрде. Туграда арыслан, бөркет, бурсык һәм елан, урта-сында исә – зур Һ хәрефе.

— Әйдә тизрәк бул, әй малай, – дип кычкырды Вернон жизни ашханәдән. – Нишлисең син анда, бомбасы юкмы дип тикшерәсең әллә?

Вернон жизни үз мәзәгеннән үзе көлеп жиһбәрдә, ә Һарри, һаман үз хатына карап, аш бүлмәсенә керде. Вернон жизнигә аның хисап кәгазе белән сәлам кәгазен тоттырып, ул өкрән генә үзенә сары пергаментлы хатын ача башлады.

Вернон жизни житез генә хисапны ачып, канәгатьсез генә мышнады да, сәлам кәгазенә күчте.

— Мардж авырый икән, – диде ул Петуния апага. – Ниндидер сәер нәрсә ашаган...

— Эти! – Дадли кинәт кенә кычкырып жиһбәрдә. – Һаррига нәрсәдер килгән!

Һарри конверт кебек үк сары пергаментта язылган хатны ача башлаган иде инде, тик Вернон жизни аны кулыннан тартып алды.

— Бу – минеке! – диде Һарри, хатны кире кайтарырга тырышып.

— Сиңа кем язсын? – Вернон жизни мыскыллы гына елмайды һәм бер кулы белән хатны ачып, аңа күз салды. Шулчак аның кызыл йөзә кинәт кенә светордан да тизрәк яшелләнде. Эш шуның белән генә бетмәде. Берничә мизгелдән аның йөзә солы боткасы кебек соры булды.

— П-П-Петуния! – диде ул авыр сулап.

Дадли хатны тартып алырга тырышты, тик Вернон жизни кәгазь тоткан ку-

лын өскө күтәрде. Петуния апа кызыксынып хатның беренче юлын укыды. Бер мизгелгә ул аңын югалтачак сыман күренде. Ул, тамагына тотынып, авыр гына сулап куйды.

— Вернон! Йә Ходам! Вернон!

Алар Гарри һәм Дадлиның бүлмәдә булганын онытып бер-берсенә карап куйдылар. Дадли исә битарафлыкка күнекмәгән иде. Ул таягы белән әтисенен башына сукты.

— Мин хатны укырга телим! – диде ул каты итеп.

— Мин аны укырга телим, – диде Гарри ачулы гына. – Ул – минеке!

— Икегез дә, ычкыныгыз моннан! – каркылдады Вернон жизни, хатны кире конвертка тыгып.

Гарри селкенмәде.

— МИҢА МИНЕМ ХАТНЫ БИРЕГЕЗ! - дип кычкырды ул.

— Миңа да укырга бир! – дип таләп итте Дадли.

— ЧЫГЫГЫЗ! – дип акырды Вернон жизни һәм Гарри белән Дадлины якаларыннан эләктереп, аларны коридорга атып бәрде, артларыннан аш бүлмәсенен ишеген ябып куйды.

Гарри белән Дадли шунда ук ачкыч тишеге өчен усал, ләкин тавышсыз сугыш оештырдылар, Дадли жингәч, Гарри, күзлегенә бер колакта гына асылынуына игътибар итмичә, идәнгә ятып, ишек белән идән арасындагы ярыкка колагы белән терәлде.

— Вернон, – диде Петуния апа калтыраган тавыш белән, – адреска кара, аның кайда йоклаганын алар ничек белгәннәр соң? Синенчә, алар өебезне күзәтәләрме?

— Күзәтәләр, шымчылык итәләр, бәлки артыбыздан йөриләрдер, – мыгырдады Вернон жизни.

— Нишләргә соң, Вернон? Бәлки җавап бирергәдер? Без теләмибез, дип язаргадыр?

Гарри Вернон жизнинең ялтырап торган түфлиләре бүлмә буйлап алга-артка йөргәнән күрдә.

— Юк, – диде ул ниһаять. – Юк, без җавап бирмәбез. Алар җавапны алмасалар... Әйе, яхшырак булыр... Без берни эшләмәячәкбез...

— Ләкин...

— Минем өемдә аның кебекләр кирәкми, Петуния! Без аны алганда, бөтен бу куркыныч нәрсәләрен юкка чыгарачакбыз дип вәгъдә бирмәдекме?

Шул кичтә, эшеннән кайткач, Вернон жизни гомердә кылмаганны эшләде: ул Гарриның чоланына керде.

— Минем хат кайда? – дип сорады Гарри, Вернон жизни аның ишегенә кысылып кERGӘЧ. – Миңа кем язган?

— Беркем дә, алар ялгышканнар, – диде Вернон жизни. – Мин аны яндырдым.

— Анда хата юк иде, – диде Гарри ачу белән. – Анда чоланга диелгән иде бит.

— ТЫНЛЫК! – дип акырды Вернон жизни, һәм түшәмнән берничә үрмәкүч килеп төште. Ул берничә тирән сулыш ясады да, йөзен елмаерга мәжбүр итте, читтән караганда, бу аның өчен бик тә авыртулы эш сыман булып күренде.

— Әйе, ээ, Гарри, чоланың турында. Без Петуния апаң белән уйладык та... син инде шактый үстән, без сине Дадлиның икенче йокы бүлмәсенә күчерсәк яхшырак булыр дидек.

— Ник? – дип сорады Гарри.

— Сорама! – дип ырлап куйды Вернон. – Әйберләренә өскә күтәр, хәзер үк!

Дурсләр өендә дүрт йокы бүлмәсе бар иде: берсе Вернон жизни белән Петуния апаныкы, икенчесе – кунаклар өчен (гадәттә, Вернонның апасы Мардж йоклай), өченчесе – Дадли йоклаган бүлмә, һәм тагын берсендә Дадлиның барлык уенчылары һәм үз бүлмәсенә сыймаган әйберләре саклана иде. Гаррига барлык әйберләрен яңа бүлмәсенә кертер өчен бер менү дә җитте. Ул ятакка утырып, тирә-ягына карады. Мондагы әйберләренең барысы да диарлек ватык иде. Бер ай элек алынган видеокамера кайчандыр күршеләр эте белән бәрелешкән кечкенә уенчык танк өстендә ята, почмакта Дадлиның беренче телевизоры тора, ул аны яраткан тапшыруы тукталгач аягы белән типкән иде. Икенче почмакта зур читлек тора, элек анда тутый кош яши иде, аны Дадли мәктәптә чын һава мылтыгына алыштырган иде дә, өстенә утырып сындырган бу мылтык та хәзер бер киштәдә ята. Калган киштәләр китап белән тулган. Бүлмәдә бердәнбер яңа, кеше тимәгән булып күренгән әйберләр шул китаплар иде.

Аста Дадлиның әнисенә елаган тавышы ишетелә иде:

— Мин аның анда йоклавын теләим! Миңа ул бүлмә кирәк! Аны куып чыгарыгыз!

Гарри авыр сулап куйды һәм ятагына сузылды. Кичә ул монда элгәр өчен теләсә нәрсә эшләгән иде. Бүген исә ул хаты белән чоланда да утырырга риза булды.

Киләсе көнне иртәнгә аш вакытында барысы да тавыш-тынсыз утырды. Дадли исә төмам аптырашта иде. Ул акырып та карады, әтисенә таягы белән дә сукты, әнисенә дә типте, ташбакасын бакчага ыргытты, тик аңа бүлмәсен барыбер кайтармадылар. Гарри кичәгә хәлләр турында уйлап утырды һәм хатны коридорда ук ачмавына үкенде. Вернон жизни белән Петуния апа бер-берсенә ямансыгына карап утыралар иде.

Хатлар килгәч, Гаррига иртә буе якты чырай күрсәтергә тырышкан Вернон жизни хатлар артыннан Дадлины жибәрде. Дадлиның коридор буйлап атлап, юлында очраган һәрнәрсәгә Сасынгс таягы белән сугуы ишетелде. Шуннан соң ул кычкырып жибәрде: «Монда тагын бер хат! Мистер Н. Поттер, Иң кечкенә йокы бүлмәсе, Бүрекүз урамы, 4...»

Буыла-буыла кычкырып, Вернон жизни урынынан сикереп торды һәм коридорга йөгерде. Гарри аның артыннан ашыкты. Вернонга хатны тартып алып өчен Дадлины идәнгә җауап туры килде, тик бу җиңел түгел иде, чөнки Гарри аны муеныннан тотты. Бер минут буена барган сәер көрәш барышында һәркемгә берничә кат Сасынгс таягы тиде, шуннан соң Вернон жизни, Гарриның хатын кулында тотып, торып басты.

— Үз чоланыңа, ягъни, бүлмәң бар, — диде ул карлыккан тавышы белән Гаррига. — Дадли, син дә бар!

Гарри яңа бүлмәсендә ары-бире атлады. Кемдер аның чоланнан күчкән дә, беренче хатны укый алмаганын да белеп алган. Димәк, алар тагын кабатлаячак микән? Ярар, бу юлы аларның эше барып чыгар. Гарриның планы бар иде.

***

Кайчандыр ватык булган, әмма хәзер инде төзәтелгән сәгать уяткычы иртәнге алтыда шалтырады. Аны тиз генә сүндереп, Гарри бер тавыш та чыгармыйча киедә. Аңа Дурсләләрне уяттырса һич тә ярамый. Ул утларны да кабызмыйча аска төште.

Ул хат ташучыны Бүрекүз урамы почмагында көтәргә һәм хатларны беренче булып алырга җыена иде. Караңгы коридор буйлап ишеккә таба атлаганда аның йөрәге тимерчә чүкчә сыман тибә иде һәм шул мизгелдә...

— АААААА!

Гарри һавага очып сикерде, чөнки ул ниндидер зур һәм йомшак нәрсәгә басты Ниндидер жанлы нәрсәгә!

Өстә утны кабыздылар һәм Гарри, коты очып, бу зур, йомшак нәрсәнең Вернон жизнинең йөзә булганын аңлады. Вернон жизни өй ишеге астында йокы капчыгында ята иде. Күрәсеп, ул Гарриның уенда ни булуын аңлап, аның планы барып чыкмасын өчен шунда яткан булган. Ярты сәгәтьләп ул Гаррины илдә дә, шуннан соң аңа бер чынаяк чай ясарга кушты. Гарри моңсу гына аш бүлмәсенә сөйрәлдә, кире килүенә исә хатлар нәкъ Вернон жизнинең кулына эләккән иде инде. Гарри яшел кара белән язылган өч хатны күрәп алды.

«Мин...» — дип башлады ул, тик Вернон жизни аның каршында ук бу хатларны ертып атты.

Бу көнне Вернон жизни эшенә бармады. Ул өйдә калып, хатлар өчен ясалган ярыкны ямап куйды.

— Күрәсепме, — диде ул кадук тулы авызы белән Петунья апага. — Хатларын китерә алмасаң, бу эштән баш тартырлар.

— Мин моңа бик шикләнәм, Вернон.

— Оу, бу кешеләрнең акылы бик сәер эшли, Петуния, алар синеңчә яки минемчә уйламый, – диде Вернон жизни һәм Петуния апа яңа гына китергән жимеш бөккәнә белән кадак кага язды.

***

Жомга көнне Гаррига кимендә уника хат килде. Ишектәге хат ярыгына тыгып булмагач, аларны ишек астына кыстырдылар, ә берничәсен хәтта беренче каттагы бөдрәфнең кечкенә тәрәзәсенә тыктылар.

Вернон жизни янә өйдә калды. Бөтен хатларны яндыргач, ул чүкеч белән кадаklar тотып, беркем кермәсен өчен алгы һәм арткы ишек кырындагы тишәкләрне ныклап кадаклап куйды. Ул борын астыннан гына «тип-тап...»¹ дип мыгырдады һәм колагына ишетелгән һәр кыштырдауга сикереп торды.

***

Шимбә көнне эшләр кулдан ычкына башлады. Гаррига язылган егерме хат өйгә эләгер өчен юл таба алды. Алар кадакланган ишеккләрне күрәп бик нык гажәпләнгән сөтче абый тәрәзә аркылы биргән ике дистә йомырканың һәрберсенә тырышып бөкләнгән хәлдә яшерелгән иде. Вернон жизни ярысып почтага һәм сөт кибетенә шалтыратып, гаепленә эзләгән вакытта Петуния апа хатларны ризык миксерында юк итте.

— Кемнең синең белән шулкадәр сөйләшәсе килә соң? – дип гажәпләненеп сорады Дадли Гарридан.

***

Якшәмбе иртәсендә Вернон жизни иртәнге аш өстәле артында талчыккан һәм берәз авырган, ләкин шулай да бәхетле кыяфәт белән утырды.

— Якшәмбе көнне хатлар килми, – дип шатланып әйтте ул, гәжитен мармелад белән буяп. – Каһәр суккан хатлар бүген юк.

Ул сөйләп тә бетермәде, камин төтенлегеннән кинәт кенә нәрсәдер очып чыгып, аның башына сукты. Киләсе мизгелдә утыз-кырыклап хат каминнан бүлмәгә сызгырып очып керделәр. Дүрсләләр башларын иде, ә Гарри һавадан бер хатны булса да тотарга тырышты.

— Кит! КИТ!

Вернон жизни Гаррины биләннән тотып, коридорга ыргытты. Петуния апа белән Дадли башлары өстеннән кулларын күтәрәп йөгереп чыкканнан соң, Вернон жизни бүлмә ишеген япты. Алар хатларның һаман диварларга һәм идәнгә бәреләп, бүлмәгә тулганын ишетте.

— Житәр! – диде Вернон жизни. Ул тыныч сөйләшергә тырышты, әмма шул ук вакытта мыегыннан учма-учма төк йолкыды. – Без моннан китәбез. Биш минуттан барыгыз да эзер килеш аста булыгыз. Берәз киёмнәр алыгыз. Дәшмәгез!

¹ Оригиналда: «Tiptoe Through the Tulips», 1929 елда иҗат ителгән җыр.

Ул яртылаш йолкып алынган мыегы белән шулкадәр куркыныч күренгәнгә, беркем дә аңа каршы дәшергә жөрһәт итмәде. Ун минуттан алар кадак кагылган ишәкләрне бәрәп чыгып, машинада утыралар иде инде. Дадли арткы урында үпкәләгән килеш мышнап утырды, чөнки әтисе үзенә спорт сумкасына телевизор, санак һәм видеомагнитофонны тыгарга маташып, көтәргә мәжбүр иткән өчен аңа берне эләктерде.

Алар кузгалдылар. Машинада озак бардылар. Хәтта Петуния апа да аларның кая барганын сорарга жөрһәт итмәде. Берничә тапкыр Вернон жизни кинәт кенә борылып, кире якка китте.

«Эзне югалтсыннар... эзне югалтсыннар», – дип мыгырданып утыра иде ул.

Алар, ашарга да туктамыйча, көне буе бардылар. Караңгы төшкәч, Дадли шыңшып башлады. Аның гомерендә бу иң начар көн иде. Ул ач иде, ул карарга теләгән биш яраткан телетапшыруын күрми калды. Аның беркайчан да шулай озак итеп санагындагы уеннарсыз калганы юк иде.

Вернон жизни, ниһаять, зур шәһәр кырындагы күңелсез күренгән кунакханә янында туктады. Дадли белән Гарри күгәрәк исле ике ятаклы бер бүлмәне бүлештеләр. Дадли гырылдый башлады, Гарри исә йокламыйча тәрәзә төбәндә утырды. Узып барган машиналарның утларына карап уйлана иде ул...

***

Иртәнге ашка аларга күгәргән кукуруз кисәкләре һәм әче помидорлар белән кыздырылган тостлар бирделәр. Алар тукланырга да өлгермәде, яннарына кунакханә хужасы килде.

— Гәфу итегез, арагызда Мистер Н. Поттер юкмы? Аңа йөзгә якын хат килгән, әнә теге өстәлдә яталар.

Ул аларга конвертны сузды һәм барысы да яшел кара белән язылган сүзләргә укый алды:

*Мистер Н. Поттер
17 нче бүлмә
«Рэйлвью» кунакханәсе
Коуворт*

Гарри хатны алырга дип кулын сузды, тик Вернон жизни аның кулына сукты. Кунакханә хужасы сүзсез карап куйды.

— Мин аларны алырмын, – диде жизни һәм хужа артыннан атлады.

***

— Кадерлем, кире кайтсак яхшырак булмасмы? – берничә сәгатьтән соң Петуния апа юаш кына итеп сорау бирде. Вернон жизни аны ишетмәгәнгә салышты. Беркем дә аларның кая юл тотканнарын белми иде. Ул аларны урман уртасына китерде, анда чыкты да, башын какты һәм яңадан машинага утырып, юлны дәвам итте. Шул ук хәл сөрелгән басу уртасында, һәм асылмалы күпердә,

һәм күпкатлы машина кую урынында кабатланды.

— Эти акылдан язган, шулаймы? – дип сорады Дадли Петуния ападан соңрак.

Дингез буенда туктагач, Вернон жизни аларны машинада бикләп калдырды һәм каядыр югалды.

Яңгыр ява башлады. Эре тамчылар машина түбәсенә тамды. Дадли үксеп куйды.

— Бүген дүшәмбе, – диде ул әнисенә. – Бүген кич белән «Бөек Умберто» тамашасын күрсәтәләр. Минем телевизор булган урында тукталасым килә.

Дүшәмбе. Харриның исенә бер нәрсә төште. Бүген дүшәмбе булса, ә бу мәсьәләдә Дадлига таянып була, чөнки ул телевизордагы һәр тапшыруның көнен белә, димәк, иртәгә аның туган көне. Әлбәттә, аның туган көннәрен күңелле дип атап булмый, узган ел Дурсльләр аңа элгеч белән Вернон жизнинең иске оекбашларын бүләк иткәннәр иде. Шулай да, сиңа көн саен унбер яшь тулмый бит.

Вернон жизни елмаеп кире кайтты. Аның кулында озын нечкә төргәк бар иде, әмма ул Петуния апага нәрсә сатып алганын әйтмәде.

— Мин шәп урын таптым! – диде ул. – Әйдәгез, чыгыгыз!

Тышта бик салкын иде. Вернон жизни дингездәге ерак кыяга ымлап күрсәтте. Кыя башында күз алдына китереп булган иң ярлы алачык тора иде. Билгеле, анда телевизорның юклыгы аңлашыла иде.

— Бүген кичен давыл вәгъдә иттеләр, – шат Вернон жизни кулларын ышкыды. – Ә бу джентельмен безгә көймәсен биреп торырга ризалашты!

Алар янына тешсез карт абзый якынлашты. Ул, яман гына елмаеп, корычтай дулкыннарда сикергән иске көймәгә бармагы белән төртә иде.

— Мин ашарга әйберләр алдым, – диде Вернон жизни. – Әйдәгез, киттек!

Көймәдә салкын иде. Бозлы су, чәчрәп, муенга тия, ә салкын жил битләренә чеметеп өрә иде. Бер сәгатькә сузылган сыман тоелган юлдан соң алар кыяга барып җиттеләр. Вернон жизни, ташларда шуып һәм абынып, аларны көкрәйгән йортка алып китте.

Өй эче коточкыч иде: дингез суүсемнәре исе таралган, агач диварлардагы тишәкләрдән өче жил сызгыра, ә камин буш һәм дымлы иде. Йортта ике генә бүлмә бар иде.

Вернон жизни китергән ризык дигән нәрсә дүрт банан һәм һәрберсенә берәр пакет чипс булып чыкты. Ашаганнан соң ул чипс пакетлары белән белән камин ут тергезеп карады, ләкин пакетлар янарга теләмичә жыерылды һәм бүлмәне зәһәр төтен белән тутырды.

— Теге хатлар хәзер кирәк булыр иде – диде ул күтәрәнке көефтә.

Аның кәефе бик яхшы иде. Билгеле, ул бу давилда беркем дә хат тапшырыр өчен алар янына килмәс дип уйлый иде. Гарри аның белән килешмичә булдыра алмады, гәрчә бу фикер аны бер дә сөендермәсә дә.

Тән жигүгә вәгъдә ителгән давил да башланып китте. Көчле дулкыннар йорт диварларына чөчрәде, көчәя барган жил пычрак тәрәзәләргә бөрелде. Петуния апа күгәрә башлаган берничә юрган табып, көяләр ашаган ятакта Дадлига йокы урынын әзерләде. Үзе исә Вернон жизни белән күрше бүлмәдәге шыксыз караватка ятты. Гаррига исә идәндәге иң йомшак урынны табып, иң юка, тишекле юрган белән ятарга туры килде.

Давил көчәя торды, Гарри исә йоклый алмады. Ул салкыннан бөреште, жайлырак урнашырга тырышып карады, өстәвенә ашказаны да ачылыктан быгырдый иде. Дадли йоклап китте һәм гырылды башлады, тик күк күкрәү аның тавышын басты. Дадлиның сәгәте караңгыда яктырта иде, хәзер аның ятактан асылынган кулындагы бу сәгәт Гаррига ун минуттан соң унбер яшь тулачагын күрсәтә. Ул минут укларының хәрәкәтен карап ята, башында исә Дурсльләр аның туган көнен искә төшерерләрме дигән уй. Эмма моннан күбрәк ул аңа хат язучының кайда булуы белән кызыксына иде.

Биш минут калды. Гарри тышта ят тавыш ишетте. Ул түшәм ишелеп төшмәсә ярар дип өметләнде. Хәер, алай бәлки жылырак та булыр де. Дүрт минут. Бәлки, Бүрекүз урамындагы өй хатлар белән тулы булыр да, Гарри берсен булса да эләктерә алыр?

Өч минут калды. Әле генә бу каты тавышны диңгез чыгардымы ул? Ә бу (ике минут...) сәер кыштырдау каян икән? Кыяның бер кисәге диңгезгә ишелде әллә?

Бер минуттан соң аңа унбер тулачак. Утыз секунд... егерме... ун... тугыз... Бәлки Дадлины уятып, аның ачуын китереп алырга... өч... ике... бер...

БУМ!

Бөтен алачык тетрәп куйды һәм Гарри кинәт кенә идәнгә утырды һәм ишеккә карап текәлде. Тышта кемдер ишек шакый иде.

Ачкычлар сакчысы

БУМ! Яңадан шакыдылар. Дадли дерт итеп уянды.

Артта ишек ачылды һәм бүлмәгә авыр сулап Вернон җизни керде. Аның кулында мылтык иде. Хәзер ул кичен сатып алган озын нечкә төргәктә нәрсә ятканы ачыкланды.

— Кем бар? – дип кычкырды ул. – Кисәтәм: минем кулымда мылтык!

Бер мизгелгә тынлык урнашты. Шуннан соң...

БАМ!

Ишеккә шулкадәр каты итеп суктылар ки, ул хәтта күтәннәрен очып чыкты һәм авыр гөрселдәп идәнгә ауды.

Бусагада алып гәүдәлә кеше басып тора иде. Тузган озын чәче һәм буталып беткән кыргый сакалы аның йөзен тулысы белән диярлек капласа да, чөч арасында сәдәф сыман ялтыраган кара күзләрен күреп була иде.

Алып, башы түшәмнән берәз булса да астарак булырлык итеп иелде дә, алачыкка керде. Идәннән ишекне күтәреп алды һәм жинел генә урынына куйды. Тыштагы давыл тавышы берәз тынгандай булды. Аннары алып алачык хужаларына борылды.

— Чәй куймассыз микән? Юлда арытты берәз...

Ул коты очып, кымшанырга да курыккан Дадли утырган диванга таба атлады.

— Кая, күч тегендәрәк, күзле бүкән, – диде ул.

Дадли чыелдап әнисе артына йөгерде; куркып беткән Петуния апа үзе дә Вернон җизни артына баскан иде инде.

— Менә бит безнең Һарри! – диде алып.

Һарри аның сакал баскан усал кыргый йөзенә карады һәм сәдәф күзләренң елмаюдан кысылганын күрде.

— Сине соңгы тапкыр күргәндә, бәләкәй генә идең әле, – диде алып. – Син әтиңең охшагансың, әмма күзләрең нәкъ әниңнеке.

Вернон җизни шыгырдаган сәер тавыш чыгарды.

— Моннан чыгып китүегезне таләп итәм, сэр! – дип кычкырды ул. – Сез көч

кулланып бәреп кердегез!

— Аһ, авызыңны яп әле, тинтәк Дурсль! – диде алып. Ул диван аркасыннан үрелеп, Вернон җизни кулындагы мылтыкны тартып алды да аны, әйтерсең, җилем кисәген, төенгә бәйләде һәм почмакка ыргытты.

Вернон җизни койрыгына баскан тычкан кебек чыелдап куйды.

— Һарри, – диде алып, Дурсльләргә арты белән борылып. – Туган көнең котлы булсын. Минем сиңа бирәсе әйбер бар бит... тик мин аңа юлда ялгыш утырдым бугай, тик тәме аңа ғына үзгәрмәгәндер.

Ул кара курткасының эчке кесәсенә үрелеп, берәз таушалган кәгазь савыт тартып чыгарды. Һарри калтыраган куллары белән аны ачты. Аның эчендә өстенә яшел белән «Туган көнең котлы булсын, Һарри» дип язылган, үзе сылашып торган зур шоколад торты иде.

Һарри алыпка карады. Аның рәхмәт әйтәсе килгән иде, тик бу сүз авызга барып җитмәде, ул «Сез кем?» дип сорады.

Алып көлеп куйды.

— Дәрәс, мин үзем белән таныштырмадым бит. Рубеус Һагрид булам, мин Һогвартс ачкычлары һәм җирләренең сакчысы.

Ул, зур учин сузып, Һарриниң бөтен кулын кысты.

— Чәй буламы инде, юкмы? – диде ул кулларын ышкып. – Берәр катырак нәмәстәкәй дә ярап куя.

Аның күзләре җыерылган чипсы пакетлары яткан каминга төште, һәм ул фыркылдап куйды. Ул учакка таба иелде; алар аның ни эшләгәнән күрмәде, әмма ул бер мизгелдән кире урынына утырганда, каминда ут кабынган иде. Бөтен алачыкка җемелдәвек аяктылык таралды, һәм Һарри, җылы ваннага утыргандагы кебек, тәнен рәхәт җылы биләп алганын тойды.

Һагрид үзенең авырлыгыннан бөгелгән диванга кире утырды һәм киemenең әллә ничә кесәсеннән төрле әйбер чыгара башлады: бакыр чәйнек, сосискалар салынган бөгәрләнгән пакет, кисәү агачы, берничә чынаяк һәм гарәбә төсле эчемлек шешәсе. Чәй ясарга керешкәнче ул шул шешәдән эчеп алды. Тиздән бүлмәгә кыздырылган сосиска исе таралды. Алып эш белән мәшгуль булган арада беркем бер сүз дә эндәшмәде, ләкин ул кисәү агачыннан майда кызган алты сосисканы алгач, Дадли чак кына кымшанып куйды. Вернон җизни шунда ук аңа кычкырып җибәрде:

— Нәрсә генә бирсә дә, алма, Дадли!

Алып көлемсерәп куйды.

— Чиләнмә, Дурсль, сиңең аяклы бөлеш малаенның башка тазарасы юк инде.

Ул сосискаларны Һаррига сузды, ә ул исә шулкадәр ач булганга, гомерендә моннан да тәмлерәк ризык ашамаган төсле иде. Әмма ул барыбер күзләрен

алыптан ала алмады. Ахыр чиктә, беркемнең дә аңа бернәрсә аңлатырга жыенмавын күргәч, ул үзе сорау бирергә мәжбүр булды:

— Гафу итегез, ләкин мин һаман сезнең кем булуыгызны белмим, – диде ул.

Алып бер йотым чәй эчте дә авызын кул арты белән сөртеп куйды.

— Миңа һагрид дип эндәш, – диде ул. – Мине барысы да шулай атап йөртә. Инде әйткәнемчә, мин һогвартсның ачкычлар сакчысы. һогвартс турында барысын да беләсең инде, әлбәттә.

— Э... юк, – диде һарри.

Һагрид шаккатты.

— Гафу итегез, – диде һарри тиз генә.

— Гафу итегез? – дип бакырды һагрид, күләгәдә качкан Дурсльләргә борылып. – Алар гафу үтенергә тиеш! Хатларыңны алмавыңны әйткәннәр иде анысы, әмма һогвартс турында белмисең дип уйлап та карамадым! Әтиең белән әниең барысына да кайда өйрәнгәннәр дип кызыксынмадыңмыни?

— Нәрсәгә ул – барысына? – дип сорады һарри.

— НИЧЕК ИНДЕ НӘРСӘГӘ? – һагридның тавышы күк күкрәве төсле яңгырады. – Чак кына сабыр ит әле!

Ул сикереп торды. Ачуланган хәләндә ул алачыкка сыймас сыман күренде. Дурсльләр исә диварга елыштылар.

— Сез нәрсә... – ул Дурсльләргә акыра башлады. – Бу малай, бу малай! Ул БЕРНИ ДӘ белми әллә?

Һарри бу абзый артык шаяра башлады дип уйлады. Ул бит мәктәпкә йөри һәм аның билгеләре начар түгел.

— Мин кайбер нәрсәләргә беләм, – диде ул. – Мәсәлән, математика һәм бүтән нәрсәләр белән таныш мин.

Ләкин һагрид кулын гына селтәде дә әйтте:

— Безнең дөнья турында димен мин. Синең дөньяң. Эти-әниенең дөньясы.

— Ниңди дөнья?

Һагрид шартлар дәрәжәгә җитте.

— ДУРСЛЬ! – диде ул дыңгырдаган тавыш белән.

Ап-ак булган Вернон җизни авыз эченнән «мимбл-вимбл» кебегрәк сүзләр пышылдагандай булды. Һагрид гажәпләнеп һаррига карады.

— Син әтиең белән әниең турында белергә тиеш. — диде ул. Мин әйтәм, алар данлыклы кешеләр. Син дә данлыклы шәхес.

— Нәрсә? Минем... минем әти белән әни билгеле кеше булмаганнар, каян чыгып әйтәсез моны?

— Син бит белмәйсең... белмәйсең...

Һагрид бармакларын чәч арасына батырды, әмма күзен Һарридан алмады.

— Син аларның кемнәр икәннен белмәйсеңме? — дип сорады ул соңгы тапкыр.

Кинәт кенә Вернон жизнинең теле кайты.

— Житәр! — дип әмер бирде ул. Туктагыз хәзер үк, сэр! Мин бу малайга нәрсә дә булса сөйләргә рөхсәт бирмим!

Вернон Дурсльдән күпкә кыюрак кеше дә Һагридның хәзерге карашыннан артка чүгер иде; Һагрид сөйли башлагач, аның Һәрбер иҗеге ярсудан калтырап чыга иде шикелле.

— Сез аңа беркайчан да сөйләмәдегезмени? Дамблдор аңа калдырган хатта нәрсә язылганын беркайчан да әйтмәдегезме? Мин анда булдым! Дамблдорның хат калдырганын күрдем мин, Дурсль! Сез шул еллар буе шуну яшердегезме?

— Нәрсәне миннән яшергәннәр? — дип сорады Һарри, түземсезлек белән.

— ТУКТАГЫЗ! МИН ТЫЯМ! — дип кычкырды Дурсль курку белән.

Петуния апа куркып, авыр сулап куйды.

— Ah сез, мие аккан нәмәләр, — диде Һагрид. — Һарри, син — тылсымчы.

Алачыкта тынлык урнашты. Дингез шавы белән жил сызгыруы гына ишетелә иде.

— Мин кем? — Һарри шаккаткан иде.

— Син тылсымчы инде, әлбәттә, — диде Һагрид, диванга утырып. Мескен диван тагын да аскарак бөгелде. — Шәп тылсымчы син. Тагын берәз укып та алсаң! Мондый ата-ана белән тагын кем була аласың инде син, ә? Йә, хәзер хатыңны укы инде.

Һарри кулларын сузды һәм яшел кара белән «Мистер Һ. Поттерга, Идән, Дингездәге-Кыядагы-Алачык, Дингез» дип язылган сарғылт конвертны алды. Хатны тартып чыгарып укый башлады:

ҖОГВАРТС ТЫЛСЫМ ҺӘМ СИХЕР МӘКТӘБЕ

Директор: Альбус Дамблдор

(I класс Мерлин ордены иясе, Бөек тылсымчы, Өлкән әфсенче, Халыкара тылсымчылар конфедерациясенең Югары мөстәкыйльбашы)

Кадрле Поттер әфәнде,

Олы шатлык илә Җогвартс тылсым вә сихер мәктәбендә укыр өчен урыны-

гыз барлыгын хэбэр итәбез. Үтенеп сорыйбыз, түбәндә язылган китаплар һәм кирәк-ярак әсбаплар исемлегә белән танышсагыз иде.

Дәресләребез 1 сентябрьдә башлана. 31 июльдән соңармыйча ябалак жибәр-сәгез иде.

*Минерва МакГонагалл,
Директор урынбасары*

Һарриның башында фейерверк сыман бер-бер артлы сораулар калыкты, әмма ул кайсын беренче итеп бирергә белмәде. Берничә минуттан соң ул, тотлыгып, Һагридка дәште:

— Ябалак жибәрергә дигәннәр — нәрсә дигән сүз бу?

— Горгона катыргыры, әле ярый искә төшердең, — диде Һагрид һәм олы атны жиргә ыгардай көчле кулы белән маңгаена сукты, ә аннары икенче кесәсеннән ябалак — чып-чын, тере, өзрәк йоннары тырпайган ябалак — тартып чыгарды, шулай ук пергамент төргәгә һәм озын каурый каләм алды. Тел очын теш арасына куеп, ул хат язарга тотынды, ә Һарри исә аны өстен-аска укый алды.

***Кадерле Дамблдор әфәнде,
Һаррига хатын тапшырдым.
Иртәгә әйберләрен алырга барабыз.
Һава торышы әкәмәт начар. Сез иминдер дип өметләнәм.
Һагрид***

Һагрид хатны төрдә, ябалакка бирде, кош исә төрелгән кәгазьне томшыгына кысты, Һагрид ишекне ачып, ябалакны давыллы диңгез өстенә очырып жибәрде. Аннан ул, бу хәл телефоннан сөйләшкән сыман гап-гади күренеш булгандай, тыныч кына кире диванга утырды.

Һарри ачык авыз белән утырганын аңлады да аны тиз генә япты.

— Кайда туктап калдым әле мин? — диде Һагрид, әмма шул вакыт камин янына һаман ап-ак йөзле, әмма усал кыяфәтле Вернон җизни чыкты.

— Ул беркая да бармый, — диде ул.

Һагрид көлеп куйды.

— Йә, синең ише бөөк магл аны ничек туктатыр икән, ә? — дип сорады ул.

— Кем? — дип сорау бирде Һарри, зур кызыксыну белән.

— Магл, — дип җавапларды Һагрид. — Менә алар кебек тылсымчы булмаган халыкны шулай атыйлар. Синең бәхетсезлеген инде бу, чөнки сиңа гомеремдә күргән иң магл магларда үсәргә туры килде.

— Аны үзәбезгә алганда мондый юк-барны ташларга дип ант эчтек без! — диде Вернон җизни. — Андый чирне бетерәбез дидек. Тылсымчылар, имеш!

— Сез белә идегезмени? — диде Һарри. — Сез минем тылсымчы булуымны

белдегезме?

— Белдек инде! — кинәт кенә Петуния апа да телгә килде. — Белдек! Элбәттә, белдек! Минем женле сеңлем дә шундый булгач, синнән тагын кем чыгар иде соң? Аһ, апа да шулай хат килде дә, ул да шул мәктәбенә киткән булды, аннан ял саен бака уылдыгы тулы кесәләре белән кайта иде дә чәй капчыкларын күсегә әйләндерә иде. Бары мин генә, мин генә аның кем булуын белә идем. Женле нәмә! Әмма әнкәй белән әткәй өчен, аһ, бу безнең Лилия, ул менә шундый, ул менә тегенди! Гаиләдә тылсымчы булганга алар шундый горуруланалар иде.

Ул тирән итеп сулыш алып өчен туктап алды һәм аннары сүз чишмәсен дәвам итте. Күрәсен, ул еллар буена әйтергә теләгән сүзләрен ниһаять сөйли иде.

— Аннары ул мәктәбендә Поттерны очратты, алар өйләнештеләр дә, менә син тудың. Мин инде белә идем: син дә аның кебек үк шундый сәер, шундый ук жүнсез булырга тиеш идең. Ә аннары ул шартлап һавага очты, ә син безнең ишек төбенә кунакладың.

Һарри агарып чыкты. Сөйләшәргә хәле кайткач, ул сорау бирде:

— Шартлады? Сөз бит алар машинада һәлак булды дидегез!

— МАШИНАДА?! — Һагрид ярып кычкырып жибәрде һәм, котырып, диваннан сикереп торды, ә Дурсльләр почмакларына ылыштылар. — Ничек инде Лилия һәм Джеймс Поттерлар машинада һәлак булсын ди? Оят түгелме сезгә? Кит моннан! Безнең дөньябызда һәр бала Һарриның исеме белә, ә ул үзе үз тарихын белмәй!

— Тик ни өчен беләләр? Ни булды соң? — дип сорады Һарри үжәтлек белән.

Һагридның йөзеннән ачу китте. Аның урынына кинәт кенә пошыну килде.

— Мин мондый хәлне көтмәгән ием, — диде ул басынкы һәм борчулы тавыш белән. — Дамблдор бу эш авыррак булып дип әйткән иде әйтүен, әмма шулкадәр күп нәрсәне белмәйсең дип уйлап та карамадым мин. Белмәем, боларны мин сөйләргә тиеш микән инде, әмма кемдә булса тиеш... Син боларны белмичә Һогвартска бара алмыйсың.

Ул Дурсльләргә каш астыннан карап куйды.

— Ярар, мин сөйли алган кадәр белсәң дә яхшы булып. Барын да сөйли алмам, чөнки кайбер нәрсәләр бик караңгы әле монда...

Ул берничә секунд учакка карап утырды да сүзен башлады.

— Бу хәлләр бер кешедән башланды... Юк, син шул кешенең исеме белмичә булдыра алмыйсың, бездә бөтен кеше аны белә бит.

— Кем ул?

— Тик мин аның исеме әйтергә яратмыйм. Беркем дә яратмый.

— Нигә алай?

— Гаргуйль алгыры, Гарри, кешеләр һаман куркалар аннан. Йә Аллам, бу бик авыр бит әле. Кара, бер тылсымчы бар иде, һәм ул... явызга әйләнде. Начарлардан да начаррак булды. Аның исеме...

Һагрид авызын ачып, йотып куйды, әмма бер сүз әйтә алмады.

— Бәлки, сез миңа язырсыз ғына? — дип тәкъдим итте Гарри.

— Белмәем лә ничек язылганын. Ярар... Волдеморт¹. — Һагрид дерелдәп куйды. — Башка әйттермә. Бу... бу тылсымчы егерме еллап элек үзенә иярченнәр җыя башлады. Тапты ул аларны... кайберсе куркып, икенчеләре аның кебек үк көчле булырга теләп, аңа хезмәт итәргә тотынды. Караңгы көннәр иде, Гарри. Кемгә ышанырга белмисең, чит тылсымчы һәм тылсымчыбикәләргә якты чырай күрсәтү бетте... Куркыныч хәлләр була иде. Ул гел җиңеп барды. Әлбәттә, аңа каршы чыгучылар булды, ә ул аларны үтерә генә иде. Коточкыч. Соңгы имин урыннарның берсе Һогвартс иде. Үзең-Беләсең-Кем Дамблдордан ғына курыккандыр дип уйлаем. Шуңа да Һогвартстка тияргә кыймагандыр.

— Ә синең әниң белән әтиң мин белгән иң яхшы тылсымчылар иде. Кайчандыр Һогвартсның Әйдаман егете белән Әйдаман кызы иде бит алар! Белмим, нигә Үзең-Беләсең-Кем аларны алдарак үзенә тартырга тырышып карамагандыр... күрәсең, аларның Дамблдор белән якын дус булганнын һәм караңгы көчләргә сөймәгәннәрен белгәндер.

— Бәлкем, ул аларны үтетли алырмын дип уйлагандыр, ә бәлки... юлда тормасыннар дип юкка чыгарырга теләгәндер. Шунысы ғына мәгълүм: ун ел элек Һэллоуин кичендә ул сез барыгыз да яшәгән авылга килгән. Сиз бары бер генә яшә әле ул чакта. Ул сезнең йортыгызга кергән һәм... һәм...

Һагрид көтмәгәндә генә каяндыр бик пычрак, таплы кулъяулыгын чыгарды һәм быргы тавышлары чыгарып, боринын сеңгерде.

— Гафу итегез, — диде ул. — Әмма бик моңсу бу... әтиң белән әниңне белә идем, шундый гүзәл һәм мөлаем кешеләр иде, һәм...

— Үзең-Беләсең-Кем аларны үтергән. Ә аннары, һәм монысы инде бик гажәеп нәрсә, ул сине дә үтерергә уйлаган. Беркем исән калмасын диде микән, әллә кеше үтерергә яратканга ғына микән инде... Әмма ул сине үтерә алмаган. Маңгаеңдагы яра эзенең каян килеп чыкканын уйлаганың булмадымы? Бу гади яра түгел. Мондый эзләр бик куәтле явыз ләгънәт тисә генә кала. Әти-әниңне үтергән, өеңне җимергән, әмма сине һәлак итә алмаган ул. Шуңа да сине бар дөнья белә, Гарри. Ул юк итәргә теләгән бер кешенең дә исән калганы булмады, бары син генә. Ул шундый көчле тылсымчыларны үтерде — МакКинноннар, Бонзлар, Прюитлар һәлак булды. Ә син сабый килеш тә исән калдың.

Һарриның күңелендә бик авырттыра торган хатирәләр яңарды. Һагрид сөйләп бетергәч, ул элек тә исәнә төшеп-төшеп алган күз камаштыргыч яшел утны күпкә ачыграк итеп күрдә. Гомерендә беренче тапкыр ул тагын бер нәрсәне исәнә төшерде: нечкә, салкын явыз көлү тавышын.

Һагрид аңа моңсу ғына карый иде.

¹ Оригиналда: Voldemort

— Үз кулым белән сине шул хәрабәләрдән алып чыктым. Дамблдор кушты бит. Аннары сине монда китердем...

— Сафсата! — диде Вернон жизни. Гарри аны ишетеп, дерт итте, чөнки ул Дурсльәрнең дә монда булганын оныткан иде инде. Вернон жизнигә әүвәлге батырлыгы кире кайткан иде ахрысы. Ул, йодрыгын кысып, һагридка кыргый караш белән карый иде.

— Ә хәзер тыңла мине, малай! — дип ырлады ул. — Әйе, синең кайбер сәер-лекләрең бардыр, бәлки, әйбәтләп ярсан, аларның эзе дә калмас. Ә инде ата-анаңа килгәндә, хуш, алар тегендирәк иде, инкарь итмим анысын, һәм бәлки алардан башка бу дөньяда яхшырактыр. Әйтәм бит, ни чәчсәң, шуны уырысын. Әнә шул сихерчеләр белән уралыша башладылар да, нөкә мин уйлаганча, ахыры начар тәмамланды...

Әмма шул мизгелдә һагрид диваннан сикереп торды һәм курткасыннан кыршылып беткән алсу кулчатырын алып, Вернон жизнигә терәде.

— Исеңдә калдыр, Дурсль, әйтүем соңгы булсын – тагын бер сүз һәм...

Сакаллы алып кулчатырының очы белән тишәр дип курыккан Вернон жининең кикриге бик тиз шинде; ул янә диварга терәлеп, тын калды.

— Менә шулай яхшырак булыр, — диде һагрид. Ул, авыр сулап, хәзер инде идәнгә кадәр үк сыгылган диванга барып утырды.

Һарриның исә бирәсе сораулары йөзләгән иде.

— Ә Вол... гафу итегез, Үзегез-Беләсез-Кемгә нәрсә булды?

— Яхшы сорау, Гарри. Юк булды. Юкка чыкты. Сине үтерергә жыенган төндә үк. Шулай сине тагын да данлыклырак итте. Моңысы иң зур сер инде... ул бит көннән-көн куәтләнеп бара иде, бәй, шулай булгач, нәмәшләп жиңелгәндер...

— Кайберәүләр аны үлгән диләр. Әкият, миңа калса. Үләр өчен кеше булырга кирәк, анда кеше әсәре калды микән? Кайберәүләр ул һаман монда, вакытын гына көтә, диләр, анысына да ышанмаем. Аның ягында булган кешеләр безгә килделәр, бирелделәр. Аларның кайберләре сихер астында булганнар да, хәзер уянганнар. Әгәр ул кире кайта алган булса, алар да аңга килмәс иде.

— Күбегез ул һаман монда, ләкин куәтен генә югалткан дип уйлый. Алга барыр хәле юктыр аның. Чөнки синең ниндидер сыйфатың аны туктаткан. Теге көнне нәрсә булганын беркем белмәй, әмма синдә булган нәрсәдер аның көчен жимергән.

Һагрид Гаррига хөрмәт белән тулы жылы караш ташлады, ләкин Гарри, горурык һәм рәхәтлек хис итәсе урынга, монда ниндидер куркыныч хата киткәндер дип уйлый башлады. Тылсымчы? Ул? Ничек шулай булсын ди инде? Гомере буге ул Дадлиның каты кулын һәм Петуния апа белән Вернон жинининиң кимсетүләрен түзеп яшәде; әгәр ул чыннан да тылсымчы булса, нишләп әле ул аны чоланга бикләргә жыенган саен аларны гоберле бакага әйләндерә алмады соң? Әгәр ул чыннан да дөньяда иң көчле сихерчене жиңгән булса, нишләп әле Дадли

аны гел футбол тубы сыман типкәләп йөрткән соң?

— Һагрид, — диде ул әкрән генә. — Минем уйлавымча, сез ялгышасыздыр. Мин үземне тылсымчы була алмыйм дип уйлыйм.

Һаррины гажәпләндереп, Һагрид көлеп жибәрде.

— Тылсымчы түгел дисең инде, алайса? Ә ачуланган яки курыккан чагыңда бернинди сәер хәлләр дә булмадымы?

Һарри учакка бакты. Хәзер ул шул хәлләр турында уйлый башлады... Апасы белән жизнисен котырырга мәжбүр иткән бөтен сәерлекләр дә Һарриның кәефе төшкәндә яки аның ачуы килгәндә булды түгелме соң... Дадлиның өере артынан куганда, ул алар куып тоталмаслык урынга качты, кыркып атылган чөчәк белән мәктәптә адәм көлкесә булудан курыккач, чачен үстерде... Ә иң соңгысында, Дадли аңа суккач, ул үзе дә белмичә үч итмәдемәни? Боа-констрикторны аңа каршы жибәрмәдемәни?

Һарри янә Һагридка карады, елмайды һәм Һагридның йөзә ничек балкыганын күрде.

— Менә бит, — диде Һагрид. — Һарри Поттер тылсымчы түгел имеш, кара син аны, Һогвартста син бик данлыклы булачаксың.

Эмма Вернон жизни көрәшсез генә бирелергә жыенмый иде.

— Ул беркая да бармый дип әйтмәдемәни әле? — дип ысылдады ул. — Ул «Стоунволл Һай» мәктәбенә бараачак, һәм моның өчен рәхмәт әйтәчәк әле. Мин ул хатларны укыдым, аңа әллә нинди юк-бар — әфсен китаплары, таяклар һәм ...

— Әгәр ул барырга теләсә, синең кебек бөек магил да аны туктата алмас, — Һагрид ырлап куйды. — Лилия һәм Джеймс Поттерның улына Һогвартска барырга тыя имеш! Син жүләрдер. Аның исеме тугач та исемлеккә кертелгән. Ул дөньяда иң яхшы тылсым һәм сихер мәктәбендә укыячак. Жиде елдан соң ул үзен танымас та. Анда аның үзә кебек яшәтәшләре булачак, анда Һогвартс тарихында иң шәп директор, Альбус Дамблдор...

— МИН АҚЫЛЫ САЕККАН КАРТ ДИВАНАГА ФОКУС ЯСАРГА ӨЙРӘТКӘН ӨЧЕН ТҮЛӘРГӘ ЖЫЕНМЫЙМ! — дип кычкырды Вернон жизни.

Эмма ул зур хата ясады. Һагрид кулчатырын алды һәм аны башы өстенә күтәрде.

— БЕРКАЙЧАН ДА, — дип үкерде ул. — АЛЬБУС-ДАМБЛДОРНЫ-МИНЕМ-АЛДА-КИМСЕТМӘ!

Ул кулчатырын төшерде, һәм һавада жилпеп, Дадлига юнәлтте. Шәмәхә төстәге кабыныш, фейерверк аткан тавыш, кыска чинау һәм киләсе мизгелдә Дадли, симез арт санын тотып, авыртудан акыра-акыра үрле-кырлы сикерә башлады. Арты белән борылгач, Һарри аның ыштанын тишеп үсеп чыккан дуңгыз койрыгын күреп алды.

Вернон абый акырып жибәрде. Петуния апа белән Дадлины икенче бүлмәгә

этеп кертте дә, курку тулы күзләре белән соңгы тапкыр Һагридка карап, ишеген шап итеп япты.

Һагрид, кулчатырына карап, сакал-мыегын сыпырып куйды.

— Чыгырдан чыкмаска ие миңа... — диде ул үкенеп. — Хәер, барыбер дөрөс килеп чыкмады инде. Дуңгызга әйләндерәсем килгән иде, күрәсен, болай да чучкага охшаганга, күп нәрсә өстисе калмагандыр.

Ул чуалып беткән кашлары астыннан Һаррига карап куйды.

— Һогвартста бу турында беркемгә дә сөйләмәсәң, бик рәхмәтле булырмын, — диде ул. — Миңа... э... дөрөсен әйткәндә, тылсымларга ярамый. Сине табып, хатны тапшырыр өчен генә берәз тылсымларга рөхсәт иттеләр. Бу эшкә бик үжәтләнеп алынуымның бер сәбәбе шул инде.

— Ә нишләп сезгә тылсым ясарга ярамый соң? — дип сорады Һарри.

— Oh, ярар, әйтәем. Мин дә Һогвартста укыдым, әмма мине чыгардылар, дөрөсен әйтим инде сиңа. Өченче елымны укыганда. Алар минем таякны икегә сындырдылар. Әмма Дамблдор миңа урманчы булып калырга мөмкинлек бирде. Бөек кеше ул, Дамблдор.

— Безнең иртәгә эшләребез күп, — дип белдерде Һагрид. — Шәһәргә барып, китаплар һәм башка нәрсәләрне алырга кирәк.

Ул өстендәге кара пәлтәсен салып Һаррига бирде.

— Моның астында йокласаң була, — диде ул. — Берәр нәрсә йөри башласа, ап-тырама, бер кесәсендә бер-ике йоклач¹ калган бугай.

---

¹ Йоклач — соня, тычкан төре.

Кыек тыкрык

Икенче көнне Һарри бик иртә уянды. Тышта инде яктырып беткәннен сизеп торса да, күзләрен ачмады.

— Мин төш кенә күрдем, – диде ул үзенә ныклап. — Төшемдә Һагрид исемле дәү абыйның минем тылсымчылар мәктәбенә барачагымны әйтер өчен килгәннән күрдем. Күземне ачкач, мин өйдә, чоланымда булачакмын.

Кинәт бик каты шакылдаган тавыш ишетелде.

— Менә Петуния апа ишегемне шакый, – дип уйлады Һарри, коты алынып. Тик ул һаман күзләрен ачмады. Теге күргән төш шундый шәп иде.

Шак-шок-шак!

— Әйе, — дип мыгырдады ул, — хәзер торам.

Һарри торып утырды һәм Һагридның авыр пәлтәсе аның өстеннән төште. Алачык эче тулы кояш, давыл тынган, Һагрид үзе тәмам жимерелгән диван өстөндә йоклап ята. Томшыгына гәжит кыстырган ябалак тырнаклары белән тәрәзәне тырнап шақып тора иде.

Һарри, эчендә кабартылган зур шар бардай, урыныннан сикереп торды. Туп-туры тәрәзәгә таба барып аны тартып ачуы булды, бер ябалак выжт итеп алачык эченә очып керде дә, Һагридның башына гәжит төшереп жибәрде. Һагрид кымшанып та карамады. Шуннан соң ябалак пырхылдап барып Һагридның пәлтәсенә ябышты.

— Тукта!

Һарри, кулларын болгап, ябалакны куып караса да, кош, томшыгы белән чирткән тавыш чыгарып янап, пәлтәне талавын дөвам итте.

— Һагрид! — диде Һарри кычкырып. – Монда ябалак килгән.

— Акча түлә, — диде тегесе кәнәфиенә авызын терәгән көенә.

— Нәрсә?

— Гәжит өчен акча бирергә кирәк. Кесәләрдән кара.

Һагридның пәлтәсендә кесәләрдән башка берни дә юк иде кебек: ачкыч бәйләмә, лайлач экәм-төкәмнәргә каршы ярмалар, бау йомгаклары, бөтнек борчаклары, чәй капчыклары... һәм, ниһаять, Һарри бер уч бик сәер тимер акчалар тартып чыгарды.

— Аңа биш кнат бир, – диде Һагрид йокы аралаш.

— Кнат?

— Кечкенә бронза тәңкәләр ул.

Һарри биш кечкенә бронза тәңкә санап алды. «Монда сал!» дигәндәй, ябалак аягына бәйләнгән нәни янчыгын сузды да, теләгәннен алгач, ачык тәрәзәгә очып чыгып китте.

Һагрид каты тавыш белән иснәде, торып утырды да тәмле итеп киерелеп алды.

— Кузгалырға кирәк, Һарри. Бүген эшебез күп. Лондонга барып сиңа мәктәпкә әйберләр аласы бар.

Һарри кулындагы тимер акчаларны әйләндерә-әйләндерә карап торды. Әле генә башына килгән бер фикер эчедәгә кабарган шарны тишеп жибәрде кебек.

— Эедем. Һагрид?..

Ат башы кадәр итекләрен киеп маташкан Һагрид «Ммм?» дип җавап кайтарды.

— Минем бер тиен акчам юк. Һәм син Вернон абыйның кичә ни әйткәннен ишеттең. Ул мине тылсымчыга укытыр өчен акча түлөргә җыенмый.

— Моның өчен борчылма, – диде Һагрид башын кашып торган арада. — Син әллә эти-әниң сиңа берни дә калдырмадылар дип уйладыңмы?

— Аларның өйләре җимерелгән түгелме соң?

— Алар алтыннарын өйдә сакламадылар бит инде, әй бала! Безнең беренче тукталыш – Гринготтс. Тылсымчылар банкы. Мә... сосискаңны аша. Ул әле бик нык суынып өлгермәгәндер. Ә мин менә сиңең туган көн тортыңнан баш тартмас ием.

— Тылсымчыларның банклары да бармыни?

— Берәү генә. Гринготтс. Гоблиннар идарә итә анда.

Һарри кулында тотып торган сосисканың бер кисәген төшереп жибәрде.

— Гоблиннар?

— Ие инде. Һәм мин сиңа менә нәрсә әйтәм: аны таларга җыенган кеше – дивана ул. Беркайчан да гоблиннарны алдарга уйлама, Һарри. Гринготтс – ул дөньяда иң ышанычлы һәм куркынычсыз урын. Бәлки, Һогвартс кына ышанычлырактыр. Дөресен генә әйткәндә, минем болай да Гринготтска кереп чыгасым бар иде. Дамблдор кушты. Һогвартс эше белән, — Һагрид горурлыгыннан күкрәген киерде. — Ул еш кына миңа мөһим эшләр куша. Сине кереп алырга, Гринготтска кереп чыгарга... Миңа ышанып булганын белә ул, күрәсеңме.

— Бөтен әйбереңне дә алдыңмы? Алайса, киттек.

Һарри, Һагрид артыннан ияреп, кыяга чыкты. Күк йөзе хәзер төмам аяз булганга, диңгез кояш нурларында йөзә иде. Вернон жизни бәйләп куйган көймә һаман да урынында тора, әмма давылдан соң аның эченә бик күп су жыелган иде.

— Син монда ничек килдең соң? — диде Һарри һәм күзләре белән тагын бер көймә эзләде.

— Очып, – диде Һагрид.

— Очып?

— Әйе. Тик кире юлга көймә белән бараек. Миңа синең янда тылсым кулланьрга ярамый.

Алар икәүләшеп көймә эченә кереп утырдылар. Һарри Һагридның ничек оча алганын күз алдына китерергә тырышып, һаман аңа текәлеп карап торды.

— Алай да ишәсе килмей бит әле, – диде Һагрид Һаррига кырын карап. — Көймәне берәз тизәйтеп жибәрер өчен... э-е-е-е-е, берәз гына тылсым куллансам, берсенә дә әйтмәссең бит, име?

— Әлбәттә әйтмәм, – диде Һарри тагын берәз тылсым күрәсе килеп. Һагрид янә үзенең алсу төсендәге кулчатырын тартып чыгарды да аның очы белән ике тапкыр көймәнең бер ягына тукиылдап алды. Көймә шәбәеп ярга таба ашыкты.

— Ни өчен Гринготтсны таларга уйлаган кеше дивана була соң? – дип сорады Һарри.

— Төрле сихерләр, ләгънәтләр бар, – диде Һагрид гәжитен тартып чыгарып. — Аларның иң ышанычлы базларын аждаһалар саклый, дип сөйләүчеләр дә бар. Әле төшеп берәр нәрсә алсаң да, кире чыгу юлыңны табарга кирәк бит. Гринготтс Лондоннан йөзләгән чакрым аста урнашкан, беләсең килсә. Берәр нәрсәгә кулларын барып житә алса да, син аннан чыгып житкәнче ачка үләсең.

Һагрид үзенең гәжитен, «Көндәлек пәйгамбәр»не, укыган арада, Һарри аның әйткәннәре турында уйлады. Һарри Вернон агайдан шуны өйрәнде: кеше гәжит укыганда үзе генә калырга тели, ләкин хәзер Һагридны борчымау бик авыр, чөнки аның тормышында бу кадәр күп сорауның берьюлы туганы юк иде әле.

— Тылсым министрлығы тагын ишәк чумарларын ишеп йөри, – дип мырылдады Һагрид, икенче битне ачып.

— Тылсым министрлығы да бармыни? – дип сорады Һарри, үзен туктатырга өлгөргәнче.

— Әлбәттә, – диде Һагрид. – Алар Дамблдорны министр итеп куймакчылар иде, тик ул, әлбәттә, беркайчан да Һогвартсны калдырмас иде. Шуңа карт Корнелиус Фаджны шунда куйдылар. Пешмәгәннең дә пешмәгәнә үзе. Шуңа һәр иртәне Дамблдордан киңәш сорап ябалак арты ябалак жибәрә.

— Нәрсә эшли соң ул Тылсым министрлығы?

— Аларның төп эше магларның башына бу илдә тылсымчылар яши икән дигән фикер килмәсен өчен тырышу.

— Ә ник алай?

— Никме? Гарри, син нәмә, бөтен кеше дә проблемасын тылсым белән чишәргә тели башласа! Юк, безне беркем күрмәсен дә, белмәсен дә.

Бу мәлдә көймә йомшак кына итеп ярға килеп терәлде. Гаррид гәжитен төрдә дә, Гарри белән таш баскычлар буенча атлап, урамга менде.

Алар бу кечкенә шәһәрчек буйлап тимер юлга барганда, урамдагы һәр кеше Гарридка шаккатып карап кала барды. Гарри аларны гаепләми иде. Гарридның бөтен кешедән дә ике тапкыр озынрак булуы жимәгән, ул әле гади генә нәрсәләргә дә, әйтик машина кую урыннарының хисаплагычларына да төртеп күрсәтеп, каты тавыш белән «Кара инде, Гарри! Бу маглар ниләр генә уйлап тапмый, ә?» – дип соклануын белдерә иде.

— Гаррид, – диде Гарри, соңга калмаска тырышып йөгәргәнгә, авыр сулы-сулый, – Син Гринготтста аждаһалар бар дидеңме?

— Әйе, шулай диләр шул, – диде Гаррид. – Әх, булсын иде минем аждаһам...

— Син аждаһалы булырга хыялланысыңмы?

— Бәләкәй чагымнан бирле. Безгә монда кирәк.

Алар станциягә килеп житкәннәр иде. Лондонга барасы поезд биш минуттан кузгала икән. Үзе әйткәндәй, «магл тәңкәләрен» аңламаган Гаррид билетлар алып өчен Гаррига берничә кәгазь акча бирде.

Поездда кешеләр тагын да күбрәк һәм ешрак күзләрен акайттылар. Гаррид берүзенә ике урынны алып утырды да кенәри төсөндөгә цирк чатыры сыман бер зур нәрсә бәйли башлады.

— Хатың үзең беләнме әле, Гарри? – дип сорады ул бәйләмендәге элмәкләргә не саны-саны.

Гарри кесәсеннән пергамент хатны тартып чыгарды.

— Яхшы, – диде Гаррид. – Анда сиңа кирәк нәстәләргә исемлеге бар.

Гарри хатның кичә төнлә күрми калган битен ачты да укый башлады:

ХОГВАРТС ТЫЛСЫМ ҺӘМ СИХЕР МӘКТӘБЕ

Киенү тәртибе

Беренче сыйныф укучыларыннан таләп ителә:

1. *Өч гади эш мантиясе (кара төстә)*

2. *Бер көндөз кия торган очлы башлы гади эшләпә (кара төстә)*

3. *Бер пар саклану бияләе (аждаһа тиресеннән яки шуның кебек башка*

нәрсәдән)

4. Бер кышкы плащ (кара төстә, көмеш сәдәфләр белән)

Зинһар, һәр укучының да киemenә исеме язылган булырга тиешлеген оныт-
магыз.

Дәреслекләр исемлеге

Һәр укучының кулында түбәндәге китаплар булырга тиеш:

Миранда Гусоукның «Стандарт Әфсен Китабы» (1 сыйныф)

Батильда Бэгшотның «Тылсым тарихы»

Адальберт Уоффлингның «Тылсым теориясе»

Эмерик Свитчның «Трансфигурациягә кереш» дәреслеге

Филлида Спораның «Мең дә бер тылсымлы үлән һәм гәмбә» дәреслеге

Арсениус Джиггерның «Тылсымлы төнәтмәләр һәм дарулар» дәреслеге

Ньют Скамандерның «Тылсымлы жанварлар һәм алар яшәгән урыннар»
дәреслеге

Квентин Тримблның «Караңгы көчләр: Үзеңне яклау нигезләре»

Башка кирәк-яраклар:

1 тылсым таягы

1 казан (аккургаштан, 2 нче стандарт үлчәмдә)

1 пыяла яки бәллүрдән кечкенә шешәләр җыелмасы,

1 телескоп

1 җиз үлчәү.

Укучылар үзләре белән ябалак ЯКИ мәче ЯКИ бака алып килә ала.

**АТА-АНАЛАР, ИСТӘ ТОТЫГЫЗ: БЕРЕНЧЕ ЕЛ ШӘКЕРТЛӘРЕНӘ ҮЗ СЕБЕР-
КЕЛӘРЕН АЛЫП КИЛҮ ТЫЕЛА.**

— Без боларның барысын да Лондонда таба алабызмы? – дип сорады Һарри, гаҗәпкә калып.

— Кайдан эзләргә белсәң, әлбәттә, – диде Һагрид.

Һарриның моңарчы Лондонда булганы юк иде әле. Һагрид, кая барганын бел-
гән кебек күренсә дә, гадәти юл белән йөри белми иде шикелле. Метрода ул тур-
никетта кысылып калды, аннан юл буе утыргычларның артык бөләкәй булуына
һәм поездның бигрәк әкрән йөрүенә зарланды.

— Белмим, бу маглар тылсымнан башка ничек яши торганнардыр, – диде
ул ватык эскалатор буенча өскә күтәрелеп, кибетләр белән шыгрым тулы урамга
эләккәч.

Һагрид, галәмәт биек һәм гәүдәле булганга, урамдагы кеше төркемнәрен
жиңел ерып чыга иде, Һаррига бу алыпка җитешеп барырга гына кирәк булды.
Алар китап һәм җыр кибетләрен, кафе һәм кинотеатрларны да уздылар инде,
әмма бер урын да тылсым таяклары сата торган кибеткә охшамаган иде. Бу
гап-гади кешеләр белән тулган гади урамнар иде.

Болардан фәлән чакрым аста чыннан да тылсымлы алтыннар ята микән?
Әфсен китаплары һәм оча торган себеркеләр сатыла торган кибетләр дөньяда
чыннан да бар микән? Бәлки, бу Дүрсләләр оештырган зур бер шаярту гынадыр?

Әгәр һарри Дурсльәрдә шаярта белү сәләтенәң бөтенләй юклығын белмәсә, ул шулай дип уйлар да иде. Һагрид сөйләгән нәрсәләр кеше ышанмаслык булып яңгыраса да, Һарри никтер аның сүзләрен дәрәс дип кабул итте.

— Менә монда, – диде Һагрид, туктап. – «Тишек казан». Бу бик атаклы урын.

Бу шыксыз кечкенә бер паб булып чыкты. Һагрид төртеп күрсәтмәсә, Һарри аны күрмәс тә иде. Кырыйдан ашыгып-ашыгып узган кешеләр аңа ялгыш караш та ташламыйлар шикелле. Аларның карашлары зур китап кибетеннән кичкәнчә анындагы музыка салонына күчә иде, әйтәрсен, монда «Тишек казан» бөтенләй юк! Һаррига бу урынны Һагрид белән икесе генә күрә алалар булып та тоелды. Ул бу турында сорарга җитешкәнче, Һагрид аны эчкә кертеп җибәрде.

Атаклы урын дип йөртелер өчен бу паб бик караңгы һәм таушалган иде. Почмакта нәни чынаяктан чәй эчүче берничә карчык утыра. Аларның берсе озын төрепкә тарта. Цилиндр кигән тәбәнәк буйлы бер кеше паб хужасы — тешсез чикләвеккә охшаган пеләш абзый белән сөйләшә торган. Һагрид һәм Һарри керү белән, пабта барган салмак әңгәмәләренәң быжылдавы тынды, һәркем Һагридны белә иде кебек: аңа кул да болгадылар, елмаеп, баш кактылар, ә бармен, стаканга үрелеп, «Гадәттәгечәмә, Һагрид?» – диде.

— Бүген юк, Том, мин Һогвартс эшләре белән, – диде Һагрид, коточкыч зур кулы белән Һарриның җилкәсеннән кагып. Мескен Һарриның тезләре сыгылып куйды хәтта.

— Йә Хода, – диде бармен, Һаррига текәлеп, – бу... бу – чынмы соң бу?

«Тишек казан» әһелләре кинәт кенә тынып һәм катып калдылар.

— Ярлыкагыл мине Ходам, – дип пышылдады карт бармен. – Һарри Поттер... сезне күрү нинди бәхет!

Ул бармен өстәле артыннан чыкты да, Һарри янына йөгереп, яшь тулы күзләре белән, аның кулына ябышты.

— Кайтуыгыз котлы булсын, Поттер әфәнде, рәхим итегез, рәхим итегез.

Һарри ни дип әйтәргә дә белмәде. Бүлмәдәгә бөтен кеше дә аңа карый иде. Төрепкә белән утырган карчык, төтенә беткәннән дә аңламыйча, һаман тартуын дәвам итте. Һагрид исә сөенеченнән балкый иде.

Аннан урындык тавышлары яңгырый башлады, һәм икенче мәлдә Һарри «Тишек казан»да булган һәр кеше белән кул бирешүен аңлады.

— Дорис Крокфорд, мистер Поттер, сезне күрүмә әле һаман да ышана алмыйм.

— Горурланам, Поттер әфәнде, шулкадәр горурланам.

— Һәрвакыт сезнең кулыгызны кысарга дип хыялландым, мин шулкадәр дулкынланам хәзер.

— Бәхетлемен бүген, Поттер әфәнде, әйтәп бетергесез бәхетлемен. Дигл бу-

лам, Дедалус Дигл.

— Ә минем сезне күргәнем бар инде! – диде Һарри, дулкынланудан Диглның цилиндры эшләпсә башыннан төшөп киткәч. – Сез миңа бер вакытны кибеттә баш игән идегез.

— Ул хәтерли! – дип кычкырып жибәдрә Дедалус Дигл, тирә-яктагы һәр кешегә карап. – Ишеттегезме? Ул мине хәтерли!

Һарри кул кысышуларны дәвам итте. Дорис Крокфорд инде берничә кат күрешергә өлгерде.

Алга, бик дулкынланып, агарынган йөзлө яшь егет чыкты. Аның бер күзә тартыша иде.

— Профессор Квирелл! – диде Һагрид. – Һарри, Профессор Квирелл синең Һогвартстагы укытучыларыңның берсе булачак.

— П-П-Поттер! – тотлыга-тотлыга әйтте Квирелл, Һарриның кулын кысып. – С-сезне кү-күрүемә чиксез шатмын!

— Ә сез нинди тылсымга өйрәтәсез, профессор Квирелл?

— К-Караңгы К-К-Көчлөрдән Саклану, – дип мыгырдады Квирелл, әйтерсәң бу турыда бөтенләй уйларга теләмәгән кеше кебек. – С-сезгә бик кирәк тә түгел инде, әйе бит, П-П-Поттер?

Ул борчулы итеп көлөп жибәрде.

— Сез уку өчен кирәк-яраклар артыннан килдегез, шулаймы? М-менә м-мин дә әле вампирлар турында яңа к-к-китап алырга жыена идем, үз-үзем өчен.

Ул бу китап турында уйлаганда үзә дә дер калтырап куя иде кебек.

Эмма башкалар Квиреллга Һарриның үзендә генә калдырырга ирек бирмәделәр. Барысы белән дә күрешеп чыгар өчен тагын ун минут вакыт китте. Ахыр чиктә, Һагридың тавышы башкаларның ыбыр-шыбыр сөйләшүләрен баса алды.

— Китик әйдә, күп нәмә аласыбыз бар. Әйдүк, Һарри.

Дорис Крокфорд соңгы тапкыр Һарриның кулын кысты һәм Һарри, Һагрид артыннан ияреп, паб аша узды, аннан диварлар белән уратып алынган, чүп савытлары торган һәм аз-маз чүп үләннәре генә үскән кечкенә ишегалдына чыкты.

Һагрид Һаррига карап елмаеп жибәрде.

— Әйттем бит, менә, күрдеңме? Әйтәм бит, син атаклы дип. Профессор Квирелл сине күргәч хәтта калтырый башлады. Дөрөс, ул болай да гел калтыр-колтыр килә бугай.

— Ул гел шулай борчыламы?

— Аһа. Мескенкәем. Башлы егет. Өстәл артында китап белән утырганда бар да әйбәт иде дә соң, тик аннары ул тәжрибә жыйам дип бер елга югалып торды. Ул Кара урманда убырларга юлыккан дигән сүзләр йөри, аннан бер убырлы карчык белән ниндидер хәлләр булган бугай. Шуннан бирле ул төмам үзгәрде. Укучылардан да, үзе укыткан фәнненән дә курка ул хәзер. Кара, кая әле минем кулчатырым?

Убырлар? Убырлы карчык? Болардан һарриның башы әйләнә иде. Ә һагрид исә бу вакытта чүп савыты артындагы дивардагы кирпичләргә санау белән мәшгуль булды.

— Өскә өч... кырыйга ике, – дип пышылдады ул. – Яра, ни, хәзер китеп тор әле читкәрәк, һарри.

Ул кулчатырының башы белән диварга өч тапкыр сукты.

Кулчатыр тигән кирпич башта калтырап алды, аннары тартылып китте, һәм уртасында нәни тишек пәйда булды. Аннан ул зурайганнан зурая барды һәм бер мизгелдән соң боларның каршында хәтта һагрид та сыярлык зур арка барлыкка килде. Арка артында таш жәелгән борма-борма урам башлана иде.

— Рәхим ит, – диде һагрид. – Кыек тыкрык¹ бу.

Ул һарриның шаккатуын күрәп елмаеп жибәрде. Алар арка аша чыгу белән, һарри жылкәсеннән генә артка карады һәм арканың күз ачып йомганчы таш диварга әйләнгәнән күрде.

Кояш нурлары иң якындагы кибеттә яткан өем-өем казаннар өстендә ялтырый иде. *«Казаннар барлык үлчәмнәрдә. Бакыр, Жиз, Кургаиш, Көмеш, Үзе Болгата торган, Жыела-сүтелә торганнары – барысы да бар»*, дип хәбәр итте кибетнең өстенә эленгән язучы.

— Әйе, сиңа монда керәсе булыр, – диде һагрид. – Тик әйдә башта акчаларыңны алыг әле.

Һарри хәзер тагын сигез күзә булса иде дип теләде. Урам буйлап барганда ул берьюлы бөтен кибетләргә, аларның ишек алларына тезелгән әйберләргә, сатып алучыларны күрергә тырышып башын әле бер якка, әле икенче якка борып карады. Даруханә яныннан узганда, юан гына бер апаның *«Аждаһа бавыры өчен уналты сикль сорыйлар, бигрәк акылсызлар»*... дип зарланганын ишетеп калдылар.

«Илопсның Ябалак патшалыгы — Соры, Мәче башлы, Көрән, Ак ябалаклар һәм байгышлар» дип язылган караңгы кибет эченнән басынкы йомшак ухылдау табышы ишетелде. Һарри яшендәгә берничә малай эчендә себеркеләр сатылган кибет тәрәзәсенә борыннарын терәп карап торалар иде. *«Кара»*, – диде аларның берсе, – «яңа «Нимбус-2000» – себеркеләрнең иң тизе»... Бу урамда тагын ни генә юк иде: мантияләр, телескоплар һәм һарри үз гомерендә бер дә күрмәгән ниндидер сәер көмеш әйберләр сата торган кибетләр, пыяла артында тезелгән ярканат талагы һәм еланбалык күзә тулы мичкәләр, әфсен китапларыннан сыгылып торган киштәләр, каурый каләмнәр, пергамент төргәкләре, төнәтмә шешәләре,

ай глобуслары...

— Гринготтс, – диде Һагрид.

Алар башка кибетләрдән биеклегә белән аерылып торган кардай ап-ак бер бина янына килеп життеләр. Бу бинаның бронза ишекләре янында кансу кызылдан һәм алтыннан киенгән басып торучы жанвар...

— Әйе, бу гоблин, — диде Һагрид тын гына. Алар икәүләп ак ташлы баскычлардан бу жан иясенә таба якынлашты. Гоблин чама белән Һарридан бер башка тәбәнәгрәк иде. Аның акыллы туткыл йөзен сакал баскан иде. Тагын Һарри аның кул бармаклары белән аяклары озын булуына игътибар итте. Һарри белән Һагрид эчкә узганда гоблин башын иеп калды. Эчтә аларны тагын бер куш ишек каршы алды. Бу юлы көмөштән булган ишекнең өстенә менә нәрсә уелган иде:

*Дустым, рәхим ит!
Ләкин сак бул...
Үзеңнеке булган җитә!
Урлап йөргән кешеләрне
Бик каты җәза көтә!
Безнең баздан әгәр алсаң
Үзеңнеке булмаганны,
Чыгалмыйча башың катар!
Кисәтәм! Кара аны!*

— Әйтәм бит, бу банкны таларга уйлаган кеше дивана булырга тиеш, – диде Һагрид.

Көмөш ишекләр аша узганда аларга ике гоблин баш иеп калды, һәм каршыларында мәһабәт мәрмәр зал пәйда булды. Монда йөздән артык гоблин янсәке¹ янында артсыз биек урындыкларга утырып, кайсылары хисап кенәгәләренә нидер сызгалый, кайсылары жиз үлчәүләр белән тимер акча үлчи, кайсылары күзлек киеп асылташлар тикшерә иделәр. Залдан чыгар өчен бихисап ишек бар, бу ишекләр аша кешеләргә юлларын күрсәтеп торучы гоблиннар тагын күбрәк иде. Һагрид белән Һарри янсәке янына килеп бастылар.

— Хәерле иртә, – диде Һагрид эшсез утырган гоблинга. — Без мистер Һарри Поттерның сейфыннан берәз акча алырга килгән идек.

— Сездә аның ачкычы бармы, әфөндәм?

— Кайдадыр монда булырга тиеш, – диде Һагрид һәм кесәләрендәгә әйберләрен, бер үч күтәрә башлаган эт ризыгын, янсәкегә, гоблинның хисап кенәгәсә өстенә чәчә-чәчә бушата башлады. Гоблин борынын жыерды. Бу вакытта Һарри уң ягында утырган бер гоблинның кызыл күмер кисәгә зурлыгында якут өемен үлчәгәнән күзәттә.

— Менә ул, – диде Һагрид, ниһаять, кулына кечкенә алтын ачкыч тотып.

Гоблин ачкычны алып якыннан тикшереп алды.

— Шушы булса кирәк.

¹ Янсәке – прилавок

— Шулай ук мин профессор Дамблдордан хат алып килдем, – диде Һагрид горулыгынан күкрәген киереп. — Бу хат жиде йөз үнөченче баздагы теге Сез-Үзегез-Белгән-Әйбер турында.

Гоблин хатны жентекләп укып чыкты.

— Бик яхшы, – диде ул хатны кире Һагридка сузып. — Хәзер сезне ике базга да алып барырга кушам берәрсенә. Грипһук!

Грипһук та гоблин иде. Һагрид бөтен эт ризыгын кире кесәләренә тутырганнан соң, алар Грипһукка ияреп, залдан чыгып китә торган ишекләренң берсенә юнәделәр.

— Жиде йөз үнөченче баздагы Алар-Белгән-Әйбер нәрсә ул? – дип сорады Һарри.

— Мин моны сиңа әйтә алмаем, – диде Һагрид яшертен генә. — Бу бик зур сер. Һогвартс эше. Дамблдор миңа бу эшне ышанып тапшырды. Эшәмне генә түгел, тагын әллә нәрсәләремне югалтырга мөмкинмен мин, әгәр сиңа әйтсәм.

Грипһук алар өчен ишекне тотып торды. Тагын мәрмәр булыр дип көткән Һарри күргәннән аптырашта калды. Алар ялкынлы фонарьләр белән яктыртылган тар таш корридорда иделәр. Бу коридор юлы кинәт кенә аска төшөп китә иде. Идәнәндә кечкенә тимер юл да бар иде. Грипһук сызгырып жибәрде, һәм астан аларга таба кечкенә вагон менеп туктады. Алар аның эченә кереп утырдылар, Һагридка, әлбәттә, берәз кыен булды, һәм кузгалып киттеләр.

Башта алар озак кына борма-борма юллар лабиринтыннан очып диарлек уздылар. Һарри бөтен борылышларны – сулга, уңга, уңга, сулга, турыга, уңга, сулга – истә калдырып маташты, әмма тиздән моның мөмкин түгеллеген аңлады. Вагончык борылышларны үзе сайлый иде ахрысы, һәрхәлдә, Грипһук аның белән идәрә итмәде

Салкын жил бөргәч, Һарриньң күзләре яшыләнде, әмма ул аларны япмаска тырышты. Кырыйда калган тоннельләрнең берсендә ул ялкын таралганын күрдә һәм бу аждаһа булмады микән дип башын борып карады, әмма житешмәде – алар тагын да төпкәрәк төшөп, жир асты күле һәм идәннән түшәмгә кадәр үскән сталагмитлар белән сталактитлар яныннан үттеләр.

— Мин гел бутыйм аларны, — Һарри, ыжгырып узган вагонетка тавышын бүлүргә тырышып, Һагридка дәште. — Сталагмит белән сталактитның аермасы нәрсәдә ул?

— Сталагмитта «м» хәрәфе бар, — диде Һагрид. — Сораулар белән баш катырмалә, болай да хәләм юк.

Аның йөзә чыннан да яшелләнгән иде. Вагончык тоннель диварындагы кечкенә ишек анында туктагач, ул вагончыктан чыкты да берәз диварга сөяләп торды һәм аякларының калтыравын туктатырга тырышты.

Грипһук ишекне ачты. Шунда ук алар каршында яшел төтөн жәелдә, ә ул таралгач, Һарри «аһ!» иттә. Ачык сейфта тау булып алтын тәңкәләр ята иде. Бага-

на-багана булып күтөрелгән көмеш тәңкәләр. Өем-өем кечкенә бронза кнатлар.

— Барысы да синеке, — дип елмайды һагрид.

Барысы да – һарриныкы! Бу бит исциткеч! Дурсльләр моның турында белмә-гәннәрдер дә, белсәләр, ике дә уйламыйча бөтен алтынны жыеп китәрләр иде. Күпме тапкыр алар һаррины асрау бик кыйбатка төшә дип зарландылар! Кара син аны, шул гомер буена Лондон астында аңа дип калдырылган күпме байлык яткан икән бит.

Һагрид һаррига берничә уч тәңкәне капчыкка жыярга булышты.

— Алтын тәңкәләре галлеон була, — дип аңлатты ул. — Бер галлеонда унжиде көмеш сикль, бер сикльдә егерме тугыз кнат, бик жиңел бу. Әлегә болары сиңа житеп торыр, ә калганнары монда иминлектә саклансыннар.

Ул Грипһукка таба борылды.

— Ә хәзер жиде йөз унөченче базга керик һәм, зинһар, әкренрәк бараек әле?

— Бер генә тизлек бар безнең, — диде аңа Грипһук.

Хәзер алар һаман тизрәк тагын да аскарак төшәләр иде шикелле. Текә бо-рылышларны чыжлап узып киткәндә, һава тагын да ныграк суына барды. Аннан алар упкын өстеннән сузылган күперне чыктылар; һарри, башын сузып, упкын-ның төбен күрмәкче булды, әмма һагрид, сулкылдап, аны якасыннан тартып урынына утыртты.

Жид йөз унөченче базның йозак тишеге юк иде.

— Читкәрәк басыгыз әле, — диде Грипһук. Ул йомшак кына итеп озын барма-гы белән ишекне сыйпады да, ишек эреп юкка чыкты.

— Гринготтс гоблиннарыннан башка берәр зат ишәккә кагылса, ул эчкә суы-рылып алыначак та, шунда калачак, — диде Грипһук.

— Ә сез анда кеше калу-калмавын еш тикшерәсезме? — дип кызыксынды һарри.

— Ун ел саен, — диде Грипһук, күңел кайтаргыч итеп елмаеп.

Һарри шулкадәр яхшы итеп сакланган базда бик кыйммәтле нәрсә ятадыр дип уйлады. Шуңа да ул һич югы әкияттәге кебек гүзәл энже-мәржәннәр күре-ргә өметләнеп, түземсезлек белән базга якынлашты, ләкин баз буп-буш булып күренде. Аннары гына ул идәндә көрән кәгазьгә төрелгән бер кечкенә генә са-вытны күреп алды. Һагрид аны эләктердә дә пәлтәсенә иң эчке кесәсенә салып куйды. Һарриниң бу турыда сорау бирәсе килеп, эче тырны иде, әмма ул дәш-мәүнең хәерлерәк икәнәнен аңлады.

— Әйдә, бу тәмуг арбасына утыр, һәм барып житкәнче сорау бирмә, авызым-ны ачмасам яхшырак булыр, — диде Һагрид.

Вагончыкта жил кебек жилдереп узгач, алар янә урамда, Гринготтс каршын-

да кояштан күзлөрөн кысып басып торалар иде. Хәзер капчык тулы акчасы булган һарри беренче эш итеп кая барырга да белмәде. Бер фунтка ничә галлеон кергәннән белмәсә дә, аның үз гомерендә бер тапкыр да шулкадәр акчаны кулында тотмавы барыбер аңлашыла иде. Кая, хәтта Дадлиның да кулында бу кадәр акча булмагандыр.

— Мәктәп киёмнәрәннән башлап жибәрсәң була, — диде һагрид, Мадам Малкинның «Һәр очракка ярашлы мантияләр»енә күрсәтеп. — Кара, һарри, мин «Тишәк казанга» барып хәлләнеп килсәм, каршы түгелме син? Мин Гринготтсның ул арбаларына чыдый алмаем.

Ул әле һаман авыру чырайлы иде, шуңа күрә һарри, берәз дулкынланса да, Мадам Малкинның кибетенә берүзе генә керде.

Мадам Малкин гел миләүшә төсле киёмнәр генә кигән, елмаючан йөзле, тәбәнәк кенә ханым булып чыкты.

— Һогвартскамы, кадерлем? — диде ул, һарри авызын ачуга ук. — Монда барысы да бар. Әнә, тагын бер егет мантиясен киеп карый әле.

Кибетнең иң эчендә артсыз урындыкка баскан очлы, агарынган йөзле егет күренде. Икенче тылсымчыбикә аның кара мантиясенә энәләр кадый иде. Мадам Малкин һаррины егет каршындагы икенче урындыкка бастырды һәм, башыннан озын мантияне кидереп, дәрәс үлчәмгә яраклаштыра башлады.

— Сәлам, — диде егет. — Син дә Һогвартскамы?

— Әйе, — дип җавап бирде һарри.

— Минем әти күрше кибеттә дәрәсләкләремне ала, ә әнием урамның теге ягында таяклар карый, — диде егет. Аның тавышы борыннан чыгып, эче пошкан кешенекә сыман яңгырый иде. — Аннары мин аларны узыш себеркеләрен карарга алып барам. Аңлый алмыйм, нигә беренче сыйныфларга үз себеркеләрен китерергә ярамыйдыр. Мин әтине ничек булса да үгетләргә уйлыйм, аннары берәр ничек мәктәпкә алып барып булыр әле.

Һарри кинәт кенә Дадлины искә төшерде.

— Ә синең себеркең бармы? — дип малай сүзен дәвам итте.

— Юк, — диде һарри.

— Квиддич уйныйсыңмы соң?

— Юк, — диде һарри. Ул квиддичны нәрсәгә ягып ашаганнын да белми иде ич.

— Ә мин уйныйм. Әти әйтә, әгәр мине йорт такымына алмасалар, бу чиста жинаять булачак, ди; мин моның белән килешәм. Кайсы Йортта¹ булачагыңны беләсәңме инде?

— Юк, — диде һарри, үзен тагын да наданрак хис итеп.

¹ Оригиналда: House. Укучыларның укуын һәм яшәвен оештыру өчен барлыкка килгән берләшмәләр.

— Әйе инде, чынында беркем дә кая элэгәчәген белми, әмма минем шигем юк, мин Слизеринга керәчәкмен. Безнең гаиләдә бөтен кеше шунда укыган. Күз алдына китер, Һаффлапфка кертсәләр! Мин качар идем, валлаһи! Ә син?

— Хм-м, — дияргә мәжбүр булды Һарри, гәрчә берәз эчтәлекләрәк жөмлә әйтсә дә.

— Һа, карале бу адәмгә! — диде егет кинәт кенә һәм тәрәзгә төртеп күрсәтте. Кибет каршында Һаррига киң итеп елмаеп Һагрид карап тора иде, эчкә керә алмавын аңлатырга тырышып, ул кулында ике зур тундырмага ымлап күрсәтте.

— Бу Һагрид, — диде Һарри, бу малай белмәгән нәрсәне белүенә шатланып. — Ул Һогвартста эшли.

— Ә-ә, — диде малай. — Ишеткән бар. Ул анда хезмәтче бугай, шулай бит?

— Ул урманчы, — диде Һарри. Бу малай һәр секунд саен аның күңелен ныграк кайтара иде.

— Әйе, әйтәм ич. Ул ниндидер кыргыйрак бугай, мәктәп артында алачыкта яши һәм вакыт-вакыт лыкынганчы эчә, тылсымларга маташа һәм ятак астында ут чыгара, диләр.

— Минемчә, ул бик әйбәт кеше, — Һарриның җавабы салкын иде.

— Шулай дисеңме? — диде малай берәз фыркылдап. — Ә нишләп ул синен белән? Әтиләрең кайда?

— Алар мәрхүм, — диде Һарри кыска гына итеп. Бу малай белән мондый нәрсәләр турында сөйләшсә килми иде аның.

— Аһ, бик кызганыч, — дип җавап кайтарды малай, гәрчә аңа һич тә кызганыч булмавы күренеп торса да. — Әмма алар безнең сыман булганнардыр бит?

— Алар тылсымчы һәм тылсымчыбикә иделәр, әгәр сиңа бу кирәк булса.

— Мин уйлыйм, башкаларны анда кертергә кирәкми дә. Алар безнең сыман түгел ич, алар беркайчан да безнең сыман тәрбияләнмәгән. Күз алдына китерәсеңме, кайберләре хат килгәнче Һогвартс турында бөтенләй белмәгәннәр. Борынгы тылсымчы гаиләләрен генә калдырырга кирәк. Синен фамилияң ничек әле?

Әмма Һарри җавап бирергә өлгергәнче, Мадам Малкин телгә килде:

— Менә булды да, кадерлем, — диде ул. Һарри, бу малай белән әңгәмәнең тукталуына шатланып, урындыктан төште.

— Ярар, Һогвартста күрешербез, — диде тәкәббер малай.

Һагрид сатып алган тундырманы (шоколад һәм кура җилгә өстенә чикләвекләр сибелгән) ашаган арада тып-тын утырды.

— Ни булды? — дип сорады Һагрид.

— Берни дә булмады, — дип Гарри алдашты.

Алар пергамент һәм каурый каләмнәр алырга тукталдылар. Язганда төсен үзгәртә торган язучы карасын тапкан, Гарриның кәфе берәз күтәрелде. Кибеттән чыкканда, ул сорау бирде:

— Гаррид, ә нәрсә ул квиддич?

— Бәйрәк, Гарри! Гел онытам шуны, син бит күп нәрсәне белмисең әле. Хәтта квиддичны да!

— Әйдә, көлмәле, — диде Гарри һәм Гарридка Мадам Малкин кибетендәге ак йөзле малай турында сөйләде.

— һәм тагын ул магл гаиләләрендәге балаларны укырга алырга ярамый диде...

— Син магл гаиләсеннән түгел. Кем икәннең белсә әле! Әгәр аның ата-анасы тылсымчы халыктан икән, димәк, ул синең исеңнең ишетеп үскән. «Тишек казан»да синең ничек каршылаганнарын исең төшерә. Әй, нәмә белә соң ул! Мин белгән иң шәп тылсымчылар магл гаиләләреннән иде. Әниң генә ни тора! Шундый сөңләсә булып та!

— Квиддич нәрсә соң инде ул?

— Бу безнең спорт. Тылсымчылар спорты. Ул... ул магларның футболы сыман. Бөтен кеше квиддич өчен жан ата. Аны һавада себеркәдә очып уйныйлар һәм анда дүрт туп була. Болай гына аңлатып булмый инде кагыйдәләрен.

— Ә нәрсә ул Слизерин белән Хаффлпафф?

— Мәктәптәге Йортлар. Алар дүртгә. Хаффлпаффта жыен пешмәгәннәр генә укый диләр дә, әмма...

— Мин Хаффлпаффта булырмын инде... — диде Гарри өметсезләнеп.

— Слизеринга кергәнче Хаффлпаффта укуың хәерлерәк, — диде Гаррид бик кырыс итеп. — Кыяк юлга баскан тылсымчыларның барысы да Слизериннан чыккан. Үзең-Беләсең-Кем дә шуннан.

— Вол... гафу, Үзең-Беләсең-Кем дә Һогвартста укыганмыни?

— Күп еллар элек, — диде Гаррид.

«Флориш һәм Блоттс» исемле кибеттә Гаррига кирәкле дәреслекләрен алдылар; монда түшәмгә кадәр жиккән биек киштәләр күн тышлыклы, юл ташы кадәрле зур китаплар белән дә, ефәк белән тышланган, үзләре почта маркасы кадәр генә кечкенә китапчылар белән дә тулган иде, араларында сәер тамгалар язылганнары да, бөтенләй бер сүз, бер хәреф булмаганнары да очрады. Гомәрәндә бер китап тотып карамаган Дадлиның да боларның кайберләрен актарып килер иде. Гаррид көч-хәл белән Гаррины Профессор Виндиктус Виридианның *«Күз тидерү һәм аннан котылу»* (*«Өр-яңа әфсеннәр белән яңа дуслар тап һәм дошманнарыңа үч ит: пеләшләндерү, аяк-тотмаучы-тезләр, телне-аңкауға-беркет*

һәм бик күп, бик күп башка шәп нәрсәләр») дигән ай-һай ымсындырғыч китабынан читкә алып китә алды.

— Мин Дадлины ничек әфсенләргә икән дип кенә карамакчы идем.

— Начар фикер димәем мин моны, тик маглар дөньясында тылсым кулланьрга ярамый. Бик кирәк булса гына инде, — дип аңлатты Һагрид. — Аннан соң, син барыбер аларның берсен дә эшләтә алмыйсың әле, аныңчы укьрга да укьрга кирәк.

Һагрид алтын казан сатып алырга да ирек бирмәде («Язылган бит инде — аккургаш!»), әмма алар төнәтмәләр ясаганда кирәкле менә дигән үлчәү һәм жыела торган жиз телескоп алдылар. Аннары алар Даруханәгә керделәр. Сасыган йомьрка һәм черегән кәбестә исе аңкьган бу кибет шулкадәр кызыклы булганга, Һарри аның исен уйлап та карамады. Идәндә ниндидер лайлалы нәрсәләр салынган мичкәләр тора, дивар буйлап үләннәр, киптерелгән тамырлар һәм жете төсләрдәге төелмә савытлары сузылган; түшәмнән бәйләм-бәйләм итеп жыелган каурыйлар, казык тешләр һәм жанвар тырнаклары асылган иде. Һагрид янсәке янында торган сатучыдан Һаррига дәресләрендә кирәк булачак төнәтмә нәрсәләрен сораган арада, Һарри үзе һәрберсе егерме бер галлеон торган көмеш сыңармөгез мөгезләрен һәм нәни, чем-кара тарақан күзләрен (бер учы биш кнат карады).

Даруханәдән чыккач, Һагрид тагын бер кат исемлекне тикшерде.

— Таяк кына калган инде... Ә, туктале! Мин бит сиңа туган көнәң бүләк алмадым.

Һарри кызарып чыкты.

— Миңа берни алмасаң да була...

— Алмасаң да була, имеш. Менә, сиңа берәр жанвар алырмын әле. Юк, бака түгел, аларның күптән кызыгы бетте инде, әле мәктәптә дә көерләр үзеңнән... һәм мин мәчеләр дә яратмыйм, алардан мин төчкерәм. Мин сиңа ябалак алырмын. Бөтен бала да ябалак ярата, үзләре әкәмәт файдалы да әле, хатлар ташыйлар, болай да инде.

Егерме минут узгач алар һәр яктан кыштырдау һәм канат каккан тавышлар ишетелгән һәм якты итеп янып торган күзләр караган караңгы кибеттән, ягъни данлыклы «Илопсның Ябалак патшалыгы»ннан чыктылар. Хәзер Һарриның кулында гажәеп матур ак ябалак утырган читлек бар иде. Ябалак, башын канаты астына яшереп, тәмләп йоклый иде. Һарри исә, Профессор Квирелл сыман тотлыга-тотлыга рәхмәтләр укудан туктый алмады.

— Житәр инде, — диде Һагрид житди төс чыгарып. — Дурсләрдән бүләкләр еш булмагандыр әле. Хәзер Оливандер гына калды. Монда анда гына тылсым таяклары бар, ә сиңа иң шәп таяк кирәк.

Тылсым таягы... Һарриның жаны иң теләгән әйбер шул иде.

Соңгы тукталыш ниндидер жыйнаксыз пычрак кибет булып күренде. Ишек

өстөндө инде куба башлаган алтын хәрефләр белән «Оливандер. Б.ч.к. 382 елдан башлап шәп таяклар ясыйбыз» дип язылган, ә тузан баскан пыяла астындагы бәрхет мөндәргә бер таяк куелган иде.

Ишекне ачып эчкә керү белән кибетнең эчке бүлмәләрендә кыңгырау чылтаырады. Монда бик кысан иде, орчыксыман озынча бер кәнәфидән кала бер жиһаз да юк иде, хужаның килгәнөн көтеп, һагрид шүл кәнәфигә барып утырды. Һарри үзен бик кырыс кагыйдәләр урнаштырылган китапханәгә кәргәндәй сәер хис итте, ул күнелендә туган яңа сорауларны йотты да идәннән түшәмгә кадәр тезелгән меңләгән бәләкәй тар тартмага бакты. Нигәдер аның каз йоннары кабарды. Мондагы искиткеч тузан һәм тынлык та ниндидер серле тылсымга бөркәлгән төслә иде.

— Хәерле көн, – диде бик йомшак тавыш. Һарри дерт итте. Һагрид та сикереп куйган булса кирәк, чөнки артта сынган тавыш ишетелде һәм ул нәфис кәнәфидән торып басты.

Аларның каршында олы яшътәге абый тора иде, аның киң, аграк күзләре ярым караңгы кибеттә ике тулган ай төслә яналар иде.

— Исәнмесез, – диде Һарри кыенсынып кына.

— Ай, әйе шул, – диде карт әфәнде. – Әйе, әйе. Сөзнә бу көннәрдә күрермен дип көтә идем. Һарри Поттер, – бу сорау түгел иде. – Сөзнәң күзләрегез әниегезнекенә охшаган. Кара син аны, әле кичә генә әниегез монда беренчә таягын сайлап басып тора иде сыман. Ун да бер чирек дюйм¹, йомшак, талдан ясалган. Әфсәс эшләре өчен менә дигән таяк.

Оливандер әфәнде Һаррига якынарак килеп басты. Һарри исә бу абыйның күзләрен йомып алуын гына теләде, чөнки һич йомылмый торган бу көмеш күзләр аны куркыта иде.

— Ә әтиегез исә, киресенчә, кызыл агачтан ясалган таякны сайлады. Унбер дюйм. Бөгелүчән. Берәз көчләрәк, әверелешләр өчен иң кулай таяк. Һм, мин ялгыш әтиегез сайлады дидем, чынлыкта, әлбәттә, тылсым таягы тылсымчыны сайлый.

Оливандер әфәнде тагын да якынарак басты һәм Һарриның борынына бәрелә язды. Һарри томанлы күзләрдә үзенең чагылышын күрде.

— Ә менә монда икән...

Оливандер әфәнде озын ак бармаклары белән Һарриның маңгаендагы яшенгә охшаш яра эзен капшап карады.

— Ни кызганыч, әмма моны калдырган таякны да мин саткан идем, – диде ул йомшак кына. Унөч дюйм ярым. Тилә нарат. Көчлә таяк, бик көчлә таяк, ә инде кирәкмәгән кулга эләксә... ул таякның дөньяда ниләр кылачагын белсәм икән ул...

Ул башын какты һәм аннары, Һарриның бәхетенә, Һагридны да күрәп алды.

¹ Дюйм – үлчәү берәмлеге; 2,54 смга тигез.

— Рубеус! Рубеус Һагрид! Сезде җән кӱрӱмә бик шатмын... Имән, уналты дӱйм, шактый бөгелгән, шулай бит?

— Шулай иде, әйе, сэр, – диде Һагрид.

— Яхшы таяк иде, әйе. Әмма, аңлавымча, сезде мәктәптән чыгарганда аны сындырдылар ич? – дип сорады Оливандер әфәнде көтелмәгәнчә кырыс итеп.

— Эээ... әйе, шулай иттеләр, әйе, – диде Һагрид, дулкынланып. – Миндә кисәкләре калды инде анысы, – дип шатланып өстәде ул аннары.

— Тик сез аларны кулланмыйсыз бит? – диде Оливандер әфәнде кинәт кенә.

— Аһ, юк, сэр, – диде Һагрид тиз генә. Һарри аның шул мәлдә алсу кулчатырын катырак тотканын күреп алды.

— Һммм, – диде Оливандер әфәнде Һагридка сынаулы карап. – Хуш, ярар. Хәзер мистер Поттер. Карап карыйк әле, – ул кесәсеннән көмеш бүлемтәләр сызылган озын аршынын чыгарды. – Таяк кулыгыз кайсы?

— Эээ... мин уңагай инде алай, – диде Һарри.

— Кулыгызны сузыгыз. Менә шулай, — ул Һаррины жилкәсеннән бармакларына, аннары беләзегеннән терсәгенә кадәр, жилкәсеннән идәнгә, тезеннән култыгына кадәр, ә аннары баш тирәли үлчәде.

— Оливандерларның һәрбер таягында куәтле тылсымга ия матдә салынган желек бар, мистер Поттер, — дип сөйли башлады ул үлчәгән арада. — Без сыңармөгез ялын, феникс койрыгының каурыен һәм аждаһаның йөрәк сеңерен кулланабыз. Оливандерның ике бертөрле таягы булалмый, чөнки бертөрле сыңармөгез, аждаһа яки феникслар да булмый. Һәм әлбәттә, сез беркайчан да башка тылсымчының таягы белән яхшы әфсеннәр кыла алмаячаксыз.

Һарри кинәт кенә аның борын тишекләре арасын үлчәгән аршынның үзеннән-үзе эшләвен аңлап алды. Оливандер әфәнде бу вакытта киштәләр арасында йөрәп, әржәләрне тартып чыгара иде.

— Житәр, – диде ул һәм аршын тасмасы бер өем булып идәнгә төшәп китте. – Ярар, Поттер әфәнде. Монысын сынап карагыз әле. Бүк агачы һәм аждаһаның йөрәк сеңере. Тугыз дӱйм. Матур һәм бөгелүчән. Тотыгыз да селкетегез.

Һарри, таякны кулына тотып һәм үзен юләр сыман хис итеп, таяк белән берәз жилпедә, әмма Оливандер әфәнде аны шунда ук тартып алды.

— Өрәңге һәм феникс каурые. Жиде дӱйм. Бик сыгылучан. Йәгез...

Һарри таякны тотты, әмма аны берәз гына күтәрү белән Оливандер әфәнде житез генә бу таякны да кире алды.

— Юк-юк, менә, әбен агачы һәм сыңармөгез ялы, сизгә дӱйм ярыйм, сыгылмалы. Әйдәгез, әйдәгез, карагыз.

Һарри әле берсен, әле икенчесен алып карады. Ул Оливандер әфәнденең ни

көткөнөн белми иде. Алып караган таяклар өеме баягы кәнафи өстендө биегәй-гәннән-биегәя барды, әмма Оливандер әфәнде киштәләреннән күбрәк тартма алып чыккан саен ныграк сөнө иде шикелле.

— Бик таләпчән сез, ә? Борчылмагыз, иң шәбен, иң барганын табарбыз... Ә бәлки менә... әйе, нишләп әле булмасын ди... гади комбинация түгел-түгелен – очлы яфрак һәм феникс каурые, унбер дюйм, әйбәт сыгыла.

Һарри таякны кулына алды. Көтмәгәндә аның бармакларына жылы таралды. Ул таякны башы өстенә күтәреп, сызгырган тавыш чыгарып тузанлы һава аша аска какты һәм таякның очыннан фейерверк сыман кызгылт-сары чаткылар атты да диварларга бәрелде. Һагрид аһ иткән тавыш чыгарып кулларын чапты. Ә Оливандер әфәнде, кычкырып жибәреп, «Ай, афәрин! Менә бит! Бик яхшы. Менә сиңа мә, менә сиңа мә... Бик кызык булды бу, бик кызык...», – диде.

Ул Һарриның таягын кире тартмасына салды да, үзе һаман «Бик кызык, бик кызык...» дия-дия, тартманы көрән кәгазгә төреп куйды.

— Гафу итегез, – диде Һарри. — Ә нәрсә бик кызык?

Оливандер әфәнде үзенә кояш күрмәгән ак йөзен Һаррига таба борды.

— Мин үзем саткан бөтен таякларны да хәтерлим, мистер Поттер. Һәммәсен дә. Шулай килеп чыкты ки, сезнең таякка каурый биргән феникс моңа кадәр тагын бер каурый биргән иде. Берне генә. Күрәсең, менә бу таякның нәкъ сезгә насыйп булуы тәкъдирдә языландыр, чөнки аның бертуган кардәше сезгә бу яра эзен калдырды. Менә бу кызык та инде.

Һарри төкерәген йотып куйды.

— Әйе. Унөч ярым дюйм. Тиле нарат. Мондый хәлнең ничек килеп чыгуы бик тә кызыклы. Таяк тылсымчыны сайлай, онытмагыз. Без сездән бөек гамәлләр көтәргә тиешбездер, дип уйлыйм, Поттер әфәнде... Ахыр чиктә, Исемен-Атарга-Кирәкмәгән-Теге бөек гамәлләр кылды. Коточкыч гамәлләр, әмма бөек.

Һарри калтыранып куйды. Оливандер әфәндене ошатыргамы, ошатмаскамы — ул белмәде. Таяк өчен жиде алтын галеон алганнан соң, мистер Оливандер аларны тәрәзә аша башын иеп озатып калды.

***

Башта кире Кыек тыкрык буйлап атлап, дивар аша чыгып, бушап калган «Тишек казан» аша үткәндә, кызарып беткән кичке кояш менә-менә байыйм дип тора иде инде. Юл буена Һарри бер сүз дә эндәшмәде. Ул хәтта метрода аларның бу кадәр сәер төргәкләренә, Һарриның тезенә куелган читлек эчендәге йоклап утырган ак ябалакка ничә кеше акаеп карап торганына да игътибар итмәде. Эскалатор бөлән Паддингтон станциясенә менеп житкәндә генә, Һагрид аның кулбашына төртеп алгач, Һарри үзенә кайда икәнән абайлый башлады.

— Поездың киткәнче берәз капкалап алырга вакыт бар, – диде Һагрид.

Ул Һаррига бер һамбургер сатып алды да, алар, тамак ялгар өчен, пластик

урындыктарга утырдылар. Гарри һаман тирә-яғын күзәтте. Һәммәсә дә аңа ничектер сәер булып күренә иде.

— Хәлләрең әйбәтме, Гарри? Нәмә тындың? – диде һагрид.

Гарри ни әйтергә дә белмәде. Бу үткән көн аның гомерендә иң яхшы туган көнә булды, һәм ул, бер ни дә әйтә алмыйча һамбургерын чәйни бирде.

— Барысы да мине үзенчәлекле кеше итеп күрә, - диде ул ниһаять.

— «Тишек казан»да булган бөтен кеше, Профессор Квирелл, Оливандер әфәнде... ләкин мин тылсым турында бөтенләй берни дә белмим. Ничек алар миннән бөек эшләр көтә ала? Мине барысы да белә, тик мин алар мине ник белгәннәрен дә хәтерләмим. Вол... гафу ит... әтием һәм әниемнең үлемнәре кичендә ни булганын белмим.

Һагрид өстәлгә таянды. Аның куе кашлы һәм сакал-мыеклы йөзә ягымлы елмая иде.

— Бер дә борчылма, Гарри. Син бик тиз өйрәнәрсен. Һәммәсә дә Һогвартста баштан башлай, куркма. Тора бара бары да булып. Беләм, бу бик авыр әйбер. Син башкалардан аерылып торасың, бу һәрвакыт авыр. Сиңа Һогвартста рәхәт булачак. Миңа рәхәт булган кебек. Һогвартста миңа әле һаман рәхәт, дәрәсән генә әйткәндә.

Һагрид Гаррины кире Дурсльләргә алып кайтачак поездга утырырга ярдәм итте һәм кулына бер конверт тоттырды.

— Бу – Һогвартска барыр өчен билетың, – диде ул. – Беренче сентябрь, Кингс-Кросс вокзалы – болар барысы да сиңең билетыңда язылган. Дурсльләр белән берәр проблем чыкса, ябалагың белән миңа хат юлла. Ул мине кайда табарга икәнән белер. Озакламый күрешербез, Гарри.

Поезд станциядән кузгалды. Гарри һагрид күздән югалганчыга кадәр карап тору нияте белән урыныннан торып борынын тәрәзәгә терәгән иде дә, тик күз ачып йомганчы һагрид юкка чыкты.

Тугыз һәм дүрттән өч платформасыннан сәяхәт

Һарриның Дурсльләрдәге соңгы ае авыр үтте. Әйе, Дадли Һарри белән бер бүлмәдә калырга курка, ә Петуния апа белән Вернон жизни аны чоланына япмый, тиргәми һәм тавыш та күтәрми – алар аның белән, гомумән, сөйләшми башлады. Туганнары бары ярым курку, ярым котырылган хәлдә Һаррины буш урын итеп күрдә – бу зур алга китеш булса да, малай көннән-көн моңсулана төште.

Шул сәбәпле Һарри ябалагы белән бүлмәсендә бикләнә торган булды. Ул кошына «Тылсым тарихы» китабыннан табылган Һедвиг исемен кушты. Гомумән, малай мәктәп китапларын бик тә кызыклы дип тапты: ул караңгы төнгә кадәр аларны караватына ятып укырга гадәтләнде. Һедвиг исә, кайчан тели шунда, ачык тәрәздән чыгып китеп, очып керергә һәм әле үзе белән үлгән тычканнар да алып кайтырга күнекте (ярый әле Петуния апа бүлмәгә кергәләвен туктатты!). Шулай итеп, Һарри һәр төнне, йоклар алдыннан, диварга эленгән кәгазьдән бер көнне сызып ташлап барды – тиздән беренче сентябрь иде.

Августның соңгы көнендә Һарри, апа белән жинзәсенә иртәгә Кинг-Кросс станциясеннән китүе хакында әйтергә дип, телевизордан тапшыру карап утырган туганнары янына төште. Монда икәнлеген белдерү өчен тамагын кыруы булды, Дадли, кычкырып, бүлмәдән чыгып ычкынды.

– Хм, Вернон жинзәй?

Соңгысы авызыннан сәер тавыш чыгарды. Димәк, тыңлый.

– Миңа иртәгә Һогвартска китәр өчен Кинг-Кросска барасы иде.

Кабат шул тавыш.

– Сөз мине илтә алмассызмы икән?

Мыгырдау. Һарри моны «әйе» дип аңлады.

– Рәхмәт, – дип, баскычтан менеп китүе булды, Вернон жизни телгә килде:

– Тылсымчылар мәктәбенә поездда бару – сәер ысул. Оча торган келәмнәр тишкәленеп беткән әллә?

Һарри дәшмәде.

– Кая соң ул мәктәп?

– Белмим, – диде Һарри, беренче тапкыр моның турында уйланып һәм кесәдәге һагрид биргән билетны уңайлап. Ул аны кулына алды да, укып чыкты. – Миңа иртәгә бары сәгать унбердә тугыз һәм дүрттән өч платформасыннан поездга утырып китәргә кирәк.

Апасы белән жизнәсе карап катты.

– Кайсы платформа?

– Тугыз һәм дүрттән өч.

– Юк-барны лыгырмада! Андый платформа юк.

– Минем билетымда шулай язылган.

– Акылдан шашканнар, – диде Вернон жизни. – Үзең инанырсың әле моңа. Ярый, алып барырбыз Кинг-Кроссыңа. Барыбер иртәгә Лондонга барасы.

– Анда ник баруыгыз? – дип сорады Һарри, мөмкин кадәр дустанә кыяфәт чыгарып.

– Дадлины шифаханәгә алып барабыз, – дип, чыраен сытты Вернон жизни. – «Сасынгс»ка жибәргәнче, ал койрыгын алып ташлыйсы бит инде.

***

Икенче көнне иртәнге биштә уянган Һарри, артык дулкынлану һәм борчылу сәбәпле, кире йоклап китә алмады. Ул, торып, джинсасын киде, чөнки аның станция буйлап тылсымчы мантиясеннән йөресе килмәде – поездда алмаштырып. Малай Һогвартс исемлегеннән бөтен кирәкле әйбәрләрне барлады, Һедвигны әйбәтләп читлегенә япты һәм шуннан, Дурсльләрнең уянуын көтеп, арлы-бирле бүлмәдә йөрергә тотынды. Ике сәгатьтән соң, Һарриның зур авыр чемоданы Дурсльләр машинасына урнаштырылды, Петуния апа Дадлины Һарри янына утырырга күндерде һәм алар кузгалдылар.

Машина Кинг-Кросска унберенче яртыларда килеп туктады. Вернон жизни, Һарриның әйбәрләрен кечкенә тәгәрмәчле күчмә арбага ыргытып, аларны станциягә кадәр алып баруырга ярдәм итте. Һарри жизнәсенә бу гамәләннән сәерсәнергә өлгөрмәде, соңгысы, платформалар арасында туктап, котсыз чырай ясады да:

– Булды бу, малай. Мәнә – тугызынчы платформа, мәнә – унынчысы. Синеке каядыр болар арасында булуырга тиеш, әмма аны төзәргә өлгөрмәгәннәр әле, шулаймы? – дип сөенде.

Шиксез, ул хаклы иде. Бер якта – тугызынчы платформа дигән пластмасс такта, икенчесендә – унынчысы, ә уртада – бушлык.

– Уңышлар, – диде Вернон жизни, жирәнгеч елмаеп. Шушы сүзе белән ул ма-

лайны ялгызын калдырды. Гарри кире борылып караганда, Дурсльләр көлө-көлө китеп бара иде инде. Гарриның авызы кипте. Нәрсә эшләргә жыена инде ул? Аңа инде (бәлки Һедвиг артык күп игътибар жәлеп иткәнгәдер) сәерсенеп карый башладылар. Ул кемнән дә булса сорарга тиеш.

Малай узып барган каравылчыны туктатты, әмма тугыз һәм дүрттән өч платформасы турында сорарга кыймады. Каравылчының беркайчан да Һогвартс турында ишеткәне булмаганга һәм Гарри мәктәпнең илнең кайсы өлешендә урнашуын да аңлата алмаганга, абзый бу чуқынчык малай юри аның башын әйләндерә дип нәтижә чыгарды. Өмете жуела төшкәч, Гарри унбердә китәсе поезд турында белеште, әмма бу сорауына да тискәре җавап ишетте (андые булмаган, янәсе). Ахырдә, каравылчы юкка сарыф ителгән вакыты турында зарлана-зарлана китеп барды. Гарри хәзер бөтен көченә үзен тынычландырырга тырышты. Килү тактасы артына эленгән зур сәгатъләргә ышансаң, ул ун минуттан Һогвартска поездда китәргә тиеш, әмма ул моны ничек башкарасын һич тә белми иде. Станция уртасында үзе дә күтәрә алмаслык авыр чемоданы, кесә тулы тылсымчылар акчасы һәм зур ябалагы белән басып торды ул

Күрәсең, Һагрид аңа кайсыбер мөһим әйберләрне әйтергә оныткан: бәлки, Кыек тыкрыкка эләгер өчен сулдан өченче кирпечкә баскан сыман, монда да, тылсымлы таягын алып, тугыз һәм унынчы платформалар арасындагы билетлар сату тактасына төртәседер?

Шул мизгелдә малай артында бер төркем кешенең узып баруын сизде һәм аларның сүзләрен ишетеп алды:

– ... әйе, тагы маглар тулган инде...

Гарри артына борылып карады: бу сүзләргә юан гына бер ханым янып торган кызыл-сары башлы дүрт малаена әйткән икән. Һәркайсының Гарриныкы сыман чемоданнары һәм ябалакы читлекләре бар иде.

Сулышы ешайган Гарри алардан артта калмаска тырышты. Бу төркем туктагач, ул да туктады. Малай аларның нәрсә сөйләшкәннәре мөмкин кадәр ишетелерлек ара саклый иде.

– Йә, ничәнче платформа? – диде әни кеше.

– Тугыз бөтен дүрттән өч ! – дип чинады әнисен кулыннан тоткан, шундый ук кызыл-сары чәчле кызы. – Әни, ә мин бара алмыйммы...

– Син әле үсеп җитмәгән, Джинни, сабыр бул. Әйдә, Перси, син беренче...

Иң олысы булып күренгән егет тугыз һәм дүрттән өч платформасына юналды. Гарри булдыра алганча игътибар белән күзәтергә тырышты, әмма малайның ике платформаны аерган киртәгә барып җитүе булды, туристлар өере аны каплап алды, һәм, соңгы букча күз алдыннан киткәндә, ул инде юкка чыккан иде.

– Фред, син киләсе, – диде юан ханым.

– Мин Фред түгел, мин Джордж, – дип җавап кайтарды малай. – Дөрөс генә әйткәндә, ханым, ничек сез безнең анабыз була аласыз? Минем Джордж икән-

леген аеру кыенмы?

– Гафу, Джордж, сабыем.

– Шаярам, мин Фред, – диде малай һәм кузгалды. Игезэк сыңары аңа ашыгырга киңәш итте, һәм бер мизгелдән ул да юк булды. Эмма ничек шулай итә алды соң ул?

Хәзер инде өченче абыйлары да киртәгә кыю ғына атлады да шулай ук тиз арада юкка чыкты.

Анда бернәрсә дә юк иде.

– Гафу итегез, – дип мөрәжғәгать итте һарри ханымга.

– Исән без, үскәнем. Һогвартска беренче тапкырмы? Рон улымның да тәүге кат баруы, – дип, кече улына күрсәтте. Ул озын буйлы, ябык, килбәтсез, сипкелле, куллары, аяклары, борыны килешсез озын булган бер малай иде.

– Нәкъ шулай, – һарри сөенде. – Эш шунда ки, ммм, мин белмим ничек...

– Платформага ничек эләгергәме? – дип, эндәште ханым ягымлы ғына. һарри, раслап, башын селкеде.

– Борчылма, – диде ханым. – Сиңа бары тугыз һәм унынчы платформалар арасына туп-туры йөгереп керергә кирәк. Шунысы мөһим: туктама һәм бәре-ләрмен дип борчылма. Курыксаң, чабуың хәерлерәк. Әйдә, Рон алдыннан бар.

– Хм, яхшы, – дип, һарри бик җитди кыяфәт белән кечкенә арбасын этте дә киртәгә таба борылды.

Малай шул якка таба атлый башлады. Юлында, этенә-төртенә, халык басып тора. Менә ул инде киртәгә таба якынлаша, адымнары авырая, арбасын туктата алмаслык чаба һәм бәреләм дип күзләрен йома...

Эмма ул бәрелмәде... чабуын дәвам итте... һәм күзләрен ачты. Кеше белән тулы платформа янында ал төстәге пар пошкырган паровоз кузгалуны ғына көтеп тора иде. Бу – унбердә китәргә тиешле Һогвартс-Экспресс (моны малай баш өстендәге язудан укыды). һарри артына борылды һәм киртә урынында Тугыз һәм Дүрттән Өч Платформасы дип чүкеп язылган арка барлыгын күрде. Булды бит бу!

Паровоз төтенә гөж килеп сөйләшкән халык өстеннән җәелгән, төрлө төстәге песиләр аяк арасында буталып йөри, ә ябалаklar моңа зарланып ухылдый иделәр.

Беренче вагоннарның берничәсе студентлар белән тулган инде: аларның кайберләре тәрәзәдән гаиләләре белән сөйләшә, башкалары урыннар өчен сугыша. һарри, буш урын эзләп, арбасы белән платформа буйлап китте. Ул түгәрәк битле бер малай артыннан керде.

– Әбекәй, мин тагы гөберле бакамны югалттым, – дип, зарлана иде ул малай.

– Аһ, Невилл, – дип сыкранды аңа карт хатын.

Якында гына дредалы бер малайны кешеләр урап алынган иде.

– Ли, без дә карыйк әле.

Ли дигәне кулындагы тартманың капкачын ачты да тирә-юньдәгеләр кычырып жибәрде: аннан йонлы озын аяк күренде.

Һарри, поездның иң артында диярлек бер вагонда буш купе тапканчыга кадәр, укучы халкы аша барды. Ниһаять, урын табылды. Башта ул Һедвигны урнаштырды, аннан әйберләрен купе ишеге янына куйды. Арбасын баскычка күтәртеп куясы иде дә, көчкә бер ягын гына күтәрә алды, әле ике тапкыр аны аягына төшерде.

– Ярдәм кирәкмиме? – дип эндәште кемдер. Моны киртә янында очраган кызыл-сары башлы малайларның берсе әйтте.

– Әйе, зинһар, – дип җавап кайтарды тыны беткән Һарри.

– Фред, кил әле! Ярдәм кирәк.

Игезәкләр ярдәме белән, Һарриның арбасы купе почмагына яшерелде.

– Рәхмәт, – дип, Һарри юеш чәчләрен өскә күтәрде.

Шул вакыт, игезәкләрнең берсе Һарриның маңгаендагы яшен сыман яра эзен күрде дә, шуңа төртеп:

– Нәрсә бу? – дип кычкырды.

– Җир астына кереп киткере! – диде икенчесе. – Син...

– Бу ул, – диде беренче игезәк. – Шулай бит? – өстәде ул Һаррига ымлап.

– Нәрсә? – гажәпләнде Һарри.

– Һарри Поттер, – дип эләктереп алды игезәкләр.

– Хм, ул, – диде Һарри. – Ягъни, әйе, ул мин.

Ике малай да, күзләрен акайтып, Һаррига текәлеп катты, ә ул исә кызарганын сизде. Аннан, аның шатлыгына, ачык ишектән тавыш ишетелде:

– Фред? Джордж? Сез мондамы?

– Чыгабыз, әни.

Игезәкләр, ишеккә кадәр Һарридан күз алмыйча, поезддан төште.

Һарри, яртылаш яшеренеп, тәрәзә янына утырды һәм платформадагы кызыл-сары чәчле гаилә артыннан күзәтте, нәрсә сөйләшкәннәрен ишетте. Әниләре борын кулъяулыгы алды.

– Рон, синең борынында нәрсәдер бар.

Иң кече малай кырыйга торып чабасы иде дә, әнисе, туктатып, борынын сөр-тергә кереште.

– Әни, тимә, – дип, карышты тегесе.

– Аааһ, нәни Ронниның борынына нәрсәдер булган, – дип, шаярды игезәкләр-нең берсе.

– Авызыңны йом, – диде Рон.

– Кая Перси? – сорады әниләре.

– Хәзер килә ул.

Иң олы уллары күренде. Ул инде Һогвартсның кара киemen кигән, күкрәгенә П хәрефле ялтырап торган көмеш тамга кадаган.

– Озак тора алмыйм, әни, – диде ул. – Мин алгы якта, префектларга ике күпә бирелгән...

– Аһ, син префектмени, Перси? – диде игезәкләрнең берсе, гажәпләнәп. – Без белмәдек тә, ник хәбәр итмәдең?

– Тукта, хәтерем ялгышмаса, ул безгә нәрсәдер әйткән иде, – диде икенчесе.

– Бер тапкыр...

– Әллә ике...

– Тукта әле...

– Жәй буге...

– Житте! – диде префект Перси.

– Нигә Персига яңа киём алынды ул? – тынычлана алмады игезәкләрнең бер-се.

– Чөнки ул префект, – дип, ягымлы эндәште ханым. – Бар да яхшы, үскәнем, уңышлы семестр телим, барып житкәч ябалак жибәрерсең.

Әнисе Персины алма битеннән үпте дә китте. Аннан ханым игезәкләргә таба борылды.

– Хәзер сез икегез – бу елны тәртипле буласыз. Тагын сез унитазны шарт-латкансыз икән дигән ябалак килсә, белегез...

– Унитазны шартлату? Без моны беркайчан эшләмәдек.

– Шәп идея, рәхмәт, әни!

– Кызык түгел. Һәм Рон артыннан карагыз.

– Борчылма, әни, нәни Ронни безнең белән иминдә булып.

– Авызыңны йом, – кабатлады Рон. Ул игезәкләр белән бер буйда диярлек иде. Әнисе ышкыган борыны һаман кызыл иде.

– Әни, беләсеңме без кемне поездда очраттык?

Һарри тиз генә артка ташланды, алар аны күрә алмый иде.

– Станциядә безнең янда басып торган кара башлы малайны хәтерлисезме? Таныдыңмы аның кем икәнлеген?

– Кем?

– Һарри Поттер!

Һарри кечкенә кызың нәзек кенә чинаган тавышын ишетте.

– Әни, поездга менеп, аңа карасам ярыймы әнием, зинһар...

– Син аны күрдөң инде, Джинни, мескен малай зоопарктагы хайван түгел сиңа. Фред, бу хакмы? Каян белдөң?

– Үзеннән сорадым. Яра эзен күрдем. Чыннан да, маңгаенда урнашкан. Яшен сыман.

– Бәбекәем, шуңа ялгызын булган инде ул. Шундый ихтирам белән платформ-мага элөгү юлын сорады...

– Ярый анысы, әмма ничек уйлыйсың, ул Үзең-Беләсең-Кемне хәтерлиме?

Кинәт әниләренә йөзә караңгыланды.

– Мин сиңа боларны сорауны катгый тыям, Фред. Юк, кыйма да. Беренче мәктәп көнен ул болай истә калдырырга тиеш түгел.

– Тынычлан, борчылма.

Сызгырткан тавыш ишетелде.

– Тизрәк! – диде әниләре, һәм өч егет тә поездга менде. Алар әниләре белән тәрәздән сабуулаша башлагач, кече сеңелләре еларга тотынды.

– Кирәкмәс, Джинни, без сиңа меңләгән ябалак жибәрербез.

– Без сиңа һогвартсның жимерек унитарын жибәрербез!

– Джордж!

– Шаярам гына, әни.

Поезд кузгалды. Һарри малайларның борчылган әниләрен һәм ярым көлгән, ярым елаган, поезд артыннан, ул югалганчыга кадәр йөгөргән, аннан инде кире борылган сеңелләрен күзәттә. Поезд тизлек жыйды, өй түбәләре күренә башла-

ды. Һарри дулкынланды; шулай да, киләчәгә билгесез булса да, алдагыларның үткәннәрдән күпкә яхшырак булачагын сизенә иде ул.

Кинәт ишек ачылды да кызыл-сары башлы малайларның иң яше купега таба атлады.

– Монда кем дә булса утырамы? – дип сорады ул, Һарри каршысына төртеп.
– Башка җирләр туп-тулы.

Һарри башын селкеде дә малай кереп утырды. Башта ул күзләре белән Һарри-ны җентекләп тикшерде, аннан инде, бернәрсә дә булмаган кыяфәт ясарга тырышып, тәрәзәгә текәлдә. Аның борыны һаман пычрак иде.

Коридорда игезәкләр күренде:

– Әй, Рон, без поездның уртасына барабыз – анда Ли үзе белән зур тарантул алган.

– Ярый, – мыгырдады Рон.

– Һарри, – эндәште икенче игезәк малай, – без үзебез белән таныштырсак буламы? Фред һәм Джордж Уизли. Ә монысы Рон, безнең энебез. Соңрак күрешкәнчегә кадәр.

– Сау бул, – диделәр Һарри белән Рон. Игезәкләр артыннан купе ишеге ябылды.

– Син, чыннан да, Һарри Поттермы? – түзмәде Рон.

Һарри башын селкеде.

– Хм, яхшы, мин аны башта Фред белән Джордж шаяра гына дип уйлаган идем, – диде Рон. – Һәм синең чыннан да бармы ул – син беләсең инде... – дип, ул Һарриның маңгаена төртте.

Һарри маңгай чәчен күтәрде дә яшен сыман яра эзен күрсәтте. Рон карап торды да:

– Димәк, шушында Үзең-Беләсең-Кем... – дип башлады.

– Әйе, – дип төгәлләде Һарри. – Әмма мин бернәрсә дә хәтерләмим.

– Һичбер нәрсә? – түземлеген югалтып, сорады Рон.

– Хм, мин бары тик бик күп яшел ут кына хәтерлим – төмам.

– Кызык икән, – диде ул, берничә минут Һаррига текәлеп утырып. Аннан инде, нәрсә эшләгәнән аңлаган сыман, киредән тиз генә тәрәзәгә борылды.

– Синең гаиләңдә барысы да тылсымчылармы? – дип сорады Һарри, шулай ук Рон белән бик кызыксынып.

– Әйе, шулай дип уйлыйм, – дәште Рон. – Әнинең икенче тудыкасы бухгалтер, ахры, әмма без аның турында беркайчан да сөйләшмибез.

– Димәк, син бик күп тылсым беләсеңдер.

Күрәсең, Уизлилар Кыек тыкрыктагы агарынган малай сөйләгән иң борынгы тылсымчылар гаиләләренең берсе иде.

– Белүемчә, син маглар белән яшәдең, – диде Рон. – Ниндирәк алар?

– Коточкыч. Ярый, барысы да түгел. Кимендә, минем апам, жизнәм һәм тудыгым. Алар урынына мин өч тылсымчы абыем булуын теләр идем.

– Бишәүне, – белдерде Рон, моңсулана төшөп. – Мин – гаиләмдә Һогвартска баручы алтынчы бала. Син бу бик яхшы, үрнәк алырга абыйларың бар дип әйтәсең. Билл белән Чарли мәктәпне тәмамлады инде. Билл әйдаман, Чарли квиддич капитаны иде. Перси хәзер префект. Фред белән Джордж гел тәртипсезләнәләр, әмма яхшы укыйлар, һәм барысы да аларны нык күңелле кешеләр дип саный. Шуңа миннән дә алар сыман булуны көтәләр, ләкин мин ул эшләргә башкарсам, бу әһәмиятле булмайчак, алар аны беренчерәк булып эшләде инде. Биш абый белән миңа беркайчан да яңа әйберләр эләкми. Миндә – Биллның иске киеме, Чарлиның иске таягы һәм Персиның иске күсесе.

Рон, курткасына кулын тыгып, йоклап яткан симез, соры күсе чыгарды.

– Аның исеме Скабберс, һәм аның бер файдасы да юк, уянганы да юк аның. Персига префект булганы өчен әти ябалак бүләк итте, ә аларның инде мөмкин-лекләре бар... Мәйтәм, шуңа миңа Скабберс эләкте.

Ронның колаклары кызарды. Күрәсең, ул артыгын сөйләп ташлаган иде, чөнки киредән тәрәзгә карарга тотынды.

Һарри ябалак сатып ала алмауны табигый нәрсә итеп күрде. Ахырда, аның бу соңгы айга кадәр, гомумән, акчасы булганы юк иде, һәм ул боларның барысын да Ронга сөйләде: Дадлиның иске киёмнәре, туган көннәргә килде-киттеле бүлектәр турында да. Ронның көефе күтәрелде.

– ... һәм Һагрид сөйләгәнчегә кадәр, мин тылсымчы булуымны да, әти-әни-емне дә, я булмаса Волдеморт турында да бернәрсә дә белми идем.

Рон кычырып жибәрде.

– Нәрсә бар? – сорады Һарри.

– Син Үзең-Беләсең-Кемнең исемен әйттең! – гажәпләнде Рон. – Минем уйлавымча, бар кешеләр...

– Аның исемен әйтеп, үземне батыр һәм тагын әллә нинди итеп күрсәтергә тырышмыйм, – диде Һарри. – Белмәвемнән ул. Аңлайсыңмы? Минем әле күпмегә өйрәнәсем бар... Шиксез, – дип, ул беренче тапкыр күптән борчыган уйларын әйтеп салды, – иманым камил, мин сыйныфта иң начар укучы булачакмын.

– Булмайчаксың. Күпме бала магл гаиләсеннән була, һәм алар барысына да бик тиз өйрәнәләр.

Бу арада поезд инде Лондоннан чыгып та өлгергән – хәзер ул сыер һәм сарык

көтүлөре йөргөн кырларны узып бара иде. Боларны күзөткөндө, малайлар дөшми утырдылар.

Якынча уникалче яртыларда коридорда авыр адымнар ишетелде, һәм ишекне мөлаем ғына бер апа ачты да:

– Берәр тәмнүшкә кирәкмиме, үскәннәрәм? – диде.

Иртән ашамаган һарри аягына торып басты, әмма Ронның колаклары тагын кызарды да, ул сэндвичлары барлыгы турында нәрсәдер мыгырдады. Һарри коридорга чыкты.

Дурсльләр белән яшәгәндә, һаррига беркайчан да баллы әйберләргә акча бирми иделәр, ә хәзер аның кесәләре алтын-көмөш белән тулы һәм ул, күпме тели, шуның кадәр «Марс Барс» алырга әзер, әмма ханымның арбасында «Марс Барс» ишеләр гел юк иде. Анда бары Һарри гомерендә дә ишетмәгән тәмнүшкәләр генә бар иде: «Берти Боттның Төрлө Тәмдәге Борчаклары», «Драбблның Иң тәмле сагызы», шоколадлы бакалар, кабак бөлөшлөрө, татлы казаннар, татлы-тамырдан-тылсымлы-таякчылар һәм тагын әллә нәрсәләр. Берсен дә игътибарсыз калдырырга теләмәгәнгә, ул барысын да аз-азлап алды һәм ханымга унбер көмөш сикль һәм жиде бакыр кнат түләде.

Рон, Һарриның сатып алганнын купега алып кереп, шуларны буш урынга бушатуына шаккатып карап торды.

– Син ачыктың әллә?

– Бик нык, – җавап бирде Һарри, кабак бөлөшенең зур кисәген авыз итеп.

Рон, пакетын алып, аны ачып салды. Аның эчендә дүрт сэндвич күренә иде. Малай дүртесенең берсен алды да:

– Ул минем тозлаган ит яратмаганымны гел оныта, – дип авыр сулап куйды.

– Сэндвичларның берсен моңа алыштырам, – дип, Һарри Ронга бер бөлөш кисәге сүзды, – әйдә...

– Синең аны ашыйсың килмиячәк, ул коры, – диде Рон. – Аның вакыты җитми, – аннан инде тиз генә өстәде, – бишебез белән.

– Әйдә, ал бу кисәкне, – диде, гомерендә дә бүлөшерлек әйберсә, ә бәлки бүлөшер кешесә булмаган Һарри. Малайга, Рон белән бергәләшеп, бөлөшләр, пироглар һәм кәнфитләр ашап утыру бик рәхәт иде (сэндвичлар күптән онытылды).

– Нәрсәләр бу? – дип сорады Һарри, шоколадлы бакаларны тотып. – Алар чын бакалар түгел бит инде, әйме? – дип, дәвам итте ул, аны дөньяда бүтән бер нәрсә дә шаккатыра алмас төслө тавыш белән.

– Юк, – тынычландырды Рон. – Әмма эчкәдә сурәтен кара. Минем Агриппа юк.

– Нәрсә?

– Оныттым, син бит белмисең – кыскасы, шоколадлы бакалар эчендә сурәт бар, шуңа танылган тылсымчылар һәм сихерчеләр төшерелгән була. Миндә алар биш йөзләп инде, эмма Агриппа белән Птолемей юк.

Һарри, үзенең шоколадлы бакасын ачып, андагы сурәтне чыгарды. Анда пыялалары ярым ай сыман күзлек кигән, озын, кәкрерәк борынлы һәм агып торган көмеш чөчлө, сакаллы һәм мыеклы бер ир-ат бите иде. Рәсем астында Альбус Дамблдор дип язылган.

– Күр, бу бит Дамблдор! – дип шатланды Һарри.

– Аның турында ишеткәнем юк дия күрмә! – дип, белдерде Рон. – Бер бака алым әле? Бәлки Агриппа чыгар... рәхмәт.

Һарри сурәтне әйләндерде дә укырга кереште:

АЛЬБУС ДАМБЛДОР ҺОГВАРТСНЫҢ ХӘЗЕРГЕ ДИРЕКТОРЫ

Заманыбызның күп кенә бөек тылсымчылары фикеренчә, Дамблдор 1945 нче елда кара көчләр остасы Гриндельвальдны җиңүе, аждаһа канының уникаль төрән ачуы һәм дуслы Николай Фламель белән алхимия өлкәсендәге эшләре белән аеруча танылу ала. Профессор Дамблдор камера музыкасын һәм боулинг ярата.

Һарри сурәтне кире әйләндерде дә, гәҗәпләнеп, Дамблдорның йөзе юкка чыгуын күрәп алды.

– Ул югалды!

– Син аны анда көнә бие булыр дип уйладыңмы? – сорады Рон. – Ул кайтачак. Юк, минем тагын Морганна чыкты, ул минем алты данә бар инде... сиңа кирәкми-ме? Син дә җыя башлый аласың.

Рон янып торган күзләре белән ачылмаган шоколадлы бакаларга карап катты.

– Оялма, ал, – диде Һарри. – Беләсеңме, магллар дөньясында кешеләр фотоларда катып торалар.

– Чынмы? Ничек инде, алар гел селкенмимени? – дип, гәҗәпләнде Рон. – Сәер!

Һарри Дамблдорның, карточкага кире кайтып, аңа күз кысып алуын күрде. Ронга танылган тылсымчы һәм сихерчеләргә караудан ары бакаларны ашау кызыграк булса, Һарри аларның үзләреннән күзләрен ала алмый иде. Соңрак, Дамблдор белән Морганнадан тыш, ул тагы Вудкрофт Һенгисты, Альберик Граннион, Цирцея, Парацельс һәм Мерлин сурәтләренең иясе булды. Ахырда, малай борынын кашып утыручы друида Клиоднага карап утырудан туйды да, рәсемнәргә алып куеп, «Берти Боттның Төрлө Тәмдәге Борчаклары»н ашап карарга ниятләде.

– Сак бул, – кисәтте Рон. – Төрлө тәмдәге диюләре, чыннан да, һәртөрлө

тәмдә булуны аңлата. Әйе, аларның шоколад, бөтнек яки мармелад тәмле гадәти төрлөрә бар, әмма кайвакыт шпинат, эчәк-бавырлылары да эләгергә мөмкин. Джордж ышандыруынча, аңа маңкалысы чыкканы бар.

Рон яшел борчакныны алды да, игътибар белән карап, кырыен тешләде.

– Костыргыч! Фу... брюссель кәбестәсе.

Төрле Тәмдәге Борчакларны ашау бик тә кызык булып чыкты. Гарри тост, кокос чикләвеге, пешкән фасоль, жыләк, карри, үлән, кофе, сардина һәм, хәтта Рон да кабып карарга кыймаган соры төстәге борчакның кырыен тешләп, борыч тәмле борчакларны авыз итте.

Тәрәзә артындагы авыл сурәтләрә хәзер кыргыйлана төшә иде. Пөхтә кырлар урынына урманнар, бормалы елгалар һәм караңгы яшел калкулыклар күренде.

Купе ишегенә шакидылар. Анда Гарри Тугыз һәм дүрттән өч платформасын-да күргән түгәрәк битле малай басып тора иде. Ул еларга торган кыяфәттә аларга эндәште.

– Гафу итегез, – диде ул. – Сез гөберле бака күрмәдегезме?

Малайлар, юк дип, башларын селкегәч, ул, кычкырып:

– Мин югалттым аны! Ул тагын миннән качты, – дип зарланды.

– Ул кайтачак, – эндәште Гарри.

– Әйе, – диде малай, тәмам кәефсезләнеп, – димәк, күрсәгез...

Ул чыгып китте.

– Аңламыйм, ник шулай борчылырга, – диде Рон. – Миңа ул баканы биргән булсалар, мин аннан мөмкин кадәр тизрәк котылу юлын эзләп идем. Югыйсә үземдә дә Скабберс бар.

Күсе һаман Ронның тезләрендә йоклап ята иде.

– Үлеп китсә дә аерма юк, – диде Рон, жирәнеп. – Мин аны кичә сары төскә кертсә идем, кызыграк булсын дип, әмма әфсен барып чыкмады. Хәзер күрсәтәм, карап тор...

Рон әйберләре арасыннан кыршылып беткән таягын чыгарды. Ул берничә жирәндә кителгән, очында ак нәрсә күренә иде.

– Сыңармөгезнең ялы чыга башлаган инде. Ничек кенә булмасын... – дип әйтүе булды, купе ишеге яңадан ачылды. Бакасын югалткан малай кире кайткан, әмма бу юлы аның белән бер кыз да ияргән. Ул Һогвартс мантиясендә иде инде.

– Берәрегез гөберле бака күрмәдеме? Невилл югалткан, – диде ул кыз. Аның тавышы боеручан, чәчләре куге аксыл-коңгырт, алгы тешләре шактый зур иде.

– Без күрмәдек дип әйттек инде, – диде Рон. Әмма кыз тыңламый, бары аның

кулындагы таягына карый иде.

– Сез әфсеннәр әйтәсезме? Карыйк әле, ә аннан...

Ул утырды. Рон каушаган кыяфәтле иде.

– Хм, яхшы.

Малай тамагын кырды.

– Кояш якты, чәчәк ақ, май тәмле булсын,

Ә ахмак симез күсе сарылансын!

Ул таягы белән болгады, әмма бернәрсә дә булмады. Наман шундый ук соры Скабберс ныклап йоклый иде.

– Бу әфсеннең чынлыгында шикләнмисеңме? – дип сорады кыз. – Ул бик ук яхшы түгел, шулаймы? Мин берничә гади генә әфсенне сынап караган идем, һәм минем барып чыкты. Минем гаиләмдә бер тылсымчы да юк, һәм хат алгач, мин бик гажәпләндем, әмма бик шат та идем, әлбәттә, әйтәсем килә, аның иң яхшы тылсым мәктәбе икәнлеген ишетеп беләм. Мин безнең барлык дәрәсләкләрне ятлап чыктым, һәм бу житәр дип өмет итәм. Сүз уңаеннан, минем исемем Һермиона Грейнджер, ә сез кем?

Кыз боларны бик тиз сөйләп чыкты.

Һарри Ронга карады һәм аның шаккаткан йөзен күреп тынычланды – ул да барлык дәрәсләкләрне ятлап чыкмаган икән.

– Мин Рон Уизли, – мыгырдады Рон.

– Һарри Поттер, – эндәште Һарри.

– Чынмы? – диде Һермиона. – Мин синең турында барысын да беләм – мин дәрестән тыш уку өчен берничә өстәмә китап алдым, сине «Хәзерге тылсым дәвере тарихы»нда, «Караңгы Көчләрнең чәчәк атуы һәм бөлүе»ндә һәм «Егерменче гасырның бөек тылсым вакыйгалары» китапларында очратырга мөмкин.

– Минеме? – сорады Һарри, аптырашта калып.

– Ходеам, ничек моны белми мөмкин инде, синең урыныңда булсам, мин барысын да өйрәнеп чыгар идем, – диде Һермиона. – Кем кайсы йортка эләгер икән? Мин монда сораштырдым һәм Гриффиндорга керермен дип өмет итәм, шиксез, ул иң яхшысы; ишетүемчә, Дамблдор да анда укыган. Шулай да Каргатырнда булуымны начар күрмим... Ничек кенә булмасын, безгә Невиллның бакасын табарга кирәк. Сезгә өстегезне алмаштырырга киңәш итәм, без тиздән килеп житәбез бугай.

Шулай итеп, Невиллны ияртеп, ул чыгып китте.

– Кайсы йортка эләксәм дә, аның белән булмамын дип өметләнәм, – диде Рон. Малай таягын кире әйберләре арасына яшерде. – Ахмак әфсен – миңа аны

Джордж әйтте, иманым камил, ул аның чын булмаганын белгән.

– Синең абыйларың кайда укый? – сорады Гарри.

– Гриффиндорда, – диде Рон, яңадан чырае караңгыланып. – Әти белән әни дә шунда укыган. Мин анда элөкмәсәм, нәрсә әйтерләр икән? Каргатырн да начар булмас иде, әмма Слизеринга тыгып куйсалар...

– Ул Вол... мәйтәм, Үзең-Беләсең-Кемнең Йортымы?

– Шулай, – диде Рон, өметсез генә аркасына авып.

– Беләсеңме, Скабберсның мыеклары берәз агарган бугай, – диде Гарри, Ронга Йорт турындагы уйларын оныттырып өчен. – Ә инде укуны тәмамлаган абыйларың турында нәрсә әйтә аласың?

Гаррины мәктәпне тәмамлаган тылсымчылар нишли икән дигән сорау борчый иде.

– Чарли Румыниядә аждаһаларны кулга өйрәтә, Билл Африкада Гринготтс өчен нәрсәдер эшли, – аңлатты Рон. – Гринготтс турында ишеттәңме? Аның турында «Көндәлек Пәйгамбәр»дә язып кына тордылар, әмма син маггларың белән ул гәжитне алмыйсыңдыр. Кемдер нык саклана торган сейфны ачарга теләгән.

Гарри катып калды.

– Чынмы? Нәрсә булган?

– Булмаган, шунысы кызык та. Аларны тота алмаганнар. Әтием уйлавынча, Гринготтстан гайрәтле Кара Көчләр иясе генә кача ала, әмма ни гажәп: караклар бернәрсә дә урламаган. Кешеләр бу Үзең-Беләсең-Кем эше дип курка.

Гарри бу хәбәрне башында әйләндерде. Үзең-Беләсең-Кемне искә алган саен, аны жиңелчә курку хисе биләп ала иде. Ул моның сәбәбен тылсым дөньясына керүе белән дә бәйләде, әмма Волдеморт исемен курыкмыйча әйтү күпкә жиңелрәк булыр иде.

– Син кайсы квиддич такымы¹ өчен жан атасың? – сорады Рон.

– Хм... мин берсен дә белмим, – уңайсызланды Гарри.

– Ничек алай! – шаккатты Рон. – Ул дөңьядәгы иң шәп уен, – диде ул һәм, кызып китеп, дүрт туп турында һәм жиде уенчының да вазыйфаларын аңлатырга, абыйлары белән булган зур уеннарны һәм, акчасы булса, барырга теләгәннәрен сөйләргә кереште. Уенның нечкәлекләренә күчкәндә, купе ишеге яңадан ачылды, әмма ишектә бакасын югалткан Невилл да, Һермиона да түгел иде.

Купега өч малай керде, һәм Гарри бер караштан ук уртадагысын таныды: ул аңа Мадам Малкинның мантияләр кибетендә очраган агарынган йөзле малай иде. Бу юлы ул Гаррига күпкә көчләрәк кызыксыну белән карады.

---

¹ Такым – команда

– Чынмы бу? – сорады ул. – Бөтен поезд бу купеда Һарри Поттер бара дип сөйли. Димәк, ул син, шулаймы?

– Шулай, – диде Һарри. Ул калган ике малайга карады. Алар икесе дә таза гәүдәле, бер-берсенә охшаш һәм, агарынган малайның ике ягыннан торып, аның сакчыларын хәтерләтә иде.

– Аһ, бу Крэбб, ә бу Гойл, – диде агарынган малай илтифатсыз гына, Һарри-ның кая караганын күреп. – Ә мин Малфой, Драко Малфой.

Рон көлгән сыман ютәлләп алды. Драко Малфой аңа таба борылды.

– Синдә минем исемем көлке уяттымы? Синең кемлегенә сорыйсы да юк. Әтием Уизлиларнең барысы да кызыл-сары башлы, сипкелле булулары һәм мөмкинчелекләреннән артык бала тәрбияләнүләре турында әйткән иде.

Ул кире Һаррига борылды.

– Соңрак, Поттер, син кайбер тылсымчы гаиләләренең башкаларыннан күпкә яхшырак икәнлекләрен аңлаячаксың. Син түбәннәр белән дус булырга тиеш түгелсең. Мин сиңа ярдәм итә алам.

Ул кулын кысарга дип Һаррига үзенекен сузды, әмма Һарри аңа җавап бир-мәде.

– Мин кемнең түбән икәнлеген үзем карар итә алам, рәхмәт, – диде ул салкын гына.

Драко Малфой кызармады, әмма агарынган яңаклары алсу төскә керде.

– Синең урынында мин сак булып идем, Поттер, – диде ул әкрән генә. – Без-раз иплерәк булмасаң, әти-әниң сыман тәмамларсың. Алар үзләре өчен нәрсә яхшырак икәнлеген белмәгән. Уизли һәм Һагрид ише актыклар белән йөрсәң, үзең дә шулардан артык булмассың.

Һарри белән Рон торып басты.

– Тагы кабатла, – диде йөзе чөчә төсенә кERGән Рон.

– Сез сугышырга жыенасызмы? – көлемсерәп куйды Малфой.

– Хәзер үк чыгып китмәсәгез, – диде Һарри, тавышы эчкә халәтеннән күпкә кыюрак яңгыраса да – Крэбб белән Гойл Рон белән аннан күпкә зуррак иде.

– Әмма без болай гына китә алмыйбыз бит, шулаймы, егетләр? Без алганна-рыбызны ашап бетердек, ә сездә, күрәм, бар әле.

Гойл Рон янындагы шоколадлы бакага кулын сузды. Рон аңа таба хәрәкәт яса-ган иде, әмма аңа барып җитә алмады – Гойл куркыныч тавыш белән акырып җибәрде.

Скабберс-күсе Гойлның бармагында асылынган, очлы тешләре эчкә үк кер-гән иде – Крэбб белән Малфой, моны күреп, артка чигенде, һәм, ниһаять, әйләнә

торгач һәм Скабберс тәрәзәгә килеп бәрелгәч, өчесе дә юк булдылар. Бәлки алар тәм-том арасында тагы күселәр бар дигәннәрдер, бәлки якынлашкан аяк тавышларын ишеткәндер, ничек кенә булмасын, бер мизгелдән купега Һермиона Грейнджер килеп керде.

– Нишлисез сез монда? – сорады ул, идәнгә чәчелгән тәмнүшкәләрне һәм Скабберсны койрыгыннан тоткан Ронны күреп.

– Ул сүнгән, ахры, – диде Рон Гаррига. Ул Скабберсны якына карады. – Юк, ышанмыйм – ул тагын йоклый!..

Һәм ул хаклы иде.

– Синиң моңарчы Малфойны очратканың булдымы?

Һарри Кыек тыкрыкта булып узган хәлләрне сөйләде.

– Минем аның гаиләсе турында ишеткәнем бар, – диде Рон, караңгыланып. – Үзең-Беләсең-Кем жиңелгәч, алар беренчеләрдән булып безнең якка күчтеләр. Сихерләнгән булганбыз диделәр. Әтием ышанмый моңа, Малфойның әтисенә кире Караңгы Якка кайту өчен сәбәп кирәкми ди. – Рон Һермионага таба борылды. – Без сиңа ярдәм итә алабызмы?

– Сезгә тизрәк киемегезне алыштырырга кирәк, мин яңарак кына поезд йөртүчесеннән сорадым һәм ул якынлашабыз дип җавап бирде. Сез бит сугышмадыгыз, шулаймы? Барып житкәнче үк мәшәкать тудырмаганыздыр!

– Скабберс сугышты, без түгел, – диде Рон, кашларын жыерып. – Без киенгәндә чыгып тора алмассыңмы?

– Әлбәттә, алам, мин бары коридорда бала сыман арлы-бирле йөгереп йөрүчеләр булганга монда кердем, – эндәште Һермиона, жирәнеп. – Синиң борыңда нәрсәдер бар, беләсеңме?

Рон аны ачулы караш белән озатты. Һарри тәрәзәгә карап алды: караңгы төшә; күе шәмәхә төстәге күк астында таулар һәм урманнар күренә. Поезд акрынайды.

Һарри белән Рон, өсләрен салып, озын кара мантияләрен киде. Ронныкы аңа берәз кыскарак, астан аяк киеме күренә иде.

Поезд буйлап, кайтаваз булып тавыш яңгырады:

– Биш минуттан Һогвартска килеп житәбез. Әйберләрегезне поездда калдыруыгыз сорала, алар мәктәпкә аерым житкереләчәк.

Һарриниң борчылудан эче быгырдады, һәм Ронның да сипкелле йөзе агарып чыкты. Алар калган тәм-томнарын кесәләренә тутырдылар да, коридорда этенешеп торган халыкка кушылдылар.

Поезд, акрыная-акрыная, тәмам туктады. Кешеләр ишеккә таба агылды һәм кечкенә генә караңгы платформага чыкты. Төнге салкын һава бөрештерә иде. Шуннан студент башлары өстеннән сикереп торган лампа күренде, һәм Һарри

таныш тавышны ишетте:

– Беренче сыйныфлар! Беренче сыйныфлар – мондарак, әйе! Бар да яхшымы, Гарри?

Һагридның зур, йонлач бите шатлыктан балкый иде.

– Әйдәгез, артымнан – бөтенегез мондамы? Атлагыз! Артымнан!

Алар, тая-тая һәм абына-абына, Һагрид артыннан аска, текә, тар юлдан төшеп барды. Шулкадәр караңгы иде ки, Гаррига хәтта тирә-якта зур агачлар үсә сыман тоелды. Беркем дә күп сөйләшмәде. Гөберле бакасын югалткан Невилл бер-ике тапкыр иснәп алды.

– Әйе, хә һогвартсны беренче тапкыр күрәчәксез, хә, көтегез, – дип, студентларга жылкәсе аша эндәшә иде Һагрид, – менә, хә...

– Ааааh! – дигән тавышлар яңгырады.

Тар сукмак аларны кинәт кенә зур күл ярына чыгарды. Күлнең икенче ярында, биек тау башында, йолдызлар сибелгән күк йөзөндә тәрәзәләрен ялтыратып, санап бетергесез манаралары һәм каланчалары белән бергә зур сарай басып тора иде.

– Тәк, бер көймәгә дүрт кеше генә утырабыз! – дип, Һагрид яр буендагы кечкенә көймәләргә күрсәтте. Гарри, Рон, Невилл һәм Һермиона бер көймәгә утырды. – Булдыгызмы? – акыра иде үзенә аерым бер көймә булган Һагрид. – Алайса – КИТТЕК!

Шул мизгелдә кечкенә көймәләр флоты хәрәкәткә килде дә көзгә сыман тигез күлдән агып китте. Беркем дә дәшмәде, бар да баш өстендәгә зур горур сарайга карап каткан иде. Якынлашалар.

Беренче көймәләр кыяга барып житәрәк, Һагрид:

– Башыгызны иегез! – дип кычкырды. Барысы да башын иде, һәм көймәләр аларны үрмәле гөлләр аша кыядагы ярыктан алып барды; бу тоннель шулкадәр караңгы иде, гүя алар сарайның нәкъ аскы өлешләренә керә иделәр. Эмма алар туктады һәм таш катыш чуерташларга чыкты.

– Әй, карагыз әле! Кайсыгызның бакасы? – сорады Һагрид, укучылардан бушаган көймәләрне тикшергән арада.

– Трэвор! – жиңел сулап куйды Невилл, кулларын сузып. Аннары алар, Һагриднән лампасына ияреп, кыядагы керү юлыннан өскә менделәр һәм, ниһаять, нәкъ сарай каршындагы чык каплаган тигез үләнлеккә чыктылар.

Таш баскычлардан менеп, алар һәм зур имән ишек янына килеп бастылар.

– Барыгыз да мондамы? Бакаң үзендәме?

Һагрид, зур йодрыгын күтәреп, өч тапкыр сарай ишеген шакыды.

Бүлүчө эшләнә

Ишек шул ук мизгелдә ачылды, аның бусагасында зифа буйлы, кара чөчлө, зөбөржәт-яшел төстөгә киёмнәргә киенгән бер тылсымчыбикә басып тора иде. Ул хатынның йөзө гаять кырыс иде, һәм һарриның беренче уе шул булды: бу апаның юлына каршы чыгарга кирәкми.

— Беренчеләр, бу – профессор МакГонагалл, – диде һагрид.

— Рәхмәт сиңа, һагрид. Мин аларны үзем белән алып кертермен.

Ул ишекне киң итеп ачты. Керү холлы шундый зур иде, монда Дурсльләрнең йорты тулысынча сыяр иде төслә. Таш диварлар Гринготстагы кебек ялкынланып торган лампалар белән яктыртылган, ә түшәмне күрәп-аерып та булмый иде – ул шундый биек булып чыкты, ә мәһабәт мәрмәр баскычлар өскә катларга илтә иде.

Алар профессор МакГонагаллга иярәп идән буйлап атлап киттеләр. Һарри уң яктагы ишек аша гөж килгән меңләгән тавышны ишетте. Мәктәпнең калган укучылары шунда иде, күрәсәң. Әмма профессор МакГонагалл беренчеләргә Керү холлы янындагы кечкенә генә бүлмәгә күрсәттә. Алар, бер-берсенә якынарак басып, шунда елыштылар һәм куркып кына тирә-якка карадылар.

— Һогвартска рәхим итегез, – диде профессор МакГонагалл. – Уку елы башы үңәеннан оештырылган мәжлес озакламый башланачак. Олы Залдагы урыннарыгызга утырып алдыңнан сезне төрлө Йортларга бүлчәкләр. Бүлү Тантанасы – мөһим чара, чөнки сез монда чакта, Йортыгыз Һогвартстагы гайләгез булыр. Сез Йортыгыз белән бергә дәрәсләргә йөрерсез, Йортыгызның йокы бүлмәләрендә йокларсыз, ә буш вакытларны Уртақ бүлмәдә уздырырсыз.

— Дүрт Йорт бар: Гриффиндор, Һаффлапф, Каргатырн һәм Слизерин. Һәр бер йортның үзенә генә хас затлы тарихы һәм күренекле тылсымчылар бар. Һогвартста булганда, сезнең казанышларыгыз өчен Йортларга баллар өстәлчәк, кагыйдәләргә бозсагыз, аларны тартып алырлар. Уку елы ахырына иң күп балл жыйган Йортка Йортлар Кадәх¹ бирелә. Барыгыз да үз Йортыгызның лаеклы укучысы булып дип өметләнәм.

— Бүлү Тантанасы берничә минуттан соң бөтен мәктәп алдында узачак. Башлангачы, үзегезне тәртипкә китерә аласыз.

Аның күзләре бер мизгелгә генә Невиллның сул колакка эләктерелгән мантиясенә һәм Ронның пычранган борынында тоткарланып алды. Һарри ашыгып, чәчләрен тигезләп маташа иде.

---

¹ Кадәх – кубок

— Сезде кабул итэргэ эзер булгач, килермен, – диде профессор МакГонагалл.
– Шым гына көтөп торыгыз.

Ул бүлмэдән чыгып китте. Гарри төкереген йотып куйды.

— Йортларга ничек бүлэләр соң? – дип сорады ул Роннан.

— Берәр сынау кебектер. Миңа Фред айткән иде, бу бик авырттыра дип, әмма ул шаярта гынадыр.

Гарриның йөрәге сикерә башлады. Сынау? Бөтен мәктәп алдындамыни? Ул бит әлегә бернинди тылсымны да белми! Нишләр ул? Килү белән шундый нәрсә булыр дип һич уйламаган иде ул. Ул, шомланып, як-якка карана башлады һәм бүтәннәренң дә курыккан кыяфәтле булуын күрде. Һермиона Гренджердан башка беркем дә сөйләшми иде, ә ул исә бөтен өйрәнелгән әфсеннәрен кабатлап, кайсы кирәк булыр икән дип баш вата иде. Гарри аны ишетмәгәнә салышты. Аның әле бу кадәр борчылганы юк иде, хәтта Дурсльләргә мәктәп укучысының паригын ничектер зәңгәр төскә буяганы турында аңлатма кәгазен тапшырганда да бу кадәр булмагандыр. Ул ишәктән күзен алмады, чөнки теләсә кайсы мизгелдә профессор МакГонагалл кереп, аны туры һәлакәткә алып керә ала иде.

Әмма шул чак бер нәрсә аны бер футка¹ диарлек сикереп куярга мәжбүр итте – аның артында гына берничә бала чинап җибәрде.

— Бу ни бу?..

Аның сулышы кысылды. Егермеләп өрәк арттагы дивар аша бер-бер артлы узып киттеләр. Әнжәдәй ап-ак һәм ярым үтә күренмәле өрәкләр бер берсе белән сөйләшеп һәм беренчеләргә авыр гына күз ташлап, бүлмә аркылы шуып уздылар. Күрәсен, алар ни турындадыр бәхәсләшәләр иде. Тәбәнәк һәм таза монахка охшаган бер өрәк болай сөйли иде:

— Кичер һәм оныт димен, без аңа тагын бер мөмкинлек бирергә тиешбез...

— Монахкаем, без Пивзка бөтен лаеклы мөмкинлекләр бирмәдекме? Ул һәрберебезгә начар исем такты һәм, син бит беләсең, ул чын өрәк тә түгел... Сөз ишлисез монда?

Гофрланган түгәрәк якалы һәм триколы бер өрәк беренчеләрне күрәп алды.

Беркем дә дөшмәде.

— Яңа укучылар! – диде Таза Монах, як-якта басып торган укучыларга елмаеп. – Бүлү Тантанасын көтәсезме?

Берничә кеше эндәшмичә башын иде.

— Сезде һафллафта күрермен дип ышанам! – диде Монах. – Мин шул Йортта идем.

— Узыгыз, – диде кырыс тавыш. – Бүлү Тантанасы хәзер башлана.

---

¹ Фут – үлчәү берәмлеге, 30,48 сантиметрга тигез

Профессор МакГонагалл кайтты. Каршыдагы дивар аша өрөклөр бер-бер артлы агып киттеләр.

— Ә хәзер, бер-бер артлы басыгыз, – диде профессор МакГонагалл беренчеләргә. – һәм артымнан иярегез.

Аягы авырайганын сизеп, Гарри сары чөчлө бер малай артыннан басты, Рон исә Гарри артында торды, һәм алар бүлмәдән чыгып киттеләр дә, яңадан Керу холлын узып, куш ишек аша Олы Залга керделәр.

Моңарчы шундый сәер һәм зиннәтле урынны Гарри күз алдына китерә алмас иде. Дүрт озын-озын өстәл артында калган укучылар утыра иде, ә аларның өстендә бернәрсәгә дә эләктерелмәгән меңләгән шәмнәр очып, Олы Залны яктырта иде. Өстәлләргә ялтырый торган алтыннан ясалган тәлинкә һәм касәләр куелган. Бүлмәнең түрөндә башка озын өстәл бар, аның артында укытучылар утырган иде. Профессор МакГонагалл беренчеләрне монда хәтле алып барды, аннары алар туктадылар һәм сафка тезелеп, аллары белән бүтән укучыларга борылдылар, ә укытучылар артларында калды. Шәмнәрнең жемелдәп яктыртуы астында йөзләгән укучының тонык лампага охшаган йөзә аларга борылды. Төрлө яктан укучылар арасында көмеш нур чөчкән өрөкләр дә килеп чыкты. Гарри артык туры караган карашлардан качып, өскә карады һәм анда хәтфә сыман кара йолдызлы түшәмне күрде. Үл Һермионаның пышылдавын ишетте:

— Бу түшәм тыштагы күк йөзә сыман күренер өчен махсус әфсенләнгән, мин аның турында «Һогвартс тарихы» китабында укыдым.

Олы Зал түшәменң ачык булмавына, чыннан да түшәм булуына ышануы бик авыр иде.

Профессор МакГонагалл бер сүз дәшмичә беренче сыйныфлар каршына артсыз урындык куйганда, Гарри тиз генә башын аска иде. Профессор урындык өстенә очлы башлы тылсымчы эшләпәсен куйды. Бу кат-кат ямалган, искергән һәм бик пычрак эшләпә иде. Петуния апа моны өйдә мәңгә тотмас иде.

«Бәлки, аннан берәр куян чыгарырга тиеш булабыздыр», – дип уйлады Гарри коты очып. Олы Залдагы һәр кешенең хәзер эшләпәгә генә каравына игътибар итеп, ул да аңа текәлде. Берничә мизгелгә тынлык урнашты. Аннары эшләпә селкенде. Эшләпәнең кырлары янында бер уем авыз сыман итеп киң ачылды... һәм эшләпә җырлый башлады:

*Ямауларга карамагыз,
Йөзләгән ел бит миңа!
Күпме эзләп табалмассыз
Акылы белән тиңне миңа!
Кәпәчең өр-яңа булса да,
Цилиндрың ямаусыз булса да,
Чын хәзинә, алтын бит мин —
Бүлүче эшләпә ич мин!
Мин күрәмен башыгызда
Яшерелгән һәр серне һәм һәр уйны
Йә, беләсең киләме, ки әйдә,*

Укырсың син кай Йортта?
Кыю йөрәк һәм тәвәкәллек,
батыр һәм тиктормас —
Син шундыймы? Хәл иттек:
Гриффиндорга аяк бас.
Тугры һәм намуслылар
Һаффлапфта урын табар;
Сыек беләк белән килмә ләкин —
Монда эшсәярләр генә бар.
Зирәк акыл ыяларен
Каргатырн йорты көтә.
Белем-хикмәт чыганагы,
Монда ул һәркемгә житә.
Ә бәлки син хәйләкәрдер?
Жыелыгыз Слизеринда.
Максатына туры атлый,
Эшләренә карамыйча.
Йә, курыкма, ки мине,
Мин барын да әйтермен.
Жавабымда ни булса да,
Хак юлны күрсәтермен.

Эшләрә үз жырын жырлап бетергәч, бөтен Олы Зал кул чабырга тотынды. Эшләрә һәр өстәлгә карап баш иде һәм тынып калды.

— Димәк, без шул эшләрәне киеп кенә карарга тиешбез! — дип пышылдады Һаррига Рон. — Бәрәм мин ул Фредны, ул миңа тролль белән сугышасы бар дип борчак шыттырды.

Һарри кыюсыз гына елмайды. Әлбәттә, эшләрәне киеп карау төрле әфсен-нәр әйтүгә караганда күпкә яхшырак, ләкин бөтен кеше крап торганда түгел бит инде... Эшләрә артык таләпчән булып күренде; бу мизгелдә Һарри үзен кыю да, зирәк тә итеп хис итмәде. Әгәр дә эшләрә укшыткан укучылар өчен дә Йорт барлыгын әйтсә, аңа менә шул туры килер иде.

Ә хәзер професор МакГонагалл кулына озын пергамент төргәге тотып, аларга каршы атлады.

— Исемегезне әйткәннән соң, эшләрәне киегез һәм урындыкка утырыгыз, — диде. — Аббот, Һанна!

Ал яңаклы, ак толымлы бер кыз сафтан чыкканда абынып алды, эшләрәне кигәч, ул аның күзенә кадәр төшеп утырды. Бер мизгел...

— ҺАФФЛПАФФ! — кычкырды эшләрә.

Һанна Һаффлапф өстәле артына утырганда, өстәл артында утыручылар шөкеранды һәм алкышлады. Һарри Таза Монах өрәгенә аның өстендә шатланып очып йөргән күрдә.

— Боунс, Сьюзан!

— ҺАФФЛПАФФ! – яңадан кычкырды эшләпә, һәм Сьюзан Һанна артынан тизрәк чабып китте.

—Бут, Терри!

— КАРГАТЫРН!

Бу юлы сул яктан икенче өстәл кул чапты; аларга Терри кушылгач, берничә каргатырны аңа кул кысып өчен торып басты.

Каргатырнарда «Броклһөрст, Мэнди» да китте, ә «Лаванда Браун», беренче булып, Гриффиндорга юнәлдә, һәм ерактагы сул өстәл шатланып кычкырып жибәрде, Һарри Ронның ике абыйсы ничек сызгырганын күрде

Аннан соң «Балстрод, Миллисент» Слизеринга китте. Бәлки бу элгрәк Слизерин турында ишетелгән бөтен сүзләрдән соң Һаррига тоелган гынадыр, ләкин слизеринлылар бөтенләй күңелгә ятышсыз кешеләр булып күренде.

Хәзер аны чыннан да уксыта башлады. Элеккеге мәктәбендә физкультурада командаларга бүлгәннәре искә төште. Аны гел иң соңгы булып сайлылар иде, юк, начар уйнаганга түгел, Дадли Һарри кемгә дә булса ошый икән дип уйламасын өчен шулай эшлиләр иде.

— Финч-Флэтчли Джастин!

— Һаффлпафф!

Һарри искәртеп алды: эшләпә кайвакыт Йорт исемен шул ук мизгелдә кычкыра иде, ә кайвакыт сайлар өчен берникадәр вакыт кирәк иде. «Финниган, Шеймус», сафта Һарридан алдарак басып торган сары чөчлө малай, Гриффиндорга киткәнчә бер минут бие урындыкта утырды.

— Грейнджер, Һермиона!

Һермиона урындыкка йөгереп диярлек барып утырды һәм түземсезлек белән эшләпәне башына тартып киде.

— Гриффиндор, – дип кычкырды эшләпә. Рон ыңгырашып куйды.

Һаррига коточкыч уй килде, гадәттә, андый начар уйлар гел борчылган вакытта була. Ә аны беркая да сайламасалар? Әгәр ул эшләпә белән бик озак утырса, шуннан профессор МакГонагалл аннан эшләпәне тартып алып, күрәсен, ниндидер хата булганын һәм аңа кире поездда кайтырга кирәген әйтсә?

Невилл Лонгботтом, бакасын югалткан малай чакырылды. Ул урындыкка таба барганда егылып төште. Эшләпәгә Невилл турында карар кабул итү өчен озак вакыт кирәк булды. Эшләпә, нәтижәдә, «Гриффиндор», дип кычкыргач, Невилл шулкадәр йөгерергә ашыкты ки, эшләпәне дә салырга онытты. Залдагы көчлө шаркылдау астында ул, кайтып, эшләпәне «МакДугал, Мораг»ка кайтарырга мәжбүр булды.

Малфой исеме яңгырады, ул эреләнеп чыкты һәм шунда ук теләгәнәнә иреште: эшләпә башына кагылуға ук «Слизерин» дип кычкырды.

Малфой үзеннән канәгатылек хисе белән дуслары Крэбб һәм Гойлга кушылды.

Хәзер инде күп кеше калмады.

«Мун», «Нотт», «Паркинсон», аннан игезәк сеңелләр «Патил» һәм «Патил», аннан «Перкс, Салли-Энн» һәм, ниһаять...

— Поттер, һарри!

Һарри алга атлау белән, бөтен зал пышылдаша башлады.

— Ул Поттер дидеме?

— Без белгән һарри Поттермы ул?

Эшләпә күзенә кадәр төшкәнче һарри күргән соңгы нәрсә – зал тулы кешеләрнең аны яхшырак күрү өчен муеннарын сузулары. Киләсе мизгелдә ул инде эшләпәнәң эчке, кара ягына карап утырды. Һарри көттә.

— Һммм, – диде аның колагына әкертен тавыш. – Катлаулы. Бик катлаулы. Күрәм, шактый гына кыюлык бар. Ярыйсы гына акыл, шулай ук. Сәләт тә бар, әйе... һәм үзеңне күрсөтү теләге, бик кызыклы.. Сине кая жибәрергә икән?

Һарри, урындыкның кырыйларына ябышып, «Слизерин гына түгел, Слизерин гына түгел» дип уйлады.

— Слизерин түгелме, ә? – диде әкертен тавыш. – Шулай уйлыйсыңмы? Син бөек була алыр идең, беләсеңме, бу синең башыңда бар, һәм Слизерин сиңа бөеклек юлында һичшиксез ярдәм итә ала – юкмы? Алайса, шулай дисәң, болай яхшырак булыр: ГРИФФИНДОР!

Һарри эшләпәнәң соңгы сүзгә бөтен залга кычкырганын ишетте. Аны салып, ул әкрен генә Гриффиндор өстәленә юл тотты. Ул сайлануы һәм Слизеринга эләкмәвенә шулкадәр шатланды ки, аңа башкалардан ныграк кул чабуын да сизмәде. Префект Перси күтәрелеп, аның кулын кысты, ә игезәк Уизлилар «Поттер бездә! Поттер бездә!» дип кычкырдылар. Һарри элек күргән түгәрәк якалы өрәк каршына утырды. Өрәк аның кулын суккалады, һәм Һарри бозлы суга кулын тыккандай булды.

Хәзер ул Баш өстәленә яхшырак күрә алды. Аңа якында, кырыйда һагрид утыра иде, аның карашын тоткач, ул ике зур бармагын күтәрде. Һарри да аңа елмайды. Өстәл уртасында исә, зур алтын кәнәфидә Альбус Дамблдор утыра иде. Һарри шунда ук аны поездда шоколадлы бака сурәтендә күргән рәсеменнән таныды. Дамблдорның көмеш чәче залда өрәк кебек балкыган бердәнбер нәрсә иде. Һарри шулай ук профессор Квиреллны, «Тишек казан»дагы борчулы яшь егетне дә күрде. Шәмәхә чалма кигәнгәме, ул бик сәер кыяфәтле иде.

Хәзер инде өч кешене генә Йортларга сайлыйсы калды. «Турпин, Лиза» Каргатырнга киткәч, Ронның чираты житте. Аның йөзе ачык яшел төскә әйләнде. Һарри өстәл астында кулын кысты, бер мизгелдән соң эшләпә «ГРИФФИНДОР» дип кычкырды.

Рон аның янындагы урындыкка егылганда, Һарри башкалар белән бергә

каты итеп кул чапты.

— Афэрин, Рон, бик шөп, – дип тәккәбер генә Һарри жылкәсе өстеннән әйт-те Перси. Шулвакыт «Забини, Блейз» Слизеринга китте. Профессор МакГонагалл төргәкне жыеп, эшләпәнә алып чыкты.

Һарри үзенәң буш алтын тәлинкәсенә карады. Хәзер генә ул никадәр ачыкка-нын аңлады. Әйтерсең, кабак бәләшләрән алар бер гасыр элек ашаганнар сыман.

Альбус Дамблдор аягына күтәрелде. Ул кулларын киң жәеп, укучыларга шатланып елмая иде. Аның кыяфәте укучыларны күрүдән дә шатлыклырак нәрсә юк сыман дип әйтә иде.

— Хуш килдегез! – диде ул. – Һогвартска, яңа уку елына хуш килдегез! Без ашауга күчкәнче, мин берничә сүз әйтергә теләр идем: Тинтәк! Куык! Постык! Мутлык!

— Рәхмәт!

Ул кире утырды. Барысы да кул чабып көлдә. Һарри көләргәме, юкмы икәнән белмәде.

— Ул нәрсә, берәз акылдан шашканмы әллә? – дип әкрән генә сорады ул Персидан.

— Шашкан? – диде Перси көлемсерәп. – Ул – даһи! Дөньядагы иң бөөк тыл-сымчы! Әмма, дәрәс, берәз шашкан. Бәрәңгә ашыйсыңмы, Һарри?

Һарри шаккатудан авызын ачты. Алдындагы тәлинкәләр хәзер ризык белән тулы иде. Ул беркайчан да шулкадәр күп сый күрмәде: ростбиф, кыздырылган чеби, пешкән һәм кыздырылган итләр, казылык, бекон, стейк, пешкән бәрәңгә, фри бәрәңгесе, йоркшир пудингы, борчак, кишер, соус, кетчуп һәм никтер, хәтта, бөтнекле кәнфитләр.

Дурсльләр беркайчан да Һаррины ач тотмадылар, әмма тамагы туйганчы иркенләп ашарга да ирек бирмәделәр. Дадли Һарри теләгән һәрнәрсәне ала иде, үзе аннан кысса да. Һарри, кәнфитләрдән тыш, тәлинкәсенә барысын да әзләп тутырды һәм ашый башлады. Барысы да бик тәмле иде.

— Тәмле күренә, – диде түгәрәк якалы өрәк моңсу гына. Ул Һарриның стейк кисүен карап утыра иде.

— Ә сез?

— Мин инде биш йөз елга якын вакыт ашамыйм, – диде өрәк. – Миңа ул кирәкми дә, ләкин кайвакыт ризыкны шундый сагынасың! Без танышмадык кебек. Сэр Николес де Мимзи-Порпингтон, сезнең хезмәтегезгә! Гриффиндор манарасында яшәүче өрәк мин.

— Ә мин сезне беләм! – диде кинәт кенә Рон. – Абыйларым сезнең турында сөйләде. Сөз – Башсыз диарлек Ник!

— Мин үземне сэр Николас де Мимзи... –дип әйтә башлады өрәк, тик аны

сары чөчлө Шеймус Финниган бүлдерде.

— Башсыз диарлек? Ничек инде башсыз диарлек?

Сэр Николасның нык үпкөлөгәнә күрәнде. Күрәсең, әңгәмә ул теләмәгән якка борылды.

— Менә шулай, – диде ул ачулы гына. Ул үзен сул колагыннан тотып тартты. Аның башы муеннан аерылып, жылкәгә сөялде, әйтерсең лә ул бауда тотынды. Мөгаен, кемдер аның башын кисәргә теләгән, ләкин эшен ахыргача тәмамлый алмагандыр. Барысының да шаккатуынан канәгать булып, Башсыз диарлек Ник башын кире кайтарды һәм йөткереп әйтте:

— Димәк, яңа гриффиндорлар! Бу елны сез Йортлар Кадәхен жиңәргә ярдәм итәрсез, дип өметләнем. Гриффиндор инде озак вакыт жиңүсез кала. Кадәх алты ел рәттән Слизеринга эләкте. Канлы Баронга түзеп булмый хәзер... ул Слизеринның өрәге.

Һарри Слизерин өстәленә карап, анда куркыныч өрәкнең утыруын күрде. Аның күзләре буш, йөзе караңгы, киеме көмеш кан таплары белән капланган иде. Ул нәкъ Малфой янында утыра иде, һәм Һарри, күңелә күтәрелеп, Малфойның андый күршәгә шат булмавын күрде.

— Ә ник ул канга буялып беткән? – дип кызыксынып сорады Шеймус.

— Мин беркайчан да сорамадым, – диде Башсыз диарлек Ник итәгәтәлге генә.

Барысы да туйганчы ашагач, ризык калдыклары тәлинкәләрдән югалды, савыт-саба чип-чиста калды. Бер мизгелдән соң десерт барлыкка килде: бөтен төмә булган тау кадәр тундырма, алма бөлешләр, бәрәңге баллы бөлешләр, шоколад эклерлар һәм джемлы донатслар, трюфельләр, жыләкләр, желе, пудинглар...

Һарри үзенә бөлешләрне салган чакта, өстәл артындагы сөйләшү темасы туганнарга җитте.

— Мин – яртыга ярты, – диде Шеймус. – Әтием магл. Әни аңа тылсымчы икәннен туйга кадәр әйтмәгән. Ул моңа бик сөенмәгән инде.

Барысы да көлдә.

— Ә син, Невилл? – дип сорады Рон.

— Мине әбием үстерде, ул тылсымчы. – диде Невилл. – Тик гаиләм һәрвакыт мине чып-чын магл дип уйлый иде. Туганнан туган бабам Элджи миннән тамчы булса да тылсым чыгару өчен гел куркыта иде. Бер юлы ул мине Блэкпул пирсыннан этте, мин бата яздым. 8 яшемә кадәр берни чыкмады. Ә бервакыт Элджи бабай безгә чәйгә керде һәм мине, аякларымнан тотып, өске каттагы тәрәздән чыгарып торды. Аннан туганнан туган әбием Энид аңа меренга тәкъдим итте дә, ул мине ялгыш төшереп җибәрде. Мин исә жирдән сикердем дә бакча буйлап юлга кадәр сикереп бардым. Барысы да шулкадәр шатланды, әбием исә елады – шулкадәр бәхетле иде ул. Хат килгәч, йөзләрен күрсәгез иде. Алар миңа монда укыр өчен тылсым җитмәс дип уйлаганнар иде. Элджи бабай шатлыктан миңа

бака бүлөк итте.

Һарриның икенче ягында Перси белән Һермиона дәресләр турында сөйләштеләр. (— Дәресләр шунда ук башланыр, дип өмөтләнәм, шулкадәр күп нәрсә өйрәнәсә бар бит. Мине аеруча трансфигурация кызыксында, аңлайсың бит, берәр предметны икенчегә әйләндерү, бу бик катлаулыдыр...; — Сөз кечкенә әйберләрдән башларсың – мәсәлән, шырпыларны энәләргә әйләндерү...).

Һаррига жылы булып китте, аның йоклыйсы килә башлады. Ул кабат Баш өстәлгә карады. Һагрид чынаягыннан эчеп утыра. Профессор МакГонагалл профессор Дамблдор белән сөйләшә. Сәер чалмалы профессор Квирелл майлы кара чөчлө, ыргак борынлы һәм сарырак чырайлы укутучы белән әңгәмә корә иде.

Бу кинәт кенә булды. Ыргак сыман борынлы укутучы Квиреллның чалмасы яныннан туп-туры Һарриның күзләренә карады... һәм Һарриның маңгаендагы яра эзе үткән, көйдөргөч авырттырып сызлый башлады.

— Ау! – дип, Һарри кулын маңгаена куйды.

— Нәрсә булды? – дип сорады Перси.

— Б-бернәрсә дә.

Авырту барлыкка килгән кебек үк тиз юкка чыкты. Укутучы карашыннан соң туган хистән арыну авыррак булды. Бу хис Һаррига һич ошамады.

— Профессор Квирелл белән кем сөйләшә ул? – дип сорады ул Персидан.

— О, син Квиреллны беләсеңмени инде? Аның шулай дулкынлануы һич гажәп түгел. Бу профессор Снейп. Ул төнөтмәләр фәнен укыта, ләкин барысы да белә: ул Квиреллның урынын алырга тели. Ул караңгы көчләр турында коточкыч күп нәрсә белә.

Һарри яңадан Снейпка карап алды, ләкин Снейп инде аңа карамады.

Инде пудинглар да юкка чыкты һәм Профессор Дамблдор янә аягына басты. Олы Зал тынды.

— Һмм – инде барыбыз да тук булгач, берничә сүз. Минем сезгә берничә игъланым бар.

— Беренче ел укучылары шуны белергә тиеш: барлык укучыларга да мәктәп янындагы урманга йөрү тыела. Моны кайбер олырак укучыларыбыз да истә тотса, яхшы булыр иде

Дамблдор алтыраган күзләре белән игезәк Уизлиларга карап алды.

— Шулай ук безнең сарай караучыбыз мистер Филч дәресләр арасында, коридорларда тылсым куллану тыелганын искә төшерергә сорады.

— Квиддич такымнарына керү уку семестрының икенче атнасында башлана-чак. Үз Йорты өчен уйнарга теләгән һәр кеше Терекөмеш ханымга¹ мөрәжәгать

¹ Оригиналда: Madam Hooch.

итсен.

— Һәм, соңыннан, мин сезгә шуны да әйтергә тиеш: быел өченче катның уң яктагы коридорына керү газаплы үлем белән үлөргә теләмәүчеләргә ябык.

Һарри көлеп жибәрде, тик аның белән бары берничә кеше генә көлдө.

— Ул житди түгелдер бит инде? – пышылдап сорады ул Персидан.

— Житди булырга тиеш, – диде Перси кашларын жыерып. – Бик сәер бу, чөн-ки гадәттә ул безгә каядыр керүнең ник тыелуын аңлата – мәсәлән, урманда куркыныч жанварлар күп, моны барысы да белә. Ә моның сәбәбен ул кимендә безгә, префектларга аңлатырга тиештер.

— Һәм хәзер, барыбыз да йокларга киткәнче, әйдәгез бергәләп мәктәп жырын жырлыйк! – дип кычкырды Дамблдор. Һарри башка укытучыларның елмаяуы берәз ясалма икәнән сизде.

Дамблдор, чебен куган сыман, жиңелчә генә итеп таягын селкеде һәм аннан озын алтын тасма очып чыкты. Тасма өстәлләр өстеннән менеп, елан кебек боргаланып, шигыр сүзләренә оешты.

— Һәркем үзе теләгән көйне жырласын, – диде Дамблдор. – Башлыйбыз!

Мәктәп бергәләп жырлый башлады:

*Һогвартс, Һогвартс,
Син, күңелле Һогвартс,
өйрәтчәле безне!
Карт булсак та,
Яш булсак та,
укыт әле безне!
Исә җилләр башыбызда,
жәй көне бушанган
миләргә акыл кирәк.
Дәреслекләр алдыбызда,
күпме сыяр, шуның кадәр
синнән белем кирәк!*

Һәркем жырны төрле вакытта жырлап бетерде. Ахырда бары игезәк Уизлилар гына озын жөзәзә маршы көенә жырлап калды. Дамблдор алар соңгы юлларын жырлаганда, таякчыгы белән дирижер сыман селкеп торды, алар тәмамлауга исә, иң көчле алкышлар бүләк итте.

— Ah, музыка, – диде ул күзләрен сөртеп. – Аның тылсымы без өйрәнгән тылсымнан да көчлерәк! Ә хәзер, йокларга вакыт! Тиз генә!

Гриффиндорның беренче сыйныфлары Перси артыннан гөрелдәгән халык аша, Олы Залдан чыгып, мәрмәр баскыч буйлап китте. Һарриның аяклары хәлсез иде, тик бу юлы инде аның арган һәм тамагы туйган булу сәбәпле. Аның шулкадәр йоклайсы килде ки, ул хәтта кысалардагы рәсемнәрнең пышылдап, аларга бармак белән күрсәтүләренә һәм Персиниң ике тапкыр аларны панно ар-

тында качкан ишекләр аша алып баруына да гажәпләнмәде. Искәненп һәм көчкә аякларын өстерәп, алар баскычтан менделәр һәм һарри тагын никадәр ерак барасы икән дип уйлап куйганда, алар кинәт туктадылар.

Алар алдында берничә таяк һавада эленеп тора иде. Перси аларга таба адым ясагач, алар үзеннән үзе аңа ташлана башлады.

— Пивз, – дип пышылдады Перси беренче сыйныф укучыларына. – Полтергейст. – Ул тавышын күтәрде. – Пивз, күрен!

Жавап буларак һава шарыннан чыга торган ямьсез, дорфа тавыш чыкты.

— Син минем Канлы Баронны чакыруымны телесеңме?

Шап иткән тавыш яңгырады һәм алар алдында ачулы кечкенә күзле һәм киң авызлы кеше барлыкка килде. Ул аякларын төрекчә куеп һавада оча иде, кулларында таяклар иде.

— Ооооо! – диде ул усал көлеп. – Вак беренчеләр! Ничек күңелле!

Кинәт ул аларга таба очты. Барысы да иелде.

— Кит моннан, Пивз, яки сүз бирәм: Барон моның турында беләчәк! – дип ырылдап куйды Перси.

Пивз телен күрсәтеп юкка чыкты. Кулындагы таяклар Невиллның башына килеп төште. Алар полтергейстның очып китеп, рыцарь киёмнәрен шыгырдатуын ишетте.

— Пивздан ерак торырга тырышыгыз, – диде Перси, алар янә кузгалгач. – Канлы Барон – аны куркыта алган бердәнбер зат, ул хәтта безне, префектларны да тыңламый. Менә, килдек.

Коридорның иң ахырында алсу ефәк күлмәкле, таза гына хатын-кыз портреты эленеп тора иде.

— Серсүз? – дип сорады ул.

— Капут Драконис, – диде Перси һәм портрет алга китеп, аның артындагы уемны ачты. Алар уем аша уздылар, әмма Невиллга берәз ярдәм кирәк булды, һәм менә Гриффиндорның Уртак бүлмәсенә эләктеләр. Бу йомшак кәнәфиләр куелган күңелле түгәрәк бүлмә иде.

Кызларны Перси бер ишектән жибәрде, анда аларның йокы бүлмәләре иде. Егетләр башка ишеккә таба китте. Түгәрәк баскыч буйлап менгәч (мәгәен, алар манараларның берсендәдер), алар ниһаять ятакларны күрде: караңгы-кызыл бәрхетле чаршау астында биш ятак тора иде. Аларның әйберләре монда ките-релгән иде инде. Сөйләшәргә хәлләре калмаган егетләр, пижамнарын киеп, ятакларына ауды.

— Ризыгы шәп, ә? – дип сорады Рон чаршау артыннан. – Югал, Скабберс! Ул минем жәймәмне чәйни.

Һарри Роннан ул бәләшһе кабып карадымы дип сорамакчы иде, ләкин шунда ук йоклап китте.

Күрәсең, Һарри артыгын ашагандыр, чөнки ул бик сәер төш күрде. Аның башында Квиреллның чалмасы иде. Бу чалма аңа кичекмәстән Слизеринга күчәргә кушты, чөнки анда, имеш, аның язмышы. Һарри чалмага аның слизеринлы булырга теләмәвен әйтте, ә баш киеме исә авырая бара иде. Һарри аны салып карады, тик тегесе авырттырып кысылды һәм башны кысты... Малфой килеп, Һарриның чалма белән көрәшүеннән көлде... Малфой ыргак сыман борынлы укытучы, Снейпка әйләнде, аның көлүе салкын һәм нечкә булып китте... Яшел ут кабынып алды һәм Һарри дер калтырап һәм тиргә батып уянды.

Ул икенче ягына борылып ятты һәм янә йоклап китте, ә иртүк уянгач, бу төшен хәтерләмәде дә.

Төнәтмәләр остасы

- Әнә ул, карагыз.
- Кайда?
- Жирән чәчле озын малай янында.
- Күзлектәнме?
- Син аның йөзен күрдөңме?
- Син аның яра эзен күрдөңме?

Бу пышылдашулар Гаррины икенче көнне йокы бүлмәсеннән чыкканнан бирле озатып бардылар. Аны күрер өчен кешеләр сыйныф бүлмәләренең ишек төбөндә торалар яки икешәр мәртәбә коридор аша уза иделәр. Гарри аларның болай эшләүләрен бер дә теләмәде, чөнки ул бу вакытта киләсе дәресең бүлмәсен эзләү белән мәшгуль була иде.

Һогвартста йөз кырык ике баскыч бар: беренчеләре – киң һәм иркен; икенчеләре – тар һәм тотрыксыз. Кайберәүләре аша жомга көн узган саен төрле жиргә килеп чыгасың, кайберәүләре ярты юлда юкка чыга, шуңа күрә кайда сикерәсеңне истә тотарга кирәк. Аннан ихтирам белән, әдәпле итеп сорагач яки кирәкле жиренә тотынгач кына ачыла торган ишекләр, һәм чынлыкта ишек булмаган, алар артында бары дивар гына торган ялган ишекләр дә бар иде. Һәр нәрсәнең кайда урнашканын истә калдыруы бик кыен булды, чөнки бар нәрсә дә гел үзгәрәп торган кебек иде. Портретлардагы кешеләр бер-берсенә кунакка йөрешәләр, ә бастырып куелган рыцарь киёмнәренең йөри алуларына Гарри тулысынча ышана иде.

Өрәкләр дә мәшәкать өстәп тордылар. Ачарга теләгән ишек аша кинәт кенә өрәкнең килеп чыгуы шок хәләндә калдыра иде. Башсыз диярлек Ник яңа гриффиндорлыларга дәрәс юл күрсәтүдә гел шатланып булыша, ә менә Пивз ике ябык ишектән һәм билгесезлеккә илтә торган баскычтан да куркынычрак иде. Дәрәскә соңарган вакытта очратсаң, бигрәк тә. Ул сезнең башыгызга чүп чиләген төшереп жибәрә, аяк астындагы келәмне тарта, сезгә акбур кисәкләре бәрә; яки күрәнмәс булып, кинәт кенә артыгыздан килеп чыгып, борыныгызны тотып, «ЭЛӘКТЕҢМЕ!» дип чинап жибәрергә дә мөмкин.

Пивздан да начаррак зат, әгәр бу мөмкин булса инде, – ул мәктәп караучысы Аргус Филч иде. Гарри белән Рон беренче иртәләрендә үк аның игътибарын үзләренә җәлеп иттеләр. Филч аларны өченче каттагы тыелган коридорга илтә торган ишектә ачарга җыенганда тотып алды. Ул аларның адашып йөрүләренә ышанырга теләмәде, киресенчә, махсус тыелган жиргә керергә теләүләрен-

дә аның һич кенә дә шиге юк иде. Жир астындагы зинданга ябу белән янаган вакытта, Гарри белән Ронны шул тирәдән узып баручы профессор Квирелл коткарып калды.

Филчның Миссис Норрис исемле ябык кына, тузан төсөндәге мәчесе бар иде. Миссис Норрисның күзләре нәкъ Филчныкы кебек лампа сыман яна һәм ака-ең карыйлар иде. Мәче коридорны ялгызы гына күзәтеп йөри һәм берәрсенәң кагыйдәне бозуын – тыелган жиргә адым ясауын – күрәп алса, шунда ук юкка чыга, ә ике секундтан соң Филч пәйда була. Яшерен юлларны Филчтан да яхшырак белүче булмагандыр (игезәк Уизлилардан кала, мөгаен), һәм ул өрәк сыман көтмәгәндә килеп чыгарга мөмкин иде. Укучылар аны күрәлмәй иделәр, һәм үч алуның чиге булып Миссис Норриска яхшы итеп тибү генә була алды.

Кирәкле бүлмәләргә тапканнан соң – дәресләр. Ләкин алары да бик җиңел түгел. Тылсымның таяк белән селтәп, бер-ике кызык сүз әйтүгә генә кайтып калмавын Гарри бик тиз аңлады.

Һәр чәршәмбе төнгә уникалә алар телескоп аша күк йөзән өйрәнергә: төрле йолдызларның исемнәрен, планеталар йөрешен белергә тиеш иделәр.

Атнасына өч тапкыр аларны уку йорты артында урнашкан бакчаларга алып баралар. Үләннәр фәнен аларга тулы гәүдәле, кыска гына буйлы тылсымчы – профессор Спраут укыта иде. Профессор укучыларга сәер үсемлекләргә, гөмбәләргә карап үстерү һәм аларның кулланылышы турында сөйли иде.

Иң ялыктыргыч фән – ул да булса тылсым тарихы. Ул өрәк алып бара торган бердәнбер фән иде. Профессор Бинс инде бик карт иде. Бервакыт ул укытучылар бүлмәсендә нәкъ камин каршында йоклап киткән, ә икенче көнне дәресләргә инде тәнненнән аерым килгән булган. Бинс гел мыгырдый, шуңа күрә укучылар аның артыннан исемнәргә һәм даталарны ашыга-ашыга язып баралар һәм Усал Эмерикны Сәер Урик белән бутый иделәр.

Әфсеннәргә өйрәтүче профессор Флитвик шулкадәр кыска буйлы ки, тирә-ягын күзәтер өчен аңа китаплар өстенә басарга кирәк иде. Иң беренче дәрес башында ул журналны алып, исемлек буенча узды һәм Гарриның исеменә җиткәч, ярсулы чыелдап өстәл астына егылды.

Профессор МакГонагалл бөтенләй икенче төрле иде. Аның белән бәйләнешкә керергә кирәкми, дип Гарри бик дәрәс уйлады. Укучылар беренче дәресләренә кереп утыргач, таләпчән һәм акыллы профессор аларга бик кырыс нотык «бүләк итте».

— Тылсымның һогвартста өйрәнелә торган иң катлаулы һәм куркыныч бүлегә ул – трансфигурация, – диде ул. – Минем дәресләремдә тәртип бозыла икән, тәртип бозучы сыйныф бүлмәсеннән чыгып китәчәк һәм гайре монда кермәс. Мин сезне кисәттем.

Аннан ул өстәлен дуңгызга әйләндерде һәм кире үз хәленә кайтарды. Моңы күрәп барысы да бик гаҗәпләнделәр һәм үзләренәң дә шулай эшли башлауларын түземсезлек белән көтә башладылар. Тик җиһазларны хайваннарга әйләндерү сәләтенәң тиз генә килмәвен шунда ук аңлап алдылар. Бик күп катлаулы һәм буталчык җөмләләр язганнан соң, укучылар бирелгән шырпыны энәгә әй-

лэндерергә тырышып карарга тиеш иделәр. Дәрес ахырына бары Һермиона Грейнджерның шырпысында гына үзгәреш күренде; профессор МакГонагалл сыйныфка очлана башлаган һәм көмеш белән капланган шырпыны күрсәтте һәм Һермионага елмаеп куйды (шуны әйтергә кирәк, профессорның елмаюы бик сирәк күренеш иде).

Укучыларның түземсезлек белән көткән дәресе Караңгы Көчлөрдән Саклану иде. Тик Квиреллның дәресләре чынбарлыкта көлкөгә әйләнеп кайтты. Аның сыйныф бүлмәсе сарымсак исе белән тулган. Бу ис ярдәмендә ул Румыниядә очраткан вампирдан сакланырга өметләнә иде. Вампирның менә-менә Һогвартска килүеннән Квирелл бик нык курка иде. Башындагы чалмасы исә, Квиреллның әйтүе буенча, Африка принцыннан бүләк икән. Кайчандыр ул принцка бик куркыныч зомбидан котылырга булышкан, янәсе. Тик моның чынлыкта да булуына бик ышанып бетмиләр иде. Чөнки, беренчедән, Шеймус Финниган аның ничек итеп зомбины җиңә алуын кинәт кенә сорап куйгач, Квирелл кызарып чыкты һәм, сүзне икенчегә борып, һава торышы турында сөйли башлады. Икенчедән, укучыларны чалманың сәер исе «жәлеп итте», ә игезәк Уизлилар сарымсак исе сеңеп беткән чалманы бары саклану чарасы гына, дип ышандырдылар. Шулай итеп Квирелл кайда гына булса да, сак астында йөри икән.

Һарри үзенң дә башкалардан ким түгеллеген белүенә бик шат иде. Күп кенә кешеләр, аның кебек үк, магл гаиләләреннән булып чыктылар. Тылсымчы булулары турында башларына да килмәс иде аларның. Алда аларны күпмә өйрәнәсе әйбер көтә, шуңа күрә хәтта Ронның да өстенлекләре башкаларныкыннан югары түгел иде.

Жомга Һарри белән Рон өчен бик мәһим көн булды. Алар, ниһаять, Олы Залдагы иртәнге ашка юлны бер тапкыр да адашмыйча таба алдылар.

— Нәрсә анда бүген безнең? – дип, боткасына шикәр комы сибә-сибә сорады Һарри Роннан.

— Төнәтмәләр. Слизериннар белән ике дәрес, – диде Рон. – Дәресе аларның башлыгы Снейп алып бара. Ул Слизеринны гел яклый, диләр. Моңың дәресе, түгелмә икәнән күрә алачакбыз.

— МакГонагалл да безне якласын иде, – диде Һарри.

Профессор МакГонагалл Гриффиндорны җитәкли иде, ләкин бу өченче көнне аларга бик күп өй эше бирергә бер дә комачауламады. Нәкъ шул вакытта почта килде. Иң беренче иртәнге аш вакытында Залга йөзләгән ябалак очып кергәч һәм хат, посылкаларны хужаларына тапшыра башлагач, Һарри бик курыккан иде, ә хәзер ул инде бу күренешкә дә күнекте.

Һедвиг әлегә Һаррига бернәрсә дә китермәде. Ул кайвакытта Һарриның колагын кабып алырга һәм тост кисәген ашарга өмет итеп килә иде. Ә аннары башка ябалаклар белән ябалакханәгә йокларга очып китә иде. Әмма бүген ул мармелад һәм шикәр савыты янына очып төшеп, Һарриның тәлинкәсенә язукуйды. Һарри аны шунда ук ачты.

Кадрле Һарри, (язу бик бик шапшак иде)

Белгәнемчә, синең жомга көнне төшке аштан соң дәресләрең юк. Шуңа күрә, теләсәң, сәгать өчләр тирәсендә чәй эчәргә кил. Синең беренче уку атнасының ничек узганын белергә теләм. Җавапны Һедвиг аша җибәр.
Һагрид.

Һарри Роннан каурый алып, «Әйе, бик теләп, соңрак күрешербез,» дип, хатның икенче ягына сызгалады һәм Һедвигны кире җибәрдә.

Алда Һагрид белән чәй эчү Һарри өчен бик уңышлы булды, чөнки төнәтмәләр дәресе әлегә аның белән булган иң күңелсез вакыйга булып чыкты.

Яңа семестр башлану мәҗлесендә, Һаррига профессор Снейп аны ошатып бетермәгән кебек тоелды. Беренче дәреснең ахырында ул үзенең ялгышканын аңлады. Снейп аны ошатмый гына түгел, ә күрә алмый иде.

Төнәтмәләр дәресе жир астында уза иде. Монда бинадагыдан күпкә салкынрак һәм берәз куркыныч: дивар буйлап төзелгән ябык савытларда төрле жанварлар йөзеп йөри иде.

Снейп та, Флитвик кебек, исемлек буенча узды һәм, шулай ук Флитвик кебек, Һарриның исемендә тукталды.

— Аһ, әйе, — диде ул тыныч тавыш белән. — Һарри Поттер. Безнең яңа данлыклы кеше.

Драко Малфой дуслары Крэбб һәм Гойл белән битләрен каплап көлә башладылар. Исемнәрен атап бетергәннән соң, Снейп сыйныфка күз йөртеп чыкты. Аның күзләре Һагридныкы кебек кара төстә, тик аларда Һагридныкындагы шикелле жылылык юк иде. Алар буш һәм салкын булып, нигәдер караңгы туннельне хәтерләтә иделәр.

— Сөз монда бик нечкә һәм төгәл булган осталыкны — төнәтмәләр ясау осталыгын өйрәнәр өчен җыелдыгыз, — дип башлады Снейп. Ул пышылдап диярлек сөйли иде, тик укучылар аның һәр сүзен дә ишетеп бардылар. Профессор МакГонагалл кебек үк, Снейп та сыйныфны бер авырлыксыз тып-тын килеш тоталар иде. — Тылсым таягы белән мәгънәсез селтәүләренә әлегә фәнгә беринди дә катышы юк, шуңа күрә күбегез минем фәннең тылсымда нинди зур урын алып торучы аңлап бетермәскә дә мөмкин. Әкрэн генә кайнап, нәфис исләр аңкытучы казанның ... Яки кешенең кан тамырларына үтеп кереп, аның акылын томалатучы, кешенең хисләрен колга әйләндерүче сыеклыкларның матурлыгын күрә алырсыз дип уйламыйм... Мин сезне ничек шөһрәтне савытларга салырга, дан кайнатмасы ясарга, хәтта үлемне томаларга өйрәтә алам. Тик моның билгеле бер шартлары бар: сөз дәресләргә йөрүче наданнар көтүеннән берәр нәрсәгез белән аерылып торырга тиешсез.

Әлегә кечкенә генә нотыктан соң, тагы да зуррак тынлык урнашты. Һарри белән Рон исләре китеп, бер-берсенә карап алдылар. Һермиона Грейнджер инде урынында да утырып тора алмый иде. Аның тизрәк үзенең ул наданнар рәтендә тормавын исбатлайсы килә иде ахрысы.

— Поттер! — диде кинәт кенә Снейп. — Вакланган алтынчәчәк тамырын әрем төнәтмәсә белән катыштыргач ни булачак?

«Вакланган нәрсә тамырын нәрсә төнәтмәсә белән?». Һарри Ронга карады, тик ул да бик тирән уйга баткан иде; Һермионаның кулы күккә атылды.

— Белмим, сэр, – диде Һарри.

Снейп көлемсерәп куйды.

— Тәк, тәк ... Димәк, әле данлыклы булу гына житми икән.

Ул Һермионаның күтәргән кулын игътибарсыз калдырды.

— Әйдәгез, тагын бер кат уйлап карыйк. Поттер, әгәр дә мин сезгә безоар ташын табарга кушсам, сез аны кайдан эзләгезде?

Һермиона кулын күтәрүен дәвам итте, ул инде урыныннан сикереп торыр дәрәжәдә иде, тик безоар ташының нәрсә икәнлегә Һарриның башына да килмәде. Ул Малфой, Крэбб һәм Гойлга карамаска тырышты. Ә алары инде көлүләрен тыеп тора алмый иделәр.

— Белмим, сэр.

— Сез укырга килер алдыннан китапларны ачып та карамагансыз бугай, шулаймы, Поттер?

Һарри аның салкын күзләренә каравын дәвам итәргә тырышты. Дөрөсөн генә әйткәндә, ул китапларны Дурсльләрдә булганда карап чыккан иде. Снейп аны «Мең дә бер тылсымлы үлән һәм гөмбә» китабын тулысынча исендә калдырып дип уйладымы икән?

Снейп Һермионаның калтырап торган кулын һаман игътибарсыз калдыра бирде.

— Аю көпшәсә белән кәккүк итегенә аермасы нәрсәдә?

Һермиона торып ук басты, аның кулы түшәмгә тия язды.

— Белмим, – диде тыныч кына Һарри. – Һермиона белә бугай, бәлки аңардан сорап карарсыз?

Берничә кеше көлеп жибәрде. Һарри Шеймусның карашын күреп алды, Шеймус аңа күз кысып алды. Ләкин Снейп канәгать түгел иде.

— Утырыгыз, – дип ырылдап куйды ул Һермионага. – Сезнең өчен сөйлим, Поттер. Алтынчәчәк белән эрем йокы даруын шулхәтле көчле итәләр ки, аны хәтта Тере үлем йотымы дип тә йөртәләр. Безоар ташы кәжәләрнең ашказанынан алына. Ул күп кенә агуланулардан ярдәм итә. Ә аю көпшәсә белән кәккүк итегенә килгәндә, алар икесе бер үк үсемлек. Ул шулай ук аконит исеме астында да билгеле. Булдымы? Ник сез мин сөйләгәннәрне язып бармыйсыз?!

Шунда ук пергаментлар һәм каурийлар кыштырды башлады. Снейп, шау-шуны басып:

— Ә сезнең жавабыгыз өчен, Поттер, Гриффиндордан бер балл алыначак, –

диде.

Төнәтмәләр дәресе дәвам итте, ә гриффиндорлыларның хәле яхшырмады. Снейп укучыларны парларга бүлеп чыкты һәм аларга чуанны дәвалый торган иң гади төнәтмә әзерләргә кушты. Озын кара мантиясенә төрөнөп, ул сыйныф буйлап укучыларның кипкән кычыткан яфрактарын үлчәүләрен, киледә елан тешләрен төюләрен күзәтеп йөрдө. Снейп, Малфойдан кала, барысын да тәнкыйтәлп чыкты. Малфой аңа ошый иде бугай. Барысын да Малфойның мөгезле лайлачларны кайнатуын карарга чакырган вакытта, жир асты кинәт кенә агулы яшел төтен һәм каты чыжылдау белән тулды. Невилл ничектер Шеймусның казанын эреткән һәм ул кәкрәеп беткән. Ә казан эчендәге төнәтмә таш идәнгә агып, укучыларның аяк киёмнәрен тишә башлаган иде. Берничә секундтан соң, барысы да урындыкларына менеп бастылар, ә төнәтмәгә «коенган» Невилл аяк-кулларына чыккан чуаннарның авыртуына чыдый алмыйча ыңгыраша иде.

Снейп тылсым таягы белән бер селтәү ясап төнәтмәне жыя-жыя:

— Юләр малай! – дип ырылдады. – Уклы керпе энәләрен сез, аңлавымча, казанны уттан алмыйча салгансыз бугай?!

Невилл елап жибәрде: хәзер инде аның борыны да чуан белән тулган иде.

— Хастаханәгә алып барыгыз аны, – диде Снейп Шеймуска эндәшеп. Аннан ул күрше өстәл артында утыручы Гарри белән Ронга борылды. – Сез, Поттер, ник аңа энәләр салырга ярамаганлыгын әйтмәдегез сез? Әллә инде ул ялгышып та бу сезгә кагылмас дип уйладыгызмы, шулаймы? Сезнең аркада Гриффиндор тагы бер баллын югалтты.

Бу шундый гаделсезлек иде. Гарри сүз әйтергә дип авызын гына ачкан иде, тик Рон аңа тибеп алды.

— Дәшмә, – дип мыгырдады Рон. – Снейп бик әшәке дә була ала дип ишеткән идем.

Бер сәгатәтән соң жир астыннан чыгып, баскычтан менгәндә Гарриның башы каткан һәм кәефе бик нык кырылган иде. Укуның беренче атнасында ул Гриффиндорның ике баллын югалтты. Нигә Снейп аны шулкадәр күрә алмый икән?

— Күңеләңне төшермә, – диде Рон. – Фред белән Джорджның да балларын алган инде ул Снейп. Мин дә синең белән Хагрид янына барсам ярыймы?

Өч тула биш минутта алар сарайдан китеп, мәктәп ишегалды буенча Хагридның өенә юл алдылар. Ул Тыелган урманның кырында кечкенә генә агач йортта яши иде. Алгы ишекнең өстендә жәя һәм бер пар кәлүш эленеп тора иде.

Гарри шакылдаганнан соң, алар ишекне эчке яктан кемнәндер тырнаганын һәм бертуктамый өрүен ишеттеләр. Аннары Хагридның тавышы ишетелде:

— Артка, Казыктеш, артка.

Ишек ачылып китте, һәм аннан Хагридның зур йонлач бите күренде.

— Узыгыз, – диде ул. – Артка, Казыктеш. Һагрид зур кара этне муенчагыннан көчкә тотып тора иде.

Өй эчендә бары бер генә бүлмә бар иде. Түшәмнән ит кисәкләре һәм кыргавыл¹ түшкәләре асылынып тора, учакта бакыр чәйнек кайный, ә почмакта гаять зур, корама юрган ябылган карават иде.

— Үзегезне өегездәге кебек хис итегез, – диде Һагрид һәм Казыктешны жибәрде. Анысы, үз чиратында, Рон янына килеп, аның колагын яларга тотынды. Казыктешнең дә кыяфәте, Һагридныкы кебек үк, усал күренә, әмма чынлыкта андый түгел иде.

— Бу – Рон, – диде Һарри Һагридка. Ул бу вакытта зур стаканга кайнаган су сала һәм тәлинкәсенә торт кисәге куя иде.

— Тагын бер Уизли, ә? – диде Һагрид Ронның сипкелләренә карый-карый. – Мин ярты гомеремне синең игезәк абыйларың артыннан йөреп үткәрдем. Алар гел Тыелган урманга бармакчы булалар.

Таш сыман каты тортны ашаганда, тешне сындырырга мөмкин иде, ләкин Һарри белән Рон моны сиздермәделәр һәм Һагридка үзләренең беренче дәрәсләре турында сөйли башладылар. Казыктеш башын Һарриның тезенә куйгач, аның селәгәйләре Һарриның бөтен мантиясен буяп бетерде.

Һагрид Филчны «карт кабахәт» дип атагач, Һарри белән Ронның кәефләре күтәрелеп китте.

— Ә менә аның песәе Миссис Норрис. Минем аны кайчан да булса Казыктеш белән таныштырасым килә. Ә-ә, сез бит әле белмәйсез дә, мин мәктәпкә килгән саен, ул минем артымнан бер дә калмый күзәтеп йөрәй. Аңардан арынып та булмай – Филч күзәтергә кушкан инде.

Һарри Һагридка Снейпның дәресе турында сөйләде. Һагрид та, Рон кебек, борчылмаска кушты, чөнки Снейпка бик күп укучылар ошамый икән.

— Ләкин ул чыннан да мине күрә алмый бугай.

— Кит инде! – диде Һагрид. – Ник инде күрә алмаска тиеш?

Тик Һагридның бу сүзләренә әйткәндә карашын яшерүе Һаррига тынгы бирмәде.

— Чарли абыең нәмә хәлдә? – дип сорады Һагрид Роннан. – Ул миңа бик ошый иде, ул хайваннар белән уртақ тел таба белә.

Һагрид юри сүзне башка нәрсәгә бормадымы икән, дип уйлап куйды Һарри. Рон Һагридка аждаһалар белән эшләрчә абыйсы турында сөйләгән арада, Һарри өстәлдә чәй ашъяулыгы астыннан бер кәгазь кисәген алды. Анда «Көндәлек Пәйгамбәр»дән кисеп алынган өзек иде.

ГРИНГОТТСКА ҮТЕП КЕРҮ: СОҢҒЫ ХӘБӘРЛӘР

31 нче июль көнне Гринготтс банкына үтеп кергән билгесез караклар белән бәйле тикшерү эшләре давам итә. Әлеге эшнә исемнәре әлегә билгеле булмаган сихерчеләр башкарган дигән фикер киң таралган.

Гринготтс гоблиннары банктан берни дә югалмаганлыгын хәбәр иттеләр. Караклар үтеп кергән сейф буш булган – аның эчендәге әйберләр шул ук көннең иртәсендә хужасы тарафыннан алынган булган икән.

— Сейфта нәрсә ятканлыгын без сезгә әйтмәячәкбез, әгәр дә сезгә проблемалар кирәкми икән, әлеге эшкә кысылмагыз, – дип хәбәр итте Гринготтс банкының сүзче гоблины.

Поездда барганда Рон Һаррига банкны таларга теләүләре турында сөйләгән иде. Шул кинәт кенә Һарриның исенә төште, тик Рон аңа ул вакытта көнен әйтә алмаган иде.

— Һагрид! – диде Һарри. – Гринготтсны минем туган көнемдә талаганнар! Каракларның банкка без инде анда булган вакытта ук кергән булулары мөмкин!

Менә хәзер Һагридның карашын яшерүендә Һарриның шиге юк иде. Һагрид нидер мыгырдады һәм тагы бер кисәк таш-торт тәкъдим итте. Һарри кабат язманы укып чыкты. Караклар үтеп кергән сейф буш булган – аның эчендәге әйбер шул ук көннең иртәсендә хужасы тарафыннан алынган булган. Ул иртәдә Һагрид жиде йөз үнөченчә сейфтан ниндидер таушалган кечкенә төенчек алды. Бәлки, караклар шуны эзләгәннәрдер?

Сарайга кире кайтканда Һарри белән Ронның кесәләре таш-торт кисәкләре белән тулган иде. Тыйнаклыклары аркасында алар әлеге сыйдан баш тартырга жөрјәт итмәделәр. Әлегә бер дәрес тә Һагрид белән чәй эчкән кадәр башны катыра алмады, дип уйлап куйды Һарри. Димәк, Һагрид төенчекне нәкъ вакытында алып өлгергән дигән сүз түгелме соң? Ә ул төенчек хәзер кайда икән? Ә бәлки Һагрид Снейп турында нидер белеп, моны Һаррига сөйләргә теләмидер?

Төн уртасында дуэль

Һарриның Драко Малфой белән танышуга кадәр берәр кайчан Дадлидан да ныграк яратмаган берәр малай белән очрашырмын дип уйлап караганы булмаган иде. Ни дисәң дә, беренчедә укыган Гриффиндорлар Слизериннар белән бергә бары тик төнәтмәләр дәресендә генә очрашканга, Драко белән еш күрешми иде дә ул. Әлегә кадәр... Алар Гриффиндорның Уртақ бүлмәсендә эленгән язуны күрөп бергәләшеп көрсенеп куйдылар. Очу дәресләре пәнжешәмбе көнне башланачак икән дә, Гриффиндорлар белән Слизериннар бергә булачаклар икән.

— Шулай булмыйча, — диде Һарри караңгы йөз белән. — Шуны гына көтө идем бит мин. Малфой каршында себеркегә атланып адәм көлкесенә калырга.

Ул башка әйберләргә караганда иң күбе менә шушы очу дәресләрен зарыгып көтө иде.

— Чыннан да адәм көлкесенә калырсыңмы, юкмы... Син бит аны белмисең, — дип акыллы фикер әйтте Рон. — Мин Малфойның үзенең никадәр яхшы итеп квиддич уйнаганы турында уңга да сулга да сөйләнеп йөргәнән беләм. Тик син миннән сорасаң, буш сүз генә ул.

Малфой чыннан да очу турында күп сөйли иде. Беренчеләрнең квиддич жылма такымнарына беркайчан да алынмавы турында шау-шу куптарып зарланды һәм, тел магл боралакларыннан качып котылу белән тәмамлана торган озын мактанчык әкиятләр сөйләп, борчак шыттырды. Ләкин ул гына түгел, Шеймус Финиганны тыңласаң, ул да бөтен балачагын себеркегә атланып тегендә-монда очып кичергән икән.

Хәтта Рон да тыңлаган берәүгә үзенең бермәлне Чарлиның иске себеркесенә атланып чак кына дельтапланга бөрөлми калганын хикәяли иде. Тылсымчы гаиләсеннән булган һәрберәү бертуктаусыз квиддич турында сөйләште. Рон, алар белән бер бүлмәдә яшәүче Дин Томас белән футбол турында бик каты талашып алды. Рон бары тик бер тубы гына булган һәм очарга ярамаган бу уенда бер кызык да таба алмый иде. Һарри бермәлне Динның «Вест-һем» футбол такымы сурәтләнгән постерына Ронның тылсым таягы белән төртеп, уенчыларын хәрәкәт иттермәкче булуын да күрде.

Невиллның үз гомерендә бер дә себеркегә утырып караганы булмаган, чөнки әбисе аны себеркегә якин да китермәгән. Һарри үзе Невиллның әбисе дәрес эшләгән дигән фикердә, чөнки әле ике аягы жирдә килеш тә әллә никадәр һәлакәткә тартып өлгерде инде ул малай.

Очу дигәндә Һермиона Грейнджер Невилл кадәр диарлек дулкынлана иде. Бу сиңа китаптан карап аны ятлап, отып алырлык нәрсә түгел иде шул. Юк, ул алай эшләп карамады түгел, карады ул каравын. Пәнжешәмбе көнне иртәнге

аш вакытында ул, китапханәдән алынган «Гасырлар аша квиддич» китабында язылган киңәшләрне аларга укып, теңкәләренә тиде. Невилл, бу аңа сонрак себеркедән очып төшмәскә ярдәм итәр дип, кызның һәр сүзен йотып барса да, башкалар, почта килеп Һермионаның нотыгы өзәлгәч, җинел сулап куйдылар.

Һагридтан килгән язудан соң Һаррига бер хат та килмәде һәм, әлбәттә, Малфой моны сизми калмады. Малфойның байгышы аңа өйдән һәрдаим төргәк-төргәк тәм-том алып килеп торды. Ул бу төргәкләргә Слизерин өстәле алдына утырып мәкерле мактану белән ача торган иде.

Бер карыңкы ябалак Невиллга әбисеннән кечкенә янчык китерде. Ул аны түземсезлек белән ачты да, башкаларга зур гына асылташ калыбында, гүя эченә төтен тутуырылган бер пыяла туп күрсәтте.

— Хәтерләткеч бу, – дип аңлатты ул. – Әбием минем хәтерсез икәнәмне белә. Берәр нәрсә эшләргә оныткан булсаң, бу әйбер әйтеп тора. Менә карагыз, нык итеп кулыгызда кысып тотасыз да, әгәр кызыл төскә керсә... ой... – малайның чырае сытылды, чөнки туп кинәт кансу кызыл төскә керде. – ... димәк сез нидер оныткансыз...

Невилл үзенең ни онытканын исенә төшерергә тырышып утырганда аныннан үтеп баручы Драко Малфой кулындагы Хәтерләткечне тартып алды.

Һарри белән Рон сикереп тордылар. Алар Малфой белән сугышып алырга берәр сәбәп булмас микән дип торганда, ыгы-зыгыларны башка укытучылардан тизрәк күреп алу сәләтенә ия булган профессор Макгонагалл үзе үк анда килеп баскан иде инде.

— Ни булды монда?

— Малфой минем хәтерләткечемне алды, профессор.

Ачуы чыккан Малфой җәһәт кенә Хәтерләткечне кире өстәлгә атты.

— Карадым гына, – диде ул һәм Крэбб белән Гойлны ияртеп юкка да чыкты.

***

Көндөзгә дүртенче яртыда Һарри, Рон һәм башка гриффиндорлар ишек төбә баскычларынан аска йөгереп чирәмгә беренче очу дәрәсенә ашыктылар. Көн аяз һәм җиләс иде, укучылар авыш сөзәкләктән ишегалдының агачлары еракта шомлы гына селкенеп торган Тыелган урманга каршы ягында тигез чирәмгә төшкәндә, үләннәр аяк астында дулкын-дулкын булып чайкалып калдылар.

Гриффиндорлар килгәндә Слизериннар инде анда, ә җирдә пөхтә тигез саф булып егерме себерке ята иде. Һарри Фред белән Джордж Уизлиләрнең мәктәп себеркеләренә зарлануын ишеткәне бар иде: имеш алар, бик югарыда очсаң, калтырый башлыйлар икән, яисә һәрвакыт чак кына сулга тарталар икән.

Укытучылары Терекөмеш ханым да килеп җитте. Аның чәче чал кунган кыска, күзләре карчыганыкы сыман сары иделәр.

— Йә, нәрсә көтәсез, – дип әйтте ул өзеп. – Себеркеләрегез янына басыгыз.

Йә, тизрәк!

Һарри үз себеркесенә күз төшереп алды. Иске иде ул һәм кайбер чыбыклары да кыек-мыек тырпаеп торалар иде.

— Уң кулыгызны нәкъ себерке өстенә китерегез, – диде Терекөмеш ханым укучыларның каршына басып. – Аннары «Өскә!» дип әйтегез.

— Өскә! – дип кычкырдылар укучылар.

Һарриның себеркесе шунда ук аның кулына сикереп менде, тик болай иткән себеркеләр бик аз булды. Һермиона Грейнджерның себеркесе, урыныннан кузгалмыйча, жирдә яткан килеш кенә әйләнеп алса, Невиллны кымшанып та карамады. «Бәлки себеркеләр, атлар сыман, курыкканны сизәләрдер», дип уйланды Һарри. Невиллның калтыраган тавышыннан аның бер дә күккә күтәрелергә теләмәгәне аңлашыла иде.

Аннары Терекөмеш ханым себеркегә дәрәс итеп, шуып төшмичә атланьрга өйрәтте һәм сафлар буйлап арлы-бирле йөрдә, себерке сабын тотуларны дәрәсләдә. Малфойның ничәмә еллар буена себеркедә дәрәс утырмавы турында әйтелгәч, Һарри белән Рон авызларын ерып алдылар.

— Хәзер, мин сызгыруга, нык кына жирне этәп, өскә күтәрелегез - диде Терекөмеш Ханым. – Себеркене тигез тотыгыз, берничә фут югарылыгына менегез дә, берәз алга иеләп, жиргә төшегез. Сызгырам... өч... ике...

Чамадан тыш дулкынланып, чыдары беткән Невилл, мөгаен, жирдә бер ялгызы калам дип куркып, Терекөмеш ханым сыбызгысын иреннәренә тидерергә өлгәргәнчә үк нык итеп өскә этәрелдә.

— Төш, малай! – дип кычкырды укутучы, әмма Невилл, шешәсеннән атылган бөке сыман, өскә генә күтәрелә иде... уника фут... егерме... Һарри аның ерагая барган жиргә карап коты очкан ап-ак йөзен күрдә. Менә ул авызы белән һава йотып алды, себеркесеннән авышты да ..

ГӨРС! – башта бәрелү, аннан яман чатнау тавышы яңгырады, Невилл, бөгәрләнеп, йөзтүбән үләндрә ята иде. Аның себеркесе бер тын биеккә-биеккә күтәрелдә дә, соңыннан салмак кына Тьелган урман ягына юнәлдә.

Йөзә Невиллныкы кадәр үк агарынган Терекөмеш ханым малайга иелдә.

— Беләзек сөягәң сынган, – дигән мыгырдануны ишетте Һарри, – Әйдә, улым, курыкма, тор әйдә.

Укутучы сыйныфка таба борылды.

— Мин бу малайны хастаханәгә озатып килгәнчә, берегез дә урыннан кузгалмый! Себеркеләргә тотынасы булмагыз, югыйсә күзегезне ачып йомарга өлгәремәссез, Һогвартстан очып та чыгарсыз. Әйдә, үскәнәм.

Терекөмеш ханым, күзеннән яшь аккан, беләзек сөягән кысып тотып аягын чак өстәрәгән Невиллны кочалап алып китте.

Укытучы ишетә алмаслык булгач та, Малфой шаркылдап көлеп жибәрде.

— Йөзен күрдегезме теге ахмакның?

Башка Слизериннар да көлүгә кушылдылар.

— Яп авызыңны, Малфой, – диде Парвати Патил кистереп.

— Карале, әллә Лонгботтомга гашыйк булдыңмы син? – диде Пенси Паркинсон, кырыс йөзле Слизерин кызы. – Сиңа кечкенә таза елаклар ошар дип уйламас идем.

Малфой алга ыргылды да, үләннән нидер күтәрәп:

— Карагыз, – диде. – Бу теге Лонгботтомның әбисе жибәргән нәрсә.

Хәтерләткөч өскә күтәрелгәч малайның кулында ялтырады.

— Китер аны монда, Малфой, – диде Гарри тыныч кына. Бар да тын да алмый карап тора башладылар.

Малфой бик явыз итеп елмаеп куйды.

— Мин аны Лонгботтом эзләсенгә берәр кая яшерәм әле хәзер. Мәсәлән, агач башына.

— Китер монда дидем! – дип кычкырды Гарри, ләкин Малфой себеркесенә атланды да, очып та китте. Ул алдамаган, чыннан да яхшы оча иде. Янәшәдәге имәннең иң өскә ботаклары турысыннан менеп «Я, тот әйдә, Поттер», – диде.

Гарри себеркесен эләктерде.

— Барма! – диде Гермиона кычкырып. – Терекөмеш ханым безгә урыныбыздан кузгалмаска кушты – башыбызны бәлага саласың бит.

Гарри аңа колак салмады. Колагында каны шаулуй иде. Ул себеркесенә атланды, бик хәтәр өскә ыргылды да, өскә, өскә күтәрелде. Жил чәчләрен уйнатты, мантиясе артында жилфердәде. Шунда ул бер нәрсә аңлап алды: ул өйрәнмичә дә эшли ала торган бер нәрсә бар икән. Очу аңа бик жиңел булды. Очу шәп иде! Ул тагын да югарырак менер өчен себеркесен тагын күтәрә төште һәм астагы кызларның аң иткән тавышларын, Ронның сокланган тавышын ишетте.

Ул себеркесен туры Малфойга юнәлтте. Малфой исә исе китеп карап тора иде.

— Китер аны монда, – дип кычкырды аңа Гарри, – югыйсә мин сине шушы себеркеңнән бәрәп төшерәм хәзер.

— Чынлапмы? – диде Малфой үзе батыр күренергә тырышса да, борчулы йөз белән.

Нинди хикмәт булгандыр, әмма Гарри нишләргә кирәген яхшы белә иде. Ул алга иелде дә, себеркесенә сабына ике куллап тотынды һәм, атылган сөңге сыман, Малфойга таба очты. Ул исә, бәхетенә, вакытында читкә китеп кала алды, ә

Һарри, кинәт кенә борылды да, себеркесен тигезләп, туктады. Аста берничә кеше кул чапты.

— Нәрсә, Малфой, муеныңны коткарыр өчен Крэбб белән Гойлың юкмы монда?

Малфой үзе дә нәкъ шуның турында уйлый иде ахрысы.

— Алайса тотып кара моны! – дип кычкырды ул һәм пыяла шарны һавага ыргытты, ә үзе җитез генә җиргә ыргылды.

Акрынайтылган видеодан караган сыман, Һарри шарның ничек өскә күтәрелгәннен, ә аннары ничек аска төшә башлаганын күрде. Ул алга иелде дә, себеркенең сабын аска юнәлтте. Киләсе мизгелдә ул текә пикега кереп, тизлек жыйды һәм шарны куып та тотта башлады. Жил аның колак төбөндә генә сызгырды, аның ачы тавышы башка укучыларның кычкыруы белән кушылды. Менә ул кулын сузды... Жирдән бер фут калганда, себеркесен тигезләр алдыннан гына, ул шарны тотып алды, ә аннары, Хәтерләткечне кысып, үлөнгә егылды.

— ҺАРРИ ПОТТЕР!

Аның йөрәге пикедә очканнан да тизрәк тибеп куйды. Алар янына профессор МакГонагалл йөгәрә иде. Һарри, калтырап, торып басты.

— Беркайчан да... Һогвартста ничә ел эшләвемә...

Профессор МакГонагаллның шаккатуы шулкадәр көчле иде ки, ул көч-хәл белән генә сөйләшә алды, аның күзлек пыялалары ачудан ялт-йолт килә иде.

— Ничек син... муеныңны сындырсаң шунда...

— Бу аның гаебе түгел, профессор

— Дәшми генә торыгыз, мисс Патил...

— Әмма Малфой...

— Житәр, мистер Уизли. Поттер, минем белән барыгыз, хәзер үк.

Ышанычлы адымнар белән сарайга юнәлгән профессор МакГонагалл артыннан калтырап атлаганда, Һарри Малфой, Крэбб һәм Гойлның тантаналы чырайларын күреп алды. Әйе, аны куып чыгарачаклар иде. Ул үзен аклар өчен берәр нәрсә әйтмәкче иде, әмма аның тавышына нидер булган ахрысы. Профессор МакГонагалл, аңа ялгыш караш та ташларга онытып, җитез генә алга атлавын дәвам итте, Һарри, аңа житешергә тырышып, йөгәрә башлады. Хәзер аның эше төмам. Ике атнага да чыдамады. Тагын ун минут һәм ул әйберләрен жыя башлар. Ишек төбөнә килеп баскач, Дурсльәр ни дияр инде?

Алар төп баскычлардан күтәрелделәр, аннары мәктәп эчендәге мәрмәр баскычлардан атладылар, профессор МакГонагалл һаман бер сүз дә әйтмәде. Ул ишекләргә кинәт тартып кына ача да, коридорлардан җитез генә атлый иде, меккен Һарри моңсу гына аңа ияреп барды. Бәлки, ул аны Дамблдор янына алып барадыр? Ул Һагрид турында уйлап куйды: аны да бит кайчандыр мәктәптән

чыгарганнар, әмма урманчы булып калырга рәхсәт иткәннәр. Бәлки, ул һагрид-ның ярдәмчәсе булып кала алыр иде. Ронның һәм башкаларның тылсымчыга әйләнгәннәрен күзәткән арада, һагридның букчасын күтәреп, мәктәп тирәсен тикшерүен күз алдына китергәч, Гарриның йөрәге жу иткәндәй булды.

Профессор МакГонагалл дәрес үтә торган бүлмәләрнең берсе янында туктады. Ул ишекне ачты да, эчкә күз салды.

— Гафу итегез, профессор Флитвик, Вудны алып торсам ярыймы?

«Вуд?» – дип уйлап куйды башы әйләнгән Гарри. – «Бу нәрсә, жәзә төрмәгә ала?»¹

Әмма Вуд кеше булып чыкты: Флитвикның дәресеннән, аптырап, гәүдәле генә бишенче сыйныф егетке чыкты.

— Икегез дә минем арттан барыгыз, – диде профессор МакГонагалл, һәм алар, тиз-тиз атлап, коридор буйлап киттеләр.

— Монда.

Профессор МакГонагалл ниндидер бер дәрес бүлмәсенә төртеп күрсәттә. Монда кара тактага әдәпсез сүзләр язып утырган Пивздан кала беркем дә юк иде.

— Тай моннан, Пивз! – дип җикеренде МакГонагалл. Пивз акбур кисәген чүп чиләгенә ыргытты да, сүгенеп, чыгып китте. Профессор МакГонагалл аның артыннан ишекне ябып куйды да, егетләргә карады.

— Поттер, бу Оливер Вуд була. Вуд... Мин сезгә Эзләүче таптым.

Вудның аптыраган йөзәндә кинәт кенә шатлык чалымнары барлыкка килде.

— Чын әйтәсезме, профессор?

— Әлбәттә, – диде МакГонагалл бик җитди итеп. – Малайның тумыштан килгән сәләте бар. Гомеремдә дә мондый хәлне күргәнем булмады. Сез себеркегә беренче тапкыр утырдыгызмы, Поттер?

Гарри, бер сүз дә дәшмичә, башын гына какты. Ул монда ни барганын аңламады, әмма, күрсәң, аны куып чыгарырга җыенмыйлар иде, шуңа күрә аның аякларына хәл кайта башлады.

— Ул илле футлык пикедан соң менә бу әйберне тотта алды, – диде профессор МакГонагалл Вудка. – Бераз гына да зыян килмәгән шуңа. Чарли Уизли да болай итә алмас иде.

Вудның барлык хыяллары берьюлы чыңга ашкан төслә иде.

— Поттер, квиддич уйнаганның күргәнен бармы? – дип сорады ул, бик тә-эсирләнеп.

---

¹ Вуд – wood – агач. Гарри аны хәзер агач кисәгә белән жазалайчакар дип уйлый.

— Вуд – Гриффиндорның квиддич такымы капитаны, – дип аңлатты профессор МакГонагалл.

— Буй-сыны да нәкъ эзләүченеке бит, – диде Вуд, Гаррины урап чыгып. – Жиңел... житез... аңа яхшырак бер себерке табасы булыр инде, профессор – «Нимбус-2000» яисә «Чистасеб-7»ме шунда.

— Мин профессор Дамблдор белән сөйләшеп карармын, беренче сыйныфлар турындагы кагыйдәне үзгәртеп булыр. Күкләр белән ант итәм, безгә былтыргыдан яхшырак такым кирәк. Слизериннар соңгы уенда безне төمام тар-мар иттеләр, мин атналар буена Северус Снейпның күзләренә карый алмадым...

Профессор МакГонагалл Гаррига күзлек өстеннән бик катгый итеп карады.

— Тирләп-пешеп уенга әзерләнүгез турында ишетергә өметләнәм, Поттер, юк исә, тиешле жәза турында фикеремне үзгәртەرгә күп сорамам.

Аннары ул кинәт кенә елмаеп куйды.

— Әтигез сезнең белән горурланыр иде, – диде ул. – Ул квиддичта искиткеч уенчы иде.

***

— Кит әле, булмас!

Кичке аш вакыты иде, һәм Гарри Ронга профессор МакГонагалл белән ишегалдыннан кереп киткәч нәрсәләр булганын яңа гына сөйләп бетерде. Бөер салынган бөлешне авызына якын китергән Рон ризык турында бөтенләй онытты.

— Эзләүче? – диде ул. – Әмма беренчеләрне беркайчан да... син, алайса, безнең Йортның иң яшь уенчысы булырсың инде, мөгаен, соңгы...

— Йөз ел эчендә, – дип төмамлады Гарри, бөлеш кабып. Ул бүгенге борчылулардан соң бик ачыккан иде. – Вуд сөйләде миңа.

Рон, төмам шаккатканга, Гаррига карап тик утырды.

— Киләсе атнада әзерләнә башлыйбыз, – диде Гарри. – Әмма беркемгә дә сөйләмә. Вуд моны сер итеп сакларга тели.

Фред белән Джордж Уизли яңа гына залга керделәр һәм, Гаррины күреп, аның янына ашыктылар.

— Әйбәт, – диде Джордж басынкы тавыш белән. – Вуд безгә сөйләде. Без дә такымда, бәрүчеләр без.

— Менә күрерсең, быел без Квиддич кадәхен жиңәрбез, – диде Фред. – Чарли киткәннән бирле жиңгән юк аны, әмма быел безнең искитмәле такым булачак. Син бик шөп уенчыдыр инде, чөнки Вуд безгә сөйләгәндә шатлыгыннан сикерә язган иде.

— Ярар, без китик. Ли Джордан мәктәптән чыгар өчен яңа яшерен юл таптым

ди.

— Пеләш Грегори сыны артындагы теге юлдыр әле ул. Без аны беренче атнада ук тапкан идек юкса. Сау бул!

Фред белән Джордж югалуга, башка, әмма күпкә күнелсезрәк кешеләр килде: ике ягына Крэбб белән Гойлын бастырган Малфой иде бу.

— Нәрсә, Поттер, соңгы ашыңны ашыйсыңмы? Магглар янына кайтарасы поездың ничәдә соң?

— Кечкенә иптәшләрәң янында басып торгач, жирдә бик кыюлангансың әле син, — диде Гарри салкын гына. Әлбәттә, Крэбб белән Гойл бер дә кечкенә түгел иде, әмма Баш өстәл артында укытучылар утырганда, алар усал караш ташлау һәм сөяк шыкырдатудан кала берни эшли алмый иде.

— Кирәк булса, мин үзем дә сине бәрә алам, — диде Малфой. — Әйдә, бүген үк. Тылсымчылар дуэле. Таяклар гына — контактсыз. Ни булды? Тылсымчылар дуэле турында ишеткәнең юк әллә?

— Әлбәттә, ишеткәне бар, — дип кысылды Рон. — Мин аның секунданты булам. Синеке кем?

Малфой Крэбб белән Гойлга карады.

— Крэбб, — диде ул. — Төн уртасында, килештекме? Бүләкләр бүлмәсендә очрашабыз, аны бикләмиләр.

Малфой китүгә, Рон белән Гарри бер-берсенә карадылар.

— Тылсымчылар дуэле нәрсә инде ул? — сорады Гарри. — Минем секундантым булу нәрсә дигән сүз тагын?

— Син үлсәң, секундант синең урынга басачак, — диде Рон гадәти тавыш белән һәм суынырга өлгергән бәләшен ашый башлады. Гарриның аптыраган йөзен күреп, ул өстәп куйды:

— Гадәттә, кешеләр чын дуэльләрдә, ягъни чын тылсымчылар катнашканында үлә. Сөз Малфой белән бер-берегезгә очкыннар чәчрәтсәгез генә инде. Зыян салырлык тылсым юк бит әле сездә. Әйтте диярсен, ул син баш тартырсың дип өметләнгәндер әле.

— Әгәр дә мин таяк селтәгәч, берни дә булмаса?

— Таякны алып куй да, аның борынына сук, — дип тәкъдим итте Рон.

— Гафу итегез.

Алар башларын күтәрделәр. Бу һермиона Грейнджер иде.

— Иркәнләп ашарга да ирек бирмиләр инде, — дип ачуланды Рон.

Һермиона аның ни әйткәнен колагына да элмәде һәм Гаррига мөрәжәгать

итте.

— Мин Малфой белән ни сөйләшкәнәңне ишетми кала алмадым.

— Кала ала идең, бәхәсләшәбезме? – мыгырдады Рон.

— ...һәм сез төнлә мәктәп буйлап йөрөргә тиеш түгел. Сезне тотсалар, Гриффиндор күпме балл югалтачагын уйлагыз, ә сезне чыннан да тотачаклар. Андый мин-минлекле булмагыз инде.

— Хм, бу синең эшең түгел, – диде Гарри.

— Юлларыңа ак җәймә, – дип өстәде Рон.

***

Соңрак, Дин белән Шеймусның йоклап киткәнән көтеп (Невилл әле хастаханә ягынан кайтмаган иде), күзенә йокы кермичә ятканда, Гарри мондый көннең мондый ахырын шәп дип атап булмый иде дип уйлады. Рон кич буге аңа төрле киңешләр бирде, әйтик: «Әгәр ул сине әфсенләргә маташса, читкә тайпылырга тырышса, алайса мин әфсеннәргә каршы әфсен куюны оныттым». Филчка яки Миссис Норриска юлыгу бик җиңел иде, һәм Гарри, тагын бер кагыйдә бозарга җыенып, язмышы белән шаярганын яхшы аңлый иде. Икенче яктан, караңгыда Малфойның ыржайган чырае пәйда булганда... аны бергә-бер чыгып кыйнау мөмкинлеген бар бит. Ул аны кулдан ычкындыра алмый.

— Уникенче ярты, – дип пышылдады Рон ниһаять. – Вакыт җитте.

Алар халатларын киделәр, таякларын алдылар һәм сак кына атлап, манарада урнашкан йокы бүлмәсеннән чыктылар, аннары, әйләнмә баскыч буйлап Гриффиндорның Урта бүлмәсенә төштеләр. Каминда әле һаман берничә күмер кискәге җемелди иде, шуңа барлык кәнәфиләр дә бөгелгән кара күлгә булып күренә иде. Алар сурәт каплаган уемга җитә язганда, якындагы кәнәфиден тавыш ишетелде.

— Ышаналмыйм, Гарри, син моны эшләргә җыенасыңмы?

Фонарь янды. Аларның каршында кашларын җыерган һәм алсу халат кигән Һермиона Грейнджер басып тора иде.

— Син! – дип җикеренде Рон. – Бар йокларга!

— Мин абыеңа сөйли яздым, – дип ырылдады Һермиона. – Перси... ул – префект, ул моңа юл куймас иде.

Гарри кешеләрнең шундый ялкыткыч була алуына ышанмады.

— Әйдә, – диде ул Ронга. Ул Таза Лединиң портретын этте һәм уемга керде.

Ләкин Һермиона шулай җиңел генә биреләргә җыенмый иде. Ул Рон артынан ияреп, портреттагы уемга чумды һәм бәпкәсен саклаган каз сыман ысылдады.

— Сез нәрсә, Гриффиндор турында уйламыйсыз дамыни? Мин Слизеринның жиңүен теләмим, ә сезнең аркада мин бүген профессор МакГонагалл дәресендә әверелеш әфсеннәре турында жавабым өчен алган балларны да югалтачакбыз!

— Кит.

— Ярар, мин әйттем. Иртәгә өегезгә поездда кайтканда сүзләремне искә төшерерсез әле. Сез шундый...

Әмма алар үзләренең нинди булуларын белә алмадылар. Һермиона, кире бүлмәгә керергә дип, Таза Лединьң сурәтенә борылды, әмма портрет буш иде. Таза Леди төнгә сәяхәткә чыгып киткән иде, шуңа күрә Һермиона Гриффиндор манарасына керә алмады.

— Нишлим инде мин хәзер? – диде ул.

— Синең эш, – дип җавап бирде Рон. – Безгә китәргә кирәк, соңга калабыз.

Әмма алар коридорның азагына да барып җитмәделәр, Һермиона аларны куып та тотты.

— Сезнең белән барам, – диде ул.

— Юк, бармыйсың.

— Нәрсә, мин монда Филчның килеп тотканын көтәрмен дип уйладыгызмы? Әгәр өчөбезне бергә тотса, мин сезне туктатмакчы идем дип дәресен әйтермен, ә сез сүзләремне расларсыз.

— Менә дә оятсыз син... – диде Рон кычкырып.

— Дәшмәгез, икегез дә! – дип бүлдерде аларны Һарри. – Мин нидер ишеттем.

Бу мышнаган тавыш иде.

— Миссис Норрис? – дип авыр сулады Рон, караңгылыкка карап.

Әмма бу Миссис Норрис булмады. Бу Невилл иде. Ул идәндә бөгәрләнеп ятып йоклый иде, әмма, алар аңа якына килгәч, ул кинәт кенә дерт итте һәм уяңды.

— Аллага шөкер, таптыгыз мине! Мин монда берничә сәгать инде. Бүлмәгә керер өчен яңа серсүзне искә төшерә алмадым.

— Акырына сөйлә, Невилл. Серсүз – «Чучка чырай», әмма аны белүдән файда юк, Таза Леди каядыр киткән.

— Кулың ни хәлдә? – дип сорады Һарри.

— Бик шәп, – җаваплады Невилл, кулын күрсәтеп. – Мадам Помфри аны бер минутта дөвалады.

— Бик әйбәт алайса... Невилл, тыңла әле, безнең барасы җиребез бар, соңрак күрешербез...

— Калдырмагыз мине! – диде Невилл, сикереп торып. – Монда берүзем каласы килми, Канлы Барон ике тапкыр очып үтте инде.

Рон сэгатькә бакты, аннары Һермиона белән Невиллга усал караш ташлады.

— Әгәр сезнең аркада безне тотсалар, Квирелл сөйләгән маңка сихерен өйрәнеп, сезгә жибәрмичә тынычланмаячакмын.

Һермиона, күрәсен, маңка сихерен дәрәс куллану турында сөйләргә дип, авызын гына ачкан иде, Һарри аңа шунда ук ысылдап куйды һәм алга атларга дип кул болгады.

Алар тәрәзәләрдән агылган ай нуры белән кискәләнгән коридорлардан тиз-тиз хәрәкәт иттеләр. Һәрбер борылышта Һарри Филч һәм Миссис Норрис белән бәрелүдән курыкты, әмма, бәхетләренә, алар очрамады әле. Алар баскыч буйлап аяк очында гына өченче катка күтәрелделәр һәм Бүләкләр бүлмәсенә таба килделәр.

Малфой белән Крәбб анда юк иде әле. Төрле бүләкләр куелган пыяла шкафлар чагылып торган ай яктысында ялтырыйлар, кадәхләр, калканнар, такта һәм статуялар караңгыда көмеш һәм алтын белән җемелдиләр иде. Алар, ике яктагы ишекләрдән күз алмыйча, диварларга елышып алга атладылар. Һарри, Малфой кинәт килеп чыгып, шунда ук һөжүмгә күчә калса дип, таягын кулга алды. Минутлар бик әкрән сузылдылар.

— Ул соңара әле. Балки, курыккандыр? – дип пышылдады Рон.

Күрше бүлмәдәге шау-шу аларны сикереп куярга мәжбүр итте. Һарри таягын күтәргүгә, кемнәндер сөйләшкәнә ишетелде... һәм бу Малфой түгел иде.

— Иснә, иснә, кадерлем, алар почмакка елышканнардыр.

Филч Миссис Норрис белән сөйләшә иде. Коты очкан Һарри, ярып кулын болгады һәм башкаларга тизрәк аның артынан барырга кушты. Невиллның мантиясе почмак артында югалганда бүләкләр бүлмәсенә Филч килеп керде.

— Алар монда гына, – аның мыгырдаганы ишетелде. – Качканнардыр әле.

— Монда, – диде Һарри тавышсыз гына, һәм алар, күрдән төмәм катып кала язып, рыцарь киёмнәре куелган озын галерея буйлап пошып барырга тотындылар. Алар Филчның якынлашканын ишетәләр иде. Невилл кинәт кенә акырып жибәрде һәм йөгәрә башлады... әмма ул абынып китте, ялгыш Ронның билбавын тартты һәм аларның икесе дә рыцарьның тимер киёменә егылдылар.

Тимер шылтыраган һәм гөрселдәгән тавышка бөтен сарай уяна ала иде.

— ЧАПТЫК! – дип кычкырды Һарри һәм алар дүртесе дә алга йөгәрделәр, хәтта артларыннан Филч кумый микән дип борылып та карамадылар... Кая булганнарын һәм кая йөгәргәннәрен дә аңламыйча, алар, Һаррига ияреп, ишек яңагын уратып уздылар да, башта бер, аннары икенче коридор буенча жилтерәтеп үттеләр. Бер гобеленны ертып чыккач, алар ниндидер яшерен коридорга элктеләр, аның буенча да чапкач, әфсеннәр дәресе бүлмәсенә килеп керделәр. Ул

исә Бүләкләр бүлмәсеннән шактый ерак урнашкан булырга тиеш иде.

— Котылдык бугай, – диде Гарри, тыны бетеп, һәм, маңгаеннан тирен сөртә-сөртә, диварга терәлде. Икегә бөгелгән Невилл хырылдый һәм нидер мыгырдый иде.

— Әйттем... бит, – диде Һермиона, авыр сулап. Ул эчен тоткан иде. – Әйттем... бит.

— Гриффиндор манарасына кайтырга кирәк, – диде Рон. – Һәм тизрәк.

— Малфой сине алдаган, – диде Һермиона Гаррига. – Аңладыңмы соң инде? Ул синең белән очрашырга жыенмаган да... Филч бүләкләр бүлмәсендә кемдер булачагын белгән. Малфой аңа әйтеп куйгандыр.

Гарри аның хаклы була алганы турында уйлап куйды, әмма аңа бу уйларын ачырга базмады.

— Киттек әйдә.

Әмма эш моның белән генә бетәсе түгел иде шул. Ун адым да атларга житеш-мәделәр, ишек тоткасы шыкырдады һәм уку бүлмәсендә кемдер пәйда булды.

Бу Пивз иде. Ул аларны күреп алды да, шатлыгыннан чинап куйды.

— Тавышланма инде, Пивз... зинһар өчен... синең аркада безне куып чыгарачаклар.

Пивз хихылдап жибәрде.

— Төнлә йөрисезме, беренче-ел-маңкалары? Ай-яй-яй. Йөрегез-йөрегез, эләгерсез әле.

— Әгәр син безне тоттырмасаң, эләкмәбез, Пивз. Зинһар өчен.

— Мин Филчка хәбәр итәргә тиеш, мин тиеш, – диде Пивз әүлия тавышы белән, әмма аның күзләре усал итеп янып алдылар. – Бу сезгә хәерлегә булып, аңлайсыз бит инде.

— Юлымнан кит, – диде Рон кинәт кенә һәм Пивзга кизәнде. Бу зур хата булып чыкты.

— БАЛАЛАР ЙОКЛАМЫЙ! – кычкырып жибәрде Пивз. – БАЛАЛАР ЙОКЛАМЫЙ! АЛАР ӘФСЕННӘР КОРИДОРЫНДА!

Пивз астыннан үтеп, балалар бар көчкә коридорның теге башына йөгерделәр һәм ишеkkә бәрелделәр... ул исә бикле иде.

— Менә булды бу! – дип ыңгырашты Рон, ишекне эткән-төрткән арада. – Беттек без! Харап булдық!

Аяк тавышлары ишетелде – Пивзның оранына Филч йөгерә иде.

— Китегез әле, – Һермиона Гарриның таягын тартып алды да, йозакка сугып,

мыгырдады: «Алохомора!»

Йозак чирткән тавыш чыкты һәм ишек ачылып китте, һәм алар эчкә керделәр дә, артларыннан ябып та куйдылар. Колаklarын ишеккә терәп, коридорны тыңлый башладылар.

— Кая киттеләр алар, Пивз? – дип сорады Филч. – Йә, жәтрәк, әйт диләр.

— «Зинһар», диген.

— Жүләр сатма, Пивз, кая киттеләр, тиз бул, әйт!

— «Зинһар» дигәнче берни димәм, – дип җавап бирде Пивз җирәнгеч җырулы тавыш белән.

— Ярар... зинһар өчен.

— БЕРНИ! Ха-хааа! Әйттем бит, «зинһар» дигәнче берни димәм! Ха-ха! Хаааа!

Пивзның сызгырып каядыр очканы һәм Филчның сүгенеп калганы ишетелде.

— Ул бу ишекне бикле дип уйлый, – дип пышылдады Һарри. – Бар да тәртиптә бугай... җибәр әле, Невилл! – Невилл инде бер минут буена Һарриның халат җиңен тарта иде. – Нәрсә анда?

Һарри борылды... һәм нәрсә икәнән бик яхшы күрде. Кайсыдыр мизгелдә ул үзен куркыныч төштә дип уйлады – бүген булган хәлләренә исәпкә алсаң, бу инде бөтенләй ышанмастай иде.

Алар ул уйлаганча бүлмәдә түгел, ә коридорда иделәр. Өченче катның тыелган коридорында. Хәзер аның нигә тыелган булуы да аңлашылды.

Алар галәмәт зур этнең, түшәмнән идәнгә кадәр бөтен коридорны биләп алган коточкыч зур этнең күзләренә туры караганнар иде. Аның өч башы бар иде. Әйләнеп торган өч пар күз, алар юнәлеп иснәнгән, калтыранган һәм киңәеп-тарайган тишкеле өч борын, сары казык тешләреннән ябышкак бау булып селәгәй асылынган өч авыз...

Эт, барлык алты күзләре белән аларга карап, кымшанмыйча тора иде. Һарри үзләренә һаман исән булуларын аңлады: алар эт һич көтмәгәндә килеп кергәннәр иде. Әмма маэмай бик тиз аңга килде һәм тиздән аның күк күкрәген тавыш белән өрүенә мәгънәсә аңлашылды.

Һарри ишек тоткасына кулын сузды: Филч һәм үлем арасында сайлаганда, ул Филчны хуп күрде.

Барысы да артка тайпылды, Һарри бар көченә ишекне шап итеп япты һәм алар, җилдәй җитез булып, коридор буенча йөгәрделәр. Филч аларны башка урында эзләргә киткән иде бугай, чөнки ул беркая да күренмәде. Әмма аларга барыбер иде – аларны бу дөшһәтле жанвардан ераграк һәм тагын да ераграк булуына борчый иде. Җиденче катта Таза Лединиң сурәтенә килеп җиткәч кенә туктадылар алар.

— Кая йөрдегез сез? – дип сорады ул, жылкәләрдән төшә башлаган халатларны һәм кызарып-пешеп беткән йөзләргә күрә.

— Мөһим түгел... Чучка чырай, чучка чырай, – диде Гарри, еш-еш сулап. Сурәт ачылды һәм алар уртак бүлмәгә кереп киттеләр дә, калтыранып, кәнәфиләргә аудылар.

Яңадан сөйләшә башлаганчы берничә минут үтте, ә Невилл исә бөтенләй башка беркайчан да авызыннан сүз чыгармастай кыяфәттә утыра иде.

— Мәктәптә мондый хәшәрәтне тотучылар нәрсә уйлый микән ул? – диде Рон нияят. – Күнегүләргә мохтаж этләр булса, бу нәкъ шундый эттер инде.

Тынычлап сулыш алу мөмкинлегә белән бергә һермионага начар кәефе дә кайтты.

— Күзегезгә ботак үскән әллә? – дип сорады ул бик усал гына. – Аның нәрсәгә утырганын күрмәдегезмени?

— Идәнгә? – диде Гарри. – Мин аның тәпиләренә карамадым, башлары күбрәк борчыды мине.

— Юк, идәнгә түгел. Ул идәндәге ишек өстендә утыра иде. Ул нәрсәнәдер саклый.

Һермиона торды да, калганнарға җентекләп карады.

— Йә, канәгатьме инде сез? Безне үтерә яздылар... һәм, аннан да куркынычы, куып чыгарырга мөмкиннәр иде. Ә хәзер, әгәр каршы килмәсәгез, мин йокларга ятам.

Рон, авызын ачып, аңа карап калды.

— Юк, без каршы түгел, – диде ул. – Әйтерсез, без аны мәҗбүри алып барганбыз.

Эмма Һермиона Гаррины уйланырга мәҗбүр итте. Йокларга ятканда ул шул турыда гына баш ватты. Эт нидер саклай иде... һагрид нәрсә диде әле? Яшерәсе әйберәң булса, Гринготтс – иң ышанычлы урын... мөгаен, Һогвартстан кала гына.

Гарри жиде йөз үнөченче баздагы көрән төргәкнең хәзер кайда ятканын аңлады бугай.

Һэллоун

Төмам аруларына карамастан, бик шат кыяфәтле булган Һарри белән Ронның икенче көнне һаман да Һогвартста булуларын күргәч, Малфой үз күзләренә ышана алмады. Чыннан да, иртән Һарри белән Рон теге өч башлы этне табу бик яхшы мажара булды дигән фикергә килделәр, мондый мажараны тагын кабатларга да риза иделәр алар. Шул ук вакытта Һарри Ронга, күрәсен, Гринготстан Һогвартстка илтеп куелган төргәк турында хәбәр итте, шуңа күрә дуслар шундый ныклы саклау чаралары нинди әйбер өчен таләп ителгән микән дип озак баш ваттылар.

— Бу бик кыйммәтле, яисә бик куркыныч нәрсәдер, — дип әйтте Рон.

— Ә бәлки кыйммәтле дә, куркыныч тадыр, — диде Һарри.

Әмма бу серле нәрсә турында аның үлчәмнәре ике дюймнан артмаганын гына белгәнгә, башка мәгълүмат табып һәм серне чишеп булмады.

Невиллның да, Һермионаның да эт саклаган базга тагын бер кат барырга теләкләре юк иде. Невилл эттән читтәрәк булып, аның янына беркайчан да бар-маска дип кенә борчылды.

Һермиона исә хәзер Һарри һәм Рон белән сөйләшмәде, әмма аның бар-нәрсәнең-белгече булуы аркасында, алар моны өстәмә бер бүләк дип кенә кабул иттеләр. Алар барысы да Малфойдан үч алу юлларын эзлиләр иде, һәм, бәхетләрәнә, бер атнадан соң почта белән бергә үч алу чарасы да килеп житте.

Ябалаklar Олы Залга гадәттәгечә очып килгәндә, бар кешенең игътибары озын капчык тоткан алты зур ябалак юнәлдә. Һарриның да, калганнар сыман ук, капчыкта ни булганын беләсе килде һәм, ябалаklar аның өстеннән очып, капчыкны аның алдына ташлагач, ул бик гажәпләнде. Икенче бер ябалак капчык өстенә хатны куйган арада калганнары көчкә-көчкә генә тыпырчынып очып киттеләр.

Һарри башта хатны укырга булды. Аңа бүген җае килеп кенә тора сыман булып китте, чөнки хатта менә нәрсә язылган иде:

ХАТНЫ ӨСТӘЛ АРТЫНДА АЧМАСКА

Капчыкта Сезгә дигән яңа Нимбус-2000, әмма барысы да Сезнең яңа себерке алганыгызны белмәсә уңайлырак булыр, ник дигәндә, башкалар да яңа себерке теләр. Оливер Вуд сезне бүген кичке сәгать җидедә квиддич мәйданында беренче күнекмәгә көтеп кала.

Профессор М. МакГонагалл.

Һарри Ронга хатны биргәндә көчкә генә шатлыгын яшерә алды.

— Нимбус-2000! — көнчелек белән әйтте Рон. — Минем мондыйны тотып караганым да юк.

Беренче дәрес башланганчы ук аларның үзләренең генә себеркене ачып карыйсы килде. Олы Залдан тиз генә чыгып, алар Керү холлына киттеләр, әмма ярты юлларында Крәбб һәм Гойлны очраттылар. Малфой исә Гарриның капчыгын алып, аны тотып карады.

— Бу себерке, — диде ул, Гаррига көнчелекле һәм ачулы йөзә белән карап, шул ук вакытны себеркесен аңа таба ыргытып. — Бу юлы сине жәзаларлар, Поттер, беренче сыйныфларга бу рәхсәт ителмәгән.

Рон түзә алмады.

— Бу сиңа иске себерке түгел, — диде ул. — Бу — Нимбус-2000. Өчдә нәрсә бар дип сөйләгән идең әле син, Малфой? Койрыклы Йолдыз-260? — Рон Гаррига елмайды. — Койрыклы-Йолдызлар жыйнаграк булса да, алар Нимбус белән ярыша да алмас.

— Син бу турыда ни беләсең соң, Уизли? Сөз бит себеркенең ярты сабын да сатып ала алмыйсыз, — ырылап куйды Малфой. — Абыйларың белән ботактан-ботакка акча жыйсагыз гына инде.

Рон жавап кайтара алганчы Малфой аргында профессор Флитвик күренде.

— Бәхәсләшмисездер бит, малайлар? — хырылдап куйды ул.

— Поттерга себерке жибәргәннәр, профессор, — тиз генә әйтте Малфой.

— Әйе, әйе, дәрес, — диде профессор Флитвик, Гаррига елмаеп. — Профессор МакГонагалл миңа махсус очраklar турында сөйләгән иде, Поттер. Бу ниндие соң?

— Нимбус-2000, сэр. — диде Гарри, Малфойның йөзеннән көлмәскә тырышып. — Мин аны алганым өчен Малфойга зур рәхмәт әйтәсем килә, — дәвам итеп бетерде ул.

Гарри белән Рон Малфойның усалланып аптыравыннан көлә-көлә баскычтан менеп киттеләр.

— Шулай да, бу дәрес, — диде Гарри, алар мәрмәр баскычны үткәч. — Ул Невиллның Хәтерләткечен урламаган булса, мин такымда булмас идем...

— Бу кагыйдәләргә бозган өчен бүләк дип уйлыйсыңмы? — дигән усал табыш ишетелде. Нермиона Гарриның кулындагы капчыгына ачу белән карап, баскычтан менә иде.

— Син бит безнең белән сөйләшмисең бугай? — диде Гарри.

— Әйе, һәм гел шулай дәвам ит, — дип әйтте Рон. — Безгә алай шундый рәхәт.

Нермиона борынын чөеп үтеп китте.

Һаррига дәресләрдә игътибарын туплап утыру искиткеч авыр булды. Уйлары белән ул инде күптән я ятак астында яңа себеркесе яшерелгән йокы бүлмәсендә йөри, я квиддич майданында кич буе уйнарга өйрәнә иде. Ә инде кичке ашта нәрсә һәм ничек ашаганын да сизмичә, ризыгын тиз генә йотып, ниһаять, Нимбус-2000не ачып карар өчен Рон белән баскычтан менеп китте.

— Абау! — себерке караватка ыргытылгач, Рон тын алып куйды.

Хәтта төрлө себеркеләр турында берни дә белмәгән Һаррига да ул матур булып күренде. Шома, һәм ялтырап тора, сабы кызыл агачтан ясалган, койрыгы озын һәм тигез, ботаклары туры, ә өстенә алтын хәрәфләр белән Нимбус-2000 дип язылган.

Сәгатъ жиделәрдә Һарри, сарайдан чыгып, квиддич майданына барганда инде кичке эңгер-меңгерләр вакыты иде. Ул моңа кадәр беркайчан да майдан эчендә булмады. Стадионны уратып йөзләрчә утыргычлар урнашкан, ә алар биек булганга, тамашачылар булган бар нәрсәне күрә алалар икән. Майданның ике ягында да өсләрендә кыршаулар булган өч алтын колга бар. Һарри аларны магларның балалары куыклар чыгарып өчен өргән пластмасс таякчыларына охшатты, әлбәттә, аларның илле фут биеклеген исәпкә алмыйча.

Вудны көткән арада үтереп очасы килгән Һарри, себеркесенә атланып, жирдән күтәрелде. Капкалар аша житез генә очып үтте дә, тизәйде һәм жиргә түбәнәйде. Нинди хисләр, ә! Нимбус-2000 аның бер тиеп орынуы белән борылып китә ала иде.

— Һэй, Поттер, төш әйдә!

Оливер Вуд та килеп житте. Ул зур агач әржә тоткан иде. Һарри аның янына жиргә төште.

— Бик шәп, — дип әйтте күзләре ялтырап торган Вуд. — МакГонагаллның ни турында сөйләгәннен күрәм... Син чыннан да сәләтле. Бүген мин сиңа уен кагыйдәләрен генә өйрәтермен, ә аннары син атнага өч тапкыр күнекмәгә жыела торган төркемгә кушыла алырсың.

Ул әржәне ачты. Эчендә төрлө зурлыктагы дүрт туп иде.

— Яхшы, — диде Вуд. — Квиддичны аңлау жиңел, уйнавы гына алай түгел. Һәр якта да жидешәр уенчы була. Аларның өчесе Аучылар дип атала.

— Өч Аучы, — кабатлады Һарри, Вуд футбол тубы зурлыгындагы кып-кызыл шарны алганда.

— Бу туп квоффл дип атала, — диде Вуд. Аучылар квоффлны бер-берсенә ыргытып, гол кертер өчен аны кыршаулар аша чыгарырга тырышалар. Квоффл кыршау аша чыккан саен ун балл бирелә. Аңлап барасыңмы?

— Аучылар квоффлны ыргытып, гол кертер өчен аны кыршаулар аша чыгарырга тырышалар, — диде Һарри. — Димәк, бу себеркеләрдә уйнала торган алты кыршаулы баскетбол уены, шулаймы?

— Нәрсә ул баскетбол? — кызыксыну белән сорады Вуд.

— Белгәнем дә юк, — тиз генә әйтте Гарри.

— Һәр якта да тагын берешәр уенчы бар. Алар Сакчылар дип аталалар. Мәсәлән, мин Гриффиндорның Сакчысы. Мин безнең кыршауларны уратып очарга тиеш, шулай итеп мин аларны икенче такымнан саклап торам.

— Өч Аучы, бер Сакчы, — диде Гарри, барысын да исендә калдырырга өметләнеп. — Һәм алар квоффл белән уйныйлар. Яхшы, монысын аңладым. Ә болары нәрсәгә? — Ул әржәдәге калган өч шарга карады.

— Хәзер күрсәтермен, — диде Вуд. — Монысын тот әле.

Ул аткыга охшаган бер кечкенә генә тәпәчне Гаррига тоттырды.

— Хәзер мин сиңа бладжерларның ни эшләгәнен күрсәтергә җыенам. — диде Вуд. — Бу икесе — бладжерлар.

Ул Гаррига баягы кызыл квоффлдан кечкенрәк, чем-кара төстөгә ике бер төрле тупны күрсәте. Гаррига алар әржәдән чыгып кына китәргә торалар сыман тоелды.

— Арткарак кит әле, — Вуд Гаррины кисәтте. Ул, иелеп, бладжерларның берсен ычкындырды.

Бермәлне кара туп һавага күтәрелеп, нәкъ Гарриның йөзенә таба төшә башлады. Гарри аны туктатып, аңа борунын сындырырга ирек бермәс өчен, аңарга аткысын күтәрдә дә, аны зигзаг сыман итеп янәдән һавага бәреп жибәрде. Ул, аларның башларын уратып, Вуд ягына китте, ә ул исә аны тотып беркәтергә дә җитеште.

— Күрдөңме? — диде бладжерны кире урынына кайтарып, ныгытып беркетер өчен аның белән көрәшүче Вуд. — Бладжерлар мәйдан буенча очып, уенчыларны себеркеләреннән этеп төшерәләр. Шуңа күрә һәр төркемдә дә икешәр Бөрүче бар. Уизли игезәкләре — безнекеләр, алар үз якларын бладжерлардан саклап, аларны икенче төркемнең ягына жибәрергә тиешләр. Димәк, син аңлайсыңдыр бит?

— Өч Аучы квоффл белән балл җыярга тырыша; Сакчы колгаларны саклай; Бөрүчеләр бладжерларны төркемнән ераграк тоталар, — кабатлады Гарри.

— Бик яхшы, — диде Вуд.

— Әм... Бладжерлар берәр кемне бәреп үтергән очраклар булдымы? — сорады Гарри, тавышы калтырамыйча чыкканына өметләнеп.

— Юк, Һогвартсә беркайчан да булмады. Берничә тапкыр теш казналыкларын сындырганнары бар иде, әмма моннан да начаррагы булмады. Ә хәзер, төркемнең соңгы уенчысы — Эзлүче. Бу син. Син квоффл турында да, бладжер турында да кайгыртырга тиеш түгел...

— ...алар башымны гына бәреп ярмасалар.

— Борчылма, Уизлилэр Бөрүчө булып беренче матч кына уйнамыйлар инде... Алар үзлөрө дө гел бладжерлар сыман.

Вуд әржәдән соңгы, дүртенче тупны чыгарды. Квоффл һәм бладжерлар белән чагыштырганда, ул бик кечкенә иде, олы бер чикләвек кадәр генә. Ул үзе алтын төстө булса, тыпырчынып торган канатлары көмеш иде.

— Монысы, — әйтте Вуд, — Алтын снитч, иң әһәмиятле диярлек. Аны тотуы гаять авыр, чөнки ул бик тиз оча, ә аны күрәп алу — үзе бер бала. Эзләүче аны тотып алырга тиеш. Син бар Аучыларны, Бөрүчеләрне һәм бладжерлар белән квоффлны уратып, икенче төркемнең Эзләүчесеннән тизрәк снитчны тотып алырга тиеш, чөнки аны тоткан Эзләүченең такымына өстәмә йөз илле балл кушыла, шуңа күрә бу төркем һәрвакыт диярлек жиңә. Һәм шуңа күрә Эзләүчеләрнең эше бик кадерле. Квиддич уены снитчны тотканнан соң гына тәмамлана. Шуңа да уен еллар буге дәвам итә ала — хәтерләгәнәмчә, рекорд дип өч ай санала. Ул чакта уенчылар йоклый алсын өчен, алар вакыт-вакыт бер-берсен алмаштырып торырга мәжбүр булган.

Шундый хәлләр. Сорауларың бармы?

Һарри башын селкеде. Ул нәрсә эшләргә тиешен бик яхшы аңлады, әмма ничек итеп бу эшнә башкару бер проблемага әйләнергә жыена иде.

— Снитч эзләү белән шөгыльләнмәбез хәзер, — диде Вуд, аны ипләп кенә әржә эченә салып. — Бик караңгы инде, югалта күрмик. Әйдә менә болар белән уйнап карыйк.

Кесәсеннән ул гади гольф туплары салынган нәни капчык чыгарды, ә берничә минут үткәч, Һарри тотсын өчен, Вуд гольф шарларын төрле якларга ата башлады.

Һарри берсен дә тотмый калмады, һәм Вуд моңарга бик гажәпләнде. Ярты сәгатәтән соң караңгы тәмам төшөп беткәнгә күрә, алар күнегүләрен дәвам итә алмады.

— Квиддич Кадәхендә быел безнең исемнәр булачак! — шатланып әйтте Вуд, алар сарайга кайткан чакта. — Син Чарли Уизлидән дә остарак булсаң, бер дә гажәпкә калмамын. Ә ул Инглиз иле өчен дә уйный алып иде, аждаһалар эзләп китмәсә.

***

Бәлки, атнасына өч тапкыр квиддич белән шөгыльләнөп, әле көн саен өй эшләрен дә эшлөп, вакыты бик тыгыз булганга микән, Һарри Һогвартста инде ике айга якын яшәвенә ышана алмады. Тылсымлы сарайда Бүрекүз урамыннан күпкә рәхәтрәк иде Алар тылсым нигезләрен өйрәнөп бетергәч, дәрәсләр тагын да кызыграк була башлады.

Һэллоуин иртәсендә алар коридорга таралган тәмле кабак исен сизеп уяндылар. Тагын да сөендергәнә — профессор Флитвик әфсеннәр дәрәсендә әйберләрен очырта башларга әзер булуларын хәбәр итте, һәм һәммәсә дә моны көтеп, тизрәк дәрәскә ашыгалар иде. Бервакыт Невиллның бакасы олаөп сыйныф буй-

лап очканнан соң ук аларның түземлекләре гел беткән иде. Профессор Флитвик дәрестә укучыларны парлап бүлеп чыкты. Гарриның иптәше Шеймус Финниган булды (әле ярый җае туры килде, Невилл булса, ул гел аның күзләренә генә карап торыр иде). Рон, хэлбуки, Һермиона Грейнджер белән эшләргә мәҗбүр булды. Икесенең кайсысы күбрәк түзә алмаганын әйтү бик авыр иде. Гарри яңа себеркесен алган көннән соң Һермиона алар белән сөйләшмәде.

— Хәзер, беләзекләр белән нәфис кенә селтәү ясарга онытмыйк, — чәрелдәде профессор Флитвик, гадәттәгечә китаплар өймәсенә басып. — Селтә дә болга, исегездә калдырыгыз, селтә дә болга. Һәм сихер сүзләрен дә дәрәс итеп әйтегез, бу бик мөһим. Беркайчан да тылсымчы Баруффионы онытмагыз. Ул «Ф» урынына «С»ны әйткәч, күкрәгендә буйвол үскән!

Бу бик авыр иде. Гарри белән Шеймус таякларын селтәделәр дә, болгадылар да, әмма күккә очарга тиеш каурый селкенеп тә карамыйча өстәлдә ятты. Ә Шеймус түземсезлегеннән каурыйны таягы белән яндырып җибәргәч, Гарри аны эшләпәсе белән сүндерергә мәҗбүр булды.

Икенче өстәлдәге Рон да зур уңышларга ирешә алмады.

— Вингардиум Левиоса! — ул, кулларын җил тегермәне сыман әйләндереп, кычкыра иде.

— Син дәрәс әйтмисең, — Гарри Һермионаның тавышын ишетеп торды. — Вин-гар-диум Леви-о-са дияргә кирәк, «гар»ны сузыбрак һәм матуррак әйт.

— Әгәр шундый белгеч булсаң, үзең әйтеп кара, — ырлады Рон.

Һермиона мантиясендә җиңнәрен сызганып таягын күтәрдә дә:

— Вингардиум Левиоса! —дип әйтте.

Аларның каурые өстәлдән күтәрелеп, башларыннан дүрт фут биекләктә очып калды.

— Аһ, бик яхшы! — кычкырды профессор Флитвик, алкышлап. — Барыгыз да монда карагыз, мисс Грейнджер булдырды!

Дәрәс бетүгә Ронның көефе кырылды.

— Аның белән беркемнең дә йөрмәгәнә гәҗәпләнәсе дә юк, — дип әйтте ул Гаррига, алар коридор буенча барганда. — Ул чыннан да коточкыч.

Кемдер Гаррига бәрелеп китте. Бу Һермиона иде. Гарри аның битендә күз яшьләрен күргәч, борчылып куркуга калды.

— Безне ишеткәндер дип уйлыйм.

— Шуннан? — диде Рон, әмма ул да гадәти хәләндә булмады. — Дуслары булмаганын сизгәндер инде ул.

Һермиона киләсе дәрестә дә, төшке ашта да, һәм аннан соң да күренмәде. Алар Һэллоуин мәҗлесенә дип Олы Залга төшкәндә, Гарри белән Рон Парвати

Патилның Лаванда дустанына «Һермиона кызлар бәдрәфендә бикләнгән дә, аны бер үзен генә калдырырга сораган» дип сөйләгәннен ишеттеләр. Ронга тагын да уңайсызрак булып китте, әмма алар Һэллоунга дип бизәлгән Олы Залга кергәч, Һермиона турында оныттылар да диарлек.

Меңләгән тере ярканат дивар һәм түшәмнәрдән салынып торалар, тагын меңләбә, киселгән кабаклардагы шәмнәрне жемелдәткән кара болыт булып, өстәлләрнең өстендә кайнаша иде.

Һарри кыздырылган бәрәңгесен ашый гына башлаганда Залга чалмасы кыйгайган, йөзөнә коточкыч курку кыяфәте чыккан профессор Квирелл килеп керде. Барысы да, күз дә алмыйча, аның профессор Дамблдор кәнәфиенә янына килгәннен карап торды. Аннары ул: «Троль — жир астында — сез белергә тиештер дип уйлыйм» — дип акырды.

Шуннан соң ул һушыннан язып идәнгә егылды.

Зал гөжлөргә тотынды. Профессор Дамблдор таягыннан берничә шәмәхә очкын таратып, шартлаган тавыш чыгаргач кына халык тынды.

— Префектлар, — аның тавышы гөрелдәп яңгырады. — Йортларыгызны яшәү бүлмәләренә алып китегез!

Перси шунда ук үзенең яраткан эшенә кереште.

— Минем арттан барыгыз! Беренче сыйныфлар, бергәрәк торыгыз! Минем әмерләремне үтәсәгез, тролльдән куркасы булмас. Ә хәзер миңа якынрак торыгыз. Юл бирегез, башта беренчеләр чыга! Гафу итегез, мин префект!

— Троль ничек чыга алсын инде? — сорады Һарри, алар баскычтан менгәндә.

— Миннән сорама, алар чыннан да аңгыра, — җавап кайтарды Рон. — Бәлки Пивз Һэллоунда шаярадыр.

Алар төрле якларга ашыккан укучылар төркемнәре аша үттеләр. Адашкан Һаффлаффлар кырыеннан барганда, Һарри кинәт Ронның кулын тотып алды.

— Яңа гына башыма килде... Һермиона.

— Аңа ни булган?

— Ул троль турында белми.

Рон иренен тешләп алды.

— Аһ, дәрес, — мыгырдады ул. — Перси гына безне күрмәсен.

Алар төрле якларга ашыккан укучылар төркемнәре аша үттеләр. Адашкан Һаффлаффлар кырыеннан барганда, Һарри кинәт Ронның кулын тотып алды.

Кире төшеп китеп, алар икенче юл белән барган Һаффлаффларга кушылдылар, ә аннары тиз генә кызлар бәдрәфенә таба алып барган коридорга киттеләр. Борылып житешкәч кенә, алар арттан килгән тиз адымнар тавышын ишеттеләр.

— Перси! — дип ысылдады Рон, Гаррины таштан ясалган олы грифон артына этеп.

Эмма алар Персины түгел, ә Снейпны күрделәр. Ул коридор аша үтеп китте дә, бүтән күренмәде.

— Ул инде нәрсә эшли? — пышылдады Гарри. — Ник ул калган укытучылар белән жир астына китмәгән?

— Артымнан бар.

Булдыра алганча тавыш-тынсыз ғына Снейпның эзләреннән барып, алар аны коридор буенча эзәрлекләргә булдылар.

— Ул өченче катка таба бара, — диде Гарри, эмма Рон кулын күтәрде.

— Ис сизәсеңме? — Гарриның борынына ниндидер бер сасы ис бәрелде, иске оеклар белән беркем беркайчан юмаган бәдрәф исләре кушылган төсле тоелды.

Ә аннары алар аны ишеттеләр дә. Ырылдау һәм галәмәт зур аяклар белән шапылдау тавышы иде ул. Рон бер якка бармагы белән төртте: борылышның сул ягыннан аларга таба нидер якынлаша иде. Алар, күлгә урынга качып, ай яктысы таралган идәндә нәрсәнендер йөрүен күрделәр.

Бу бик куркыныч күренеш иде. Бүе уника фут чамасы, ә тиресе таш сыман әллә нинди соры төстә. Кыя кисәген хәтерләткән зур, калку-калку гәүдәсе һәм кокос чикләвеге сыман кечкенә пеләш башы бар. Аның аяклары кыска, эмма олы агач кәүсәсе сыман таза иделәр. Аннан килгән иснең сасылыгын сүз белән тасвирлап та булмыйдыр. Идәнгә тия язган гаять озын кулларында ул олы бер агач күсәк тотып барды.

Троль ишек янында туктады, аңа озак кына акаеп карап торды. Озын колакларын селкетеп алды да, ниндидер карарга килеп, акрын бүлмәгә кереп тә китте.

— Ачкыч йозакта тора, — мыштырдады Гарри. — Без аны шунда бикләп калдыра алабыз.

— Яхшы фикер, — борчылып әйтте Рон.

Алар, троль кире чыкмаса ярар иде дия-дия, ачык ишеккә таба киттеләр. Озын итеп сикереп, Гарри ачкычны тотып алды да, ишектә ябып, бикләп тә куйды.

— Булдырдык!

Жиңүләренә сөенә-сөенә, алар юлларын дәвам итеп өскә менеп киттеләр. Эмма бер почмакта борылганда, аларның йөрәкләре жу итәрлек тавыш ишетелде — бу чыелдап кычкыру иде һәм ул алар яңа ғына бикләгән бүлмәдән килә иде.

— Аһ, юк, — диде Рон, канлы Барон сыман төссезләнеп.

— Бу кызлар бәдрәфеннән! — дип аһ итте Гарри.

— Һермиона! — дип кычкырдылар алар бертавыштан.

Алырның моны эшлисе килмәсә дә, сайланып торырга вакыт юк иде. Борылып, алар кире бикләнгән ишеккә таба чаптылар да, каушый-каушый ачкычны бордылар... менә Һарри ишекне ачты... менә алар бүлмә эченә йөгәрделәр.

Һермиона Грейнджер каршы торган диварга терәлеп, тәмам бөрешеп, чак кына һушыннан язмыйча утыра иде. Троль исә, диварга беркетелгән юнгычларны ватып, аңа таба барды.

— Аның башын әйләндерик! — дип әйтте Һарри Ронга, өметсезлеккә бирелә язып. Ул, идәндә яткан бер боргычны кулына алып, бар көчә белән диварга атты.

Троль Һермионадан берничә фут ераклыкта туктап калды. Тавышны нәрсә чыгарганын белергә дип борылды да, жүләр кыяфәт белән күзләрен кыскалады. Аның кечкенә күзләре Һаррига төбәлдә. Троль берәз икеләнде дә, аннары күсәген күтәрәп, аңа таба китте.

— Һәй, тинтәк баш! — Рон бүлмәнең икенче ягыннан кычкырды да, тролльгә тимер торба атты.

Троль исә баш очыннан очып киткән торбаны сизмәдә дә, әмма кычкыру тавышын ишеткәч, ямьсез чырае белән Ронга таба борылды, ә Һарри шул арада аңардан ераграк йөгереп китә алды.

— Әйдә, йөгәр, йөгәр! — дип кычкырды Һарри Һермионага, аңа ишекне ачып торып. Әмма кыз кыймылдый да алмады, һаман куркуыннан авызын ачкан килеш диварга елышып торды.

Кычкырган тавышлар һәм кайтавазлар тролльне чыгырыннан чыгарды ахрысы. Ул тагын да ныграк кычкырып, аңа иң якин торган һәм качырга юлы да булмаган Ронга таба атлады.

Һарри исә бик кыю, әмма бик жүләр адымга барырга булды: ул йөгереп килде дә, тролльгә сикереп, аның муенын куллары белән урап алды. Троль аңа асылынган Һаррины сизмәдә, әмма бит хәтта троль дә борынына озын таяк чәнчелгәнән тоя ала — Һарри аның өстенә сикергәндә, кулындагы тылсым таягы тролльнең борынына кереп китте.

Авыртудан бакырып, троль урында әйләнә һәм күсәген болгый башлады, ә Һарри, гомере өчен тырмашып, тролльгә ныграк ябышырга тырышты; теләсә кайсы мизгелдә троль аны йә этеп төшерә, йә күсәгә белән бәрәп, гомерен өзә ала иде.

Һермиона куркуыннан идәнгә утырды, ә Рон исә нәрсә эшләргә белмичә үзенә таягын алды да, башына беренче килгән әфсенне әйтә башлады: «Вингардиум Левиоса!»

Көтмәгәндә генә тролльнең күсәгә, аның кулыннан чыгып, өскә, һава күтәрелде дә, өкрән генә борылып, кире аска төшәп китте һәм, чатнаган тавыш белән, хужасының башына бәрелде. Троль башта аңламыйча селкенеп торды, ә аннары бөтен бүлмәне дерелдәткән тавыш белән башын аска иеп, идәнгә

егылып төште.

Һарри аякка басты. Ул калтырый һәм тирән итеп сулый иде. Ә Рон, таягын кире алып куярга онытып, үз эшенә карап тора иде.

Һермиона беренче булып телгә килде.

— Ул... үлдеме?

— Алай дип уйламыйм, — диде Һарри. — Аңын гына жуйгандыр.

Иелеп, ул тролльнең бориныннан үзенең таягын чыгарды. Таяк ниндидер соры ябышкак нәрсәгә буялган иде.

— Аһ, тролль маңкасы.

Ул аны тролльнең ыштаннарына сөртте.

Кинәт кенә каядыр атлаган тавышлар ишетелде һәм аларның өчесе дә тирә-якка карап алды. Тролльнең акырып-бакыруларын кемдер ишеткәндер, гажәпләнәсе юк. Берәз вакыт үткәч, бәдрәфкә профессор МакГонагалл бәрәп керде, аның артыннан Снейп һәм, берәз ерактарак атлап, Квирелл да керде. Квирелл тролльгә бер генә карады да, тиз генә йөрәген тотып, унитазга утырды.

Снейп, иелеп, тролльне карый башлады. Профессор МакГонагалл исә Рон белән Һаррига карап торды. Һарриниң аның шундый усал булганын күргәнә юк иде әле. Профессорның иреннәре ачудан агарган иде. Гриффиндорга илле балл отарга дигән хыял Һарриниң башыннан яшен тизлегә белән очып китте.

— Сөз нәрсә уйлап йөрисез ул, ә? — диде профессор МакГонагалл, кырыс тавыш белән. Һарри таягын тоткан Ронга карады. — Бәхетегез — исән калгансыз. Сөз нигә бүлмәләрегездә түгел?

Снейп Һаррига үзәккә үтә торган караш ташлады. Һарри исә, башын аска иеп, идәнгә карады. Рон үз таягын яшереп куйсын иде дип кенә теләде ул.

Ә аннары күлгәдән бер нечкә тавыш ишетелде.

— Зинһар, профессор МакГонагалл. Алар мине эзләгәннәр.

— Мисс Грейнджер!

Ниһаять, Һермиона аякларына баса алды.

— Мин тролльне үзем эзләргә киттем. Аны бер үзем генә жиңә алырмын дип уйлаган идем. Чөнки мин бит алар турында бик күп укыдым!

Рон таягын төшереп жибәрде. Һермиона Грейнджер да оятсыз итеп укытучыларны алдармы?

— Алар мине тапмасалар, мин инде исән булмас идем. Һарри тролльнең боринына таягын чәнчеде, ә Рон аның күсәгә белән аның башына сукты. Башкаларны эзләп йөрергә вакытлары булмады. Алар килеп кергәндә тролль үз эшен

бетерергә генә тора иде.

Һарри белән Рон хәлләр чыннан да шулай булган дигәндәй башларын иеп тордылар.

— Димәк... бу очракта... — диде профессор МакГонагалл, аларның өчесенә карап. — Мисс Грейнджер, сез бик мәгънәсез гамәл кылырга теләгәнсез. Ничек инде сез бер үзегез генә тау тролленә каршы чыга алырсыз дип уйлый алдыгыз?

Һермиона янәдән башын иде. Һарри аптырашта калды. Һермиона кагый-дәләргә каршы баручылардан түгел иде, әмма хәзер ул аларны бәләдән коткарырга тырыша. Бу кәңфит таратып йөрүче Снейп сыман гел булмаслык хәлгә охшаган иде.

— Мисс Грейнджер, Гриффиндордан биш балл алына, — диде профессор МакГонагалл. — Мин сездән бер дә канәгать түгел. Әгәр жәрәхәтләрөгез булмаса, Гриффиндор манарасына барыгыз. Укучылар мәҗлесләргә үз йортларында тәмамлылар.

Һермиона чыгып китте.

Профессор МакГонагалл Һарри белән Ронга таба борылды.

— Хуш. Сезгә уңыш елмайган дип санасам да, беренче сыйныфларның барысы да зур үскән тау тролленә каршы чыга алмавын да таныйм. Сез һәрберегез дә Гриффиндорга бишәр балл отасыз. Профессор Дамблдорга да бу турыда әйтелчәк. Ә хәзер барыгыз.

Алар бүлмәдән чыгып, ике катка өскә менгәнче бер-берсенә ялгыш сүз дә әйтмәделәр. Ни булса да, тролль исеннән ераграк китү зур бәхет сыман тоелды.

— Безгә ун баллдан күбрәк бирергә тиешләр иде, — ырылдады Рон.

— Биш дип әйтергә теләгәнсеңдер, бишесен ул Һермионадан алды бит.

— Аның безне бәладан коткаруы бик яхшы булды, — дип әйтте Рон. — Шулай да, без дә аны коткардык.

— Ә бәлки безнең гаебебез булмаса, аны коткарырга да кирәкмәс булыр иде? — Ронның исенә төшерде Һарри.

Алар Таза Леди портреты каршында туктадылар.

— Чучка чырай, — дип серсүзен әйттеләр дә эчкә керделәр.

Уртақ бүлмәдә кысан һәм тавышлы иде. Һәммәсе дә ашханәдән җибәрелгән ризыкларны ашап утыра иде. Әмма Һермиона, аларны көтеп, ишек кырыенда ялгызы басып торды. Ә алар кәргәч, бик уңайсыз хәл булып алды. Башта алар бер-берсенә карый алмыйча тордылар, ә аннары, барысы да рәхмәтләрен әйтеп, тәлинкәләр алырга ашыктылар.

Әмма шул көннән башлап Һермиона Грейнджер аларның дустанына әйләнде. Дөньяда бит ахыры һичшиксез душлашу белән тәмамлана торган эшләр дә бар;

буе уника футка житкән тау троллен жиңу — шундыйлардан.

Квиддич

Ноябрьгә керү белән көннәр дә суыта башлады. Мәктәп тирәсендәге тауларга бозлы соры төс керде, күл дә салкын корыч төсле булып калды. Иртә саен жир өстен ап-ак бәс сарып ала. Ә манараның өске каттагы тәрәзәсеннән карасаң, һа-г-ридның квиддич майданында себеркеләрне жәбетүен күрергә була. Ул суқыр тычкан тиресеннән тегелгән озын пәлтәгә төрөнгән, кулларында куян йоныннан бәйләнгән бияләй, ә аякларында исә кондыз тиресе белән жылытылган иләмсез зур ботинкалар кигән була иде.

Ниһаять, квиддич ярышлары да башланды. Шимбә көнне һарри, атналар бую әзерләнгәннән соң, беренче тапкыр уенга чыгачак. Бу юлы Гриффиндорларга каршы Слизериннар уйнайчак. Әгәр Гиффиндорлар җиңсә, алар Йорт ярышларында икенче урынга чыгачаклар.

Моңа кадәр Һарриның уенын әле беркемнең дә күргәне булмады диярлек, чөнки Вуд аны үзләренең серле коралы итәргә карар кылган иде. Әмма Һарриның эзләүче булып уйнаучагын турында хәбәр инде күптән халык арасына саркып чыккан иде. Хәзер ул нәрсәнең начаррак икәнен үзе дә белми иде: «Син булдырачаксың, без сиңа ышанабыз!» диюче кешеләрме, яисә киресенчә, «Син егылып төшкәч, без сине тотып калачакбыз», – дип, майданга түшәкләр чыгарырга җыенучылармы.

Һермиона белән дулашу Һарри өчен чын бәхет булып чыкты. Ул булмаса, ничек итеп ул берүзе шулкадәр күләмдәгә өй эшләрен эшләп бетерер иде икән, житмәсә, Вуд та булачак күнегүләр хакында иң соңгы минутта гына хәбәр итә. Шунның өстенә, «Гасырлар аша квиддич» дигән бик кызыклы китапны да аңа нәкъ менә Һермиона биргән иде.

Һарри шуны белде: квиддич уенында җиде йөз төрле юл белән кагыйдәләрне бозарга була, һәм аларның барысы да 1473 нче елда дөнья чемпионы исемен алып өчен узган ярышта бозылган; эзләүче итеп иң кечкенә һәм иң җитез уенчыларны алалар; квиддич вакытында булган җитди бәрелешләрнең күпчелеге нәкъ эзләүчеләр белән бәйле икән. Бу уенда үлем-китемнәр сирәк булса да, хәбәрсез югалган реферилар берничә айдан соң Сәхра чүлендә табыла, дигәннәр китапта.

Һарриның беренче квиддич уенына бер генә көн калгач, алар өчесе дә, тәнәфес вакытында бозланып каткан ишегалдына чыктылар. Шунда Һермиона аларга кызык күрсәтте: джемнан бушаган савыт эчендә зәңгәр ут балкый иде. Аннан жылы да тарала иде, һәм алар, бу могжизага сокланып, утка аркалары белән борылып, жылынып торган арада, ишегалдыннан узган Снейп күренде. Һарри шундук аның аксаганлыгына игътибар итте. Һарри, Рон һәм Һермиона, утны яшереп калу нияте белән, бер-берсенә якынрак елышты. Кызганычка каршы,

Снейп аларның гаепле кыяфәтләрен күреп алды, һәм тагын да ныграк аксап китте. Ул ут яктысын күрмәде, әмма бернигә дә карамастан, аларның берәр гаебен табарга тырышты.

— Нәрсә ул анда синең, Поттер?

Һарриның кулында «Гасырлар аша квиддич» китабы иде. Ул аны профессорга күрсәтте.

— Китапханә китапларын мәктәптән алып чыгарга ярамый, – диде Снейп. — Бир аны миңа. Гриффиндордан биш балл алам.

— Ул бу кагыйдәне әле генә уйлап чыгарды, – дип ачулы мыгарданды Һарри, аксап баручы Снейп артынан карап калып. — Аның аягы белән ни булды икән?

Анысын тәгаен әйтә алмыйм, әмма аягы чыннан да авыртадыр дип өметләнәм, — дигән усал сүзләрен генә ычкындырды Рон.

***

Бу кичне Гриффиндор бүлмәсендә шау-шулы булды. Һарри, Рон һәм Һермиона тәрәзә янында утырдылар. Һермиона Һарри белән Ронның әфсеннәрдән өй эшләрен тикшерде. Ул беркайчан да аларга күчерергә үзенә дәфтәрләрен бирми иде (Миннән генә күчерсәгез, үзегез белми каласыз!), әмма алар барыбер Һермиона ярдәме белән дәрәс җавапларны белеп алалар иде.

Һарри үзенә урын таба алмады. Аның «Гасырлар аша квиддич» китабын кире кайтарып аласы килә иде. Шул китапны укыса, борчылуы берәз кимеп торыр иде. Ник соң әле ул Снейптан куркырга тиеш? Ул басты да, Рон белән Һермионага үзенә Снейпны эзләп табып, китапны кайтарып бирүен сораячагын хәбәр итте.

— Син барганчы, мин барам, – дип, беравыздан ычкындырды дуслары, әмма Һарри инде барысын да алдан уйлап куйган иде: башка укытучылар булганда сораса, Снейп каршы килә алмас.

Ул, укытучылар бүлмәсенә төшөп, кыюсыз гына ишек шақыды. Ишекнең аргы ягында җавап ишетелмәде. Ул кабат шақыды. Тагын берни юк.

Бәлки, Снейп китапны монда калдыргандыр? Алай булса, бу мөмкинлекне кулдан ычкындырмаса кирәк! Ул саклык белән генә ишекне ачып, бүлмә эченә күз төшерде, һәм бик куркыныч күренешкә тап булды.

Снейп белән Филч монда икесе генә иде. Снейп озын мантиясен тезенә хәтле җыерып утырган: бер аягы исә имгәнгән һәм канга баткан. Филч аңа бинт сузды.

— Каһәр төшкән нәрсә!, – диде Снейп. — Кем булса да шул өч башны да берьюлы күзәтә аламы икән?

Һарри тиз генә ишекне ябып китмәкче иде, ләкин...

— ПОТТЕР!

Снейп, ачулы йөз белән, тизрәк тезен каплар өчен мантиясен төшереп куярга

ашыкты. Гарри тамагына утырган төөрне йотып жибәрде.

— Мин китабымны кайтарып алу нияте белән генә йөри идем.

— ЫЧКЫН, КИТ МОННАН! КҮЗЕМНЭН ЮГАЛ!

Снейп тагын Гриффиндордан баллар алганчы дип, Гарри тизрәк табан ялтыратты. Ул, ике баскычны бер итеп, өске катка йөгөрдө.

— Китабыңны кайтаралдыңмы? – дип сорарга ашыкты Рон, Гарри ишектә күрөнгө. — Ни булды? – дип тә өстәде ул, нидер булганлыгын аңлап.

Гарри аңа пышылдап кына бар күргәннәрен сөйләп бирде.

— Син моның ни аңлатканын беләсеңме? – дип сорады ул, тыны бетеп. — Ул Хэллоуин кичендә өч башлы эт янына барган. Без аны ул көнне күрдөк, ул эт саклаган әйбер артыннан барган булса кирәк. Һәм себеркем белән ант итәм, теге тролльне дә ыгы-зыгы ясау өчен үзе керткән!

Гермионаның күзләре шар булды.

— Юк, ул моны булдыра алмый, – диде. — Мин аның бик яхшы кеше түгеллеген беләм, әмма ул Дамблдор күз карасыдай саклаган әйберне урлый алмый.

— Дөресен генә әйткәндә, Гермиона, синең фикереңчә, барлык укучылар да – әүлияләр яки фәрештәләр диярлек, – дип ычкындырды Рон. — Бу очракта мин Гарри якты. Снейп нидер майтарырга жыена ахры. Әмма нәрсә эзли ул шулкадәр үжәтлек белән? Теге эт нәрсәне саклый икән?

Гарри урынына барып яткач та әле аның башында һаман шул сораулар бөтерелә иде. Невилл бик кычкырып гырлый иде, Гарри берничек тә йокыга китә алмады. Ул үзенң башын бу уйлардан арындырырга теләде – аңа йокларга кирәк, ул йокларга тиеш, инде берничә сәгәттән соң квиддич уены башланачак. Әмма Гарриның күз алдынан Снейпның ачулы йөзе китми, бигрәк тә ул аның аягын күргәннән соң.

Икенче көнне иртә бик якты һәм салкын иде. Олы Залдан, борынны кытыклап, кыздырган сосиска исе килә. Ә жыелган халык, шау-гөр килеп, узачак Квиддич ярышы хақында кызып-кызып фикер алыша иде.

— Сиңа ни дә булса ашап алырга кирәк.

— Минем бернәрсә дә ашыйсым килми.

— Бераз гына кыздырган ипи булса да кап инде, – дип кайгыртты аны Гермиона.

— Юк, мин ач түгел, – дип, һаман үзенекен такылдады Гарри.

Ул үзенә урын таба алмый: ярыш башланьрга бер генә сәгәт калган иде.

— Гарри, сиңа бар көчеңне жыеп тупларга кирәк, – дип Гермионага ярдәмгә килде Шеймус Финниган. — Эзләүчеләргә каршы көрәш һәрчак кырысрак була.

— Рәхмәт, Шеймус, — дип җавап кайтарды Һарри, Шеймусның кулындагы мул итеп кетчуп салынган сосискасыннан күзен алмыйча гына.

Сәгатъ унбердә квиддич мәйданында алма төшәрлек тә урын юк иде, монда бар мәктәп халкы жыелган, күрәсең. Күбесенең кулында бинокль. Утыргычлар жирдән биектә урнашкан, әмма, шуңа да карамастан, вакыт-вакыт өстә нәрсә барганын аермачык күреп бетерергә мөмкин түгел иде.

Рон белән Һермиона Невилл, Шеймус һәм «Вест Һем» жанатары Дин янына, иң биеккә утырдылар. Скабберс тишкән жәймәне зур плакат урынына күтәргән-нәрен күргөч, Һарри берәз аптырап калды. Анда зур хәрәфләр белән «Поттер – Президент» дип язганнар, ә язучы астына рәсем остасы булган Дин Гриффиндор арысланын ясаган иде. Һермионаның кечкенә тылсымы ярдәмендә бу жәймә төрлө төсләргә кереп ялтырый башлады.

Ул арада киенү бүлмәсендә Һарри һәм командадагы башка уйнаучылар үзләренең кызгылт мантияләрен кияләр иде (Слизериннар төркеме яшел ки-емнәрдә уйный иде).

Вуд, тынлык урнаштырырга дип, тамак кырып куйды.

— Ярар, әфәнделәр, — диде ул.

— Һәм туташлар, — дип өстәде аучы булып уйнаучы Анджелина Джонсон.

— Һәм туташлар, — дип ризалашты Вуд. — Менә ул мизгел.

— Бу бөек мизгел, — диде Фред Уизли.

— Без барыбыз да бу сәгатъне зур түземсезлек белән көттек, — диде Джордж.

— Без Оливерның нотыгын инде яттан беләбез, — диде Фред, Һарри ягына таба карап. — Узган елны да ул шул ук сүзләрен сөйләгән иде.

— Сез икегез, авызыгызны ябып торыгыз әле, — диде Вуд, ачуы килеп.

— Бу Гриффиндорларда кайчан да булса булган иң яхшы такым. Без, һичшик-сез, жиңу яулачакбыз. Мин моны тәгаен беләм.

Ул шундый усал итеп карап куйды, башкасын уйларга беркемнең дә хәтта башына килмәде.

— Ярый. Башлап җибәрик. Уңышлар барыбызга да.

Фред һәм Джордж артыннан Һарри да киенү бүлмәсеннән чыгып китте. Борчылудан аның хәтта тезләре калтырый иде. Ул, куркуын басарга тырышып, көчле алкышлар астында мәйданга чыкты.

Терекөмеш ханым рефери иде. Ул, кулына себеркесен тоткан килеш, ике төркемнең дә чыгуын көтеп, мәйдан уртасында басып тора иде.

— Мин барыгызның да намуслы һәм матур уйнавын теләм, — диде ул, уенчылар аның янынарак җыела башлау белән. Һарри аның Слизериннар командасы

капитаны Маркус Флинтка карап сөйлөвөн сизеп алды. Ул егет монда инде бишенче ел укый. «Маркусның нәселендә берәр тролль булгандыр, ахрысы», – дип үзалдына уйланып куйды Гарри, малайның кыяфәтенә карап. Шулчакны ул күз кырые белән биектә, халык төркеме өстендә жилфердәгән «Поттер – Президент» дигән плакатны күрөп алды. Гарри сискәнөп куйды һәм үз көчөн туплады.

– Зинһар өчен, себеркеләрегезгә менеп атланыгыз.

Гарри үзенәң Нимбус-2000ен иярләде.

Терекөмөш ханым көчлө итеп үзенәң көмөш сыбызгысына өрөп җибәрде. Бу ярышның башлануын белдерә иде.

– Квоффл кинәт Гриффиндор командасыннан Анджелина Джонсон кулына эләкте. Ул бик яхшы аучы гына түгел, ә бик гүзәл кыз да әле.

– ДЖОРДАН!

– Гафу үтенәм, профессор.

Ли Джордан, игезәк Уизлиларның дустаны, ярышка шәрехләр биреп утыра. Аның янәшәсендә генә – профессор МакГонагалл.

– Һәм ул хактан да яшен тизлегә белән очып китте, Алисия Спиннетка пас бирде, Оливер Вуд өчен аның бу уңышы бик зур ачыш булды, чөнки узган елны ул бары запас уенчы гына иде, – пас тагын Джонсонга әйләнеп кайтты, һәм... – юк, квоффлны Слизериннар такымы эләтереп алды. Ул хәзер Слизерин такымының капитаны Маркус Флинт кулында, менә ул алга омтыла – Флинт, бөркет шикелле, күккә күтәрелә – ул хәзер квоффлны... – юк, Гриффиндор төркеменәң сакчысы Вуд күз ачып йомганчы аннан квоффлны эләтереп ала, һәм менә ул Гриффиндор төркеменә күчә – бу урынга шундук аучы Кэти Белл килеп җитә, кинәт ыргылышта ул Флинтны узып китә, кинәт өскә күтәрелә һәм – АҮЧ! – бу бик авырттырадыр, мөгаен, баш чүмеченә бладжер белән суксалар – һәм квоффл янәдән Слизериннар кулында – Эдриан Пьюси капкага таба оча, һәм икенче бладжер аның каршысында, аны Фред, яки Джордж Уизли җибәргән булса кирәк, тәгаен генә кайсы икәннен әйтә алмыйм – әмма шунысы ачык: ничек кенә булмасын, Гриффиндорның бәрүчесе бик шәп уйнады, һәм квоффл янәдән Джонсон кулында, аның алдында мәйдан буш, һәм ул бар көчәннән алга ыргыла – ул чынлап торып оча – хәтта бладжерны да үтеп китә – һәм менә нәкъ аның алдында капка – әйдә, Анджелина, әйдә! – сакчы Блэтчли тотмакчы була – тота алмый – һәм Гриффиндорларга беренче очко!

Гриффиндорлар хөрмәтенә алкышлар һәм Слизериннар төркеменәң ыңгырашуы һәм улау тавышы салкын һаваны тутырды.

– Күчегез әле, сез, кырыйгарак.

– Һагрид!

Рон белән Һермиона, Һагридка урын бирер өчен, кысылыбрак утырдылар.

– Мин ярышны башта үземнең алачыктан күзәткән ием. – диде Һагрид, му-

енындагы зур бинокльне сыпырып. — Ләкин монда якыннан карау башка инде. Снитчтан хәбәр юкмы?

— Юк, — дип жавап кайтарды Рон. — Гарри әле берни дә эшләмәде.

— Бәлагә юлыкмасын инде, шул да житкән, — диде Хагрид, биноклен өскә юнәлтте һәм күктә бер тап булып кына күрүгән Гаррига карады.

Гарри алар өстендә шома гына очып, күзен кысып снитчны табарга тырыша иде. Бу — ул һәм Вуд уйлап тапкан һәм жиңүгә юнәлтелгән планның бер өлеше иде.

— Снитчның берәр эзе күрүгәнчә уеннан читтәрәк тор, — дигән иде Вуд. — Вакытыннан алда сиңа һөжүм итүләре кирәкми.

Анджелина беренче голны кертү белән Гарриның шатлыгы эченә сыймады, һәм ул берничә түгәрәк ясап очып килде. Хәзер инде ул бик тырышып снитчны күзәтергә кереште. Кайдадыр алтын ялтыравы аны сагаерга мәжбүр итте, әмма берәздән моның бертуган Уизлиларның берсенең кул сәгатә икәнлегә ачыкланды. Кинәт аңа таба, туп ядрәседәй, бладжер очып килде, ә аның артыннан — Фред Уизли, әмма ул бәрелештән качып котыла алды.

— Барысы да яхшымы, Гарри? — дип кычкырып үтте ул һәм бар көчәннән кизәнәп, бладжерны Маркус Флинт ягына таба очырып жибәрде.

— Квоффл Слизериннар кулында, — дип әйтеп куйды Ли Джордан. — Аучы Пьюси ике бладжерны, ике Уизлины, аучы Беллы үтеп китте һәм... туктагыз, туктагыз... әллә бу снитч иде инде?

Халык арасында ыгы-зыгы башланды, ул арада Эдриан Пьюси, жылкәсе аша алтын нурларын күрүгә теләп, кулындагы квоффлны төшереп жибәрде. Ләкин снитч аның уң колагы тирәсеннән сызгырып очып китте.

Гарри барысын да күрүгә торды. Ул, яшен тизлегә белән, алтын нуры артыннан атылды. Слизериннар төркеменең эзләүчесе Теренс Ниггс та аны күрүгә калды. Снитчка таба юнәлгәч, алар башка-баш бәрелештеләр, барлык аучылар да, үз эшләрен ташлап, дөньяларын онытып аларның узышуларын күзәтергә кереште.

Гарри Ниггстан өлгөррәк булып чыкты — ул, кечкенә түгәрәк тупны, аның канат жылпуен күрүгә алды, һәм бар көчәннән алга ыргылды — аны тотарга ниятләп, тизлеген арттырды — һәм кинәт —

ШАРТ! Астан, трибуналардан, Гриффиндор төкеме жанатарларының ярсулы гөрелтесе ишетелде — Маркус Флинт Гарриның юлына юри каршы төште һәм Гарри бар көчәнә чытырдатып себеркесенә ябышты, үз гомере аңа бик кадерле иде.

— Гәделсезлек! — дип кычкырды Гриффиндорлар.

Терекөмеш ханым Флинтка ачулы караш ташлап, кисәтү ясады, һәм Гриффиндорларга бер өстәмә гол кертү мөмкинлегенә бирде. Бу ыгы-зыгы вакытында алтын снитч, әлбәттә, күздән югалды.

Трибунадан Дин Томасның «Уеннан куып чыгарыгыз үзен! Кызыл кэрт аңа!» – дип кычкыруу ишетелде.

— Дин, бу сиңа футбол түгел, – дип исенә төшөргә ашыкты Рон. —Квид-дичта уенчыларны куып чыгарып булмый, һәм гомумән, кызыл кэрт – нәрсә ул?

Эмма һагрид Дин яклы иде.

— Аларга кагыйдәләрне үзгәртәргә кирәк, Флинт Һаррины жиргә дә бәрәп төшәрә ала иде бит.

Шәрехләп утыручы Ли Джордан, дөшмәү яхшырак икәнлеген белсә дә, читтә кала алмады, үз сүзен кыстырды.

— Бу кадәр аермачык һәм оятсыз тәртип бозудан соң...

— Джордан! – дип сукранды Профессор Макгонагал.

— Мин башкача әйтергә теләгән идем: бу ачыктан-ачык һәм нәфрәт тулы га-делсезлектән соң...

— Джордан, мин сине тагын бер кат кисәтәм...

— Ярар, ярар. Флинт Гриффиндор такымы эзләүчесенәң гомерен кыя язды, эмма бу күнелсез хәл башка кеше белән дә була ала иде. Минем монда бер шигем дә юк, төк, Гриффиндорларда пенальти, Спиннет квоффлны ата, проблема юк һәм без уенны дәвам итәбез, пас Гриффиндорлар кулында.

Ул арада тагын бер бладжер, куркыныч сызгырып, Һарриның баш очыннан үтеп китте. Аның себеркесе кинәт юлдан тайпылды. Сыңар мизгел эчендә ул инде себеркедән егылам дип уйларга өлгерде. Аннан себеркесенә ике кулы һәм ике аягы белән чытырдатып ябышты. Аның үз гомерендә бу кадәр курыкканы юк иде.

Барысы да янәдән кабатланды. Себеркесе аны һич тыңламый иде, әйтерсәң аның Һаррины егасы килә. Эмма Нимбус-2000 себеркеләренәң үз жайдакларын алай жиргә бәрәп төшәрә торган гадәтләре юк иде. Һарри себеркесен Гриффиндор капкасына таба бормачы иде; ул хәтта Вудка уенны вакытлыча туктатып тору үтенече белән мөрәжәгать итмәкче булды – һәм шунда ул үз себеркесенәң аңа бөтенләй буйсынмавын аңлап алды. Ул аны берничек тә кирегә бора алмады. Бу вакыттан алып себерке үз юлы белән барды. Ул һавада зигзаг ясап, гайрәт-ле сызгырып очып йөрдә, Һарри көч-хәл белән егылмый калды.

Ли һаман да шәрехләр биреп утыра иде.

— Слизериннар һаман алда, квоффл Флинт кулында, Спиннетны үтә, Беллны үтә, чыраена бик каты итеп бладжер бәрелә, борыны сынгандыр дип өметләнәм – мин, әлбәттә, шаяртам, профессор, – Слизериннар квоффлны ата һәм, юк...

Слизерин жанатарлары дөгрәү кул чаба иде. Уенга бирелеп, берсә дә Һарри себеркесенәң үз-үзен сәер тотуын күрмәде. Ә ул исә аны һаман биеккә, уеннан өскәрәк өстери иде.

— Һарри нәмә майтара соң ул анда, һич аңламаем, – дип үзалдына мыгырданды Һагрид, бинокльдән аны күзәтүен дәвам итеп. — Мин аны ныклап белмәсәм, ул себеркесен тыңлата алмай дип уйлар идем, әмма бу бит Һарри, моның булуы мөмкин түгел...

Кинәт бар халык, күккә карап, Һаррига төртеп күрсәтте. Бу вакытта аның себеркесе әйләнә дә әйләнә, ә Һарри исә көч-хәл белән генә асылынып тора иде. Бар кеше көрсенеп куйды. Һарриның себеркесе кинәт сикерде һәм аны төртеп төшерде. Һарри көчкә бер кулы белән генә эләгеп калды.

— Әллә Флинт бәрелгәннән соң, аның белән бер-бер хәл булдымы икән? – дип пышылдады Шеймус.

— Алай булалмый, – диде Һагрид, калтыранган тавыш белән. — Себеркене сихердән башка бернәрсә дә эштән чыгара алмай, балаларның Нимбус-2000не шулай итәргә көче житә алмас иде.

Бу сүзләргә ишеткәннән соң Һермиона, Һагридның биноклен сорап торды, әмма ул, Һаррины карау урынына, ду килеп кешеләр төркеменнән кемнеләр эзли иде.

— Син нәрсә эшлисең? – дип сорады Рон, зарланулы тавыш белән. Аның бит-ләрә агарынган иде.

— Мин моны белгән идем, – дип көрсенеп куйды Һермиона. — Снейпка күз төшер өле.

Рон бинокльне аның кулыннан тартып алды. Снейп аларга каршы якта трибунаның уртасында утыра иде. Аның күз карашы Һаррига төбәлгән, һәм ул бертуктаусыз авыз эченнән нидер мыгырдана иде.

— Ул нидер эшли – себеркене сихерли, – диде Һермиона.

— Без моңа комачаулар өчен нәрсә эшли алабыз соң?

— Бу эшнә үземә калдыр.

Рон тагын нидер әйтеп өлгөргәнче, Һермиона күздән югалды. Рон бинокльне Һаррига таба кире борды. Аның себеркесе шулкадәр нык дерелди иде, Һарриның башка анда асылынып тора алмаячагы көн кебек ачык иде. Халык, авызын ачып, коты алынып аягөстә шушы хәлне күзәтә иде. Бертуган Уизлилар Һаррига ярдәмгә килеп җиттеләр, һәм аны үзләренең себеркеләренә тартып китермәкче булдылар. Әмма бар да юкка: алар Һаррига кул сузарлык якынлыкка килгән саен, аның себеркесе өскәрәк сикерә. Бертуганнар аскарак төшөп, Һарри астында әйләнә башладылар. Аларның исәбе – Һарри егыла калса, аны тотып алу. Ул арада Маркус Флинт беркем дә карамаганда квоффлны биш тапкыр рәттән Гриффиндорларга атты.

— Йә инде, Һермиона, – дип мыгырданды Рон, өметсез генә.

Һермиона үзенә юл ярып, Снейп торган җиргә якынлашты, һәм менә аларны бер рәт кенә аерып тора. Ул ашыгуыннан хәтта үзе аяктан бәрәп ега язган про-

фессор Квиреллдан да гафу үтенеп тормады. Снейп янына килеп житү белән, ул утырды, үзенең тылсым таягын кулына алды һәм алдан әзерләп куйган сүзләрен кабатлады. Якты зәңгәр утлар аның таяк болгавыннан барлыкка килеп, Снейп мантиясенен итәген ялмап алдылар.

Ярты минуттан соң Снейп үзен ут камап алуын сизде. Кинәт чәрелдәгән тавыш Һермиона үз эшен башкарып чыгара алганын аңлатты. Ул утны кечкенә савытка кертеп, кесәсенә салып куйды, һәм, кеше-кара күргәнче дип, рәт буенча үзенә юл ача-ача, кире китте. Снейп беркайчан да ни булганын белмәячәк.

Нәтижәсе озак көттермәде. Һарри, ниһаять, үз себеркесенә менеп атланды.

— Невилл, күзләрәңне ача аласың, — диде Рон. Соңгы биш минутны Невилл Һагридның пәлтәсенә капланып үксегән хәлдә үткәргән иде.

Һарри кинәт жиргә таба ыргылды. Бар кешенең карашы аңа төбәлгән иде. Ул, укшырга жыенган кеше төсле, кулы белән авызын каплап бара иде. Ул себеркесеннән дүртаяклап төште, ютәлләп куйды, һәм шулчакны барысы да аның кулында ниндидер алтын ялтыравын күреп алды.

— Мин снитчны тоттым! — дип кычкырды ул, аны башы янында болгап. Уен шулай гәмам буталган ноктада тәмамланды.

— Ул аны тотмады, ә йотты, — дип әләкләргә ашыкты Флинт, егерме минут узгач та. Әмма аңа беркем дә игътибар бirmәде, чөнки Һарри уен тәртибен бозмаган иде, ә Ли Джордан исә, шатланып уен нәтижәсен кычкыруын давам итте: Гриффиндорлар такымы 170:60 исәбе белән жиңу яулады. Һарри боларның берсен дә ишетмәде. Ул инде Һагридның алачыгында Рон һәи Һермиона белән каты чәй эчеп утыра иде.

— Бу Снейпның эше, — дип аңлатты Рон. — Без Һермиона белән аны үз күзләрәбез белән күрдөк. Ул, синнән күзен алмыйча, синең себеркәңне кармап, нидер мыгырданып тора иде.

— Сафсата бу, — диде Һагрид. Ул трибунада аның янында гына басып торган балаларның ни сөйләшкәнөн ишетмәгән иде.. — Нәмәгә Снейп алай эшләргә тиеш?

Һарри, Рон һәм Һермиона бер-берсенә карашып алдылар, һәм Һагридка дөресен әйтергәме, юкмы дип икеләнеп торган арада, Һарри дөресен сайлады.

— Мин аның турында бер әйбер белдем, — диде ул Һагридка. — Һэллоун вакытында ул өч башлы эт яныннан узмакчы булган. Һәм ул аны тешләгән. Безнең уйлавыбызча, ул эт саклаган әйберне урларга жыенган.

Һагридның кулыннан чәйнегә төшеп китте.

— Син Мамыккай хақында каян белдең? — диде ул.

— Мамыккай?

— Әйе. Ул — минем этем. Мин аны былтыр барда бер грек малаеннан алган ием. Соңыннан мин аны Дамблдорга бирдем, сакчы итеп...

— Чынлапмы? – дип түземсезлөндө Һарри.

— Житте, миңа башка сорау бирмә, – дип, караңгы чырай белән җавап кайтарды Һагрид. — Бу – бик зур сер. Барлык серләрнең дә сере!

— Әмма Снейп аны урларга җыенган иде бит!

— Сафсата, – диде кабаттан Һагрид. – Снейп – Һогвартс укытучысы, ул мондый эшкә бармас.

— Ник алайса ул Һаррины үтермәкче иде соң? – дип кычкырып җибәрде Һермиона.

Бүгенге вакыйгалардан соң Һермиона Снейп хакында үз фикерен бөтенләй үзгәртте.

— Һагрид, мин каргышның ни икәнен беләм, мин бу турыда бик күп китаптан укыдым. Моның өчен сихерләнүче кешедән күзнә алырга ярамый, ә Снейп Һаррига караганда күзен бер тапкыр да йоммады!

— Мин сезгә бу дәрәҗә түгел дидем бит инде, – дип кызып китте Һагрид. – Мин Һарриның себеркесе ник алай кыланганын белмәм, әмма Снейп үз укучысын андый куркыныч астына куймас иде! Хәзер өчегез дә игътибар белән мине тыңлагыз: сез үзегезгә кагылмаган нәрсәләргә тыкшынасыз. Бу бик куркыныч. Сез ул этне һәм аның нидер саклавын бөтенләй хәтерегездән сызып ташлагыз. Бу профессор Дамблдор белән Николас Фламельгә генә кагыла...

— Әһә, – диде Һарри. — Димәк, монда Николас Фламель исемле кешенең катнашы бар, шулаймы?

Һагридның үз-үзенә ачуы чыккан иде ахрысы.

Рәлтемә көзгесе

Раштуа якынлаша иде. Декабрь уртасы иртәләренең берсендә Һогвартс, йокыдан уянуга, үзенә берничә фут кар белән капланганын ачыклады. Күл дә боз булып катты. Бертуган Уизлиларне исә берничә кар йомарламын тылсымлап, профессор Квиреллның артыннан куып, чалмасының артына сугарга мәжбүр иткәнә өчен жәзаларга да өлгерделәр. Күктә котыра башлаган бураннан исән-имин чыгып, хатларын житкерә алган ябалакларны һагريدка тапшырырга туры килде, ул, аларны янә очырып жибергәнче, сәламәтлекләрен кайгыртырга тиеш иде.

Барысы да кышкы ялларның башлануын көтте. Гриффиндорның Уртак Бүлмәсендә һәм Олы Залда каминнар дөрләде, әмма үтәли жил искән коридорларда бик салкын булды, ә сыйныф бүлмәләрендәгә тәрәзәләр кискен жилдән калтырап куялар иде. Профессор Снейпның жир астында урнашкан бүлмәсендә уза торган дәрәсләрдә иң авыры туры килде: сулаган чакта борыннарыннан салкын пар чыгып торды, шуңа күрә барысы да үз жылы казаннарыннан ерак китмәскә тырыштылар.

— Мин шундый кызганам аларны, — диде Драко Малфой төнәтмәләр дәресенең берсендә. — Раштуада өйләрендә беркем көтмәгәнлектән, Һогвартста калырга мәжбүр булган кешеләрне, мин әйтәм.

Бу сүзләренә әйткәндә ул Һаррига карап торды. Крэбб белән Гойл авызлары ерып куйдылар. Арыслан балыгының төелгән умыртка сөяген үлчәп торган Һарри аларга дәшеп тә карамады. Малфой квиддич матчы булган көннән соң күңелгә тагын да ятышсызракка әйләнде. Слизеринның жиңелүенә эче पोшып, ул киләсе уенда эзләүчегә Һарри урынына олы авызлы бака алырлар дип көлдертергә тотынган иде. Әмма аннары ул моның беркемгә дә кызык булмавын аңлады, чөнки барысы да Һарриның сикереп-тибенеп торган себеркесендә тотынып калуына соклана иде. Шуңа күрә ачуы чыгып беткән һәм көнләшә башлаган Малфой Һарриның үз гаиләсе булмавы белән үрти башлады.

Һарриның бу Раштуада Бүрекүз урамына кайтмавы чын иде. Профессор МакГонагалл бер атна элек каникулларда калучы укучылар исемлеген төзегәндә, Һаррины шунда ук бу исемлеккә кертеп тә куйдылар. Һарри үзе өчен бик борчылмады, күрәсен, бу Раштуа аның гомерендә иң яхшысы булып. Абыйлары белән бергә Рон да кала, чөнки мистер һәм миссис Уизлилар Чарли янына Румыниягә кунакка китәләр иде.

Жир астындагы төнәтмәләр дәресеннән чыккач, алар бөтен коридорны каплаган чыршыны күрделәр. Астарак күренгән ике гаять зур аяк һәм каты итеп мышнаган тавыш монда Һагريدның булуын белдерде.

— Сәлам, Һагрид, булышыйкмы? — дип сорады Рон, башын ботаклар арасын-

нан сузып.

— Ю-юк, барысы да яхшы эле, рәхмәт, Рон.

— Моңы юлдан ала алмассыз микән? – артта Малфойны салкын һәм сузынкы тавышы ишетелде. – Син акча эшләргә тырышасыңмы, Уизли? Һогвартсны бетергәч урманчы булырга өмәтләнәсәңдер инде. Гаиләң яшәгән йортка караганда Һагридның алачыгы гел сарай итеп күренәдер инде.

Ронның Малфойга ташлануы булды, шунда ук баскычтан менгән Снейп күренде.

— УИЗЛИ!

Рон Малфойның мантиясен жибәрде.

— Ул үзе гаепле, профессор Снейп, – диде Һагрид, зур кара чөчлө башын агач астыннан сузып. – Малфой аның гаиләсен мыскыл итте.

— Шулай да булсын ди, әмма сугышу Һогвартс кагыйдәләрен боза, Һагрид, – диде Снейп бәрхет тавышы белән. – Гриффиндордан биш балл алына, Уизли, күбрәк булмаганга рәхмәтле бул. Үтегез, барыгыз да.

Малфой, Крэбб һәм Гойл чыршыны энәләрен коя-коя эттеләр дә авызларын ерып киттеләр.

— Бирермен мин аңа, – Малфой артында тешләрен шыгырдатып әйтте Рон. – Көнә житкәч күрсәтермен эле...

— Икесендә күрә алмыйм, – диде Һарри. – Малфойны да, Снейпны да.

— Йә, борын салындырма эле, Раштуа житә бит инде, – диде Һагрид. — Әйдүк, минем белән Олы Залга барыгыз эле, бер нәмә дә күрсәтермен.

Шулай итеп, Һарри, Рон һәм Һермиона Һагрид артыннан Олы Залга атладылар. Анда профессор МакГонагалл белән профессор Флитвик Раштуага бизәкләр белән кайнашалар иде.

— Аһ, Һагрид, соңгы чыршы... Әнә теге почмакка бастырыгызчы.

Зал бик күркәм күренә иде. Очлы яфрак һәм чыпчык жилеменнән үрелгән бәйләмнәр белән бөтен диварлар бизәлгән, ә бүлмәгә йөзләргә шәмнәрдән һәм нәни генә кар бөртекләреннән ялтырап торган уника чыршы куелган.

— Каникулларыгызга кадәр ничә көн калды соң? — дип сорады Һагрид.

— Бер генә, – диде Һермиона. – Һәм тагын... Һарри, Рон, төшкә ашка кадәр эле ыргы сәгать вакыт бар, безгә китапханәгә кереп чыгарга кирәк.

— Әһ, әйе, дәрәс әйтәсең, – диде Рон, ялтыраган алтын шарларны тылсым таягы белән яңа чыршыга алып барган профессор Флитвик ягыннан борулып.

— Китапханәгә? — диде Һагрид, алар белән бергә залдан чыгып — Яллар ал-

дыннанмы? Мавыгып киткәнсез ахры?

— Ә без дәрес өчен түгел, – шатланып әйтте Һарри. – Син Николас Фламель турында сүз чыгарганнан бирле без аның кем икәнен белергә тырышабыз.

— Сез нәмә? – Һагрид аларга аптырап карады. – Тыңлаң әле... Мин сезгә әйттем бит инде: ташлагыз ул эшегезне. Эт саклаган нәрсә сезгә кагылмый.

— Без Николас Фламельның кем икәнен генә белергә телибез, шунда гына бөтен эш, – диде Һермиона.

— Әгәр инде син безгә барысын да сөйләп, безне кыенлыктардан азат итәргә теләсәң инде, – кушылды Һарри. – Без йөзләрчә китап актарып чыкканбыздыр инде, берсендә дә таба алмадык. Шыпырт кына әйтеп кара инде... Мин аның исемен кайдадыр укыганымны да беләм бит.

— Мин берни дә сөйләмәмен, – кискен рәвештә әйтеп куйды Һагрид.

— Алайса үзезгә беләсе була инде, – диде Рон, һәм алар канәгатьсезлек белән карап калган Һагридны калдырып, китапханәгә киттеләр.

Һагрид аларга бу исемне чыгарып салганнан бирле алар чыннан да китапларда Фламель исемен эзләп карадылар. Снейп нәрсә урларга тырышканын башкача ничек белергә соң? Бөтен кыенлыктар – кайдан башларга белмәүдән, ә Фламельнең китапка элгәр өчен нәрсә эшлэгәне дә ачык билгеле түгел бит. Ул *«Егерменче гасырның бөек тылсымчылары»*нда да, *«Хәзерге заманның иң күренекле тылсымчылары»*нда да юк иде; аны шулай ук *«Заманабызның әһәмиятле тылсым ачылышлары»*нда да, *«Тылсымчылык тармагындагы иң яңа казанышларны өйрәнү»*дә дә табарлык түгел иде. Һәм монда, әлбәттә, гаять зур китапханә, дистә меңнәрчә китап; меңләгән киштә, йөзләгән тар рәт бар бар иде әле.

Һермиона фәннәр һәм атамалар исемлеген алып, эзләргә тотынды, ә Рон, сайлаганда уйланып тормыйча, төрле китапларны актара башлады. Һарри Тылелган бүлеккә таба юнәлде. Күптән түгел ул монда Фламель турында берәр нәрсә бар микән дип уйлана башлаган иде. Кызганычка каршы, бу китапларны карарга рөхсәт алу өчен укытучылардан махсус көгәз алырга кирәк, ә Һарри беркайчан да аны ала алмавын белә иде. Бу китапларда Һогвартста өйрәтелмәгән бик куәтле сихер турында язылган, һәм аларны Караңгы Көчләрдән Саклану дәресләрен тирәнтен рәвештә өйрәнүчеләр генә укый ала.

— Нәрсә эзлисез, энем?

— Юк, бернәрсә дә, – диде Һарри.

Китапханәче мадам Пинс аңа каурыклардан ясалган себерке белән янады.

— Алайса кит бу бүлектән, хәерлерәк булыр. Бар кит!

Тиз генә берәр әкият уйлап табып сөйли алмаганына үкенеп, Һарри китапханәдән чыкты. Ул, Рон һәм Һермиона мадам Пинстан Фламель турында берни дә сорамакка килештеләр. Алар мадам Пинсның аларга ни дә булса күрсәтә алуына ышаналар иде, әмма Снейпның ишетүе бик ихтимал булганга, эшне кур-

кыныч астына куйадылар.

Һарри икесен коридорда көттө, бәлки алар берәр нәрсә таба алганнардыр, гәрчә Һарри моңа бик нык ышанмаса да. Алар инде ике атна эзиләр, әмма дәрестәре арасында гына буш вакыт булуы аркасында аларның бернәрсәне дә тапмауларына гажәпләнәсе юк иде. Хәзер аларга иң кирәкле нәрсә мадам Пинс-ның арка артында сулап торганын сизмичә генә рәхәтләнеп китаплар арасында эзләнү иде.

Биш минут үткәч, Рон белән Һермиона, башларын селкеп Һаррига кушылдылар. Алар төшкө аш ашарга киттеләр.

— Сөз мин булмаганда да караштыргаларсыздыр бит? — диде Һермиона. — Һәм берәр нәрсә тапсагыз, миңа ябалак жибәрегез.

— Син дә үз ата-анаңнан Фламельнең кем икәннән беләләрме дип сора, — дип әйтте Рон. — Алардан курыкмыйча да сорап булыр иде.

— Алар икесе дә дантист, курыкмасаң була, — диде Һермиона.

***

Каникуллар башлангач, Рон белән Һарри вакытларын шулкадәр шөп үткәргәнә, Фламель турында баш ватарга вакыт та юк иде. Бөтөн йокы бүлмәсә хәзер аларныкы иде, ә Урта Бүлмә гадәттәгедән бушрак булды, шуңа күрә алар учак янында яхшы кәңәфиләрдә утыра алдылар. Алар сәгәтьләр буена нәрсә телиләр, шуны ашап утырдылар, чөнечкеләренә икмәк, сүмса, зефир алып, Малфойны куып чыгару юллары турында сөйләштеләр, хәтта бу юллар тормышка ашырылырлык булмаса да.

Шулай ук Рон Һаррины тылсымлы шахматка өйрәтә башлады. Бу уен нәкъ магларның шахматлары сыман иде, әмма тактадагы фигуралар жанлы булганга, уен чын сугышта гаскәр белән идәрә иткәннә хәтерләнә иде. Ронның шахмат тупланмасы бик иске һәм кыршилган иде. Аның булган барлык әйберләре сыман, шахматы да башта аның гаиләсенә берәр икенче кешенә булган, ә бу очракта — аның бабасыныкы. Һәрхәлдә, иске фигуралар яңалардан бер дә ким түгел. Рон аларны бик яхшы белә, шуңа күрә аларны үзә теләгәнчә уйната алды.

Һарри Шеймус Финниган биргән фигуралар белән уйнады, әмма алар аңа бер дә ышанмадылар. Ул әле бик яхшы уенчы түгел иде, шуңа шахмат фигуралары аңа төрлө сәер киңәшләр биреп торды: «Минә анда жибәрмә, атны күрмисеңмени? Әнә аны жибәр, аны югалтсак та була».

Раштуа житкәндә, Һарри иртәгәсә көннән тәм-томнар һәм шатлык көттө, әмма бүләкләр турында уйлап та карамады. Ләкин иртән уянгач, күзенә чалынган беренчә әйбер караваты янына жыелган бүләкләр өемә булды.

— Раштуа бәхет китерсен, — диде Рон, йокысыннан уянып. Һарри караватыннан торып киёмнәрен киде. — Сиңа да, — дип әйтте Һарри. — Күрдеңме моны? Миңа бүләкләр килгән!

— Ә син нәрсә көттөң, шалканмы? — диде Рон, Һарриныкыннан күпкә олырак

булган өөмөнө борылып.

Һарри өскө төргөкнө алды. Ул калын көрөн көгөзгө төрөлгөн, аның өстенө «Һагридтан Һаррига» дип тырналып язылган иде. Эчендө исә тупас кына юнып ясалган агач флейта ята иде. Һагрид аны үзе ясаган булса кирәк. Һарри өрөп карады, ябалакны хәтерлөткөн тавыш яңгырады.

Икенчесендә, бик кечкенә төенчектә, язу да бар иде.

«Без синнән хат алдык, сиңа Раштуа бүлгән җибәрәбез. Вернон җизни белән Петунья ападан»

Язуга скотч белән илле пенс тәңкәсә беркетелгән иде.

— Нинди ягымлы хат, — диде Һарри.

Рон бу илле пенска бик гажәпләнде.

— Бик сөрер! — диде ул. — Ә нинди ясалыш! Бу акчамы?¹

— Үзең калдырырсың, — диде Ронның шаккатуынан көлгән Һарри. — Һагрид һәм апам белән җизни... Ә моны кем җибәргән?

— Мин кемнән икәннән беләм бугай, — диде Рон, берәз кызарып һәм өөмнөң тырпайган бер өлешенә төртеп. — Минем әни. Мин аңа син бернинди бүлөк тә көтмисең дип әйткән идем, һәм... аһ, юк, — мыгырдады ул, — ул сиңа Уизли свитерын бәйләгән.

Һарри бүлгән ачты һәм зөбәржәт төсендә бәйләнгән калын свитер белән өй ирислары салынган олы савытны тапты.

— Ел саен ул безгә свитерлар бәйли, — диде Рон, үзенекен ачып. — Һәм минекә һәрвакыт караңгы-кызыл төстә була.

— Мине бик нык олылаганнар, — дип өйтте Һарри, бик тәмле булып чыккан ирисны кабып карагач.

Киләсә бүлгәндә дә кәнфитләр булды — Һермиона олы бер савыт тутырып шоколадлы бакалар җибәргән.

Бер генә төргөк ачылмый калды. Һарри аны күтәрдә һәм капшап карады. Ул бик җиңел иде. Һарри аны сүтеп җибәрде.

Ниндидер сыекча сыман көмеш-соры нәрсә бөрмәләре белән алтырап идәнгә төшөп китте. Рон аһ итеп куйды.

— Минем болар турында ишеткәнәм бар, — диде ул басынкы тавыш белән, һәм Һермиона җибәргән Һәр тәмдәге борчакларны төшөрөп җибәрде. — Әгәр бу мин уйлаган нәрсә булса, бу бик сирәк һәм кыйммәтле әйбер.

— Нәрсә соң бу?

---

¹ Бөекбританиядә 50 пенслык тәңкә жидепочмаклы итеп сугыла, тылсымчыларның тәңкәләре гел түгәрәк булганга, Рон бик гажәпләнде.

Һарри ялтырап торган көмөш тукуманы идәннән күтөрдө. Капшап карауга ул бик сәер итеп тоелды, әйтсөң, тукума эчәнә су салынган иде.

— Бу – Күрәнмәс мантия, — диде Рон, зур ихтирам белән. — Әйе, бу шул... өстөңә ябып кара әле

Һарри мантия белән жылкәләрен каплады, һәм Рон кычкырырга кереште.

— Бу шул! Аска кара!

Һарри аска, аякларына карады, әмма аяклары юк иде. Ул көзгә янына ташланды. Ул үзенә чагылышын күрдө, әмма һавада башы гына очып торды, калган тәнә гел күрәнмәс булган иде. Ул мантияне башы өстенә каплады, аның чагылышы бөтөнләй югалды.

— Монда язуы да бар! — кинәт кенә әйтте Рон. — Мантиясеннән килеп төштө!

Һарри мантиясен салды һәм хатны алды. Анда әлегә ул моңарчы күрмәгән каләм белән язылган сүзләр иде:

Әтиң һәлак булганчы аны миндә калдырган иде.

Хәзер исә аны сиңа кайтарырга вакыт.

Дөрөс итеп куллан.

Раштуа сиңа бәхет китерсен.

Кем язганы турында бернинди хәбәр дә булмады. Һарри язуына текәлдә. Рон әле һаман мантиягә гажәпләнә иде.

— Моның берсен алыр өчен теләсә нәрсәне дә бирер идек, — диде ул. — Теләсә нәрсәне дә... Ни булды?

— Берни дә, — диде Һарри. Ул үзен бик сәер итеп хис итте. Кем жибәргән аңа мантияне? Ул чыннан да әтисенекә булганмы?

Ул тагын нидер әйтергә яки уйларга өлгөрмәдә, чөнки йокы бүлмәсенә ишеге ачылды һәм алар янына Фред һәм Джордж Уизлиләр килеп керде. Һарри мантиясен тиз генә качырып куйды. Әлегә аны кемгә дә булса күрсәтәсе килми иде.

— Раштуа бәхетле булсын!

— Һэй, кара, Һаррига да Уизли свитеры килгән!

Фред белән Джордж зәңгәр свитерларын кигәннәр дә инде, берсендә сары белән зур «Ф», ә икенчесендә «Д» хәрефе ясалган иде.

— Һарриньки безнекеләреннән дә яхшырак, — диде Фред, Һарриньки свитерын алып. — Әни гаилә әгъзасы булмаганнар өчен ныграк тырыша ахрысы.

— Ә нигә син үзеңнекен кимәдән, Рон? — таләпчән генә сорады Джордж. — Әйдә, ки инде, алар бит жылы да, матур да.

— Мин караңгы-кызылны яратмыйм, — дип ыңгырашты Рон, теләмичә генә свитерны башыннан киеп.

— Синекендә хәрәф юк әле, — карап әйтте Джордж. — Ул без үз исемнәребезне онытырбыз дип уйлыйдыр инде. Әмма без аңгыра түгел — безнең исемнәребез Дред һәм Фордж икәнән беләбез.

— Бу нинди тавыш?

Перси Уизли башын ишек аша сузып аларга бик тискәре караш белән карады. Ул да үз свитерын кулына тотып ярты юлын үткән иде инде. Фред аны тотып алды.

— «П» — «Префект» дигәнне аңлата. Ки инде, Перси, әйдә, без дә үзөбезне-келәрен кидек, хәтта Гаррида да берсе бар.

— Минем... киясе... килми, — дип мыгырданды Перси, һәм игезәкләр, Персиның күзлеген авыштырып, аның свитерын башы өстеннән кидертергә тотындылар.

— Ә син бүген префектлар белән утырмыйсың, — диде Джордж. — Раштуа — ул гаилә бәйрәме.

Алар Персины, аркасына төртә-төртә бүлмәдән чыгардылар, свитер аның кулларын яннарына кысып куйган иде.

***

Гарриның гомерендә дә мондый Раштуа ашында булганы юк иде. Йөзләгән кыздырылган симез күркә; кыздырылган һәм пешерелгән тау-тау бәрәңгә; сосиска белән тутырылган савытлар; майда йөзгән яшел борчак касәләре; көмеш савытларда куге соуслар, мүк жиләгә соусы һәм берничә фут саен куелган тылсым шапылдавыклары¹ өстәлгә тезелгән. Бу хикмәтле шапылдавыклар гадәттә Дурсльләр сатып ала торган кечкенә пластмас уенчыклар һәм нечкә кенә көгәз башлыклар салынган магл шапылдавыкларына тамчы да охшамаган иделәр. Гарри тылсымлы шапылдавыгын Фред белән бергә тартып жибәрде, бу шыпылдавык «баһ» кына дип шартлап калмады, туп аткан тавыш белән бөтен тирә якны зәңгәр төтен-томан белән каплап алды, ә аның эченнән чын адмирал эшләпәсе белән берничә ак тычкан да чыкты. Баш өстәлдә Дамблдор очлы тылсымчы эшләпәсен төсле капорга алыштырып, профессор Флитвик сөйләгән мәзәкләрдән көлеп утыра иде.

Күркә итеннән соң кап-кайнар Раштуа пудингы бирделәр. Перси аның бер кисәгенә яшерелгән көмеш сикльне кабып, чактан тешен сындырмады. Гарри күбрәк шәраб сорап алган саен бите һаман кызара баручы һагридка карап торды; соңыннан инде һагрид профессор МакГонагаллны яңакларыннан үбеп куйды, ә ул, Гарриның гажәпләнүенә каршы, хихылдый һәм кызара башлады, аның биек эшләпәсе кырыгга авышты.

Гарри, ниһаять, өстәлдән торып киткәндә, аның кулында шапылдавыклардан чыккан бик күп әйбер бар иде: беркайчан да шартламаслык балкып торган һава шарлары да, «Сөяләнчә үзәң үстер» тупланмасы да, тылсымлы шахмат өчен яңа фигуралар да алды ул. Ак тычканнар исә каядыр юкка чыктылар, Гаррига алар үз гомерләрен миссис Норрисның Раштуа ашы булып өзгәннәрдер дип то-

¹ Шапылдавык – хлопушка.

елды.

Һарри белән Уизлиләр көннәрен бик күнелле үткәрделәр: котырып-шашып, урамда кар атыштылар. Аннары, суык көндә су булып, тирләп өшегәч, алар бик тиз тын алып Гриффиндорның Уртақ Бүлмәсенә керделәр: анда Һарри яңа шахмат фигуралары белән уйнап, шаккатмалы итеп Ронга жиңелде. Әгәр Перси аңа булышырга тырышмаса, бәлки ул кадәр кеше көлдерерлек итеп жиңелмәс тә иде дип уйлады ул.

Күркә сәндвичлары, көлчә, татлы баликмәк һәм Раштуа гөбәдиясе белән чәй эчкәч, һәрберсе дә үзен тукланган итеп хис итте, берәр нәрсә эшләр урынына аларның йоклыйсылары да килә башлады, шуңа күрә Персиниң префект тамгасын тартып алган Фред белән Джордж артыннан бөтен Гриффиндор манарасы буйлап йөгөрүен утырып карарга ғына хәлләре калды аларның.

Бу көнне Һарри гомерендә иң күркәм Раштуасын үткәрде. Әмма бер нәрсә өчен аның һаман да эче янды. Йокларга яткач кына ул, ниһаять, аның турында уйлый башлады. Күренмәс мантия һәм аны жибергән кеше хакында иде аның уйлары.

Күркә ите белән гөбәдия ашап туйган Рон караватының чөлтәләрдән тартып куйгач та бернинди сүзсез йокыга чумды. Һарри караватының кырыена таба иелде һәм ятак астыннан мантиясен алды.

Әтисенеке... бу аның әтисенеке булган... Ул ефәк кебек йомшак, һава кебек жиңел тукуманы бармаклары арасыннан үткәрде. «Дөрес итеп куллан», — дип әйтелгән иде хатта.

Хәзер ул аны сынап карарга тиеш. Ул караватыннан торды һәм үзен мантия белән каплады. Аякларына караганда, ул ай яктысын һәм шәүләләргә генә күрә иде. Бик сәер хис иде бу.

Дөрес итеп куллан.

Кинәт кенә Һарриниң йокысы ачылды. Аңа бу мантия аша белән бөтен Һогвартс ачыла бит. Тынлыкта һәм караңгыда басып торган Һарриниң дулкынлану биләп алды. Моңың белән ул теләсә нинди урынга бара ала, ә Филч беркайчан да моны белмәячәк.

Рон йокысында нидер сөйли башлады. Һарри аны уятырга тиешме? Нәрсәдер аны бу эштән туктатып калды... Әтисенең мантиясе... бу беренче тапкырында мантиясен үзе генә кулланасы килде.

Ул йокы бүлмәсеннән чыкты, һәм баскычлар аша төшеп, сурәт уемыннан чыгып китте.

— Кем монда? — дип сорады Таза Леди. Һарри дөшмәде. Ул тиз генә коридор аша китте.

Ул кая барырга тиеш? Ул туктады, аның йөрәге тиз итеп дөп-дөп тибә башлады, бик күп фикерләр туды. Һәм аннары ул бер уйга килде. Китапханәнең Тыелган бүлегә. Анда ул үзе теләгәнчә озак вакыт укый ала иде, Фламельнең кем

булуын белгәнчегә кадәр. Ул Күренмәс мантиясен ябынып алга китте.

Китапханәдә бик караңгы һәм куркыныч иде. Харри китап сафларын күрер өчен утны яндырды. Лампа һавада очкан сыман иде, Харри аны куллары белән ничек тотканын сизсә дә, бу күренеш барыбер аның бала йоннарын кабарта иде.

Тыелган бүлек нәкъ китапханәнең иң теге башында иде. Бу китапларны башкаларыннан аерып торган бау аша әкрән генә атлап чыккач, Харри, лампасын күтәрәп, китапларның исемнәрен укый башлады.

Алар аңа күп нәрсә турында сөйләмәделәр. Аларның төпсәләрендә куба башлаган алтын хәрәфләр белән Харри аңлый алмаган чит тел сүзләре язылган. Бер китапта канга охшаган кара тап бар. Харриның чәч төпләре хәрәкәткә килде. Бәлки ул уйлап кына чыгаргандыр, ә бәлки юктыр, әмма ул китаплардан алар монда йөрергә тиеш булмаган кеше йөрүе турында белгән сыман тыныч кына пышылдаган тавышларын ишеткәндәй булды.

Ул берәр кайдан булса да башларга тиеш иде. Лампасын идәнгә куеп, ул берәр кызык китап карар өчен астагы киштәгә күз салды. Аның күзләренә кара һәм көмеш төсләрдәге олы китап ташланды. Ул, китап авыр булуы сәбәпле, аны көчкә-көчкә киштәдән чыгарды, һәм тезләренә чүгәләп аны ачты.

Үзәк өзгеч тавыш тынлыкны ярды: китап кычкыра иде! Харри аны япты, әмма кычкыру һаман туктамады; кискен, өзәлмәс һәм колак тондыргыч нотада давам итте ул. Харри артка атлады, сөрлегеп, лампасын бәрде, ут шунда ук сүнде. Ул, төмам каушап бетеп, коридорның икенче ягынан килгән тавышларны ишетте дә, кычкырган китапны киштәгә ыргытып, йөгереп китте. Ул качканда, Филч инде ишекләр янында басып тора иде диярлек; Филчның төссез кыргый күзләре Харри аша карадылар, һәм Харри Филчның кулы астыннан үтеп китте дә коридорга чапты, ә китап кычкырулары әле һаман аның колакларына ишетелә иде.

Ул кинәт кенә биек рыцарь киёмнәре янында туктады. Китапханәдән йөгерегәндә ул гел онытылып, кайда булганына да игътибар итмәде. Бәлки, караңгы булганга күрә, ул кайда килгәннен белмәгәндер дә. Аш бүлмәсе янында хәрби киёмнәр бар икәннен белә иде ул, әмма бу бүлмә биш кат югарырак булырга тиеш иде.

– Сөз, төнлә кемдер йөрсә, минем турыдан сөзгә чыгуымны сораган идегез, профессор; кемдер китапханәдә булган – Тыелган бүлектә.

Харри йөзенең кызарып-кызып баруын сизеп алды. Ул кайда гына булса да, Филч кыска юлны белергә тиеш иде, ә карлыккан тавыш һаман якыная барды, һәм Харриның коты очты: бу тавышка Снейп җавап бирде.

– Тыелган бүлектәме? Ничек итсәләр дә, алар ерак китә алмаячаклар, без аларны тотарбыз.

Филч белән Снейп бер почмактан чыгып барганда, Харри гел хәйран калды. Алар аны, әлбәттә, күрә алмыйлар, әмма бу бик тар коридор иде, һәм алар аның янына тагын да якынарак килсәләр, мантия аларны туктата алмас.

Ул мөмкин кадәр тавышсыз гына артка атлады. Сул якта бераз ачык ишек бар, бердәнбер өмет шунда иде. Ул, суларга кыймылча һәм кискен хәрәкәтләр ясамаска тырышып, ишек аша чыгып китте, һәм, ни бәхет, бер тавыш та чыгармады. Алар аның яныннан үтеп киттеләр, шуннан соң һарри, тирән итеп сулап, диварга терәлде, һәм ерагая барган адымнарны тыңлап торды. Ул чактан гына тотылмады. Берничә секунд үткәч кенә, ул качар өчен керегән бүлмәгә игътибар итте.

Ул кеше керми торган сыйныф бүлмәсенә охшаган иде. Уку өстәлләре белән урындыкларның караңгы шәүләләре диварга терәтелгән, кәгазь салырга дип куелган чүп чиләгенең асты өскә китерелгән. Ул йөзгә белән басып торган диварның нәкъ каршында исә бу урынга хас булмаган, юл өстендә тормасын өчен генә монда кертелгән бер нәрсә тора иде.

Бу мул итеп бизәлгән алтын кысалы, ике үткен тырнаклы тәпиләргә баскан, биекле түшәмгә кадәр житкән көзгә иде. Өстәрәк ярым түгәрәк итеп сырлап язылган сүзләр бар иде: «Мәтәсрүкне рәлтем өчен зегегә рөй, легүт энзегә зөй».

Филч белән Снейпның тавышлары тынгал, һарри, бераз тынычланып, көзгегә якынырак килеп карага булды, әмма анда үзен күрмәде. Ул көзгә алдына ук басты.

Кычкырып жибәрмәс өчен, ул куллары белән авызын капларга мәжбүр булды. Аның йөрәгә китап кычкырган чакка караганда да тизрәк тибә башлады, чөнки көзгедә ул үзен генә түгел, аның артында басып торучы кешеләрне дә күрде.

Әмма бүлмә буш иде. Тиз-тиз сулап, ул тагын көзгегә борылды.

Анда ул үзенең агарган йөзгә һәм артында торган кимендә дистәләгән кешенең чагылышын күрде. Һарри жылкәсә аша артына карады, әмма монда беркем дә юк иде. Бәлки, алар да күрәнмиләрдер? Ул күрәнмәгән кешеләр тулган бүлмәгә эләккәндер дә, ә бу көзгәнең хикмәте – күрәнмәүчеләрне күрсәтүдер?

Ул тагын көзгегә карады. Артында басып торган бер хатын-кыз елмаеп кулын болгый иде. Һарри аңа кулын сузды һәм артында бушлыкны тойды. Әгәр ул чынбарлыкта да булса, Һарри аңа кагыла алган булыр иде, чөнки чагылышлары бик якын тора иде. Әмма ул һаваны гына капшады – бу апа һәм башкалар көзгедә генә булып чыктылар.

Бу бик гүзәл ханым иде. Аның чәчләре караңгы-жирән төстә иде, ә күзләре... күзләре гел минеке шикелле, дип уйлады Һарри, көзгә пыяласына якынырак барып. Ямь-яшел күзләр – нәкъ Һарриныкы сыман. Соңрак Һарри бу хатын-кызның елаганын күреп алды: елмайганын, әмма шул ук вакытта елаганын. Аның янына баскан биек, ябык, кара чөчкә ир-кеше аны кочаклап алды. Ул күзлек кигән, ә чәчләре бер аз тузган иде. Алар, нәкъ Һарриныкы сыман, баш өстендә тырпайганнар иде. Хәзер Һарриның борыны көзгедәгә чагылышка тиеп китәр сыман тоелды: ул шундый якын килде.

— Әни? — дип пышылдады ул. — Әти?

Алар аңа елмаеп кына карап тордылар. Һарри әкрән генә көзгедәгә калган кешеләрнең битләренә карады һәм аныкы сыман яшел булган башка күзләренә,

аныкы сыман булган башка борыннарны күрде, ә бер бабайның хәтта тезләре дә Һарриныкына охшаган иде. Һарри гомерендә беренче тапкыр үз гаиләсен күрде.

Поттерлар Һаррига елмаеп кулларын селтәделәр, ә ул аларга комсызланып карады, аның куллары көзге пыяласына кагылдылар, һәм аның бу пыяла аша кереп, калганнарга кушыласы килде. Ул күңелендә коточкыч авырлык тойды: шатлыгы да, әйтеп бетермәслек сыкрану да сыйган иде анда.

Монда күпме басып торгандыр, белмәде ул. Шәүләләр юкка чыкмады, ул ерактан ят тавыш ишетелгәнчегә кадәр аларга акаеп карап торды. Юк, ул монда кала алмый, аның әле кире йокы бүлмәсенә юл табасы да бар. Көч-хәл белән генә карашын әнисеннән алып, ул «Мин әле кайтырмын», дип пышылдады һәм бүлмәдән чыгып китте.

***

— Син мине дә уята ала идең, — ачуланып әйтте Рон

— Син бүген төнлә бара аласың. Мин дә кабат киләчәкмен, минем сиңа көз-гене күрсәтәсе килә.

— Минем әниң белән әтиңне күрәсе килә, — түзә алмыйча әйтте Рон.

— Мин бөтен гаиләңне, бөтен Уизлиләрне күрер идем, син башка абыйларыңны, бөтенесен күрсәтә алачаксың.

— Син аларны теләсә кайсы вакытны да күрә алырсың, — диде Рон. — Жәй көне безгә кил. Һәрхәлдә, бәлки ул вафат кешеләрне генә күрсәтәдер. Фламель турында берни дә таба алмавың бик кызганыч. Бекон булса да ашап кара, нигә син ашамыйсың?

Һарри ашый алмый иде. Ул әнисе белән әтисен күрде, һәм бүген төнлә ул аларны тагын күрәчәк. Ул Фламель турында гел онытты диярлек. Бу хәзер бик мәһим булып та күренми. Кемнең инде өч башлы этнең нәрсә саклаганын беләсе килсен? Снейп нәрсә урлаганын кем кайгырта инде, шулай бит?

— Синең хәлләрең әйбәтме? — диде Рон. — Бик сәер күренәсەң.

***

Һарри теге көзгә күелган бүлмәне таба алмавыннан бик курыккан иде. Рон белән мантиягә ябынып, алар бу төнне тагын да әкрентрәк бардылар. Караңгы тыкрык-борылышлардан бер сәгәтькә якын вакыт әйләнеп, Һарриниң китапханәдән үткән юлын табарга тырыштылар.

— Мин өшим, — диде Рон. — Әйдә онытыйк та кире кайтык.

— Юк! — дип чыжылдады Һарри. — Мин аның кайдадыр монда булуын беләм.

Башка якта бер биек сихерче өрәге шуып китте, әмма башка беркем дә күренмәде. Ронның аяклары өшеп беткән дип ыңгыраша башлавы булды, Һарри рыцарь киёмнәрен тапты.

– Бу монда – әйе, нәкъ монда!

Алар ишекне ачтылар. Гарри мантиясен салды һәм көзгегә таба йөгерде. Алар да анда иде. Әнисе белән әтисе аны күргәч шатланып киттеләр.

– Күрәсеңме? – пышылдады Гарри.

– Юк, берни дә күрмим.

– Кара! Бөтенесенә дә кара... Алар анда күп...

– Мин сине генә күрә алам.

– Ныграк кара, әйдә, минем урынга бас.

Гарри икенче бер якка китте, әмма Рон көзге каршында торганда, ул үз гаиләсен күрә алмады – пейсли төсләрендәге пижамадагы Рон гына күренде.

Әмма Рон көзгегә акаеп карый иде.

– Миңа кара әле син! — диде ул.

– Син үз яныңа баскан бөтен гаиләңне күрәсеңме?

– Юк — мин үзем генә. Әмма мин үзгәргәнмен. Мин өлкәнрәк, һәм мин – префект!

– Нәрсә?

– Мин... миндә Биллдагы сыман тамга бар, һәм мин Йорт һәм Квиддич кадәхләрен тотып торам. Мин квиддич капитаны!

Рон бу гаҗәп күренештән борылды һәм йотлыга-йотлыга Гаррига карады.

– Бу көзге киләчәкне күрсәтә дип уйлыйсыңмы?

– Ничек күрсәтә алсын инде ул? Минем бар гаиләм дә вафат... кая, мин кайсы әле.

– Син инде кичә төнлә үзең карап туйгансын, миңа да берәз вакыт бир.

– Син бит Квиддич Кадәхен генә тотып торасың, нәрсәсе кызык инде? Минем үз ата-анамны күрәсем килә.

– Этмә мине.

Коридор ягыннан кинәт килгән тавыш аларның әңгәмәсен туктатты. Алар үзләренең кычкырып сөйләшкәннәрен сизми дә калганнар иде.

– Тизрәк!

Рон өсләренә мантияне капларга өлгерде, һәм шул ук вакытта Миссис Норрисның ялтыраган күзләре күренде. Рон белән Гарри тавыш-тынсыз басып тордылар. Икесе дә бер нәрсәне уйлады: мантия мәчеләрдән яшерә микән? Мәчә

берни дә күрә алмаган сыман торганнан соң, ул борылып чыгып китте.

— Монда бик куркыныч. Ул Филчка әйтә ала. Мин ул безне ишеткән дип уйлыйм. Киттек.

Һәм Рон Һаррины бүлмәдән алып китте.

* * *

Киләсе иртәне кар әле эремәгән иде.

— Шахмат уйнарга телесеңме, Һарри? — диде Рон.

— Юк.

— Нигә әле безгә Һагрид янына төшөп менмәскә?

— Юк... Син бар...

— Мин синең нәрсә турында уйлаганыңны беләм, Һарри. Көзгә турында. Бүген төнлә анда барма.

— Ник?

— Миңа бу турыда начар уйлар килә. Син болай да күп тапкыр куркыныч астында булдың. Филч, Снейп һәм миссис Норрис һаман йөргәләп торалар. Ә алар сине күрмәсә? Әгәр сиңа бәрелеп китсәләр? Син тагын берәр нәрсәне төшереп жиберсәң?

— Син гел Һермиона сыман сөйлисең.

— Бу җитди эш, Һарри, барма.

Әмма Һарриның башында барып көзгә каршына басарга дигән уйлар гына булды, һәм Рон аны туктата алмас.

* * *

Өченче төнне ул теге юлны үткән төннәр белән чагыштырганда тагын да тизрәк тапты. Ул бик тиз атлады, каты тавыш чыгарганын да белде, әмма юлда беркемне дә очратмады.

Ә анда аңа тагын әнисе белән әтисе елмаеп торалар, ә бабаларының берсе аның алдында шатланып башын селки. Һарри көзгә алдына идәнгә утырды. Монда Һарриның төнә буга гайләсә белән утыруын бернәрсә дә туктата алмас иде. Бернәрсә дә.

Әмма...

— Димәк, тагын килдең, Һарри?

Һарриның эче бозга әйләнеп катырдай булды. Ул артына әйләнеп карады. Дивар кырыендагы уку өстәлендә Альбус Дамблдор үзе утыра иде. Мөгаен, Һарри көзгә янына барам дип Дамблдор яныннан берни күрмичә үтеп, аны сизмә-

гәндер дә.

— Мин... Мин сезне күрмәдем, сэр.

— Күрәнмәс булгач, үзең дә бик начар күрәсең икән, — диде Дамблдор. Гарри, аның елмайганын күргәч, жиңеләеп китте.

— Димәк, — диде Дамблдор, Гарри белән бергә утырып өчен идәнгә шуып. — Син, синең алда булган йөзлэгән кеше сыман, Рәлтәмө көзгесенең гүзәллеген ачтың.

— Мин аның ничек аталганын белмәгән идем, сэр.

— Бу көзгә нәрсә эшлэгәннен аңлагансыңдыр инде дип өметләнәм.

— Ул... яхшы... ул миңа гаиләмне күрсәтә.

— Һәм ул Рон дустаны үзен генә аучы булып күрсәтә.

— Сез ничек белдегез?

— Миңа күрәнмәс булып өчен мантия кирәкми, — йомшак итеп әйтте Дамблдор. — Хәзер син Рәлтәмө көзгесенең нәрсә күрсәткәннен аңладыңмы?

Гарри башын селтәде.

— Әйдә аңлатыйм алайса. Жир йөзөндәге иң бөхетле кеше Рәлтәмө көзгесен гади көзгә итеп куллана алып иде, чөнки ул бу көзгедә үзен ничек бар, нәкъ шулай итеп күрә. Бу ярдәм итәрме сиңа?

Гарри уйларына чумды. Һәм аннары ул әкрән генә:

— Бу безне без теләгәнчә генә күрсәтә, — дип әйтте.

— Әйе дә, юк та, — дип тыныч кына әйтте Дамблдор. — Ул безнең йөрәгебезнең иң тирән, иң изге, хәтта иң өметсез теләкләрен күрсәтә. Син, үз гаиләңне беркайчан да белмәгәнгә, аларны үзеңнең янында күрәсең. Рональд Уизли, абыйларының күлгәсә астында булганга, абыйлары арасында иң яхшысы булып, бер үзе генә басып торганын күрә. Хэлбуки, бу көзгә безгә бер белем дә, бер дәрәслек тә хәбәр итми. Кешеләр анда күргәннәренә сокланып сулалар, йә, чынмы бу, әллә инде киләчәктә булачакмы бу дип акылларыннан язалар иде.

— Иртәгә көзгә башка урынга күчәреләчәк, Гарри, һәм мин синнән аны бүтән эзләмәскә үтенәм. Кайчан булса да син аңа килеп чыгасың икән, син инде әзер булырсың. Безгә чынбарлыкны онытып, өмет-хыялларда гына яшәргә кирәкми, онытма моны. Ә хәзер, нишләп әле сиңа бу кәттә мантияне киеп, караватыңа хәтле бармаска ди?

Гарри торып басты.

— Сэр, профессор Дамблдор? Мин сездән бер нәрсә сорый аламмы?

— Күрәнгәнчә, сорадың инде, — елмайды Дамблдор. — Һәрхәлдә, тагын бер

сорау бирә аласың.

— Сез көзгегә караганда нәрсә күрәсез?

— Минме? Мин бер пар калын оекбаш тотып торганымны күрәм.

Һарри күзләрен аңа төбәде.

— Бер кешедә беркайчан да житәрлек оекбаш булмас, — диде Дамблдор. — Раштуа килде дә китте, ә миңа бер пар да бүлөк итмәделәр. Кешеләр гомер бую миңа китап ташыр инде.

Һарри яңадан караватына яткач кына, Дамблдорның, мөгаен, бик ихлас булмавын аңлап алды. Икенче яктан, дип уйлады ул, Скабберсны мендәреннән этеп төшереп, бу бик шәхси сорау иде бит.

Николас Фламель

Дамблдор Гаррины Рэлтөмө көзгөсөн кабат эзлэмәскә инандыра алды, шуңа күрә Раштуа ялларының ахыргы көннәренә кадәр Күренмәс мантия чөмөданың төбөндө ятты. Гарри, ничек кенә теләсә дә, көзгедә нәрсә күргәнөн оныта алмады. Йокысы да начарланды, саташа башлады. Кабат һәм кабат ул төшөндө әти-әнисенә яшел ут яктысында югалганнын күрдә; кыткылдап кәлгән ямьсез тавышлар ишетелде.

— Күрәсәме, Дамблдор хаклы булган, көзгә сине чыннан да акылдан яздыра алган бит, — диде Рон, Гарри аңа бу төшләрә турында сөйләгәч.

Гермиона ялардан семестр башланырга бер көн калганда килде; ул бу хәлләргә башкачарак карый иде. Гарриның, йокламыйча, мәктәптә өч төн бую йөргәнөн белгәч, гермионаның коты алынды («Ә Филч сине шунда тоткан булса?!»); малайларның Николас Фламель турында бернәрсә дә белә алмаулары аның кәефен төшерде.

Китапханә китапларында Фламельнең исемен эзләп табу булалмастай эш булып тоела башласа да, Гарри кайчандыр аның исемен укыганында шикләнмәде. Дәресләр башлангач, һәр тәнәфес саен алар ун минут эчендә барлык китапларны актартып чыгалар иде. Гарриның, ике дустаны караганда, вакыты тагын да чикләнгәнрәк иде, чөнки квиддичка әзерләнүләр башланды.

Бу юлы Вуд үз такымын тагын да катырак күнегүләр эшләргә мәжбүр итте. Кар урынына бертуктаусыз коеп яуган яңгыр да аның күңелен йомшарта алмады. Бертуган Уизлилар Вуд төмам хыялланып бара дисәләр дә, Гарри аның ягында булды. Әгәр алар һафллапфны киләсе матчта жиңсәләр, жиде елга беренче тапкыр Слизеринны узачаклар. Гарри исә жиңсә килгән өчен генә уйнамады, чөнки күнекмәләрдән арып-талып кайтканнан соң куркыныч төшләр азрак керә иде.

Яңгыр бигрәк тә койган бер юеш һәм пычрак көнне, Вуд начар хәбәрләр житкерде. Уизлиларның бер-берсенә бәрелгәндәй һәм себеркеләрдән егылып төшкәндәй булып кыланулары аның ачуын чыгарды.

— Туктыйсызмы, юкмы?! — дип кычкырып жибәрде ул. Бер юк-бар аркасында без уенда жиңелә алабыз! Белеп торыгыз: киләсе уенда Снейп рефери¹ булачак, ә ул Гриффиндорның балларын кисәр өчен сәбәп кенә эзләчәк!

Бу сүзләренә ишеткәч, Джордж Уизли чынлап та себеркесеннән егылды.

— Снейп хөкем итәчәк? — дип мыгырдады ул, авызыннан ком төкерә-төкерә. — Аның квиддичта кайчан рефери булганы бар соң? Без Слизериннарны узып

---

¹ Рефери – судья

китә алабыз, димәк, ул гадел булырга жыенмый.

Такымның калган өлеше дә Джордж янына зарланырга төште.

— Монда минем гаебем юк, – диде Вуд. – Снейпның безгә бәйләнергә сәбәбе булмасын өчен, без уенны чиста уйнарга тиеш.

Барысы да дәрәс инде анысы... тик Гарри, тагын бер сәбәп аркасында Снейпның квиддич уенында якында булуын теләми иде.

Дәрәстән соң команданың бер өлеше, гадәттәгечә, сөйләшеп калды, ә Гарри туп-туры Гриффиндорның Уртақ бүлмәсенә китте. Анда ул шахмат уйнап утырган Рон белән Һермионаны тапты. Һермиона бер генә эштә башкалардан калыша иде – шахмат уенында. Гарри белән Рон бу аңа файдага гына диләр иде.

— Бер сүз дә әйтми тор, – диде Рон, янына Гарри утыргач. – Миңа уйларга кирәк.

Ронның күзе Гарриның йөзенә төште.

— Нәрсә булды? Хәлең коточкыч кебек.

Беркем дә ишетмәсен дип, Гарри әкрән генә Снейпның көтелмәгән һәм дәһшәтле теләген, уенда рефери булырга жыенганын, хәбәр итте.

— Уйнама, – диде Һермиона шунда ук.

— Авырыйм диген, – диде Рон.

— Аягыңны сындырган булып кылан, – дип тәкъдим итте Һермиона.

— Я чынлап сындыр, – өстәде Рон.

— Мин алай эшли алмыйм, – диде Гарри. – Бездә бит башка эзләүче юк. Мин хәзер бирешсәм, Гриффиндор бөтенләй уйнамаячак.

Шул вакыт Уртақ бүлмәгә Невилл килеп ауды. Портрет уемыннан ничек керә алгандыр ул, билгесез, чөнки аның аяклары Аяк-Беркетү-Әфсене белән бәйләп куелган иде. Гриффиндор манарасына менеп житкәнче аңа гел сикереп барырга туры килгәндер, күрәсәң.

Һермионадан кала барысы да көлеп жибәрде, ә ул көлмәде: сикереп торды да Невиллның әфсенен төшерде. Невиллның аяклары шунда ук ике якка аерылды; ул калтырый-калтырый торып басты.

— Ни булды? – дип сорады Һермиона; үзе шул арада аны Гарри белән Рон янына утыртты.

— Малфой, – диде Невилл калтыраган тавыш белән. – Мин аны китапханә янында очраткан идем. Ул берәз күнегү эшләргә кеше эзләгәнән әйтте.

— Хәзер үк Профессор МакГонагаллга бар. Барысын да аңа сөйлә! – диде Һермиона.

Невилл исә башын гына селкеде.

— Миннән житәр, – дип мыгырдады ул.

— Син үзеңне яklarга тиеш, Невилл! – диде Рон. – Кешеләрнең баш өсләрен-
нән йөрергә өйрәнгән бит ул! Син, бирешеп, аның эшен жиңеләйтсәң генә.

— Гриффиндорда укыр өчен батырлыгың житми дип әйтмәсәгез дә була.
Миңа моны Малфой исбатлап күрсәтте инде, – диде Невилл, тыны бетә язып.

Һарри кесәсеннән бер шоколадлы баканы чыгарды, Һермиона Раштуага
бүләк иткән савытта соңгысы иде ул. Ул аны менә-менә елап жибәрердәй булган
Невиллга сузды.

— Син уника Малфойга торасың, – диде Һарри. – Бүлүче эшләпә сине Гриф-
финдорга сайлады, шулаймы? Ә Малфой кайда? Шул сасы Слизеринда! Менә ул
кайда!

Невилл салмак кына елмаеп, баканы ачты.

— Рәхмәт сиңа, Һарри... Мин йокларга ятыйм инде... Ә... бу сурәтне ал әле!
Син аларны жыясың бугай.

Невилл киткәч, Һарри «Данлыклы тылсымчылар» жыелмасына кергән сурәт-
кә карады.

— Тагын Дамблдор, – диде ул. – Минем иң беренче...

Ул аһ итте һәм сурәт картасының икенче ягына текәлде, ә аннары Һермиона
белән Ронга карады.

— Мин аны таптым! – дип пышылдады. – Мин Фламельне таптым! Бу исемне
элегрәк кайдадыр күргәнемне әйткән идем ич, Һогвартстка барганда укыдым
мин аны! Менә, тыңлагызчы: *«Дамблдор 1945 нче елны кара көчләр остасы Грин-
дельвальдны жиңүе, аждаһа канының уника төрөн ачуы һәм дуслы Николас Фла-
мель белән алхимия өлкәсендәге эшләре белән аеруча танылу ала».*

Һермиона сикереп торды. Аның болай дулкынланганын күптәннән, беренче
«бишле» билгесен алганнан бирле, күргән юк иде.

— Монда гына торыгыз! – диде дә ул, кызларның йокы бүлмәсенә менеп кит-
те. Һарри белән Рон бер-берсенә борылып карарга да өлгермәделәр, Һермиона
инде авыр иске китап белән килә иде.

— Монда эзләргән дип бер дә уйламаган идем! – дип пышылдады ул дулкын-
ланып. – Ә бит мин аны китапханәдән берничә атна элек алган идем! Жиңелрәк
әсәрләр укыйсым килгән иде.

— Жиңелрәк? – гажәпләнде Рон. Һермиона аңа, кирәкле әйберне тапканчы
дәшмәскә кушты һәм, нидер мыгырдап, китапны актара башлады.

Ниһаять, ул эзләгән тапты.

— Эйттем бит! Эйттем бит!

— Хәзер сөйләшәргә буладыр бит? – дип кызыксынды берәз ачулы Рон. Һермиона аңа игътибар итмәде.

— Николас Фламель, – дип пышылдады ул тәэсирле итеп. – Фэлсәфәче Ташын ясаы билгеле булган бердәнбер тылсымчы!

Һермиона ничек кенә тәэсирле итеп укыса да, бер сүз дә егетләрне шаккаттырмады.

— Нәрсәне булдырган? – сорадылар Рон белән Һарри.

— Сөз китап укымыйсызмы әллә? Карагыз, менә моны укыгыз әле, менә монда.

Ул китапны алар янына тартты.

Борынгы алхимия фәне гажәеп сыйфатларга ия булган Фэлсәфәче Ташын ясау белән шөгылләнгән. Әлеге Таш теләсә кайсы металлны саф алтынга әверелдерә ала. Шулай ук аннан кешегә үлемсезлек бүләк итә торган Тере суын житештереп була.

Гасырлар буена Фэлсәфәче Ташы турында төрле фикерләр, риваятьләр йөрде, әмма хәзерге вакытта бердәнбер Таш атаклы алхимик һәм опера сөючесе Николас Фламельдә генә бар. Мистер Фламель узган елны үзенә 665 яшьлеген уздырган иде, ә хәзер ул Девонда хатыны Перенелла белән (658 яшь) бәхетле тормыш итә.

— Күрдегезме? – диде Һермиона, Рон белән Һарри укып бетергәч. – Эт Фламелнең Фэлсәфәче Ташын саклайдыр. Минемчә, Фламель Дамблдорга шул ташны яшерергә кушкан, чөнки алар дуслар, һәм ул ташны кемдер эзләгәннен беләдер. Менә нәрсәгә алар Ташны Гринготтстан алып китүләрен теләгәннәр!

— Бар нәрсәне алтынга әйләндерә торган һәм үлемне туктата торган Таш! – диде Һарри. – Снейпның шул Ташны урлыйсы килүе гажәп нәрсә түгел. Һәр кеше андый Таш турында хыяллана.

— Фламелнең исемен «Тылсымчылык тармагындагы өр-яңа казанышларны өйрәнү»дә таба алмавыбыз гажәп түгел алайса, – диде Рон. – Аңа 665 ел булгач, өр-яңа дип әйтеп булмый инде.

Икенче көнне иртән Караңгы Көчлөрдән Саклану дәресендә, вервольф¹ тешлэгәч ничек исән калу ысулларын язганда, Һарри белән Ронның бәхәсләре туктамады: шул Фэлсәфәче Ташы аларда булса, нишләрләр иде икән? Рон үзенә бер квиддич такымын сатып алырга теләгәннен әйткәч кенә, Һарри Снейп һәм киләсе уен турында исәнә төшерде.

— Мин уйнайчакмын, – диде ул Рон белән Һермионага. – Уйнамасам, Слизериннар мине Снейптан курыккан дип әйтәчәкләр. Мин аларга күрсәтермен... без жиңсәк, йөзләреннән елмая качар.

¹ Вervolf – оборотень

— Кара аны, сине уен кырыннан кырып алырга туры килмәсен, – диде Һермиона.

***

Уен көне якынлашкан саен, Рон белән Һермионага әйткән сүзләренә карамастан, Һарриның дулкынлануы арта барды. Калган уенчылар да тыныч түгел иде. Йортлар Кадәхе өчен ярышта Слизериннарны узу искиткеч фикер иде, чөнки соңгы жиде ел эчендә моны берәү дә булдыра алмады. Әмма мондый гаделсез рефери белән булдыра алырлар микән?

Бәлки бу Һаррига шулай тоелган гынадыр, билгесез, әмма ул кая гына барса да, Снейп аның юлында очрый иде. Кайчак Һарри Снейп турында «Мине үземне генә очратырга теләп, күзәтеп йөрмиме икән?» – дип уйлый иде.

Атна саен керә торган төнәтмәләр дәресе чын газәпкә әйләнде, Снейп Һаррины гел жәфалады. Әллә ул аларның Фәлсәфәче Ташы турында белгәннәрен аңлаганмы икән? Һм, моның мөмкин түгеллеген аңласа да, кайвакыт... кайвакыт Снейп кешеләрнең уйларын да укый ала иде кебек.

***

Һарри белә иде: иртән аны чишенү бүлмәсенә озата барганда аңа уңышлар теләгән Рон белән Һермиона аны уеннан соң исән калуы турында борчылалар иде. Бу да аның эчен пошырды. Квиддич мантиясен киеп, Нимбус-2000не кулына алганда Һарри Вудның үгет-нәсыйхәт белән тулы нотыгын да ишетмәде.

Шул арада Рон белән Һермиона трибунада Невилл янында урын таптылар. Аларның ни сәбәпле шундый күңелсез һәм борчулы булганның һәм уенга тылсым таякларын ник алып килгәннәрен Невилл һич тә аңлай алмады. Һарри дусларының аннан качырып кына Аяк-Беркетү-Әфсенен өйрәнгәннәрен белми иде. Алар кайчандыр бу әфсенне Невиллга каршы кулланган Малфойдан үрнәк алдылар. Хәзер Снейп Һаррига зыян салырга теләсә, аны ничек туктатырга икән беләләр иде алар.

— Онытма: «Локомотор Мортис» дип әйтәргә кирәк, – диде Һермиона, Рон таягын җиңенә качырып маташканда.

— Беләм, өйрәтмә, – диде Рон.

Бу мәлдә чишенү бүлмәсендә исә Вуд Һарри янына килде дә, читкәрәк китеп, сүз башлады.

— Сине мәҗбүр итәсем килми, Поттер, әмма без снитчны тизрәк тотып алсак яхшырак булыр. Снейп һаффлпаффын яклап хөкем иткәнче, уенны тәмамларга кирәк.

— Бөтен мәктәп җыеган! – ишәктән башын чыгарып, кычкырды Уизли. – Хәтта... Менә сиңа мә! Хәтта Дамблдор да уенны карарга килгән!

Һарри шундый дулкынланды, йөрәге дөп-дөп килде.

— Дамблдор? – диде ул һәм, Фредның сүзләренә инаныр өчен, ишек янына

чапты. Трибунада көмеш сакаллы кеше күренде.

Һарри көлөп жибөрөргө дә эзер иде. Аның күңеле тынычланды, чөнки хәзер аның терәге бар: Дамблдор янда торганда, Снейп аңа зарар кыла алмаячак.

Такымнар уен кырына чыкты. Снейпның йөзө бик усал иде. Моңа Рон да игътибар итте.

— Снейпның йөзө шундый усал булыр дип уйламаган идем, – диде ул Һермионага. – Кара, башладылар! Ай!

Берәү арттан Ронның башына төртте. Бу Малфой иде.

— Ай гафу Уизли, мин сине күрмәдем.

Малфой, Крэбб һәм Гойлга карап, мыскыллы итеп көлөп куйды.

— Кызык, бу юлы Поттер себеркесендә озак утырыр микән? Берәрегез бәхәсләшеп алырга телиме? Бәлки син, Уизли?

Рон җавап бирмәде. Һаффлпафф әле генә Снейпның пенальтисына лаек булды, чөнки Джордж Уизли бладжерны аңа таба бәргән иде. Һермиона, кулларын тезләренә куеп һәм бармакларын чалыштырып, Һаррига гына карап утырды. Һарри исә, карчыга сыман очып, снитчны күзләп әйләнде.

— Беләсеңме Гриффиндорның такымы ничек җыелган? – диде Малфой кычкырып. Снейп тагын бер сәбәпсез Һаффлпаффларга пенальти бирде. – Сезнең уенчыларны кызганалар. Менә, мәсәлән, Поттер – аның әти-әнисе юк, Уизлиларның акчасы җитми. Син дә төркемдә булырга тиеш, Лонгботтом, синең миен юк!

Невилл кызарып чыкты, ләкин, көчен җыеп, Малфойга борылды.

— Мин... синең кебек уника кешегә торам, Малфой! – диде ул тотлыгып.

Малфой да, Крэбб белән Гойл да эчләре катып көлделәр, әмма Рон, уеннан күзен ала алмыйча:

— Невилл, син аларны үзәң тәртипкә сал инде, яме, – диде.

— Беләсеңме, Лонгботтом, миен алтыннан булса, син барыбер Уизлилардан ярлырак булыр идең...

Һарри өчен бик борчылып утырган Рон түзмәде.

— Кисәтәм сине, Малфой, тагын бер генә сүз...

— Рон! – кинәт кычкырды Һермиона. – Һарри!

— Нәрсә? Кайда?

Һарри кинәт кенә кош сыман аска очты. Моңы күреп, тамашачылар, шатланып, кул чаба башладылар. Һарри җилдәй җитез булып нәкъ җир өстеннән очып үткәндә, Һермиона сикереп торды һәм чалыштырган бармакларын авызына

салды.

— Бәхетң бардыр, Уизли, Поттер жирдә берничә тәңкә күргән ахрысы, – диде Малфой.

Рон түзмәде. Малфой нәрсә булганын аңламый да калды; Рон аның өстенә атланып, аны жиргә терәде. Невилл берәз икеләнеп алды, аннан Ронга ярдәмгә ашыгып, утыргычтан арткы рәткә атлап чыкты.

— Әйдә, Гарри! – кычкырды Һермиона, Гарриның Снейпка таба, тизлек жыеп, очканына карап. Ул утырган урыны астында гына Малфой белән Ронның тәгәрәгенән дә, Невилл, Крэбб һәм Гойлның сугышып кычкырганын да ишетмәде.

Бу вакытта һавада, биектә-биектә, Снейп, үзеннән берничә дюйм ераклыкта ниндидер ал нәрсәнең очып киткәнен күреп алып, вакытында себеркесен борырга өлгерде. Ә киләсе секундта Гарри, кулын алга сузып, пикедан очып чыкты; аның кулында снитч иде.

Трибуналар алкышларга тотынды. Яңа рекорд! Моңарчы берәүнең дә снитчны болай тиз эзләп тапканы булмады.

— Рон! Рон! Кайда син? Уен тәмам! Гарри жинде! Без жиндек! Гриффиндор алда! – дип кычкырды Һермиона; үзе сикереп, шатлыгыннан каршында утырган Парвати Патилны кочаклап алды.

Ниһаять, Гарри себеркесеннән жиргә төште. Ул әле дә ышана алмый иде. Ул булдырды – уен тәмам; ул биш минут та бармады! Гриффиндорныкылар уен кырына йөгереп чыктылар. Якында гына Снейп та төште. Аның йөзе агарган, иреннәре кысылган иде. Кинәт Гарри жылкәсендә кемнәңдер кулын сизде һәм Дамблдорны күрде, ул аңа елмая иде.

— Бик яхшы, – диде Дамблдор, Гарри гына ишәтерлек итеп. – Теге көзгә өчен кайгырмаганыңа... эшсез утырмаганыңа... мин бик шат! Искиткеч!

Снейп ачуыннан жиргә төкерде.

***

Берәз вакыт узгач, Гарри чишенү бۆлмәсеннән чыкты һәм, Нимбус-2000ен себеркеләр сараена илтергә дип китте. Шулкадәр бәхетле булганы юк иде әле аның. Ул, чыннан да, горуланырлык гамәл кылды. Хәзер берәү дә Гарри Поттер – бер атаклы исем генә дия алмас. Кичке һаваның да бу кадәр татлы булганы юк иде. Гарри, соңгы сәгатьтә булган барлык бәхетле мизгелләргә исенә төшереп, юеш чирәмнән атлады: менә Гриффиндорлар котлаулар белән аңа ташланды, читтәрәк кенә Рон белән Һермиона шатлана-шатлана сикерәләр, Рон кул чаба һәм аның борыныннан кан ага...

Ниһаять ул сарай янына килеп җитте. Агач ишеккә терәлеп, ул Һогвартска, аның тәрәзәләренә карады; тәрәзәләрдә баеп яткан кояшның кызыл нурлары чагыла иде. Гриффиндор жинде. Ул булдырды, Снейпны акылга утыртты...

Снейп дигәннән...

Башына капюшон каплаган кара кеше ашыгып кына Һогвартс баскычларыннан төштө. Үзен күрмәсеннәр өчен тиз-тиз атлап, ул Тыелган урманга таба китте. Бу хәлне күреп, Гарри жиңүен дә онытты. Бу адымнарны таныды ул. Бу бит Снейп! Бөтен кеше киче ашта, ә ул урманда ни оныткан?

Гарри себеркесенә кире утырып һавага менде. Сарай өстендә тын гына очып, ул Снейпның урманга кереп киткәнен күрде һәм шунда ук аның артыннан иярде.

Әмма агачлар шулкадәр куе булганга, Снейпның кая качканы аңлашылмады. Ул әйләнә-әйләнә очып, аскарак төштө һәм агач ботакларына да кагылып алды; ниһаять, тавышлар ишетелде. Шул якка очып, ул бер агач ботагына төшөп утырды. Себеркесен нык тотып, ул яфраклар арасыннан нәрсә дә булса күрергә тырышты. Аста, караңгы яланда Снейп тора иде, әмма ул монда берүзе түгел иде. Квирелл да монда булып чыкты. Гарри аның йөзен күрмәде, әмма аның тагын да катырак тотлыкканын ишетте. Гарри, колагын шомрайтып, аның нәрсә әйткәнен аңларга тырышты.

— ... Б-белмим, н-н-нигә сез нәкъ монда оч-рашырга тел-ләдегез, С-Северус?..

— Мин кеше йөрмәгән урын эзләдем, – салкын гына җавап бирде Снейп. – Фэлсәфче Ташы турында укучыларның берсе дә белергә тиеш түгел.

Гарри алга иелде. Квирелл нидер мыгырдый иде. Снейп аның сүзен бүлдерде.

— Һагридның жанвары яныннан ничек үтеп булганын белдеңме?

— Әм-ма, С-Северус, м-мин бит...

— Сиңа минем дошман булуым кирәкмидер бит, Квирелл? – диде Снейп, аңа якынлашып.

— М-мин сезне а-аңлам-мыйм...

— Сез мине бик яхшы аңлыйсыз.

Кинәт кенә ябалак ухылдады. Бу көчле тавыштан сискәнеп, Гарри чак кына агачтан егылмый калды. Тотынып калырга тырышканда, бәхәснәң иң кирәкле өлешен ишетми калды.

— ...сезнәң фокусларыгыз турында. Көтәм.

— Т-тик мин...

— Бик әйбәт, – бүлдерде аны Снейп. – Тиздән тагын бер очрашырбыз, сөйләшербез. Аңарча үзегезне кем яклы булганыгызны аңлагыз.

Ул мантиясен каплады да, китте. Бик караңгы булса да, Гарри ялан уртасында тораташтай катып калган Квиреллны күрә алды.

— Гарри, син кайларда йөрдең? – диде Һермиона.

— Без жиндек! Син жиндең! Без жиндек! – кычкырып куйды Рон. – Мин бит Малфойның күзенә бәрдем! Невилл япа-ялгыз Крэбб белән Гойлга ташланды! Ул әле аңына килмәде, ләкин Мадам Помфри аның хәле яхшы булыр, диде. «Слизериннарның кирәген бирәм!» – дип ята икән! Барысы да сине көтәләр, Гарри, тиздән бәйрәм башланачак. Фред белән Джордж ашханәдән берничә торт һәм дөнья хәтле тәм-том алып чыкканнар.

— Ярар, оныт, – пышылдады Гарри. – Әйдәгез берәр буш бүлмә табыйк әле, минем сезгә бер әйбер сөйлисем бар.

Бүлмәдә Пивзның булмавын тикшергәч, ул ишекне япты, дусларына ниләр күргәнән, нәрсә ишеткәнән сөйләде.

— Фэлсәфәче Ташы турында без хаклы булганбыз. Снейп Квиреллны үзенә булышырга өнди. Ул аннан Мамыккай яныннан узып чыгу юлын сорады. Тагын ул Квиреллның ниндидер «фокуслары» турында әйтте. Минемчә, Мамыккайдан башка, Ташны тагын нәрсәләрдер саклый, әфсеннәр, күрәсең. Мөгаен, Квирелл да Караңгы көчләргә каршы әфсеннәр салгандыр, Снейп шул сихерләрне бетермәкче була ахрысы.

— Ягъни... синеңчә, Квирелл Снейпка каршы тора алса гына, Ташка куркыныч янамаячак, шулаймы? – диде Һермиона борчулы тавыш белән.

— Аны бу сишәмбедә ук урлаячаклар, – диде Рон.

Норберт, Норвегия бөкреаркасы

Квирелл, шулай да, алар уйлаганнан батыррак булып чыкты. Киләсе атналарда аның йөзе тагын да ныграк агарды, ул үзе ябыгып китте, әмма бирешкәнгә охшамады.

Һарри, Рон һәм Һермиона өченче кат коридоры буенча барган саен, Мамыккайның әле һаман да ишек артында шаулаганын тикшерергә дип, колакларын ишеккә терәп тыңлап китәләр иде. Снейпның кәефе гадәттәгечә начар була бирде, димәк, Ташка куркыныч янамый иде. Хәзер Һарри Квиреллны очратканда аңа өмет белән елмая, ә Рон профессорның тотлыгуыннан көлүчеләрне ачулана иде.

Ә менә Һермионаның уенда Фәлсәфәче Ташыннан мөһимрәк әйберләр дә бар иде. Ул имтиханнарда әзерләнәр өчен көн тәртибен төзеп, аны төрле төсләр белән тамгалый башлады. Һарри белән Рон бу турыда уйлаамаслар да иде, әмма Һермиона аларга да шул ук нәрсәгә эшләргә кушты.

— Һермиона, имтиханнарда кадәр бер гасыр бит әле!

— Ун атна, — ырлап куйды Һермиона. — Бу бик күп түгел, ә Николас Фламельгә бу бер секунд сыман гына!

— Безгә алты йөз яшь түгел ич, — исенә төшерде Рон. — Шулай да, ник инде син әзерләнәсең, болай да бөтен нәрсәгә беләсең бит?

— Ник әзерләнәмме? Әллә акылыгыздан яздыгызмы? Сөз безгә бу имтиханнарны икенче сыйныфка үтәр өчен бирергә кирәген аңлайсызмы? Алар бик мөһим, ә мин бер ай элек әзерләнә башларга тиеш идем, белмим, нәрсә уйлап йөргәнмендер...

Кызганычка каршы, укытучылар да нәкъ Һермиона сыман уйлылар иде. Өй эшләре бик күп итеп бирелгәнгә, Олы көн¹ яллары Раштуаның сыман бик кызыклы булмады. Һермиона кырыенда утырып аждаһа канын кулланыр өчен уникаль ысул турында укыса яки таяк селтәүне кабатласа, ничек күңел ачасын инде. Ыңгырашып-уфтанып, Һарри белән Рон буш вакытларында Һермиона белән китапханәдә утырдылар һәм өсләренә ишелеп төшкән эшләргә тырыштылар.

— Мин моны беркайчан да исемдә калдары алмамын, — әйтеп куйды Рон, каурый каләмен ташлап һәм китапханә тәрәзәсеннән карады. Урамда соңгы айларда беренче тапкыр ямьле көн иде. Зәңгәрсү күтәрчен күзгә чәчәкләргә төсле күк йөзгә чалт аяз иде, һавада менә киләм, менә киләм дип торган жәй хисе йөзгә иде.

¹ Олы көн бәйрәме — Пасха

«Мең дә бер тылсымлы үсемлек һәм гөмбә» китабыннан алишан үләне турында эзләп утырган Һарри Ронны ишеткәч кенә башын күтәрде:

— Һагрид! Син китапханәдә нишлисең?

Һагрид, артында нидер яшереп, алар янына атлады. Сукуыр тычкан тиресеннән тегелгән пәлтә кигәнгәме, ул монда ничектер сәер күренә иде.

— Караем гына, — диде ул табигый булмаган тавыш белән һәм шуңа күрә аларны кызыксынырга мәжбүр итте. — Ә сез монда нәмә югалттыгыз? — Кинәт ул шикләнгән сыман күренде. — Сез бит инде Николас Фламельне эзләмәйсез, шулаймы?

— Ә-ә, без аның кем икәнен инде әллә кайчан эзләп таптык, — тәэсирләнеп әйтте Рон. — Һәм без этнең нәрсә саклаганын да беләбез. Ул фәлсәфәче та..

— Чү! — Һагрид тирә-якта беркем дә тыңлап тормыймы дип әйләнеп карады. — Кычкырма бу турыда, нәмә булды соң сиңа?

— Дөресен әйткәндә, безнең синнән берничә әйбер турында сорарга теләгез-без бар, — диде Һарри. — Мамыккайдан башка Ташны тагын берәр нәрсә саклыймы?..

— Чү! — тагын бер кат пышылдады Һагрид. — Тыңлагыз... Кичтән миңа кереп чыгыгыз, әмма сезгә бер нәрсә сөйләргә вәгъдә бирмәем. Монда бу турыда сөйләшәргә уйламагыз да, укучыларга бу турыда белергә ярамай. Мин сезгә барысын да салып бирдем дип уйларлар...

— Алайса соңрак күрешербез, — диде Һарри.

Һагрид тыйтаклап атлап китте.

— Аның аркасы артында ни бар иде икән? — уйланып әйтте Һермиона.

— Бу Таш белән ничектер бәйле дип уйлыйсызмы?

— Кая, кайсы бүлектә булды икән, — диде эшләмәс өчен бар нәрсәгә риза булган Рон. Бер минут үткәч ул кулларында китап өеме белән килде дә аларны өстәлгә ыргытты.

— Аждаһалар! — дип пышылдады ул. — Һагрид аждаһалар турында караган! Карагыз монда: *«Бөекбритания һәм Ирландиянең аждаһалары», «Йомыркадан алып тамуг жанварына кадәр. Аждаһа асраучыга ярдәмлек»*.

— Һагрид һәрвакыт аждаһа турында хыялланган, ул миңа моны безнең беренче очрашубызда ук әйтте, — дип искә төшерде Һарри.

— Әмма бу бит безнең кануннарга каршы, — әйтте Рон. — Аждаһалар асрау 1709 елгы Тылсымчылар Конвенциясендә тыелган, моны һәркем дә белә. Ишек алдыбызда аждаһалар асрасак магъллардан яшеренү бик авыр булыр иде. Өстәвенә, аларны ияләштереп тә булмый, чөнки алар бик куркыныч жанварлар. Румыниядәге кыргый аждаһаларның Чарлины ничек яндырганнарын күрсәгез сез!

— Ә Британияда кыргыз аждаһалар юктыр бит? – сорады Гарри.

— Элбөттө бар, – диде Рон. – Гади уэльс яшеллөре белән һебрид каралары бик таралган. Тылсым министрлыгы аларны маглардан яшерү өчен күп көч түгә дип өйтә алам. Ялгыш аждаһа очраткан магларны барын да онытырга мәжбүр итәр өчен махсус әфсеннәр кирәк.

— Шайтан алгыры, һагрид нәрсә эшлөргә җыенган икән? – диде Һермиона.

***

Бер сәгать үткәч, алар урманчы алачыгының ишегенә шақыдылар да, барлык тәрәзә пәрделәренәң ябылганлыгын күреп, гажәпләнде. Ишекне ачканчы, һагрид кем булуларын сорады, ә аннары тиз генә артларыннан ишекне ябып куйды.

Эчтә эссе һәм бөркү иде. Көн җылы булса да, каминда учак янып тора. Һагрид чөй ясап, аларга ас¹ ите белән сәндвичлар тәкдим итте, әмма алар баш тарттылар.

— Йә, нәмә сорамакчы идегез?

— Әйе, – диде Гарри. Сузып торырга сәбәпләр юк иде. – Мамыккайдан кала Фәлсәфәче Ташын тагын нәрсә саклаганын сөйли алмыйсыңмы?

Һагрид ана кашын җыерып карады.

— Мин өйтә алмаем, әлбөттә, – диде ул. – Беренчедән, мин үзем дә белмәем. Икенчедән, сез инде тәк тә бик күп беләсез, шуңа күрә мин белсәм дә өйтмәс ием. Бу ташның монда юктан гына түгел. Аны Гринготтстан да урлы яздылар, аңлагансыздыр инде? Каян Мамыккай турында белгәнсездер, ә...

— Әйдә инде, һагрид, синең безгә сөйләсәң генә килми. Монда булган һәр-нәрсәне дә беләсәң бит, – ягымлы тавыш белән аны мактый башлады Һермиона. Һагридның сакалы селкенерәк куйды, һәм алар аның елмайганын күрделәр. – Без бу саклаучыны кем куйганын гына фаразладык. – Һермиона дәвам итте. – Дамблдор синнән башка тагын кемгә шулай ышана ала икән, кызык бит инде.

Соңгы сүзләренә ишетеп, һагрид горуранып күкрәген киереп куйды. Гарри белән Рон Һермионага карап елмайдылар.

— Ярар, мин моны сезгә өйтсәм, бу сезгә зарар китермәс дип... карарбыз... димәк, ул Мамыккайны миннән алып торды... аннары кайбер укытучылар әфсеннәр куеп чыктылар... Профессор Спраут, профессор Флитвик, профессор МакГонагалл, – ул аларның исемнәрен бармакларын бөгеп санап барды. – Профессор Квирелл һәм, әлбөттә, Дамблдор үзе дә нидер өстәде. – Тукта, кемнедер оныттым бит. Әһ, әйе, профессор Снейп.

— Снейп?

— Әйе... Сез һаман шуны сөйләсезме? Аңлагыз инде, Снейп Ташны сакларга ярдәм итә, ул аны урларга җыенмый.

---

1 Ас – горностай

Һарри Рон белән Һермионаның да нәкъ аның шикелле уйлаганнарын белә иде. Әгәр Снейп Ташны саклауда катнашкан булса, аңа калган укытучыларның нишләгәнән белү бик жайлы булыр иде. Квириллның әфсене һәм Мамыккай яныннан үтү сереннән кала, ул барысын да ачыклагандыр инде алайса.

— Мамыккайны ничек үтәргә кирәген бер син генә беләсең, шулай бит, Һагрид? – Борчылып сорады Һарри. – Һәм син беркемгә дә моны сөйләмәячәксең, шулаймы? Хәтта укытучыларга да?

— Миннән һәм Дамблдордан башка моны бер жан да белми, – диде Һагрид, горуранып.

— Ярар, анысы әйбәт инде, – дип салмак кына әйтте Һарри калганнарга. – Һагрид, әллә тәрәзәне ачабызмы? Кыза башладым мин монда.

— Юк, ача алмыйм, Һарри, гафу ит, – диде Һагрид. Һарри аның күзләре учакка караганын күрдә һәм үзе дә шунда карады.

— Һагрид, бу нәрсә?

Әмма ул үзе дә аңлаган иде инде. Учакның нәкъ уртасында, асып куелган чәйнек астында гаять зур кара йомырка ята иде.

— Аһ, – диде Һагрид борчыла-борчыла сакалын сыпырып. – Бу... э-э...

— Кайдан алдың син аны, Һагрид? – диде Рон, йомырканы яхшырак күрер өчен учакка иелеп. – Зур бәхеткә ирешкәнсең.

— Оттым, – җавап бирде Һагрид. – Үткән төнне. Авылга төшкән ием, берәз тамак төбен чылаттым да бер юлчы белән көрт суктым. Дәрәсән әйткәндә, ул бу нәрсәдән котылуга шат иде бугай.

— Ә ул йомыркадан чыкса, син аның белән ни эшләргә җыенасың? – дип әйтте Һермиона.

— Мин берәз укыдым инде, – диде Һагрид, мендәр астыннан олы бер китапны чыгарып. – Китапханәдә таптым. «Ләззәт һәм табыш өчен аждаһа асрау». Берәз искергән китап инде, әмма иң мөһиме – ул бар. Йомырканы учакта тотарга кирәк, чөнки аналарга аларга гел һава өрәп кенә тора; тишелеп чыккач, ярты сәгать саен бер чүмеч тавык каны кушылган бренди эчерергә кирәк. Тагын монда төрле йомыркаларны тану турында язылган, күрәсезме... менә бу Норвегия бөкрәаркасы инде. Сирәк токым ул, беләсең килсә.

Һагрид үз белән канәгать иде, әмма Һермионага бу ошамады.

— Һагрид, син агач йортта яшисең бит, – диде ул.

Һагрид тыңламады. Ул, тыныч кына үз жырын жырлап, учакка утын өстәде.

***

Шулай итеп, аларның борчулары артты: Һагридның алачыгында яшереп аждаһа тотканын белсәләр, ни булыр?

— Тыныч кына яшәү ничегрәк икән ул? – тирән сулыш алып сорады Рон, кич саен аларга бирелә торган өстәмә өй эшләрен эшлөгәндә. Һермиона Рон белән Һарри өчен дә көн тәртибе – жәдвәлләр¹ тәзи башлады. Бу аларның башларын әйләндерә иде.

Ә аннары, иртәнге аш вакытында, Һедвиг Һаррига Һагридтан тагын бер хат алып килде. Анда ике сүз генә язылган иде: «Ул чыга».

Ронның үләннәр дәресе калдырып, алачыкка чабасы килде, әмма Һермионаның моны ишәтергә дә теләге юк иде.

— Һермиона, гомеребездә ничә тапкыр без аждаһа чыкканнын күрербез?

— Безнең дәресләребез бар, начар хәлгә юлыгырбыз. Һагридның нәрсә эшләгән белсәләр, аңа авыррак булачак инде...

— Сөйләшмәгез! – дип пышылдады Һарри.

Малфой берничә фут арада гына туктап, тыңлап тора иде. Күпмәсә ишеткән икән ул? Һарри Малфойның чыраен бер дә ошатмады.

Рон белән Һермиона юл буена үләннәр дәресе турында бәхәсләштеләр, һәм, ниһаять, Һермиона тәнәфес вакытында Һагрид янына төшеп менәргә ризалашты. Дәрес ахырында манарада чаң тавышы яңгырауга, өчсә дә бакча эшләрен ташлап, урман кырына чаптылар. Һагрид аларны бик дулкынланып каршы алды.

— Чыкты диярлек, – диде ул алачыкка кергәч.

Йомырка өстәлдә ята иде. Хәзер аңарда тирән ярыклар бар, ә эчәндә чыкылдаган кызык тавышлар чыгарып, нәрсәдер селкенә иде.

Алар урындыкларын өстәлгә якын куюп, тын да алмыйча карап тордылар.

Бермәлне шыкырдаган тавыш ишетелде һәм йомырка ачылып ватылды. Аждаһа өстәлгә килеп төште. Ул бер дә матур булып күренмәде: Һарри аны бөргәләнеп беткән кара кулчатырга охшатты. Аның чәнечкеле канатлары ябык тәне белән чагыштырганда гаять зур иде. Калку-калкүлү озынча танау, киң борын тишәкләре һәм кызылсары күзләреннән тыш, аның баш очында әле күрәнер-күрәнмәс кенә мөгезләре дә бар иде.

Аждаһа төчкереп куйды, борын тишәкләреннән берничә очкын чыкты.

— И шундый чибәр, әйме? – мыштырдады Һагрид. Ул кулларын аждаһачыкның башыннан сыйпарга дип сузды, ә аждаһа аның бармакларына ташланып казык тешләрен күрсәтте.

— Карале син аны, анасын таныды! – диде Һагрид.

— Һагрид, – дип әйтте Һермиона, – Норвегия бөкреаркалары тиз үсәләрме?

Һагрид җавап кайтарырга җыенган иде, әмма кинәт аның йөзә качты. Ул ая-

¹ Жәдвәл – расписание, таблица

кка басты да, тәрәзә янына йөгөрдө.

— Ни булды?

— Кемдер пәрдә аша карап торган... нәмәндидер бала... энә, мәктәпкә йөгөрә.

Һарри ишек төбөнә сикереп атлады һәм тышка чыгып карады. Ерактан караса да, шик тумады: аждаһаны Малфой күргән иде.

***

Малфойның киләсе атнада гел елмаеп торган чырае Һарри, Рон һәм Һермионаны бик борчыды. Алар Һагридны аңына китерергә теләп, буш вакытларын аның караңгы алачыгында үткәрделәр.

— Аны жибәр генә, – тәкъдим итте Һарри. – Азат ит.

— Алай итә алмыйм, – диде Һагрид. – Ул бит әле шундый бәләкәй. Ялгыз яши алмас дим.

Алар аждаһага карадылар. Бер атна эчендә генә ул өч тапкырға үскән иде. Аның борыныннан туктаусыз төтен чыга иде. Аждаһасын тәрбияләгәнгә күрә, Һагрид урманчы вазифаларын да үти алмады. Идәндә тавык йоннары һәм брендидан бушап калган шешәләр аунап ята иде.

— Мин аны Норберт дип исемләргә булдым, – диде Һагрид, аждаһага мөхәббәт тулы күзләре белән карап. – Ә ул чыннан мине таний. Кара. Норберт! Норберт! Әнкәй кайда?

— Ул бөтенләй акылынан язган, – Һарриның колагына гына мыгырданып куйды Рон.

— Һагрид, – кычкырып әйтте Һарри. – Норбертка тагын ике атна гына бир, һәм ул синең йортың хәтле зур булып. Ә Малфой Дамблдорга теләсә кайсы вакытта бара ала.

Һагрид иренен тешләп куйды.

— Мин... Мин аңа гел ярдәм итә алмаячагымны беләм, әмма мин аны ташлый алмаем.

Һарри кинәт Ронга борылды.

— Чарли, – диде ул.

— Әллә син дә шаша башладың инде, – диде Рон. – Мин Рон, хәтерлисеңме?

— Юк инде... Чарли... абыең. Румыниядә. Аждаһаларны өйрәнә. Без Норбертны аңа жибәрә алабыз. Чарли аны карар да, аннары иреkkә чыгарыр!

— Шәп! – диде Рон. – Болай булса, ни дисең, Һагрид?

Ниһаять, Һагрид ризалашты, һәм алар, Чарлидан рөхсәт сорاپ, аңа ябалак

жибәрделәр.

***

Киләсе атна мәңгегә сузылгандай булды. Чәршәмбе кичендә, калганнар йокларга ятарга дип кереп киткәч тә, Гарри белән Һермиона, озак кына вакыт Уртақ бүлмәдә үзләре генә утырдылар. Портрет уемы ачылганда дивардагы сәгәтләр төн уртасын күрсәтәләр иде. Рон Гарриның күренмәс мантиясен салды да, һавадан хасил булды. Ул һагридның алачыгында Норбертка бер чиләк үлгән күсе ашатырга булышты.

— Ул мине тешләде! – диде ул, аларга канлы яулык белән уралган кулын күрсәтеп. – Мин хәзер атна буге каурый тота алмаячакмын. Әйтәм сезгә, аждаһа – мин күргән жанварларның иң куркынычы. Эмма һагридның аңа ничек дәшкәннен күрсәң, валлаһи, бу йомшак куян диярсәң! Ә ул мине тешләгәч, һагрид аждаһаны куркыттың дип мине сүкте. Мин киткәндә, ул аңа бишек жырын жырлап калды.

Караңгы тәрәзегә кемдер шакыды.

— Бу Һедвиг! – диде Гарри, аны кертәргә ашыгып. – Ул Чарлидан җавап алып килгән!

Өчәүләп алар хатны укырга керештеләр.

Кадрле Рон!

Хәлләрең ничек? Хатың өчен рәхмәт. Норвегия бөкрееаркасын алырга шат булырмын, эмма аны монда алып килү җиңел булмас. Киләсе атнада минем яңа киләчәк дусларым белән җибәрсәгез яхшы булыр дип уйлыйм. Аларны канунсыз аждаһа белән тотмасыннар гына.

Сез бөкрееарканы шимбәнең төн уртасында иң биек манарага чыгара алмассызы? Алар сезне анда каршылап, караңгы чакта алып китерләр.

Җавабыңны мөмкин булганча тизрәк җибәр.

Яратып, Чарли.

Алар бер-берсенә карашып алдылар.

— Бездә күренмәс мантия бар, – диде Гарри. – Бу мантия Норберт белән ике-безне капларга җитәр, бик авыр булмас дип уйлыйм.

Рон белән Һермионаның ризалашуы үткән атнаның чыннан да авыр булганлыгы турында сөйли иде. Норберттан... һәм Малфойдан котылу хакына алар батына риза хәзер.

***

Эмма аларның планнары бозылды. Иртән Ронның кулы шешеп, ике тапкырга олыгайган иде. Ул мадам Помфрига бару куркыныч булыр дип уйлады – ә аждаһа тешләвен таныса? Хәер, төшке аштан соң сайланып торырга вакыт булмады, чөнки яра җирәнгеч яшыкелт төскә керде, әйтерсәң, Норбертның тешләре агулы булган иде.

Көн азагында Һарри белән Һермиона хастаханә ягына йөгәрделәр һәм Ронның караватта бик авыр хәлдә ятуын күрделәр.

— Эш минем кул белән генә бетми әле, — дип пышылдады ул. — Дөрөс, ул хәзер өзелеп төшәр кебек тоела. Малфой мадам Помфрига миннән бер китап алып торырга килдем дип керде дә, рәхәтләнеп кәлдә. Ул чынында мине нәрсә тешләгәннән сөйлим дип куркытты. Мин мадам Помфрига эт тешләде дип әйттем, әмма ул миңа ышанмыйдыр. Квиддич көнне Малфойны кыйнамаска иде миңа, шуңа күрә үч итә бит инде ул.

Һарри белән Һермиона Ронны тынычландырырга тырыштылар.

— Барысы да шимбә төнөндә бетәр, — диде Һермиона, әмма бу Ронны бер дә тынычландырмады.

Киресенчә, кинәт кенә тирләп, ул караватына утырды.

— Шимбә төнөндә! — диде ул карлыккан тавыш белән. — Ah, юк... юк... Яңагына исемә төште: Чарлиның хаты Малфой алып киткән китап эчендә калды, һәм ул хәзер Норберттан кайчан һәм ничек котылачагыбызны белә.

Һарри белән Һермионаның җавап бирергә мөмкинлеге булмады. Мадам Помфри килеп, Ронга йокларга кирәк дип әйткәч, алар чыгып китәргә мәҗбүр булдылар.

***

— Планны үзгәртәргә соң инде, — дип әйтте Һарри Һермионага. — Чарлига икенче ябалак җибәрергә вакытыбыз юк, һәм бу Норберттан котылырга бер генә мөмкинлек. Тәвәккәлләргә кирәк. Бездә күрәнмәс мантия бар, ә Малфой аның турында белми.

Барысын да сөйләргә дип Һагрид янына төшкәч, иң башта ишегалдында утырган Казыктешне күрделәр. Аның койрыгы тукыма белән бәйләнгән иде. Һагрид үзе исә алар белән сөйләшергә дип тәрәзәсен генә ачты.

— Кереп тормагыз инде, — дип мышнады ул. — Норберт хәзер бик шаяра әле. Берни дә эшли алмыйм.

Алар аңа Чарлиның хаты турында сөйләгәч, аның күзләрендә яшь бәрде. Хм, ә бәлки, Норберт аның аягын тешләп алганга күрә генә елагандыр.

— A-a-ah! Барысы да яхшы, аяк савытын тешләй алмас. Уйнай гына. Ул бит әле сабый гына.

Сабый койрыгы белән диварга бәргәч, тәрәзәләр чылтырдап киттеләр. Һарри белән Һермиона, шимбәне әле озак көтәргә кирәк булачагын аңлап, сарайга әйләнеп кайттылар.

***

Норберт белән сабуллашу сәгате җиткәч, алар, бәлки, Һагридны кызганырлар да иде, әмма алар күбрәк үзләре башкарырга тиеш эш турында кайгырдылар.

Төн караңгы һәм болытлы иде, Керү холлында сквош уйнаган Пивз аркасында алар һагрид алачагына соңарып төштеләр. Һагрид Норбертны олы бер әржәгә япкан иде инде.

— Аңа юлга дип кумаклар¹ белән бренди салдым, – диде Һагрид, басылган тавыш белән. – Моңланмасын өчен уенчык аюсын да салып куйдым.

Әржәдән чыккан тавыштан Һарри уенчык аюның инде башы да калмагандыр дип уйлады.

— Сау бул, Норберт! – сулкылдап әйтте Һагрид. Һарри белән Һермиона Күрәнмәс мантия белән әржәне капладылар һәм үзләре дә аның астына керделәр. – Әниңгә сине беркайчан да онытмас!

Алар әржәне сарайга ничек алып менгәннәрен үзләре дә аңламадылар. Норбертны мәрмәр баскычлар буйлап Керү холлына менгезеп, аннары караңгы коридорлар буенча алып барганда төн уртасы яқыная иде. Өскә бер баскыч, аннары икенчесе, хәтта Һарри исәпләп чыгарган кыска юл да эшнә җиңеләйтмәде.

— Килеп җиттек диярлек! – Һарри еш-еш сулый иде. Алар иң биек манарага керә торган ишек янында туктадылар.

Аннары аларның алдында нәрсәдер хәрәкәтләнә һәм алар чактан гына әржәне төшереп җибәрмәделәр. Күрәнмәс булуларын да онытып, алар караңгы урынга качтылар һәм алардан ун фут ераклыкта бер-берсенә ябышкан ике кешенең караңгы шәүлэләренә карап бактылар. Ниһаять, лампа кабынды.

Шакмаклы халат кигән профессор МакГонагалл Малфойны колагыннан тарта иде.

— Жәзә сезгә! – дип кычкырды ул. – Һәм Слизериннан егерме балл алына! – Төн уртасында чокынып йөрисез! Оятыгыз кая сезнең...

— Сез аңламадыгыз, профессор, Монда Һарри Поттер киләчәк, аның аждаһасы да бар!

— Нинди сафсата! Шулай алдашырга ничек жөрйәт итәсез сез? Әйдәле, профессор Снейп сезнең турында ни әйтер икән, Малфой!

Моннан соң манараның өстенә алып барган текә әйләнмә баскыч дөньяда иң җиңел әйбер булып тоелды. Ниһаять, төнгә салкын һавага чыгып, мантияне салып, иркәнләп сулыш алгач, Һермиона чыелдап куйды.

— Малфойны җәзалыйлар! Жырлар идем!

— Кирәкмәс, – киңәш бирде аңа Һарри.

Алар Малфойдан көлә-көлә, көтеп тордылар. Норберт әржәсендә мәш килде. Ун минутка якын вакыт үткәч, караңгылыктан дүрт себерке пәйда булды.

Чарлиның дуслары бик шаян кешеләр булып чыкты. Алар Һарри белән Һермионага үзләренә җиккән җигүләрен күрсәттеләр. Норбертны алар шулай алып

---

¹кумак - күсе

барырга жыеналар иде. Алар әржәне бәйләп куярга булыштылар да, кул кысышып, рәхмәтләр әйтеп калдылар.

Нияһәт, Норберт китә... китә... китте.

Хәзер, Норберттан котылгач, әйләнмә баскычтан төшүе бик җиңел һәм рәхәт иде. Күңелдә дә рәхәт бер тынычлык хөкем сөрдә. Аждаһа бүтән юк, Малфойны жәза көтә – аларның бәхетен ни генә боза алыр?

Бу сорауга җавап баскыч астында көтә иде. Коридорга чыгуга, караңгылыкта Филчның йөзе пәйда булды.

— Менә сиңа мә, – дип пышылдады ул. – Сез бәлагә тарыдыгыз ахрысы.

Алар күренмәс мантияне түбәдә калдырганнар иде.

Тыелган урман

Хәлләр бик начар иде.

Филч аларны аска, профессор МакГонагаллның беренче каттагы бүлмәсенә, алып төште, һәм алар, бер-берсе белән сөйләшмичә, көтеп утырдылар. Һермиона калтырый иде. Һарриның башында берсеннән берсе юк-бар акланулар, сәбәпләр, эшлэгәнне яшерү турында уйлар кайный иде. Бу юлы бәладан ничек котыласын күз алдына да китерми иде ул. Аларны почмакка китереп кыстылар. Ничек шуның хәтле ахмак булып, мантияне онытып калдырырга була иде? Профессор МакГонагалл аларга йокламыйча төн уртасында мәктәп буйлап, житмәсә, дәресләрдән тыш менергә тыелган иң биек астрономия манарасына менеп йөрергә берничек тә рөхсәт итә алмас иде. Ә Норберт белән Күренмәс мантия турында белсә, алар шундук мәктәптән китәргә әзерләнә башларлар иде.

Хәлләр моннан да начаррак була ала дип уйламаган да иде Һарри. Ялгышкан икән шул. Профессор МакГонагалл үзе белән Невиллны да алып керде.

— Һарри! – тегеләрне икесен күрүгә, кычкырып жиберде Невилл. – Мин сезне кисәтергә дип эзләгән идем, Малфойның сезне тотам дип әйткәннен ишеттем, сезнең ажд...

Авызын япсын дип, Һарри Невиллга кисәк кенә башын селкеде, тик профессор МакГонагалл моны күреп алды. Ул менә хәзер авызыннан ут өреп чыгаргандай булып, биек гәүдәсе белән аларга таба авышты.

— Мин сезнең турында моңарчы мондый әйбер ишетсәм, берсенә дә ышанмаган булыр идем. Мистер Филч сезне астрономия манарасында булган дип әйтте. Хәзер төнгә сәгать бер. Аңлатыгыз бу хәлне.

Һермиона беренче тапкыр укытучы сорауына җавап бирә алмады. Ул башын иеп, катып калгандай утыра иде.

— Мин монда ни булганын аңладым ахры, – диде профессор МакГонагалл. – Аның өчен профессор булырга кирәкми. Сөз Драко Малфойны йокысыннан уятып, аңа аждаһа турында ниндидер юк-бар әкият сөйләп, үзегез артыннан иярткәнсез. Аны тоттым инде. Хәзер шул әкияттегизне Лонгботтом да ишетеп, ышангач, кызык дип уйлыйсыздыр, әйеме?

Һарри Невиллның карашын эләктереп, моның дәрәс түгел икәннен сүзсез генә аңлатырга тырышты, чөнки Невилл хәйран калып, үпкәләп басып торган кебек иде. Мескен, пешмәгән Невилл... Кисәтер өчен аларны караңгыда эзләп табу аңа бик авырдан туры килгәннен белә иде Һарри.

— Сезнең өчен оят миңа, – давам итте профессор. – Бер төн эчендә дүрт укучы

тәртип бозды! Моңарчы мондый хәлне ишеткәнем юк иде әле. Мисс Грейнджер, сез тәртипләрәк булып тоелган идегез. Ә сезгә, мистер Поттер, бу әйбергә караганда Гриффиндор мөһимрәктер дип уйлаган идем. Димәк, өчегезгә дә жәза биреләчәк. Әйе, сезгә дә, мистер Лонгботтом, төнлә мәктәп буйлап йөрергә беринди дә хакыгыз юк, бигрәк тә бүгенге көндә, бик куркыныч. Һәм Гриффиндордан илле балл алыначак.

— Илле? – аһ итте Гарри. Хәзер бит инде алар соңгы квиддич уенында ул откан беренчелекне югалтачак.

— Илле балл һәрберегездән, – очлы озын борыны белән авыр сулай-сулай, әйтеп ташлады профессор МакГонагалл.

— Профессор, зинһар...

— Сез алай эшли алмыйсыз...

— Нәрсәне эшли алам яки алмыйм икәнән үзем бик яхшы беләм мин, Поттер. Ә хәзер бүлмәләрегезгә барыгыз, барыгыз да. Гриффиндор укучылары өчен моның хәтле оят булган юк иде әле миңа.

Йөз дә илле балл алынды. Моның аркасында Гриффиндор иң ахыргы урынга күчте. Шулай итеп, бер кичтә алар Гриффиндорның Йортлар ярышында жинү өметен югалтты. Гарриның йөрәге телгәләнде. Бу хатаны ничек төзәтеп булсын хәзер?

Гарри төнә буге йокламады. Ул Невиллның мөндөрөндә үксеп ятканын ишетеп торды. Аны юатырлык сүзләр таба алмады ул. Невилл да аның кебек үк киләсе иртәнең житүеннән курка иде. Гриффиндорныкылар боларның нәрсә эшләгәнән белгәч, нәрсә булыр икән?

Икенче көнне Гриффиндорлар Йортның балларын күрсәтүче ком сәгатен күргәч, башта берәр хата киткәндер дип уйладылар. Ничек аларның кичәгесенә караганда йөз илле баллга әзрәк була алсын ди? Соңрак хәбәр тарала башлады: Гарри Поттер, танылган Гарри Поттер, квиддич уеннары батыры, һәм аның берничә ахмак дуслы аркасында алар бөтен балларын югалтканнар икән.

Гарри, мәктәптә иң популяр һәм сокландыргыч кешеләрнең берсе булудан туктап, кинәт иң күрә алмый торганына әйләнде. Хәтта Каргатырн һәм Һаффлпафныкылар да аннан читләште, чөнки барысының да Йортлар ярышында Слизеринның җиңелгәнән күрәсе килгән иде. Кайда гына бармасын, Гаррига, хәтта кычкырып, рәнҗетә торган сүзләр әйтеп калалар иде. Ә инде Слизеринныкылар киресенчә, ул үткәндә, чәбәкләп, сызгырып, аны мактадылар: «Рәхмәт, Поттер, ярый син бар әле!»

Бары тик Рон гына аның яклы иде.

— Бер-ике атнадан онытачак аны барысы да. Әнә Фред һәм Джордж монда килгәннән бирле күпме балл югалттылар, аларны кеше барыбер ярата бит.

— Тик аларның берьюлы йөз дә илле балл югалтканы булмагандыр, шулаймы? – диде Гарри, башын иеп.

— Әйе, анысы шулай инде, – килеште Рон.

Кылган ялгышлыгын төзөтөргө соң иде, тик моннан соң Гарри үзенә кагылмаган айберләргә кысылмаска сүз бирде. Качып, шымчылык итеп житәрлек йөрдө инде ул. Аңа үзе өчен шул кадәр оят булды ки, ул хәтта Вуд янына барып, квиддич такымыннан китәргә сорады.

— Китәргә?! – кычырып жибөрдө Вуд. – Аннан ни файда була? Квиддичта жиңә алмасак, ничек кире кайтарыбыз без балларны?

Тик квиддичның да кызыгы бетте. Әзерлек вакытында такымда калганнар Гарри белән сөйләшми иде, ә берәр нәрсә әйтәсе булса, аңа «Эзләүче» дип кенә эндәштеләр.

Гермиона һәм Невиллга да авыр иде. Алар Гарри кебек танылган булмагач, аның хәтле үк начар түгел иде хәлләре, тик алар белән шулай ук беркем дә сөйләшмәде. Гермиона дәрестә үзенә игътибар жәлеп иттермичә, башын аска гына иеп, тыныч кына эшлөп утыра башлады.

Гарри озакламый имтиханнар житкәнөнә шатлана дияргә була иде. Аларга әзерләгәндә, башы бу борчуларыннан арынып торды. Рон, ул һәм Гермиона, әфсеннәр һәм төфсеннәрне ятлый-ятлый, катлаулы төнөтмәләрнең ингредиентларын, тылсым ачышлары ясалган һәм гоблиннар баш күтәргән елларны истә калдырырга тырышып, төнгә хәтле үзләре генә әзерләнеп утырдылар.

Соңрак, имтиханнар башланырга бер атна калгач, Гарриның үзенә кагылмаган эшләргә кысылмаска дип биргән сүзе көтелмәгән сынауга очрады. Бер көнне үзе генә китапханәдән кайтып килгәндә, ул күрше бүлмәдә кемнәндер шыңшыганын ишетте. Аңа таба килә торгач, ул Квиреллның тавышын танып алды.

— Юк-юк... Зинһар, кирәкми яңадан...

Кемнәндер аңа куркыныч янаган сыман иде. Гарри якына килде.

— Ярар...ярар... – Квиреллның үксегәнә ишетелде.

Шул арада, чалмасын рәтли-рәтли, Квирелл бүлмәдән очып чыкты. Йөзә агарган, үзе еларлык хәлгә житкән иде. Ул күздән югалды. Гарри аңа күрәнмәдә дип уйлады. Ул аның атлаган тавышы тынганын көтеп торды да, бүлмәгә кереп карады. Ул буш булып чыкты, тик икенче башында ишек ыртылаш ачык иде. Гарри аңа таба бара башлаган иде дә, тик кысылмау турында үзенә биргән сүзе исенә төште.

Әмма әле генә бүлмәдән Снейп чыгып киткәнән белә иде ул, моның шулай икәнөнә унике Фэлсәфәче ташын куеп бәхәсләшер иде ул. Гарри әле генә ишеткәннәрдән чыгып, Снейп сөнә-сөнә киткәндер дип уйлады, чөнки Квирелл бөтенләй сыгылып төшкән иде ахры.

Гарри китапханәгә кире килде. Гермиона Ронны астрономиядән тикшерә иде. Гарри аларга ишеткәннәре турында сөйләп бирде.

— Снейп эшләгән аны алайса!– диде Рон. – Квирелл аңа Караңгы көчләргә

каршы әфсенне ничек бетерәсен әйткән булса...

— Йомшаккай бар бит әле анда, – диде һермиона.

— Бәлки Снейп Һагридтан сорамыйча да аның яныннан ничек үтәсен белгәндер, – Меңләгән китапларга карый-карый, сүзен дәвам итте Рон. – Менә әйтте диярсез, өч башлы эт яныннан ничек үтәсен аңлаткан китап булырга тиеш монда. Я, нишлибез инде хәзер, Һарри?

Ронның күзләрендә мажаралар уты яңадан яна башлады, тик Һермиона Һаррига хәтле җавап биреп өлгерде.

— Дамблдор янына барырга кирәк. Әллә кайчан шулай эшлисе булган. Үзебез тагын берәр нәрсә эшләсәк, чынлап та куып чыгарачаклар безне.

— Дәлилләр юк шул безнең! – диде Һарри. – Квирелл да безне якламаячак, ул курка. Снейпка тролльнең Һэллоуинга ничек килеп эләккәнен белмим, мин өченче катка якын да түгел идем дип өйтү җитәрлек. Кемгә ышанырлар дип уйлыйсыз: аңамы, безгәме? Безнең аны яратмавыбыз барысына да билгеле инде, аны эштән алсыннар өчен уйлап чыгарганнар болар моны дип уйлаячак Дамблдор. Филч безгә булышмаячак, бигрәк тә үзенең сәламәтлегенә куркыныч янаса. Житмәсә, ул Снейп белән дус та әле, һәм күбрәк укучыларны куып чыгарсалар, әйбәтрәк аңа. Аннан истә тотыгыз, безнең Йомшаккай һәм таш турында белүебезне сизмәсеннәр. Бик күпне аңлатырга туры киләрлек аннары.

Һермиона килеште, ә Рон – юк.

— Тагын берәз гына шымчылык итсәк?

— Юк, – өздерең әйтте Һарри. – Җитәрлек шымчыландык инде.

Ул Юпитер харитасын үзенә таба тартты да, аның иярченнәренең исемнәрен өйрәнә башлады.

***

Киләсе иртәне ашау өстәлендә Һарри, Һермиона һәм Невиллга хатлар килде. Барысында да бер үк язучы:

Жазагызны бүген кичке сәгать унбердә үтәячәксез. Мистер Филч сезне Керү холлында көтәчәк.

Проф. М. МакГонагалл

Һарри, югалткан баллары өчен коты алынып йөри торгач, аларга жәза да бирелүе турында бөтенләй оныткан иде. Бу төнне әзерләнгән алмагач, ул Һермионаны зарланыр дип көткән иде, тик аннан бер сүз дә чыкмады. Ул да, Һарри кебек, жәзаны тиеш дип кабул итте.

Шул кичне сәгать унбердә гомуми бүлмәдә Рон белән саубуллашып, алар Невилл белән Керү холлына төшеп киттеләр. Филч һәм Малфой аларны анда көтә иде инде. Һарри Малфойның да жәза үтисен оныта язган иде.

— Эйдәгез, минем арттан, – диде Филч һәм, лампа белән яктыртып, аларны тышка алып чыкты.

– Икенче юлы мәктәп кагыйдәсен бозганчы, ике кат уйлаячаксыз инде, ә? – дип дөвам итте ул, авызын ерып. – Әйе... Газапланып авыр эш эшләү иң яхшы сабак инде... Кызганыч, хәзер элеккеге жәзаларны бирми башладылар... Кулларыгызны бәйләп берничә көнгә түшәмгә асып куйсаң сезне... Минем чылбырлар һаман да саклана бит әле, кирәк булса дип, майлап торам мин аларны... Ярар, киттек әйдә, йөгереп качарга уйламагыз да, үзегезгә начаррак кына булачак.

Алар караңгы бакча аша уздылар. Невилл һаман шыңшып барды. Гарри нинди жәза булыр икән дип уйлады. Бу ниндидер коточкыч әйбер булыр ахры, Филч аның хәтле сөенмәс иде.

Ай якты булса да, аны болытлар каплап алып, бөтен жирне караңгылыкка күмә барды. Алда һагридның алачыгы тәрәзәсеннән утлар күренде. Аннары еракта кычкырган тавыш ишетелде.

— Синме ул, Филч? Эйдәгез тизрәк, башларга кирәк.

Гарриның күңеле күтәрелде; аларга һагрид белән эшләргә туры килсә, бик начар булмаячак. Гарриның жиңел сулап куюы йөзәнә чыккандыр, күрәсен, чөнки Филч болай диде:

— Син ул ахмак белән монда уйнап ятырбыз дип уйлыйсыңмы әллә? Ялгышасың, малай, сез хәзер урманга керәчәксез, һәм аннан барыгызының да исән-сау чыгуы икеле.

Моннан соң Невилл елый башлады, Малфой барган жирендә катып калды.

— Урманга?! – диде ул, тик гадәттәгечә салкын тавыш белән түгел. – Без төнлә анда керергә тиеш түгел, әллә нинди жанварлар бар бит анда – вервольфлар бар дип ишеткән идем.

Невилл Гарриның жиңенә барып ябышты, аның тыны беткән кебек булды.

— Аларга үзегез күз-колак буласыз инде, – диде Филч, сөенеп туя алмыйча. – Кагыйдә бозганчы уйлыйсы иде вервольфлар турында, шулаймы?

Аларга таба караңгыдан, киң адымнар ясый-ясый, Казыктеш белән һагрид килеп чыкты. Ул жылкәсенә олы саплы жәясе белән укларын аскан иде.

— Ниһаять, – диде ул. – Ярты сәгать буе көттем бит инде. Бер килешмә, Гарри, Һермиона?

— Алай иркәләмә син аларны, һагрид, – салкын итеп әйтеп куйды Филч. – Жәза үтәргә килделәр бит алар монда.

— Шуңа соңга калып килдеңме? – диде һагрид, Филчка кашын жыерып. – Юл буе үгет-нәсихәт сөйләп килгәнсеңдер инде боларга? Я, бар әйдә. Үзеңнең эшеңне үтәдең, калганын үзем карап бетерәм.

— Таң атканда киләчәкмен, – диде Филч. – Исән калганнарны алып кайтырга,

– өстөдө ул, ямьсез итеп карап. Аннан борылып, сарайга таба юнөлдө. Карангыда лампасы чайкалганы гына күрөнөп калды.

Малфой Һагридка таба карап:

– Кермим мин бу урманга, – диде. Аның тавышында булган борчылу чалымнары Һарриның күңелен күтөрдө.

– Һогвартста каласың килсө, барырсың, – ачу белән жавап бирде Һагрид. – Тәртипсезлектөргө өчен жавап бирә белергә кирәк.

– Бу бит хезмәтселәр эше, моны укучылар эшлөргә тиеш түгел. Безгә я берәр нәрсә язарга кушырлар дип уйлаган идем. Эти нишләгәнне белсә...

– Беләсең килсө, Һогвартстың кагыйдәләре шушундый шул, – сукранды Һагрид. – Язарга кушырлар! Аннан ни файда ди? Я берәр файдалы эш эшлисәң, я чыгып очасың инде. Этиңгә сине куып чыгаруларын тели икән, бар сарайга кайт та, жыена тор. Бар!

Малфой селкенмәде. Ул Һагридка ярсулы карашы белән текәлеп торды.

– Ярар соң, – диде Һагрид. – Хәзер игътибар белән тыңлагыз, бүтөн төнлә эшлисә эшсез бик куркыныч, бергезнең дә бәлага очравын теләмәм. Килегез әле монда табатын.

Ул аларны урманның кырыена ук китерде. Аннан лампасын өскә күтөрөп, куе кара ағачлар арасына кереп югала торган тар гына бормалы сукмакка төртеп күрсәтте. Урманга карап торганда, йомшак җил аларны чөчлөрөннән сыйпады.

– Әнә карагыз әле, – дәвам итте Һагрид. – Җирдә ялтырап яткан теге нәрсәне күрәсезме? Көмеш төстөгә әйберне? Ул сыңармөгез каны. Яраланган сыңармөгез бар монда каядыр. Бер атна эчендә икенче тапкыр булган хәл инде бу. Узган чәршәмбе бер үлгән таптым. Мескен жанварны безгә табарга кирәк. Бәлки коткарып та кала алырбыз.

– Ә ул сыңармөгезне яралаган нәрсә безне беренчерәк тапса? – диде Малфой, куркуын яшерә алмыйча.

– Минем белән яки Казыктеш белән булганда сезгә бернәрсә дә тимәчәк, – дип жавап бирде Һагрид. – Юлдан китә күрмәгез. Ярар, хәзер ике төркемгә бүленәбез дә, эзләре буенча төрлө якка таралабыз. Каны монда бөтен җирдә күрәнә, кичәгедән бирле сөйләп йөргән, күрәсәң.

– Казыктешне үзем белән алам, – диде Малфой шундук, аның озын тешләренә карый-карай.

– Ярар, тик алдан ук әйтәм, куркак ул, – диде Һагрид. – Димәк, без Һарри һәм Һермиона белән бер якка, Драко, Невилл һәм Казыктеш икенче якка китчәк. Ә сыңармөгезне берәрәбез тапса, яшел очкыннар җибәрәбез, сөйләштекме? Тылсым таякларыгызны чыгарып, берәз кабатлап алыгыз. Ярар, берәрәгезгә куркыныч янаса, кызыл очкыннарны җибәрәгез, без шундук килеп җитәрбез. Я, чама-лап кына, әйдәгез киттек.

Урманда дөм караңгы һәм тыныч иде. Берәз эченә керә торгач, алар юл чатына килеп життеләр. Харри, Гермiona һәм Хагрид сулга таба борылдылар, ә Малфой, Невилл һәм Казык теш – уңга.

Алар юлга карап, тавышсыз гына бардылар. Әле тегендә, әле монда коелган агач яфрактарындагы көмеш кан тамчылары ай яктысында ялтырыйлар иде.

Харри Хагридның борчылуын сизде.

— Бәлки вервольфлар үтерәдер ул сыңармөгезләрне? – дип сорады Харри.

— Аның тизлегә житмәй, – дип җавап бирде Хагрид. – Сыңармөгезне җиңел генә тотып булмай, алар сихри жан ияләре. Моңарчы берсенең дә яраланганын белмәем.

Алар мүкле агач төбә кырыеннан уздылар. Харри су аккан тавыш ишетте, якында гына берәр инеш булгандыр. Бормалы сукмак тирәсендә һаман да сыңармөгез каны тамчылары күренә иде.

— Барысы да әйбәтме, Гермiona? – дип пышылдады Хагрид. – Борчылма, болай нык яралангач, ерак китә алмагандыр әле, аннары без... АГАЧ АРТЫНА КЕРГЕЗ!

Хагрид Харри белән Гермionаны юлдан күтәреп алып, биек имән артына яшерде. Ук тартып чыгарды да, жәясенә куеп, тарттырды һәм атарга әзерләнде. Барысы да тын калды. Жирдәге яфрактар өстеннән якында гына нәрсәдер шуушып бара иде: күлмәкнең итәге жиргә сөйрәлеп барган кебек ишетелде бу. Хагрид караңгы сукмакны күзәтеп торды, аннан берничә секундтан тавыш тынды.

— Белдем бит моны, – дип мыгырданды ул. – Монда булырга тиеш булмаган бер әйбер йөри ахры.

— Вервольфмы? – дип сорады Харри.

— Бу вервольф та, сыңармөгез дә түгел иде шул, – дип, кайгылы тавыш белән җавап бирде Хагрид. – Я, әйдәгез минем арттан, тик чамалап кына.

Алар өз генә тавыш чыкса да, колактарын шомрайтып, акрын гына атлый башлады. Кинәт, алдагы бер аланлыкта чынлап та нәрсәдер селкенде.

— Кем анда? – дип эндәште Хагрид. – Чык, күрен, миндә корал бар!

Кешеме, атмы – аланлыкка нидер килеп чыкты. Биленә хәтле кеше гәүдәсе, жирән чәчле һәм сакалы үзе. Билдән аска таба озын көрән койрыклы аксыл-коңгырт ат гәүдәсе ялтырап тора иде. Харри һәм Гермiona авызларын ачып карап тордылар.

— Син икән әле, Ронан, – дип җиңел сулап куйды Хагрид. – Нихәл соң?

Алга таба атлап, кентаврның кулын кысты.

— Хәерле кич, Хагрид, – дип әйтте Ронан, кайгылы калын тавышы белән. –

Атмакчы идеңме әллә миңа?

— Күз-колак булмасаң, куркыныч бит, Ронан, – диде Һагрид, жәясенә суккалап. – Ниндидер кабахәт йөри урманда. Ә болары Һарри Поттер һәм Һермиона Грейнджер. Безнең мәктәп укучылары. Ә бу Ронан, иптәшләр. Ул кентавр.

— Аңладык инде, – диде Һермиона әкрән генә.

— Хәерле кич, – диде Ронан. – Укучылар, димәк? Күп укыйсызмы соң анда мәктәптә?

— Ә-эм...

— Әзрәк, – куркып кына җавап бирде Һермиона.

— Әзрәк. Алай булса да ярый, – дип көрсенеп куйды Ронан. Ул башын күтәрәп күктәге йолдызларга карады. – Марс якты бүген.

— Әйе, – килеште Һагрид, ул да өскә карап. – Карале, сиңа очравыбыз яхшы булды әле, Ронан, чөнки кайсыдыр сыңармөгез яраланган, берәр нәмә күрмәдеңме?

Ронан башта җавап бирмәде, өскә таба бертуктаусыз текәлеп торды да, аннан авыр сулап куйды.

— Гаепсезләр гел беренче корбан булалар инде ул, – диде. – Гасырлар буге шулай булган, һаман да шул.

— Әйе, – диде Һагрид. – Тик әйтче, нәрсә дә булса күрдеңме син, Ронан? Гадәти булмаганы?

— Марс якты бүген, – кабатлады Ронан, ә Һагрид түземлеге бетеп, аңа карап торды. – Гадәти түгел бу яктылык.

— Анысы әйе, тик мин сиңа безгә якынарак, бу тирәдә дим, – кабатлады Һагрид. – Димәк, син бер сәер әйбер дә сизмәдең?

Ронан җавап биргәнче, яңадан көттереп торды. Ниһаять, ул:

— Урман күп кенә серләргә яшергән үзәндә, – диде.

Ронан артында нәрсәләрдә селкенүе булды, Һагрид яңадан жәясен күтәрде. Ул бары тик икенче кентавр гына иде: тәне һәм чәчләре кара, Ронанга караганда кыргыйрак булып күрәнде монысы.

— Исәнме, Бейн, – диде Һагрид. – Бер килешме?

— Хәерле кич, Һагрид, үзең нихәл?

— Ярыйсы. Карале, әле Ронанны сорапшыра идек, син бу арада берәр чит әйбер күрмәдеңме? Сыңармөгез жәрәхәтләнгән монда, белмәгән идеңме аның турында?

Бейн Ронанга таба килеп басты да, күккә карап:

— Марс якты бүгөн, – дип гади жавап кайтарды.

— Ишеттек инде анысын, – диде Һагрид, ачуы чыгып. – Ярар соң, берәр нәрсә күрсәгез әйтерсез инде миңа. Без киттек алайса.

Һарри һәм Һермиона Ронан белән Бейнга борылып карый-карий, аланлыктан китеп бардылар.

— Беркайчан да, – тагын ачуы чыгып әйтте Һагрид, – туры жавап алып булмай инде ул кентаврдан. Йолдызга карап тик тора. Айдан якынрак торган әйбергә исләре дә китмәй.

— Күпме алар монда? – сорады Һермиона.

— О, әз түгел инде... Күбрәк үзләре генә, жәмгыятьтән читләшеп торалар, тик минем сөйләшсә булганда, алар һәрвакыт янга килергә әзер. Кентаврлар, алар бик акыллы, житди... күп әйберне беләләр... сиңа аны ачып салмайлар гына.

— Башта ишеткәнәбез шул кентавр булганмы икән? – диде Һарри.

— Тояк тавышы идемени ул? Юк, анысы аның шул сыңармөгезне үтергән нәрсәнеке иде, моңарчы андыйны ишеткәнәм булмады.

Алар куе, караңгы агачлар арасыннан үттеләр. Һарри, тынычсызланып, һаман як-ягына карап барды. Аларны кемдер күзәтә дигән уй аның башыннан чыкмады. Жәясе белән Һагрид алар янында булгач, нык шат иде ул. Алар юлдагы бер борылышны үтте, шулвакыт Һермиона Һагридны кулыннан тотып алып:

— Һагрид! Кара! Кызыл очкыннар, калганнар бәлагә очраган!

— Икегез монда гына көтеп торыгыз! – дип кычкырды Һагрид. – Сукмактан китмәгез, артыгыздан кире килермен!

Алар аның куаклыклар арасыннан йөгергәнән, яфрак кыштырдавын гына ишетеп, куркуларыннан нишләргә белмичә, бер-берсенә текәлеп тордылар.

— Аларга тимәгәннәрдер инде шәт, име? – пышылдады Һермиона.

— Малфой өчен кайгырмыйм да, ә Невиллга берәр нәрсә булган булса... Ул монда безнең аркада бит.

Минутлар уза барды. Алар игътибар белән тыныч кына көтеп тордылар. Һарри һәрбер искән жилгә, ботаклар шырталавына борылып карады. Нәрсә булды икән? Бүтәннәр кайда?

Ниһаять, шарт-шорт атлап Һагридның килгәне ишетелде. Малфой, Невилл һәм Казыктеш аның белән иделәр. Һагрид ачуыннан кайный иде. Малфой кызык өчен, Невиллның артыннан качып килеп, аны күтәргән. Невилл куркудан очкыннар аттырган.

— Сез икегез моның хәтле шау-шу күтәргәннән соң берәр нәрсә тоталасак жарый инде. Ярар, хәзер алмашабыз: Невилл һәм Һермиона минем белән кала, Һарри, син Казыктеш һәм бу тинтәк белән барасың. Гафу ит инде, – диде Һагрид,

Һаррига пышылдап. – Сине жиңел генә куркыта алмас бу, аннары безгә эшне ахырына җиткерергә кирәк.

Шулай итеп, Һарри урман уртасына Малфой һәм Казыктеш белән кереп китте. Һаман эчкә таба керә-керә, алар инде ярты сәгать бардылар. Агачлар шул-кадәр куерды ки, сукмак буенча алга таба үтеп булмый башлады диярлек. Һаррига монда кан күбәйгән кебек тоелды. Чәкрәгән тамчылары агач тамырларында күренде, әйтерсең мескен жанвар монда әйләнә-тирәдә, газaplанып, бәргәлә-неп йөргән. Куе имән ботаклары арасыннан Һарри алда аланлык күреп алды.

— Кара, – дип мыгырдады ул, Малфойны туктатып.

Ниндидер якты ак әйбер җирдә балкып ята иде. Алар аңа таба акрын гына якынайдылар.

Ул чыннан да сыңармөгез булып чыкты, тик инде үлгән иде. Һарриның моңарчы моннан да матуррак, әмма шул ук вакытта моңсу әйбер күргәнә юк иде. Аның озын нечкә аяклары егылган килеш жайсыз итеп төрлө якка сузылган, ә энҗедәй ак ялы караңгы яфраклар өстенә җәелгән иде.

Һарри аңа таба бер адым атламакчы булды, тик нидер шуышкан тавыш аны баскан урынында катып калырга мәҗбүр итте. Аланлык чигендәге куак чайкалып куйды... Аннан караңгылыктан өстө тулысынча япма белән капланган бер бөндә пәйдә булды, посып кына, шуышып килә торган ерткыч төслә якынлашты ул. Һарри, Малфой һәм Казыктеш катып калдылар. Әлегә бөндә сыңармөгезгә таба иелеп, аның тәннендәге ярага башын китерде дә, канын суыра башлады.

— А-а-а!

Малфой акырып җибәрде һәм йөгерергә тотынды, Казыктеш тә аның артыннан чапты. Ябынган бөндә башын күтәрәп, Һаррига туп-туры карады: алдыннан сыңармөгез каны тама иде. Торып, бер мөлдә аның каршына килеп басты ул – Һарри куркуыннан селкенә дә алмады.

Моңарчы беркайчан да тоймаган авырту башын чәнчеп алды, аның яра эзе уттай яна иде. Күз алды караңгыланып, ул артка чигенде. Арттан тояклар тавышы килде, нәрсәдер аның өстеннән сикереп бөндөгә ташланды.

Башы авыртуына түзә алмыйча, Һарри тезенә егылды. Бер-ике минуттан гына аңына килә алды ул. Башын күтәрәп карады: бөндә инде юкка чыккан, ә каршында кентавр басып тора, тик бу Ронан да, Бейн да түгел иде. Монысы яшърәк күренде: чәчә аксыл сары, гәүдәсе паломиноныкы¹ кебек иде.

— Ничек син? – дип сорады кентавр, Һаррины аягына торгызып.

— Ярыйсы, рәхмәт. Нәрсә иде ул?

Кентавр җавап кайтармады. Күзләре гажәеп зәңгәр, ике тонык кына сапфир төслә иде. Ул игътибар белән Һаррига карады һәм маңгаендагы аерылып кызарып торган яра эзенә текәлеп торды.

— Син бит Поттер малай, – диде ул. – Һагрид янына кире кайтсаң, яхшы-

¹ Паломино — ат төсө (масть), мондый атның гәүдәсе алтынсу-сары төстә, койрыгы белән ялы ак төстә була.

рак булып. Урманда куркыныч бу төндә, бигрәк тә синең өчен. Атланып йөри беләсеңме? Алай тизрәк булып.

— Исемем Фиренце, – диде ул, һарри артына менеп утырсынга алгы ягы белән иелеп.

Аланлыкның икенче ягыннан тагын тояк тавышлары яңгырады. Ронан белән Бейн, ашыга-ашыга, агачлар арасыннан атылып килеп чыктылар.

— Фиренце! – дип кычкырды Бейн. – Нишләвең бу? Кешене утырткансың аркаңа! Оятың да юк! Ат булдыңмы әллә?

— Син моның кем икәнен аңлыйсыңмы соң? – диде Фиренце. – Бу бит Поттер малай. Бу урманнан тизрәк чыкса, яхшырак булачак.

— Нәрсәләрне сөйләп бетердең инде аңа? – дип ырылдады Бейн. – Исеңдә тот, Фиренце, без күкләргә каршы килмәскә сүз бирдек. Планеталар күчешеннән аңламадыңмыни син ни буласын?

Ронан ачуы белән жиргә типте.

— Фиренце яхшы булсын дип тырыша бит инде, – диде ул кайгылы тавышы белән.

Бейн арткы аяклары белән тибеп куйды.

— Яхшы булсын дип?! Безгә аннан нәрсә ди? Алдан ни әйтелгән, шул гына борчырга тиеш безне! Урманда адашкан кешеләр артыннан ишәк кебек чабып йөрү безнең эш түгел!

Фиренце ачуыннан алгы аяклары белән күтәрелде, һарри аның жилкәсенә чак кына тотынып калды.

— Әнә сыңармөгезне күрмисеңмени? – Фиренце Бейнга үкерде. – Аның нишләп үтерелгәнән аңламыйсыңмы? Ул серне планеталар ачып салмадылармы сиңа? Бу урманда яшеренүче бәндәгә каршы чыгам мин, Бейн, әйе, кирәк булса, кешеләр белән бергә.

Шуннан Фиренце тиз генә борылды да, Ронан белән Бейнны артларында калдырып, аркасына ябышкан һарри белән чабып китте.

Һарри ни булганын аңламады.

— Нигә Бейн шулай ачулы иде? – дип сорады ул. – Сез мине нәрсәдән коткардыгыз булып чыкты инде?

Фиренце әкрәнәйде, һаррига ботаклар бәрелмәсен өчен, башын аска иергә кушты да, сорауга барыбер җавап бирмәде. Алар озак кына сөйләшмичә бардылар, һарри Фиренценың аның белән сөйләшәсе килмидер дип уйлады. Агачлар куерак үскән урынга җиткәч, Фиренце кинәт туктады.

— Һарри Поттер, сез сыңармөгез каны ни өчен кирәк икәнен беләсезме?

— Юк, – диде Һарри, бу сораудан аптырашта калып. – Без төнөтмэләрдә аның мөгезен һәм койрык төкләрен генә кулландык.

— Сыңармөгезне үтерү — коточкыч гамәл ул, – диде Фиренце. – Бүтән чарасы калмаган кеше генә мондый жинаятькә бара ала. Үлемгә әз генә калганда да, сыңармөгез каны терелтә ала, тик моның өчен җавап бирергә туры киләчәк. Гаепсез саф жан иясен үзенең тормышын саклар өчен үтергән кеше ирене белән аның канына тиюгә, ярым үлегә әверелә һәм ләгънәтле тормышка аяк баса.

Һарри Фиренценең ай яктысында көмеш төс белән ялтыраган муенына карап торды.

— Кайсы башсыз бәндә булыр икән бу? – дип куйды Һарри. – Алай яшәгәнче, үлсәң яхшырак бит инде?

— Анысы шулай, – килеште Фиренце. – Тик әгәр дә ул исән калыр өчен тагын нидер эчсә, ул аның бөтен көчен һәм кодрәтен кире кайтарачак һәм шулай ук аны үлемсез итәчәк... Мистер Поттер, сез хәзерге вакытта мәктәптә ни яшерелгәннән беләсезме?

— Фәлсәфәче ташы! Әйе бит инде, Тере суы! Тик мин аңламыйм, кемгә...

— Еллар буга көч-күәтен кайтарырга теләп, яшәргә омтылган һәм уңайлы очракны көткән берәр кешене белмисезмени?

Һарриниң йөрәген тимер йодрык белән кысып алгандай булды. Һагридның аларга беренче очрашкан кичне әйткән сүзләре яңадан ишетелгән төсле булды: «Кайберәүләр аны үлгән диләр. Әкият, миңа калса. Үләр өчен кеше булырга кирәк, анда кеше әсәре калды микән?»

— Сезнеңчә, – авырлык белән әйтте Һарри. – моны эшләгән кеше Вол...

— Һарри! Һарри, барсы да әйбәтме сиңең белән?

Һермиона, сукмак буйлап аларга таба йөгереп, ә Һагрид аның артыннан кызу-кызу атлап, киләләр иде.

— Барысы да әйбәт, – дип җавап бирде Һарри, аңына һаман килеп бетә алмыйча. – Сыңармөгез үлгән, Һагрид, ул әнә тегендә арттагы аланлыкта.

Һагрид тизрәк сыңармөгезне карарга ашыкты.

— Миңа инде китәргә вакыт, – дип мыгырдады Фиренце. – Сиңа хәзер беркем дә тимәс.

Һарри аның өстеннән төште.

— Уңышлар, Һарри Поттер, – диде Фиренце. – Элек тә шулай планеталар күчешен ялгыш итеп укыган бар иде, хәтта кентавр булып та. Тагын шул хәл катлангандыр.

Ул борылды да, калтырап торган Һаррини артта калдырып, кире урман эченә чапты.

Рон, аларның кайтканын көтеп, Уртақ бұлмәдә караңгыда йоклап киткән. Гарри аны уятырга дип селкегәндә, ул квиддич турында нидер кычкырып, саташты һәм уянды. Берничә секундтан, Гарри белән Гермиона аңа урманда булганнарны сөйли башлагач, аның күзләре шакмак булды.

Гарри урынында утырып тора алмады. Камин каршында арлы-бирле йөрөнде.

— Снейп ташны Волдемо́рт өчен алмакчы була... Ә Волдемо́рт аны урманда көтеп тора... Ә без аны бай буласы килгәнгә дип йөри идек...

— Әйтмә әле һаман исемен! — куркып пышылдады Рон. Волдемо́рт аларны ишетә ала дип уйлый иде ул.

Гарри тыңламады.

— Фиренце мине коткарды, әмма аңа моны эшләргә ярамаган... Бейн кытырынды... Ул планеталар әйткәнгә каршы килгән очракта ни буласы турында сөйләде... Аларга карап, Волдемо́ртның килүе турында белергә була икән... Бейнның Волдемо́ртка мине үтерергә бирәсе иде дип әйтәсе килде... Моңы йолдызлардан укыгандыр, күрәсең.

— Исемен әйтүеннән туктыйсыңмы син, юкмы?! — кабатлады Рон.

— Димәк, хәзер Снейпның ташны урлаганын гына көтәсе калды, — дип дәвам итте Гарри, дөртләнеп. — Аннары Волдемо́рт килеп, мине бетереп тә атачак... Ярар, Бейнның күңеле булыр аннан.

Гермиона коты очып утырды, тик ул, аны тынычландырырга теләп:

— Гарри, барысы да Үзең-Беләсең-Кем бары тик Дамблдордан гына курка диләр. Дамблдор безнең яңда булганда, Үзең-Беләсең-Кем сиңа тия алмас. Аннары кентаврлар дәрәс әйбер сөйли дип кем әйтте? Бу миңа бөтенләй уйлап чыгарылган әйбер кебек тоела. Әнә профессор МакГонагалл да аны тылсым белемнең төгәл булмаган тармагы дип әйтте.

Алар сөйләшеп утырганда, тышта яктыра башлады. Йокларга барганда, тамаклары карлыгып бетеп, алар нык арыган иде. Тик көтелмәгән әйберләр әле дәвам итте.

Гарри юрганын ачуга, урынында матур итеп кенә төреп куелган Күренмәс мантияне тапты. Аңа язучы беркетелгән иде:

Кирәк була калса.

Идән астына

Еллар узгач, Һарри бу көннәрдә имтиханнарын ничек тапшырганын үзе дә искә төшерә алмады, чөнки ул Һәркөңне Волдемортның ишекне бәрәп керүен көтә иде. Әмма көн артынан көн үтә торды һәм Мамыккайның теге бикле ишек артында исән-сау утыруы көн кебек ачык иде.

Һогвартста әлсәрәткеч бер кызулык хакимлек итә иде, бигрәк тә язма имтиханнар бара торган сыйныф бүлмәләрендә. Имтихан өчен һәрбер укучыга, күчermәсеннәр дип, махсус әфсенләнгән каләмнәр бирделәр.

Алар имтиханнарын ярыйсы гына биреп чыктылар. Профессор Флитвик аларны берәм-берәм үз янына дәште һәм ананасны тактада биетә алуларын тикшерде. Профессор МакГонагалл тычканнан тәмәке савыты ясауларын күзәтте, билгеләрне дә әлегә тәмәке савытларының никадәр матур булуына карап бәяләде, мыеклылары очраса, аларны һич кызганмый тотып кына атты. Снейп, болай да барысын куркытуы һәм борчуга салуы өстенә, Оныттыру төнәтмәсен ясаганда әле артларыннан тикшереп, тыкшынып йөрде.

Һарри теге вакытта урманга барганнан соң авырта башлаган яра эзенә игътибар бирмәскә тырышты. Невилл Һарриның имтиханни начар бирүен аның төнлә борчылып һәм авыр йоклавында күрдә, әмма чынлыкта Һарри янәдән теге коточкыч төшен күрә башлады. Хәзер ул төш тагын да куркынычрак иде, чөнки ул кан тамып торган киёмле кешенә дә күрә иде.

Бәлки, Һарри урманда күргәннәрне күрмәгәнә микән, әллә инде маңгайларында уттай янып торган яра-жәрәхәтләре булмагангамы, Рон белән Һермиона, Таш турында Һарри сыман бик борчылмадылар төсле. Волдеморт турындагы уй аларны бик каты гына куркытты, әмма ул аларның төшенә кермәгәнлектән, өстәвенә, имтиханга дәресләрне кабатлап, бик мәшгуль булганлыктан, алар Снейпның яки башка берәр кешенә нәрсә эшләргә жыенуы турында уйлап та карамадылар.

Аларның соңгы имтиханнары тылсым тарихыннан иде. Үзеннән-үзе болгатыла торган казаннарны уйлап тапкан карт тылсымчылар турында сорауларга бер сәгать җавап биргәч, алар шунда ук ирекле булачак, аларны искиткеч рәхәтләр атынасы көтә иде. Профессор Бинсның өрәге кауурыларны куярга һәм пергаментларны төрергә кушак, Һарри башкалар белән бергә сөенмичә булдыралмады.

— Бу мин уйлаганнан да җиңелрәк булып чыкты бит әле, — диде Һермиона, кояш нурлары балкыган ишек алдына чыккан төркөмгә кушылгач. — Миңа 1637 елгы Вервольфлар Канунын да, Тиктормас Эльфрик фетнәсен дә өйрәнәсе калмаган.

Һермиона инде тапшырган имтихан сорауларын яңадан бер карап сөйләп чыгарга ярата торган иде, әмма Ронның күңеленә бу эш ятмады, аның хәтта күңеле болгана башлады, һәм алар таудан күл буена аска таба төштеләр дә, зур агач төбөнә килеп утырдылар. Бертуган Уизлиләр белән Ли Джордан жылы сайлыкта яткан үтә дә зур кальмарның капшавычларын кытыклап уйныйлар иде.

— Башка ятлыысы-кабатлыысы нәрсәләр юк, – дип шатланды Рон, үлөнгә сузылып ятып. – Елмай инде, Һарри, ничек начар язганыбызны белгәнче әле бер атна борчыласы юк ич.

Һарри үзенә маңгаен капшап куйды.

— Менә белсәм иде моның ни аңлатканын, – диде ул усал гына. – Минем ярамның моңарчы да борчыганы булды, әмма бу кадәр еш түгел.

— Мадам Помфри янына бар, – дип тәкъдим итте Һермиона.

— Мин авыру түгел, – диде Һарри. – Минемчә, бу кисәтү... Бу хәвеф-хәтәр билгесе.

Әмма Ронны бу да борчый алмады, чөнки көн бик эссе иде.

— Һарри, тынычлан, Һермиона дәрәс әйтә, Таш Дамблдор янында булганда куркыныч юк. Һәрхәлдә, безнең Снейпка каршы, аның Мамыккай яныннан узганлыгына, бернинди дәлилләребез дә юк. Ул инде бер аяксыз кала язды, икенче тапкыр этләр яныннан узарга ул батырчылык итмәс. Һагрид Дамблдорга зыян салганчы, Невилл Англия такымы өчен квиддич уйнар.

Һарри башын селкеп куйды, әмма аның уена ул нидер эшләргә оныткан сыман уйлар килде. Ниндидер әһәмиятле эш иде бу.

Үзенә уйларына ачыклык кертәргә жыенган арада, Һермиона:

— Бу бары тик имтиханнар аркасында гына. Мин үзем дә узган төнне әллә ниләр белән саташып беттем, әмма без инде барын да башкарып чыктык. Борчылып урын юк, – диде.

Һарри, күңеле белән сизгән нәрсәнең уку белән бәйлә булмаганында шикләнми иде. Ул ябалакларның жәйрәп яткан зәңгәр күк аша, томшыкларына нидер кабып, мәктәп ягына таба очып киткәннәрен күрә алды. Аңа бердәнбер хатлар жибәрүче Һагрид кына иде. Ул һичкайчан да Дамблдорга хыянәт итмәс, беркемгә дә Мамыккай яныннан ничек үтәргә кирәклеге дә әйтмичәк иде. Һичкайчан... беркемгә дә... әмма...

Һарри кисәк аягүрә басты.

— Син кая киттең? – дип сорады йокымсырап яткан Рон.

— Минем башыма бер уй килде, – җавап бирде Һарри, агарынып китеп. Безгә Һагрид янына барып, аны тизрәк күрәргә кирәк. Хәзер үк!

— Ник? – диде Һермиона, Һарридан артта калмаса тырышып.

— Сезгә берни дә сәер тоелмыймы? – дип сорады Гарри, үлән баскан сөзәк ярдан өскә үрмәләп. – Гарридның иң зур хыялы – аждаһалы булу. Һәм бер көнне кесәсенә аждаһа йомыркасы салган бер юлчы барлыкка килә. Күпме кеше канун-нарга каршы килгән аждаһа йомыркасы турында хыяллана, ә? Мәнә бит бәхет-леләр, аларга нәкъ Гаррид очраган. Ник моңарчы мин моны аңламадым икән?

— Син ни сөйләсән, Гарри? – сорады Рон, әмма ишегалдыннан урманга таба йөгерүче Гарри берни дә җавап бирмәде.

Гаррид үз өендәгә кәнәфидә, чалбар балагы белән күлмәк жиңен сызганган килеш, бер зур табакка борчак атып утыра иде.

— Нәмә хәлләр? – диде ул елмаеп. Имтиханнарыгызны тапшырып бетерде-гезме? Берәр нәмә эчәсезме? Вақытыгыз бардыр бит?

— Әйе, зинһар, – диде Рон. Гарри аның яныннан узды да:

— Юк, без ашыгабыз. Гаррид, минем сиңа соравым бар. Норбертны отып алган төнне хәтерлисезме? Синәң белән көрт суккан юлчының кыяфәте нинди иде?

— Белмим шул, – диде Гаррид тартынып кына. – Ул никтер плащын салмаган да иде.

Ул өчесенәң дә аңа сәерсенеп карап торганын күрдә дә, кашларын күтәрәп:

— Аптырарлык түгел инде бу, авылның теге очында «Кабан башы» дигән па-бта төрле халык йөри. Бәлки, ул аждаһалар сатучы булгандыр. Мин аның чыраен күрмәдем, ул плащын салмады.

Гарри борчаклы табак янына килеп утырды.

— Гаррид, ни турында сөйләштегез аның белән? Һогвартс турында берәр нәр-сә сөйләдеңме аңа?

— Ни уйлап таптыгыз инде тагын? – диде Гаррид һәм, маңгаен жыерып, уйга батты. – Әйе... Мин аңа үземнең монда урманчы булганлыгымны әйттем. Ул ми-нем нинди төр жанварлар асрап караганлыгым турында сорашты... Һәм мин аңа әйттем... Әйттем.. Уз аждаһамны булдырырга теләгәнәмне әйттем. Һәм аннан... Мин бик яхшы искә төшерә алмаем бу төнне, ул мине гел эчертеп торды... Хәзер искә төшереп караем... Ул миңа анда аждаһа йомыркасы барлыгын әйтте, һәм без көрт суктык... Ул аждаһаны карап үстерү көчемнән киләме-юкмы дип кы-зыксынды... Һәм мин аңа Мамыккайдан соң, аждаһаны гына карый алачакмын дидем...

— Һәм ул? Ул Мамыккай белән кызыксындымы? – дип сорады Гарри, та-вышын берәз тыныч итеп чыгарырга тырышып.

— Әйе инде. Өч башлы этләр күп очрамай ул, хәтта Һогвартста да. Соң, миңа аңа әйттем инде, мәйтәм, тынычландыра белсәң, Мамыккайдан да иркәрәк жан юк, берәз музыка уйнат та, ул шунда ук йокыга китә...

Гаррид куркыныч тулы күзләрне күрдә:

— Мин артыгын әйтеп ташладым! Онытыгыз мин нәмә әйткәнне! Һәй, кая киттегез!

Һарри, Рон һәм Һермиона, бакча һәм ишегалды белән чагыштырганда бик салкын һәм караңгы булып күренгән Керү холлына килеп җиткәнче, бер сүз дә дәшмәделәр.

— Без Дамблдор янына барырга тиеш, – дип, сүз башлады Һарри. – Һагрид теге юлчыга Мамыккайны ничек үтеп булганын әйткән, ә киём астында Снейпта, Волдеморт үзе дә булган булырга мөмкин. Бәлки, чыннан да, Һагрид эчкәннән соң, аннан сүз тартып алуы кыен булмагандыр. Әмма мин Дамблдор безгә ышаныр дип өметләнеп калам. Фиренц да, Бэйн аны туктатмаса, безнең яклы булыр. Дамблдорның бүлмәсе кая?

Алар, дәрәс якны күрсәтүче ниндидер тамганың барлыкка килгәннен көтеп торган төсле, бер-берсенә карашып тордылар. Алар Дамблдорның кайсы якта яшәгәнлеген дә, бу турыда аларга әйтердәй кешенә дә белмиләр иде.

— Без моны эшләргә тиеш... – дип сүзен башлаган Һарриның тавышы кисәк кенә бар холлга таралды.

— Сөз өчегез дә монда нишлисез?

Бу кулларына китап өемә тоткан профессор МакГонагалл иде.

— Без профессор Дамблдорны күрергә телибез, – Рон һәм Һарри көткәннән күпкә кыюрак итеп җавап бирде Һермиона.

— Профессор Дамблдорны эзлисезме? – дип кабатлап сорады профессор МакГонагалл. – Нигә әле ул?

Һарри йотлыгып калды – хәзер ни булыр?

— Бу үзенә күрә бер сер, – диде ул, әмма шунда ук ник әйткәнненә үкенде, чөнки профессор МакГонагаллның ачуы кайный башлады..

— Профессор Дамблдор ун минут элек кенә юлга чыкты, – диде ул салкын тавыш белән. – Аңа Тылсым министрлыгыннан ашыгыч ябалак килде һәм ул кичкәмәстән Лондонга китте.

— Ул китте? – дип сорады Һарри бик борчылып. – Хәзерме?

— Профессор Дамблдор бөек тылсымчы, шуңа аның вакыты бик аз.

— Әмма бу бик мөһим эш!

— Ягъни Тылсым министрлыгыннан да мөһимрәк эш димәкче буласызмы, Поттер?

—Тыңлагыз, – диде Һарри, куркуын җилгә ташлап. – Профессор, бу Фәлсәфәче Ташы турында.

Профессор МакГонагалл ни генә иштергә өметләнсә дә, бу ул сүзләр түгел

иде. Кулына тоткан китаплары, шап итеп идәнгә килеп төштеләр, әмма ул аларны күтәрәп алырга ашыкмады.

— Сез моны кайдан белдегез? – дип чыркылдады ул.

— Профессор, минем уйлавымча... Мин беләм... Сн... – ягъни берәү ташны урларга жыена. Миңа профессор Дамблдор белән сөйләшәргә кирәк.

МакГонагалл аңа шик һәм ышанмау катышкан караш белән карады.

— Профессор Дамблдор иртәгә булачак, – диде ул ниһаять. Таш турында сез каян белеп алгансыздыр, анысы миңа ачык түгел, әмма ул бик яхшы итеп яшерелгән һәм көчле сак астында, шунлыктан аңа беркем дә тия алмый.

— Тик профессор...

— Поттер, мин үземнең ни сөйләгәнемне бик яхшы беләм, – диде ул кырт кисеп. Ул, аска иелеп, китапларын жыеп алды. – Мин сезгә тышка чыгарга һәм кояш астында күңел ачырга тәкъдим итәм.

Әмма алар аны тыңламадылар.

— Бу бүген булачак, – диде Гарри, Профессор МакГонагаллның колагы ишетмәслек жиргә киткәнәнә төшөнгәч. – Снейп бүген үк идәндәге ишек аркылы Фэлсәфәче Ташын алырга керәчәк. Ул үзенә барлык кирәкле мәгълүматны да жыйган, һәм Дамблдорга да министрлык исеменнән хатны ул үзе жиһәрткән дип ышанам.

— Әмма без ни эшли алабыз соң?

Һермиона ахылдап куйды, Гарри һәм Рон артка борылып карады. Карасалар, Снейп басып тора.

— Хәерле көн, – диде ул тыныч кына.

Алар Снейпка карап текәлделәр.

— Сез көндөз монда йөрергә тиеш түгелсез, – диде ул, ямьсез кыек елмая белән.

— Без, без... – диде Гарри, ни әйтергә дә белмичә.

— Сезгә саграк кыланырга кирәк. Монда күбрәк әйләнгәләп йөрсәгез, башкалар шикләнә башлар. Ә Гриффиндорларның тагын балл югалтасы килмәс, шулай бит?

Гарри кызарып чыкты. Алар өчәүләп урамга чыгып китү ягын карадылар, әмма Снейп аларга дөште.

— Поттер, белеп торыгыз – бүтән бернинди дә төнгә йөрүләр булмасын, юк исә, мин шөхсән үзем сезне куып чыгару мәсьәләсен кайгыртачакмын. Хәерле көннәр сезгә!

Һәм ул укытучылар бүлмәсенә юнәлде.

Таш баскычтан менеп барышлый, Һарри башкаларга таба борылды

— Дөрөс, менә нишләргә тиеш без хәзер! – дип пышылдады ул ашыгыч рәвештә. – Беребез Снейпны күзләп торырга тиеш. Һермиона, моны синнән дә яхшырак эшләүче булмас.

— Нигә мин?

— Көн кебек ачык бит инде барысы! – диде Рон. – Син профессор Флитвикны көтеп торган булып кылана аласың. – Һәм ул нечкә тавыш белән сөйли башлады. – О, профессор Флитвик, мин шулкадәр борчыламын, белсәгез иде! Минем уйлавымча, мин үндүртенче б соравында хата җибәрдем бугай...

— Авызыңны яп! – диде Һермиона ачулы итеп. Ахыр чиктә ул Снейп артынан сагалап торырга ризалыгын бирде.

— Безгә өченче катта калсак яхшырак булып, – Һарри Ронга. – Әйдә.

Әмма алар корган планнарын тормышка ашыра алмадылар. Ишеккә якынлашырга да өлгермәделәр, профессор МакГонагалл аларны ачуланып туктатты. Һәм, үзен тыя алмыйча:

— Күрәсен, меңләгән әфсен аша узу сезнең яннан үтүгә караганда җиңелрәк дип беләсез бугай! – дип котыра башлады. – Әгәр монда якынлашканыгызны күреп яки ишетеп алсам, Гриффиндордан тагын 50 баллы алып ташлыйм! Әйе, Уизли, үз Йортым, Гриффиндорымнан ук!

Һарри белән Рон бүлмәләренә кире кайттылар. Һарри «Әле ярый Һермиона булса да Снейпны күзәтә», – дип әйтеп бетерергә дә өлгермәде, бүлмәгә Һермиона килеп керде.

— Һарри, миңа бик кызганыч, – дип зарлана башлады ул. – Снейп чыкты, анда нишләгәнәмне сорады. Мин ни әйтергә белмәгәнлектән, профессор Флитвикны көтәм дидем. Ә Снейп, аның үзен минем янга җибәрер өчен, каядыр китеп барды.

— Шулай булгач, бу дөрөс түгелмени инде? – диде Һарри.

Ике дустаны да аңа карады. Аның йөзә агарган, ә күзләре ялтырый башлаган иде.

— Мин бүген кич барып, ташны беренче булып эләктерергә тырышчакмын.

— Син тилердеңме әллә? – диде Рон.

— Син моны эшли алмыйсың! – дип кычкырды Һермиона. – Профессор МакГонагалл белән Снейпның ни әйткәнен ишетмәдең мәллә? Сине мәктәптән куачаклар!

— ШУННАН НИ! – дип кычкырды Һарри. – Ник сез аңламыйсыз соң, әгәр дә Снейп ташны үзенеке итсә, Волдеморт кире кайтачак! Алар Һогвартсны кулла-

рына төшереп, безнең барыбызны да куып чыгарачаклары көн кебек ачык бит. Ә безнең мәктәптән Караңгы көчләр сәнгате мәктәбе ясаячаклар. Балларны югалту хәзер ул кадәр мөһим түгел, аңлыйсызмы сез? Гриффиндор Кадәхне жинә калса да, ул безне болай ғына ташлап китәр дип уйлыйсызмы? Әгәр дә мине, Ташны тапканчы тота калсалар, миңа Дурслыләргә кире кайтып, Волдеморتنы көтәсе генә калачак. Мин беркайчан да кара көчләр ягына чыкмаячакмын! Мин, сез каршы чыксагыз да, теге ишек аша узачакмын. Волдемонт минем әти-әни-емне үтергән, сез моны булса да хәтерлисезме?

Ул дусларына күз ташлады.

— Әйе, син хаклы, Гарри, – диде Һермиона, тыныч тавыш белән.

— Мин Күренмәс мантияне киячәкмен, – диде Гарри. – Аны кире кайтару зур бәхет булды әле.

— Әмма без өчөбез дә ул мантиягә сыярбызмы?

— Өчөбез дә?

— Синәң берүзеңне жибәрер идек дип уйладыңмы? – диде Рон.

— Әлбәттә юк, – дип өстәде Һермиона. – Ничек уйлыйсыз, таш артыннан киткәнче мин китапларымны актырып чыгарга өлгерермен микән? Бәлки берәр файдалы әфсен табып чыгарырмын.

— Әмма безне тапсалар, мине дә, сезнең икегезне дә моннан куачаклар.

— Кумаячаклар. Әгәр мин ярдәм итә калсам, – диде Һермиона. – Флитвик имтиханнарда 112 балл жыйганлыгымны әйтте. Шунлыктан алар мине беркай да кумаячак.

***

Көндезгә аштан соң, алар өчесе дә, борчулы килеш, Уртак бүлмәдә утырдылар. Беркем дә аларны борчымады: гриффиндорлыларның берсе дә Гаррига бер сүз дә әйтмәде. Бу аның әлегә вакыйгага исе китмәгән беренче көне иде. Һермиона үзенең дәфтәрен актарды, юлларында каршы очрарга мөмкин булган әфсен-нәрне табарга тырышты. Гарри белән Рон да күп сөйләшмәделәр. Алар икесе дә төнгә сәяхәт турында баш ватып утыралар иде. Әкрелләп көн кичкә авышты, бүлмәдә кешеләр дә азаеп, алардан башка беркем дә калмас булды.

— Мантияне алырга кирәк, – диде Рон, Ли Джордан салмак кына иснәнеп чыгып киткәннән соң.

Гарри баскыч буйлап үзенең караңгы бүлмәсенә менеп китте. Ул мантиясен тартып чыгарды, шунда аның күзе Раштуа бәйрәменә Нагрид бүләк иткән флейтага төште. Ул аны, бәлки кирәге чыгар дип, кесәсенә салып куйды. Бүлмәдән тиз генә башкалар янына чыгып чапты.

— Безгә мантияне хәзер монда ук киеп карарга кирәк. Бәлки ул безнең өчөбезне дә сыйдырмас? Гәүдәсез атлап йөргән аякны күрсәләр...

— Нишлисез сез монда? – диде бер тавыш почмактан.

Кәнәфи артыннан Невилл килеп чыкты. Аның кулында, күрәсең, тагын бер кат кача язган бакасы Тревор иде.

— Берни түгел, Невилл, берни дә, – дип кабатлады Харри, һәм тиз генә мантиясен артына яшерде.

Невилл аларның гаепле йөзләренә карады да:

— Сез тагын ни эшләргә уйлап йөрисез? – диде ул.

— Юк, юк, юк, – диде Һермиона, – без түгел, юк... Ә син ник йокларга менмисең, Невилл?

Харри маятниклы дивар сәгатенә карап куйды. Аларның торган саен вакытлары азая иде. Ә Снейп, Мамыккайны йоклатып, күптән үз эшен башкаргандыр да инде бәлки.

— Сез беркая да китә алмыйсыз! – диде Невилл. – Сезне тагын бер тапкыр тотып алачаклар һәм Гриффиндорның тагын да күбрәк кисәтүләре булачак.

— Син аңламыйсың, – диде Харри. – Бу бик мөһим мәсьәлә.

Эмма Невилл нидер эшләргә жыенган сыман кымшана башлады.

— Мин сезгә моны эшләргә ирек бирмәчәкмен! – диде ул, һәм рәсемдәге тишекне гәүдәсе белән каплап куйды. – Мин... мин сиңең белән сугышачакмын!

— Невилл! – дип кычкырды Рон, – аңгырага салынмыйча яхшы чакта кит моннан.

— Мине аңгыра димәгез! – диде Невилл. – Сез тагын кагыйдәләрне бозарга тиеш түгел! Моңы сез миңа үзегез әйттегез, юкса!

— Әйе, ләкин бу безгә кагылмый, – диде Рон ачуын баса төшеп. – Невилл, син хәзер үзеңнең ни эшләгәнеңне үзең аңлап бетермисең.

Невилл бер адым алга атлады һәм кулындагы бакасын идәнгә ташлады. Тегесе шундук каядыр сикереп качты.

— Әйдә, сугып кара миңа! – диде ул, жиңнәрен сызганып. – Мин әзер!

Харри Һермионага карады.

— Берәр нәрсә эшләт, зинһар! – диде ул борчылып.

Һермиона алга таба атлады.

— Невилл, – диде ул. – Мин бик тә, бик тә үкенәм һәм синнән гафу үтенәм.

Ул таягын күтәрде.

— Петрификус Тоталус! – дип кычкырды ул, Невиллга төртеп.

Невиллның куллары яннарына терәлде, аяклары бергә кушылды, бар тәне катты. Ул берәз чайкалды да, баскан урыннан йөзә белән идәнгә дөпөлдәп килеп капланды. Аның теш казналары ябышты һәм сөйләшмәс булды. Бары тик күзләре генә, куркуын чагылдырып, төрлө якка йөгөрешәләр иде.

— Син аны нишләттең? – дип пышылдады Гарри.

— Бу гәүдәне тулысынча үз-үзенә бәйләүче тылсым нәтижәсе, – дип җавап кайтарды Һермиона. – Зинһар, гафу ит мине, Невилл.

— Без моны эшләргә мәҗбүр булдык, Невилл, аңлатып торырга вакыт юк, ашыгырга кирәк, – диде Гарри.

— Син соңрак аңларсың, – диде Рон, идәндә яткан Невилл аркылы атлап чыгып, Күрәнмәс мантияне кигән арада.

Әмма селкенми яткызып калдырылган Невилл бер дә яхшы билге түгел иде. Курыкканга куш дигәндәй, һәрбер сын Филч булып күрәндә, җилнең сызгыруы Пивзның һөҗүм итәргә җыенганы сыман ишетелде.

Беренче баскыч каршында алар Миссис Норрисның өстәрәк атлап барганын күрделәр.

— Әйдәгез бу юлы аны типкәлибез, – диде Рон Гаррига.

Әмма Гарри каршы килүен белдереп, башын селкеп куйды. Алар өскә таба менеп барышлы Миссис Норрис алар ягына зур күзләре белән карап алды, әмма моннан ары берни эшләмәде.

Өскә таба менгән арада, өченче катка җиткәнче, беркемне дә очрамады. Әмма яртгы юлда кешеләр абынсын дип, келәмне чайкап торган Пивз күрәндә.

— Кем бар анда? – диде ул кинәт кенә, тегеләр аңа якынлашкан. Ул кара күзләрен кысты. – Белеп тор, мин сине күрмәсәм дә, монда булганлыгыңны сизәм. Син шәүләме, өрәкме, әллә укучы актыгымы?

Ул өскә күтәрелде һәм аларга кагылып, очып узды. Шулчак Гарриның башына бер уй килде.

— Пивз! – диде ул карлыккан тавыш белән. – Канлы Барон үзенә монда ни өчен күрәнми йөрүен үзә бик яхшы белә.

Шулчак Пивз һавадан җиргә чак килеп төшми калды. Ул вакытында аңа килде һәм баскычтан бер фут өстәрәк тукталды.

— Гафу итегез, канлы галиҗәнап, Барон әфәнде, сэр! – диде ул бик ялагайланып. – Бу минем хатам, минем хатам. Мин сезне үзем күрә алмадым, әлбәттә, сез бит күрәнмисез. Карт Пивзны нәни шаяртуы өчен гафу итегез, сэр.

— Минем монда үз эшләрем бар, – дип дәвам итте Гарри. – Шуңа күрә бу урыннан бүген читтәрәк йөр.

— Мин... Ә... Әйе, сэр, әлбәттә! Эшләрегез уңар дип өметләнәм, Барон! Сезне

бүгөн борчымам!

Һәм ул тиз генә каядыр очып, юк булды.

— Син исциткеч, Һарри! – дип пышылдады Рон.

Берничә секундтан соң алар килеп җиттеләр: менә өченче катның коридорына илтә торган ишек, әмма ул ачылган иде инде.

— Менә, – диде Һарри тын гына. – Снейп Мамыккай яныннан узарга өлгергән.

Ачык ишекне күргәч, өч дус та алда ни булачагын уйлап куйган төсле булды. Мантия астында килеш, Һарри йөзә белән Рон һәм Һермионага таба борылды.

— Әгәр дә сезнең кире китәсегез килсә, мин сезне гаепләмим. Мантияне алып китә аласыз, ул миңа бүтән кирәк булмас.

— Исәрләнмә, – диде Рон.

— Без синең белән барабыз, – диде Һермиона.

Һарри ишекне ачты. Шыгырдаган тавышка ырылдаган авазлар кушылды. Эт аларны күрмәсә дә, өч башның өчесе дә алар ягына таба карап ырылдый иде.

— Аның аякларында нәрсә ул? – дип сорады, акрын гына пышылдап Һермиона.

— Арфага охшаган, – диде Рон. – Снейп аны шунда калдырган булырга тиеш.

— Ул уйнап туктаганнан соң, алар уяначак, – диде Һарри. – Әйдәгез, башладык.

Ул Һагридның флейтасын авызына якынайтты һәм өрөп җибәрде. Әлләни яхшы көй чыкмаса да, беренче нотадан ук этнең күзләре йомыла башлады, ә Һарри чак-чак сулыш алып, уйнавын дәвам итте. Акрынлап, этнең ырылдавы басылды – ул аягүрә баскан килеш чайкала башлады, тезләренә таянды һәм, ахыр чиктә, йокыга талып, җиргә төшөп ятты.

— Уйнавыңны дәвам ит, Һарри, – диде Рон.

Алар мантияне салдылар һәм әкрән генә идәндәге ишеккә таба атладылар.

Әкәмәт зур башлар янына җиткәч, этнең кайнар һәм сасы сулышы борынга керде.

— Ишекне ача алырбыз дип уйлыйм, – диде Рон, этнең артыннан карап. – Һермиона, син беренче булып төшәсезме?

— Юк, төшмим.

— Яхшы, – диде Рон тешләрен кысып һәм этнең аяклары аша атлап чыкты. Ул иелеп, ишекне божрасыннан күтәрәп ачты.

— Нәрсә күрәсез анда? – дип сорады Һермиона.

— Берни дә. Монда бик караңгы һәм аска төшәргә баскыч та юк, сикерергә генә кала.

Әле һаман флейтада уйнавын дәвам иткән Һарри Ронга ишарә итте һәм үзенә төртеп күрсәтте.

— Синең беренче булып сикерәсең киләме? Син бик яхшылап уйладыңмы? – дип сорады Рон. – Никадәр тирәндер, әйтә алмыйм. Флейтаны Һермионага бир, эт йоклавын дәвам итсен.

Һарри флейтаны сузды. Тынлык урнашкан, эт ырылдап куйды һәм Һермиона уйнарга тотынды, шундук эт тә тынды.

Һарри эт аша атлады да, аска карады. Төбә юк иде сыман.

Ул тишек аша аска төшөп китте һәм кул бармакларында гына эленеп калды. Аннан Ронга карады да:

— Әгәр минем белән берәр нәрсә була калса, артымнан төшмәгез. Шундук Һедвигны Дамблдор артыннан жиберегез. Ярыймы?

— Аңладым, – диде Рон.

— Бер минуттан күрешербез дип өметләнәм...

Һарри аска сикерде. Салкын дымлы һава аша очып, ул төште, төште, төште һәм...

ФЛАМП. Сәер һәм басынкы тавыш белән ул ниндидер йомшак әйбергә килеп төште. Ул ниндидер үсемлек өстендә утырган сыман иде.

— Монда барысы да яхшы, – дип эндәште Һарри дусларына. Монда йомшак, сикерсәгез була.

Рон шунда ук Һарри артыннан сикерде. Ул килеп төште дә, Һарри янына сузылды.

— Нәрсә бу? – аның беренче сүзләре шул булды.

— Мин белмим, төшкәндә йомшак булсын өчен үстөрелгән үләндер. Һермиона, әйдә!

Ерактагы музыка тавышы тынды һәм бик каты итеп ырылдаган эт тавышлары ишетелде. Әмма Һермиона сикерергә өлгөргән иде инде.

— Без мәктәптән берничә миль аста булырга тиешбез, – диде ул.

— Әле ярый бу үлән бар әле, бәхетебез, – диде Рон сөенеп.

— Бәхетебезме! – дип кычкырып жиберде Һермиона. – Бер-берегезгә карагыз!

Ул сикереп торды да, бар көченә юеш диварга таба йөгәрде. Аңа бу үлән-нәрдән котылу өчен зур көч куярга туры килде, чөнки алар, елан сыман сабаклар

белән, аның аяк балтырын чолгап алган иде. Һарри һәм Ронга килгәндә, алар шуышкан сабакларның аякларын каты итеп бәйләп куйганнарын сизми дә калдылар.

Һермиона, үсемлек аны ныклап тотып алганчы, котыла алды һәм хәзер ике малайның сабакларны өзәргә маташуларын карап торды, әмма алар ныграк карышкан саен, үсемлек ныграк һәм тизрәк аларны бәйли торды.

— Селкенмәгез, – диде Һермиона. – Мин моның нәрсә икәннән беләм! Бу – шайтан тозагы!

— Әйе, бу үсемлекнең исемен белү безгә бик булышты! – дип кычкырды Рон, артка таба чайкала төшөп. Үсемлек аның муенына ябышты һәм буа башлады.

— Тавышланма, мин аны юк итүче әфсенне искә төшермәкче булам!

— Әйдә, тизрәк! Мин сулыш ала алмыйм! – аһ-вах килде Һарри.

— Шайтан тозагы, шайтан тозагы... Профессор Спраут ни дип әйткән иде соң әле? Бу үсемлек караңгылык һәм дымны ярата...

— Алайса ут кабыз! – диде Һарри тончыгып.

— Әйе, әлбәттә! Әмма монда агачлар юк! – дип үксі башлады Һермиона.

— СИН ТИЛЕРДЕНМЕ? СИН ТЫЛСЫМЧЫМЫ, ЮКМЫ? – дип кычкырды Рон.

— Ә, әйе! – диде дә Һермиона, тылсым таягын тотып, нидер әфсенләп, селкеп жибәрде. Теге вакытта Снейпка каршы кулланган якты-зәңгәр ялкын чыкты. Ничәдер мизгелдән соң малайлар, яктылык һәм жылыдан читкә шуыша башлаган үсемлекнең йомшаруын сизделәр. Бөгелә-сына язып, шайтан тозагының сабаклары сүтелеп бетте һәм егетләр, ниһаять, котылды.

— Бәхетебезгә, Һермиона үләннәр дәресендә игътибар белән тыңлап утыра, – диде Һарри, маңгаендагы тирләрен сөртә-сөртә.

— Әйе шул, – диде Рон, – һәм ярый әле Һарри мондый чакларда башын югалтмый. «Монда агач юк» дигән әле, ә!

— Безгә монда, – диде Һарри, аска төшкән таш юлга күрсәтеп. Алга барган бердәнбер юл шул иде.

Аяк тавышларынан кала, диварлардан агып, жиңел генә итеп тып-тып тамган су тавышы гына ишетелде. Юл аска төшә иде, һәм Һарри шулчак Грин-готтсны исенә төшерде. Тылсымчылар банкындагы базларны саклаучы аждаһаларны искә төшөргә, аның йөрәге жу итте. Әгәр дә алар аждаһаны, чын зур аждаһаны очратсалар... Әле бит Норберт белән дә күпме мәшәкать чыккан иде.

— Сөз берәр нәрсә ишетәсезме? – дип пышылдады Рон.

Һарри игътибар белән тыңлап карады. Каяндыр алгы яктан йомшак кына пырылдау һәм чыңлау тавышы килә кебек тоелды.

— Ничек уйлысыз, бу өрәкме икән?

— Мин белмим... бу канат кагышына охшап тора.

— Алга карагыз! Анда нидер селкенә!

Алар ахырга житкәнче, юл буйлап бардылар һәм яхшы гына яктыртылган, биек түшәмле залга килеп керделәр. Зал һавада әйләнә-әйләнә очкан кечкенә ялтыравык кошчыктар белән тулы иде. Каршы якта исә авыр агач ишек күренде.

— Әгәр без аркылы үтәргә уйласак, бу кошлар безгә ташланырлар микән? – дип сорап куйды Рон.

— Шулайдыр шул, – диде Һарри. – Алар ул кадәр куркыныч тоелмыйлар үзе, әмма барысы бергә килеп чукый башласа... Тик барыбер... Мин киттем!

Ул тирән итеп сулыш алды да, куллары белән йөзен каплады һәм бүлмә буйлап чабып китте. Үзенең гәүдәсенә кадачак томшыкның авырттыруын инде алдан сиземләп куйган иде дә, тик берни дә булмады. Һарри ишекне тартып карады, әмма ул бикле иде. Рон һәм Һермиона аның артыннан киттеләр. Алар бергәләп ишекне тартып карадылар, тик ул аз гына да кымшанмады. Һермиона хәтта Алохомора әфсенен дә сынап карады, ул да ярдәм итә алмады.

— Хәзер ни эшлибез инде? – диде Рон.

— Минемчә, әлеге кошлар монда матурлык өчен генә оча алмыйлар, – дигән фикирне белдерде Һермиона.

Алар игътибар белән һавада очкан һәм ялтыраган кошларга карадылар. Тукта, алар ялтырыйлар ич!

— Болар кошлар түгел! – диде кисәк кенә Һарри. Бу – ачкычлар. Канатлы ачкычлар, карагыз. Димәк, алай булса...

Рон белән Һермиона ачкычлар өеренә текәлгәндә, Һарри залга карады.

— Әнә, карагыз, анда оча торган себерке тора. Без ишеккә туры килә торган ачкычны табарга тиеш!

— Ләкин алар монда бик күп! Йөз, мең...

Рон ишекнең йозагына карады.

— Безгә зур, иске ачкыч кирәк, бәлки, төсә тотканыкы кебек көмеш ачкычтыр.

Өчесе дә себеркеләргә утырдылар һәм ачкычлар болытының нәкъ уртасына таба өскә очып менеп киттеләр. Тотып алырга тырышсалар да, сихерләнгән ачкычлар шундый тиз итеп читкә тайпылганга, берсен генә дә эләктәрә алмадылар.

Әмма Һарри юкка гына бу гасырның иң яшь эзләүчесе түгел иде шул. Аның башкалар күрми торган әйберләренә күрәп алу сәләте бар иде. Чуар каурый-канатлар өерендә минут бue очканнан соң, ул зур көмеш ачкычны күрде. Бу ачкыч-

ның канаты изелгән иде, әйтерсең, аны бер тапкыр тотарга һәм бик тупас итеп йозакка тыгарга өлгергәннәр.

— Менә монысы! – диде Һарри дусларына. – Менә бу иң зуры! Әнә, әнә тегендә ачык-зәңгәр канатлысы... Аның бер канатында каурайлары изелгән әле.

Рон, Һарри әйткән якка таба очып китте, түшәмгә бәрелде, аздан гына себер-кесеннән төшми калды.

— Без аңа якына килергә тиешбез! – диде күзләрен ачыктан алмыйча гына Һарри. – Рон, син өстән, Һермиона, син шунда аста кал – ә мин аны тотарга тырышырмын. ХӘЗЕР ҮК!

Рон өстән аска таба, Һермиона астан өскә таба очып менде, ачык икесеннән дә тайпылды, ә Һарри алга таба ашкынды һәм ямьсез кыштырдаган тавышлар белән, аны ташка терәде. Рон белән Һермионаның сөенеп кычкыруы кайтаваз булып бөтен залга таралды.

Алар тиз арада жиргә төштеләр һәм Һарри, кулындагы ычкынырга теләгән ачыкны учларына кысып, ишеккә таба чапты. Ул аны ишек йозагына кертәп карады һәм бу чыннан да аларга кирәкле ачык булып чыкты. Шулчак ишек ачылган тавыш ишетелде, ә инде берничә тапкыр тотылган мескен ачык, авырынып кына һавага күтәрелде.

— Сөз әзерме? – дип сорады Һарри дусларыннан. Тегеләре башларын селкеп ризалык белдерде. Һарри ишекне ачып жибәрде.

Өлеге зал бик караңгы иде, алар берни дә күрә алмадылар. Әмма, бүлмәгә аяк басу белән ул кисәк яктырып китте, ә өч дус искитмәле күренешкә тап булдылар.

Алар бик зур шахмат тактасының кырыенда, кара ташка охшаган нәрсәдән юнып ясалган биек кара шахмат фигуралары артында торалар иде. Аларның каршында, залның икенче башында, ак фигуралар. Һарри, Рон һәм Һермиона калтырап куйдылар – биек ак сыннарның йөзләре юк иде.

— Хәзер нишлибез инде? – дип пышылдады Һарри.

— Бу аңлашыла ич, шулай түгелме? – диде Рон. – Бүлмәдән үтәсе булса, уйнарга туры киләчәк.

— Ничек? – диде Һермиона борчылып.

— Минем уйлавымча, без шахмат сыннары булырга тиеш.

Ул кара ат янына килде һәм аңа кулы белән кагылды. Сын жанланды. Ат сыны тоягы белән жирне казый башлады, ә жайдак башын иде һәм Ронга карады.

— Без сезгә кушылып уйнарга тиешме?

Кара жайдак ризалык белдереп, башын какты.

— Уйлап карыйк, – диде Рон дусларына. – Минемчә, без әнә тегендәге өч буш урынга басырга тиешбез.

Һарри белән Һермиона уйга баткан Ронга тып-тын карап тордылар. Ниһаять, ул аларга:

—¹ Үпкәләмәгез, ләкин икегез дә шахматны бик шәп уйнамыйсыз, — диде.

— Без үпкәләмибез, — җавап бирде Һарри тиз генә. — Син безгә нишләргә икәнән әйт кенә.

— Яхшы. Һарри, син менә бу фил, Һермиона, син тура урынына бас.

— Ә син?

— Мин ат урынына булам, — диде Рон.

Күрәсен, сыннар барысын да ишеткәннәр, чөнки Ронның сүзләреннән соң, ат, фил һәм тура, борылдылар да, тактадан чыктылар, ә Рон, Һарри һәм Һермиона өч буш урынга килеп бастылар.

— Аklar һәрчак беренче башлый, — диде Рон. — Әнә, карагыз.

Ак сын алга таба килде. Рон кара пешкалар белән эш итә башлады. Алар, берсүзсез, ул кая кушса, шунда атладылар. Һарриның тезләре калтырый башлады. Җиңелсәләр ни булыр?

— Һарри, син диагональ буенча дүрт шакмак уңга таба бар.

Икенче атлары алынганч, алар чып-чынлап курыктылар. Ак вәзир², атның жайдагын бәреп төшерде дә, такта кырыена илтеп атты, тегесе анда селкенмичә йөзтүбән ятты.

— Ярый, шулай булсын ди, — диде Рон, курку аркылы. — Һермиона, синең чират.

Һәр адым саен аklar үзләренең рәхимсезлекләрен күрсәтте, ә такта өстендә югалткан кара сыннар күбәйгәннән-күбәя барды. Ике тапкыр Рон Һарри һәм Һермионаны куркынычтан коткарып калды. Ул үзе, алар урынына аklarга каршы чыкты.

— Без якынлаштык, — диде ул. — Миңа уйларга вакыт бирегез. Вакыт бирегез.

Ак вәзир буш чыраен аңа таба борды.

— Әйе, — диде Рон йомшак кына. — Бу бердәнбер чара. Минем чират. Мин алырга тиешләр.

— ЮК! — дип кычкырдылар Һарри белән Һермиона.

— Бу шахмат уены! Сез кем белән булса да корбан итәргә тиеш. Мин адым ясыям, ул мине ала, мат була һәм сез азат, Һарри.

— Тик!..

---

¹ Тура – ладья фигурасы
² Вәзир – ферзь фигурасы

— Сез Снейпны туктатырга телисезме?

— Рон!

— Сез ашыкмасагыз, ул ташны кулларына төшерәчәк! Бүтән чара юк!

— Әзерме? – Ронның йөзе агарды, әмма ул үз-үзенә ышана иде төсле. – Хәзер мин атлайм... жиңгәч, икеләнеп тормагыз, барыгыз.

Рон адым ясауга, Ак вәзир аңа ташланды. Ул, Ронның башына бик каты итеп сукты һәм ул жиргә килеп төште. Һермиона кычкырып жибәрде, ләкин үз урынында калды. Вәзир Ронны читкә алып китте, ул хушын жуйган иде шикелле.

Һарри сулга таба адым ясады. Ак шаһ, үзенә тажын салып, Һарриның алдына ыргытты. Алар жинделәр. Шахмат фигуралары аларга баш иделәр һәм, ишеккә юлны ачтылар.

Һарри белән Һермиона Ронга актык кат борчулы караш ташладылар һәм ишектән киләсе юлга чыктылар.

— Нишләрбез, әгәр ул...?

— Аның белән барысы да яхшы булыр, – диде Һарри, үзен-үзе ышандырырга тырышып. – Тагын ниләр көтә икән безне анда?

— Без Спраутның шайтан тозагын уздык; канатлы ачкычлар Флитвикның эшдәр; шахмат сыннарын МакГонагалл жанлыга әверелдергәндәр. Ә хәзер Снейп белән Квиреллның әфсеннәре генә калды..

Алар тагын бер ишеккә уздылар.

— Барысы да яхшымы? – диде Һарри.

— Әйе, дәвам итәбез. Алга.

Һарри ишекне этте. Сасы ис аларның борыннарын кисте, алар үз киёмнәре белән борыннарын капларга мәжбүр булды. Яшьләнгән күзләре белән алар идәндә аңсыз яткан зур гына бер тролльне күрделәр. Аның шешенгән башыннан кан ага иде.

— Ярый әле аның белән сугышырга туры килмәде, – диде Һарри, тролльнең зур аяклары аша атлап чыкканда. – Тизрәк, сулар хәл юк монда.

Һарри киләсе ишекне ачып жибәрде. Алар башта керергә курыктылар, ләкин куркының янарлык бернәрсә дә күренмәде. Бүлмә уртасында өстәл, аның өстендә жиде төрле шешә тора иде.

— Бу Снейпның эше, – диде Һарри. – Безгә нишләргә?

Алар бусаганы атлауга, артта, алар кәргән ишектә, ут кабынды. Бу гади генә ут түгел иде, аның төсе шәмәхә иде; шулчак алда узасы ишектә дә кара ялкын бәрәп чыкты. Алар капкынга эләккәннән аңлап алдылар.

— Кара! – диде Һермиона, шешәләр янындагы кәгазьне кулына алып.

Һарри аның жылкәсе аркылы, кәгазьдәге язуны укырга тотынды:

*Алда куркыныч торганда, иминлек артта булыр,
Ни табуыгызга карап, икебездән ярдәм булыр.
Жидебезнең беребез сезне алга илтсә, икенчесе илтер артка.
Икебез безнең кычыткан шәрабы булса,
Өчөбез көтеп тора үтерергә чират.
Хәзер үк сайлагыз, мәңгегә монда килмәсә каласы.
Сезгә ярдәм йөзеннән дүрт ачыклык ачыкчы бирәбез.
Беренчедән, агуны хәйләләп тотабыз яшереп,
Берничәсен кычыткан шәрабының сул ягында.
Икенчедән, ике кырыйда ике төрле дару,
Тик алга таба атласагыз, берсе дә сезгә дус булмас.
Өченчедән, алар барысы да төрле үлчәмдә,
Кечесе дә, зурысы да үлемне тотмый үз эчендә.
Дүртенчедән, сулдан икенче һәм уңнан икенчесе
Эчеп карауга аңларсыз – алар игезәкләр
Беренче карашка төрле сыман булсалар да.*

Һермиона тирән итеп сулыш алып куйды һәм Һарри, гажәпләнеп, аның елмайганын күрде.

— Әлбәттә! – диде Һермиона. – Бу сихер түгел, бу логика, табышмак! Бик күп мәшһүр осталарның фикерләү сәләте булмаса, алар шушында мәңгегә бикләнеп калырлар иде.

— Ә хәзер безнең белән нәкъ шул булачакмы?

— Әлбәттә юк, Һарри! Безгә кирәк булган бар әйбер монда: жиде төрле шешә, шуның өчесендә агу, икесе шәраблы, берсе белән кара уттан чыгып була, икенчесе белән – шәмәхә уттан.

— Әмма кайсын эчәргә икәннен без каян белик соң?

— Миңа бер минут вакыт бирче.

Һермиона кәгазьдәге язуны тагын бер кат укып чыкты. Аннан ул шешәләргә якын килеп, астан аларны үз-үзе белән сөйләшә-сөйләшә тикшерә башлады. Ахырдан кулларын чәбәкләп жибәрде.

— Аңладым, – диде ул. Иң кечкенә шешә безне моннан чыгарачак һәм Ташка илтәчәк.

Һарри кечкенә шешәгә карады һәм:

— Монда бер генә кешегә житәр. Бу бер йотымга да житәр-житмәс.

Алар бер-берсенә караштылар.

— Кайсы шешә шәмәхә ялкын аркылы чыгарачак?

Һермиона уң яктагы түгәрәгрәк шешәгә төртеп күрсәтте.

— Син эчәрсең, – диде Һарри. – Тукта, син кайт та, Ронны кара. Канатлы ачыклар бүлмәсендәге себеркеләрне алыгыз, алар идән астыннан чыгарга һәм Мамыккай яныннан үтәргә бушыр. Ябалакханәгә туры барыгыз һәм Дамблдорга Һедвигны очыргызыз. Ул безгә кирәк. Мин, бәлки, Снейпны берәзгә тоткарлармын, әмма мин барыбер аңа көндәш түгел.

— Әмма, Һарри, аның белән бергә Кем булачагын белеп торасың бит.

— Шуннан? Миңа инде Аның белән бер очрашырга туры килде, – диде Һарри, яра эзенә күрсәтеп. – Тагын бер кат бәхет елмаер, бәлки.

Һермионаның иреннәре дерелдәп куйды, ул Һаррига таба йөгәрде һәм куллары белән аны кочып алды.

— Һермиона!

— Һарри, беләсеңме, син бөек тылсымчы!

— Ул кадәр үк яхшы түгел инде, ә менә син! – диде Һарри, ояла төшеп.

— Минме? – диде Һермиона. – Китаплар! Зирәклек! Әмма бит тагын да мөһимрәк нәрсәләр – дуслык һәм батырлык бар. Һарри, сак була күр!

— Син беренче эч, – диде Һарри. – Яхшылап уйладыңмы? Шушы шешәме?

— Әйе, – диде Һермиона. Ул зур йотым белән шешәдәгә төнәтмәне эчте һәм дерелдәп куйды.

— Бу агу түгелме? – дип сорады Һарри, куркып.

— Юк, әмма боз кебек салкын!

— Бар, тизрәк, тылсымы беткәнче чыгып өлгер.

— Яхшы, уңышлар! Үзеңне сакла!

— Бар инде...

Һермиона борылды да, шәмәхә үт аша чыгып чапты. Һарри тирән итеп сулыш алды һәм кечкенә шешәне кулына тотты. Ул кара ялкынга таба йөзе белән борылып басты.

— Менә, мин килдем, – диде дә, шешәне шунда ук бушатып куйды.

Чыннан да, ул авызына боз кабып, хәзер шул боз бөтен тәнәнә таралган сыман булды. Ул шешәне куйды һәм алга атлады; ул бар көчен жыйды, кара ялкын телләренең тәнәнә ялаганын күрдә, әмма аларны тоймады... бер мизгел буена аның тирәсендә үт кына бар иде, ә аннан соң ул икенче якка, соңгы залга чыкты.

Анда кемдер бар иде, әмма бу Снейп түгел иде. Юк, ул хәтта Волдеморт та түгел иде.

Ике битле кеше

Бу Квирелл иде.

— Сез? – аһ итте Гарри.

Квирелл елмаеп жибәрде. Аның гадәттә гел тартышып тора торган йөзе бүген, ни гажәп, тартышмый иде.

— Әйе, мин, – диде ул тыныч кына. – Ә мин, Поттер, сине монда очратармынмы икән дип баш ваткан идем әле.

— Ә мин... Мин уйладым... Снейп...

— Северус? – Квирелл рәхәтләнеп кычкырып көлеп жибәрде. Әлегә көлү, гадәттәгечә, дулкынланудан калтырап чыкмады, киресенчә, ниндидер салкын, үзәкне өздәргеч булып яңгырады.

— Әйе, Северус бик шикле күренә, шулай бит? Мәктәптә гажәп зур ярканат ары-бире сугылып йөргән сыман. Ул минем өчен бик файдалы булып чыкты. Мондый Снейп булганда тотлыгучы мескен профессор Квиреллдан беркем дә шикләнә алмас иде.

Гарри ишеткәнәнә ышанмады. Бу чын булалмый, берничек тә булалмый.

— Эмма Снейп бит мине үтерергә маташты!

— Юк, юк һәм юк. Сине мин үтермәкче идем. Дустың мисс Грейнджер Снейпка ут төрттер өчен йөгергәндә, мине ялгыш этеп жибәрде. Мин егылдым да күзләрең белән элемтәне югалттым. Берничә мизгел генә житми калды, мин сине себеркедән егып төшерә идем. Әлбәттә, син аңарчы да күптән үлгән булыр идең, әгәр дә Снейп, каршы әфсеннәр мыгырдап, сине коткарырга маташмаса.

— Снейп мине коткармакчы идеме?

— Әлбәттә, – дип салкын гына җавап бирде Квирелл. – Синеңчә, ул ни өчен икенче уенда үзе рефери булырга теләде? Мин яңадан сиңа һөҗүм итмәсен дип тырышты. Мәзәк инде, ә. Алай борчылмаса да ярар иде. Мин барыбер бернәрсә дә эшли алмый идем, чөнки Дамблдор шунда булды. Ә бөтен укытучылар да Снейпны Гриффиндор командасына жиңөргә комачауларга тели дип уйладылар, шуңа ул үз абруен үзе төшерде. Вакытын заяга үткәрдә инде, чөнки бүген мин сине үтерәчәкмен.

Квирелл бармак шартлатты. Һавада хасил булган баулар Гаррины каты итеп бәйләп куйды.

— Исән калыр идең дә, тик бик кызыксынучан шул син, Поттер. Һәллоуинда да шулай мәктәп буйлап төртөнөп йөрсәң, миңа да юлыгыр идең. Мин Ташның ничек сакланганын карарга килгән чакта.

— Мәктәпкә тролльне сез керттегезмени?

— Әлбәттә. Минем тролльләргә тыңлата ала торган аерым бер көчөм бар. Күрдөңме, әле генә юлда ятканын нишләттем? Кызганычка каршы, укытучылар әлеге жанварны эзләгән арада, миннән гел шикләнгән Снейп, мине эләктерергә дип, туп-туры өченчә катка китте. Ахыр чиктә, тролльнең сине үтерә алмавы гына җитмәде, теге өч башлы эт тә Снейпның аягын кирәгенчә тешли алмады. Ә хәзер тыныч кына тор, Поттер. Мин бу кызыклы көзгәне өйрәним әле.

Шуннан соң гына Һарри Квирелл артында нәрсә торганын аңлады. Бу Рәлтөмө көзгесә иде.

— Әлеге Көзгә – Таш янына алып килчәк ачкыч ул, – дип үз эченә сөйләнде Квирелл, кысага бармаклары белән суккалый-суккалый. – Әлбәттә, Дамблдорның шундыйрак берәр эш майтарасын уйларга була иде... Әмма ул хәзергә Лондонда... Ә ул кайтканда мин инде еракта булачакмын.

Һарри бар көченә ни дә булса уйлап табарга тырышты. Әмма аның башына бары тик Квиреллны сөйләштереп, көзгә турында оныттырып торы гына килә алды.

— Мин сезне Снейп белән урманда күрдем, – диде ул.

— Шулай, – дип ризалашты Квирелл, көзгәне боргалый-боргалый, артын карамакчы булып. – Ул минем арттан күзәтте, никадәр алга киткәнемне белергә тырышты. Ул миннән гел шикләнде. Хәтта куркытырга да маташып карады... Әйтерсәң, Волдеморт үзе минем якта булганда, мине куркытып була инде.

Квирелл көзгә артынан чыкты һәм карашын турыга төбәде.

— Мин Ташны күрәм, – диде ул. – Мин аны үземнең хужама бирергә җыенам. Кая соң ул Таш?

Һарри үзен бәйләп алган бауны чишмәкче булды, тик ул бирешмәде. Һаррига Квиреллның игътибарын башка берәр нәрсәгә юнәлтергә кирәк иде.

— Снейп мине күрә алмый дип уйлый идем...

— Ул күрә алмый сине, – дип ризалашты Квирелл. – Күкләр шаһит, яратмый ул сине. Ул бит әтиң белән бергә Һогвартста укыган, белми идең әллә? Алар бер-берсен күрәлмагәннар. Әмма ул беркайчан да сине үтерергә теләмәде.

— Тик берничә көн элек мин сезнең елаганыгызны ишеттем. Снейп сезгә яный дип уйлаган идем...

Һарри залда пәйда булганнан бирле беренче тапкыр Квиреллның йөзөндә курку чалымнары барлыкка килде.

— Кайвакыт, – диде ул. – Кайвакыт ... кайвакыт миңа хужамның әмерләрен

үтәү авыр була. Ул бит бөөк сихерче, ә мин, мин шундый зәгыйфь...

— Ул сезнең белән теге бүлмәдә булган иде дип әйтәсегез киләме? – диде Гарри.

— Мин кайда гына булсам да, ул һәрвакыт минем янымда. – дип тыныч кына җавап бирде Квирелл. – Мин аны дөнья буйлап сәяхәт иткәндә очраткан идем. Ул вакытта минем яш, жүләр, яхшылык белән начарлык турында фикерләрем чуалган чагым иде. Лорд Волдеморт ялгыш фикерләремне төзәтергә ярдәм итте. Яхшылык белән начарлык дигән нәрсәләр гомумән дөньяда юк. Җиһанда бары тик хакимлек көче һәм аңа ирешергә хәле булмаган зәгыйфьләр генә бар... Кызганычка каршы, шул вакыттан бирле мин аңа ышаныч һәм тугрылык белән хезмәт итүемә карамастан, аның кушканнарын үтәп бетерә алмаган вакытлар бар иде. Аңа минем белән кырыс булырга туры килде...

Квиреллның тәне калтырап куйды.

— Ул хаталарны кичерми. Теге юлы мин Гринготтстан ташны урлый алмагач, ул зур канәгатьсезлек белдерде. Ул мине җәзалар. Ул мине һәрвакыт күзәтергә булды.

Квиреллның тавышы әкреләп югалды. Гарри Кыек тыкрыкта булган көнен исенә төште. Ходаем, ничек ул шундый жүләр була алды икән? Ул көнне ул бит Квиреллны күрде, тегесе «Тишек казан»да аның кулын да кысты әле.

Квирелл үз эченнән ниндидер сүгенү сүзләре әйтеп куйды.

— Мин аңлый алмыйм, – дип пышылдады ул. – Бәлки, таш көзгә эчендәдер? Бәлки, аны ватаргадыр?

Гарри бар көченә берәр нәрсә эшләргә тырышты.

«Дөньяда иң зур теләгем, – дип уйлады ул. – Мин ташны Квиреллдан алдан-рак табарга тиеш. Димәк, әгәр мин көзгегә карасам, аны ничек табарга кирәк-леген күрә алачакмын, ягъни аның кая яшерелгән беләчәкмен! Ләкин ничек моны Квиреллга сиздермичә генә эшләргә соң?»

Гарри, Көзгә каршына басар өчен, урыныннан кузгалмакчы булды, әмма бау аны жибәрмәде. Гарри тирбәлеп торды да егылды. Квирелл аңа игътибар итмәде. Ул һаман да үз-үзе белән сөйләшә иде.

— Нәрсә эшли бу көзгә? Нәрсә күрсәтә ул? Зинһар өчен, ярдәм итегез миңа, Хужам!

Гарриның коты очты, чөнки кинәт кенә куркыныч тавыш җавап бирде, һәм әлегә тавыш Квиреллның үзеннән килә иде сыман.

— Малайны куллан... Малайны куллан...

Квирелл Гаррига таба борылды.

— Әй, Поттер, монда кил әле.

Ул бер тапкыр кул чапты, баулар идəнгə килеп тəштə. Һарри əкрен генə кутəрелде.

— Кил монда,— дип ашықтырды Квирелл. — Кəзгегə кара һəм анда нəрсə күргəнеңне əйт.

Һарри аның янына атлады.

«Мин аны берəр ничек алдаларга тиеш, — диде ул үз-үзенə чарасызлыктан. — Мин кəзгегə карарга һəм ни күргəнем турында алдарга гына тиеш».

Квирелл аның артына басты. Һарри аның чалмасыннан килə торган ниндидер ят ис сизде. Ул күзлəрен каплады, Кəзгə каршына басты да күзлəрен ачты.

Башта ул кəзгедəн үзенə куркынган, агарынган йөзен күрде. Берникадər мизгелдəн соң кəзгедəгə чагылышы аңа елмайды. Ул кесəсеннəн канлы кызыл тəстəгə ташны чыгарды, күз кысты да, аны аны кире тыгып куйды. Шул мизгелдə Һарри кесəсенə ниндидер авыр əйбернəң тəшүен сизде. Могжизамы бу, əмма ничектер Таш аның кесəсендə иде.

— Шуннан? — түземсезлек белəн сорады Квирелл. Нəрсə күрəсен анда?

Һарри бар көчен туплап жавап бирде.

— Мин үземнəң Дамблдор белəн кул бирешкəнемне күрəм, — дип уйлап чыгарды ул. — Мин... мин Гриффиндор өчен Йортлар Кадəхен оттым.

Квирелл янə сүгенеп куйды.

— Ычкын моннан! — дип кычкырды ул ачуыннан.

Һарри читкə китте. Ул аягы белəн Фəлсəфəче ташын тойды. Аның башында таш белəн бергə качаргамы икəн əллə дигəн уй туды.

Ул ишеккə таба биш адым да ясарга өлгəрмəдə, тагын баягы сыман тавыш яңгырады, лəкин Квиреллның иреннəре селкенмəделəр дə.

— Ул алдый... Ул алдый...

— Поттер, монда кил! — дип кычкырды Квирелл. — Дəресен əйт! Син нəрсə күрдəң анда?

Кабат теге нечкə тавыш яңгырады.

— Миңа аның белəн сөйлəшергə кирəк... Күзгə-күз...

— Хужам, сезнəң хəлегез житмəs!

— Миндə көч житəрлек... моңа гына табармын...

Һарри үзен янəдəн шайтан тозагына юлыккандай итеп хис итте. Ул бер мускулын да селкетə алмады. Таш булып катып, ул Квиреллның чалмасын сүтə башлавын карап торды. Нəрсə бу? Чалма, ниһаять, идəнгə тəшеп китте. Аны салгач, Квиреллның башы бик сəер һəм кечкенə булып күренде. Шул вакыт Квирелл

әкрен генә борылды.

Һарри әлеге күренештән кычкырып жибәрер дәрәжәгә житте, ләкин бер та-
выш та чыгара алмады. Квиреллның баш артында икенче бит урнашкан иде.
Һарриның мондый коточкыч йөзгә үз гомерендә беренче күрүе булды. Акбур
төслә ак чырай, борын урынына еланның сыман тар тишәкләр һәм җете-кызыл
күзләр иде бу.

— Һарри Поттер, — дип пышылдады әлеге йөз.

Һарри артка атламакчы булды, ләкин аяклары аңа буйсынмады.

— Күрәсәңме, мин нәрсәгә әйләндәм? — диде бу чырай. — Мин хәзер бары тик
шәүлә, төтен генә... Мин кеше гәүдәсенә керсәм генә бер формага килә алам...
Бәхетемә, мине йөрәкләренә һәм уйларына кертергә әзер торучылар гел табы-
ла... Сыңармөгез каны соңгы атналарда миңа хәл биреп торды... син тугры Кви-
реллның урманда әлеге канны минем өчен эчкәнән күрдң... Ә Тере суы булгач,
минем үз гәүдәм булачак... Ә хәзер... нишләп әле сиңа кесәңдәге ташны миңа
бирмәскә ди?

Димәк ул барысын да белә. Һарри үзенә көченең кире кайтканын сизде һәм,
абына-абына, артка чигенде.

— Жүләр булма, — дип ачуланып кычкырды йөз. — Минем ягыма чыксаң әй-
бәтрәк булыр. Гомереңне саклап калырсың... Юк исә, сине әти-әниңнең яз-
мышы көтә. Алар миннән кызгануымны сорап үлделәр...

— ЯЛГАНЧЫ! — дип кычкырып жибәрде Һарри, үзен-үзе белештермичә.

Квирелл, Волдеморты Һарриның күрә алсын өчен, аркасы белән алга атлады.
Ап-ак чырай хәзер елмая иде.

— Үзәккә үтәрлек, — дип ысылдады ул. — Мин батырлыкны һәрвакыт бәяли
белә идем... Малай, син хаклы. Әти-әниң бик кыю кешеләр иде. Мин башта
батыр көрәшкән әтиңне үтердем. Ә әниңне үтерәсе түгел идем... ул сине кот-
кармакчы булды... Ә хәзер миңа Ташны бир, әниңнең үлемә заяга булмасын!

— БЕРКАЙЧАН ДА!

Һарри утлы ишеккә таба йөгерде.

— ТОТ АНЫ! — дип кычкырды Волдеморты.

Киләсе мизгелдә Һарри беләзегендә Квиреллның кулын тойды. Һарриның
яра эзе энә сыман чәнчеп авырта башлады һәм башы ярылгандай булды. Ул, ыч-
кынырга теләп, кычкырып жибәрде, һәм, ни гажәп, Квирелл аны жибәрде. Авы-
ртуның көче безгә кимедә. Һарри ашыгып як-ягына карады, Квиреллны эзләде.
Кара канга буялган бармакларына карап каткан профессор авыртуга чыдый ал-
мый иде.

— Тот аны! ТОТ! — дип кычкырды кабат Волдеморты.

Квирелл Һаррига ташланды һәм аны аяктан екты. Һарри нәрсә булганын да

абайлап бетерергә өлгермәде, Квирелл аның өстенә менеп утырган иде инде. Аның куллары Гаррины бугазынан эләктереп алган иде. Башы авыртуыннан Гарри берни күрмәс булды, әмма шулай да ул Квиреллның авыртуга чыдый алмыйча кычкырганын ишетте.

— Хужам, мин аны тотып тора алмыйм... кулларым, минем кулларым!

Квирелл, тезләре белән Гаррины идәнгә терәп, бугазын жибәрде һәм коты очып, учларына карады... Гарри аларның янып чыкканын һәм бер кат тиресе салынгандай кызыл төскә кереп ялтыраганын күрде.

— Алайса үтер аны, жүләр. Шуның белән эшне бетерербез! – дип кычкырды Волдеморт.

Квирелл, Гаррига үлем сихере салырга теләп, кулын күтәрде, тик Гарри, алга сикереп, бармакларын Квиреллның чыраена батырды.

— А-А-А-А!

Квирелл әйләнеп төште. Хәзер аның бите дә янып чыккандай иде, һәм Гарри аңлап алды: Квирелл, тәннен авырттырмыйча, Гаррига кагыла алмый... димәк, Гарриның бердәнбер форсаты – Квиреллны жибәрмәү, сихер салмасын өчен, гел авырттырып тору.

Гарри сикереп торды да Квиреллның кулын эләктереп алды һәм бар көченә кысты. Квирелл акырып жибәрде һәм Гаррины атып бәрергә тырышты... Гарриның башы тагын да сызлый башлады... ул берни күрми... бары Квиреллның ачыргаланып кычкыруы һәм Волдемортның әмере генә ишетелә:

— ҮТЕР АНЫ! ҮТЕР АНЫ!

Башка тавышлар, бәлки, Гарриның башында гына булган сүзләр яңгырый:

— Гарри! Гарри!

Гарри Квиреллның кулы ычкынганын сизде, һәм барысы да югалганын аңлады... бар да караңгылыкка чума иде... аска... аска...

***

Ниндидер алтын әйбер нәкъ аның өстендә ялтырап алды. Снитч! Ул аны тотып алмакчы булды, әмма кулларын күтәрү бик авыр иде.

Ул күзен йомып алды. Юк, бу снитч түгел. Бу күзлек икән. Ничек сәер.

Ул янә күзләрен йомып атты. Караңгыдан Альбус Дамблдорның йөзе килеп чыкты.

— Хәерле көн, Гарри! – диде Дамблдор.

Гарри аңа текәлеп карады да барысын искә төшерде.

— Сэр! Таш! Бу Квирелл иде. Таш анда! Сэр, ашыгыгыз...

— Тынычлан, зинһар, улым. Син бераз заманадан калышасын, – диде Дамблдор. – Таш Квиреллда түгел.

— Алайса кемдә? Сэр, мин...

— Һарри, зинһар өчен, әкренрәк, – ди Дамблдор. – Алайса мадам Помфри мине моннан куып чыгарачак.

Һарри йотып куйды да як-ягына каранды. Ул үзенә хастаханә ягында булуын яңа гына аңлап алды. Һарри ак жәймә ябылган караватта ята иде, ә аның янында торган кечкенә өстәл ярты кибеткә сыярлык тәм-томнардан сыгылган иде.

— Дусларың һәм жанатарларыңнан бүләкләр, – диде Дамблдор, елмаеп. – Жир астында Квирелл белән синең арада булган хәл – зур сер, һәм әлбәттә, бөтен мәктәп аның турында белә. Сүз уңаеннан, шуны да әйтергә кирәк: дусларың Фред белән Джордж Уизли сиңа бүләккә унитаз утыргычын бирергә тырыштылар. Бер шигем юк, алар шул рәвешле синең күчеләңне күрергә теләгәннәрдер. Әмма мадам Помфри бу гигиенага каршы килер дип, аны алып куйды.

— Мин монда күптәнме?

— Өч көн. Мистер Рональд Уизли белән мисс Грейнджер аңа килүеңне белеп, бик сөенерләр. Алар бик борчылалар.

— Тик, сэр, ә Таш ничек соң...

— Синең игътибарыңны җәлеп итеп булмас ахры. Ярар, димәк, Таш турында. Профессор Квирелл ташны синнән тартып ала алмады. Мин нәкъ вакытында килеп җиттем һәм аңа комачауладым, әмма шунысын да әйтергә кирәк: син болай да барын да булдыра идең.

— Сез шунда идегезмени? Сез һермионаның ябалагын алдыгызмы?

— Без һавада чак кына кисешми калганбыз булса кирәк. Лондонга килеп җитү белән, киткән урыныма кире кайтырга тиешлегемне аңладым. Вакытында килеп җиттем дә Квиреллны өстеңнән алып атырга өлгердем.

— Димәк, ул сез булгансыз.

— Мин соңга калдым дип курыккан идем.

— Әйе, сез, чыннан да аздан гына калдыгыз, – дип ризалашты Һарри. – Ул миннән Ташны тартып алган булыр иде.

— Мин Таш өчен борчылмадым, мин синең өчен курыктым... батырлыгың сине һәлак итә язды бит. Кайсыдыр мизгелдә мин сине һәлак булгансың дип тә уйладым. Ә Ташка килгәндә, ул юк ителде инде.

— Юк ителде? – дип кабат сорап куйды Һарри. – Әмма сезнең дуслыгың, Николас Фламель...

— Димәк, син Николас турында да беләсең? – Дамблдорның тавышына күрә,

ул моңа шат иде. – Син барысын да белешкәнсең, шулай бит? Без Николас белән берәз сөйләшеп алдык һәм, болай эшләсәк, яхшырак булыр дигән нәтижәгә килдек.

— Тик ул да, хатыны да үлчәк бит?

— Эшләрен жайлап бетерер өчен житәрлек Тере суы бар аларда. Аннан соң, әйе, алар үлчәкләр, – Дамблдор, Гарриның шаккаткан йөзөн күрөп, елмаеп жибәрде.

— Синең кебек яшъ кешегә мондый эш гажәп булып тоела торгандыр. Әмма Николас белән Перенелла өчен үлем ул – көнә буге йөрөп арганнан соң йокларга яту белән бер. Яхшы эшләүче акыл өчен үлем ул – чираттагы бер сәяхәт кенә. Беләсеңме, Таш аның кадәр үк искитәрлек әйбер түгел. Күз алдына гына китереп кара: ул син теләгән кадәр акча да, гомер дә бирә ала. Ягъни кеше заты барыннан да бигрәк теләгән ике әйберне тәкъдим итә ул. Әмма бөләсе дә шунда аның: кешеләрдә үзләренә иң зыянлы булган нәрсәләренә сайлау сәләте бар.

Гарри, нәрсә әйтергә белмичә ятты. Дамблдор исә, түшәмгә карап, борын төбөндә генә нәрсәдер жырлый һәм елмая иде.

— Сэр! – дип эндәште аңа ниһаять Гарри. – Мин монда уйлаган идем... Сэр... әгәр Таш юкка чыгарылган булса да, Вол... ягъни Үзегез-Беләсез-Кем...

— Волдемо́рт дип эндәш аңа, Гарри. Әйберләренең үз исемен ата. Исемнән курку әйбердән куркуны көчәйтә.

— Әйе, сэр Волдемо́рт бит хәзер көчен кайтаруның башка юлын эзличәк, дәресе? Ул бит бөтенләйгә юкка чыкмады диюем?

— Юк, Гарри. Ул хәзер дә каядыр йөри, бәлки, кереп урнашыр өчен берәр кеше тәне эзли торгандыр... Ул чын мәгънәсендә жанлы булмаганга, аны үтерү мөмкин эш түгел. Ул Квириллы үлсә калдырды; ул дошманнарына да, яраннарына да рәхимсез. Нәхәлдә, Гарри, син аңа куәтен кайтарырга комачауласаң да, икенче юлы да, жинүгә өмет булмаса да, аңа каршы чыгып көрәшчәк кеше булуы гына кирәк... әгәр аңа тагын, аннан тагын комачауласалар, ахыр чиктә ул беркайчан да хакимлеген кайтармас.

Гарри, ризалыгын белдерү өчен, башын какты, әмма башы авыртканга туктады һәм сорау бирде:

— Сэр, әгәр сез рәхсәт итсәгез, мин белсәң теләгән тагын бер нәрсә бар иде... Әгәр дә сез миңа сөйли алсагыз... минем дәресең беләсе килә иде...

— Дәресеңме... — дип авыр сулап куйды Дамблдор. — Хакыйкәт гажәп матур һәм искиткеч куркуыч нәрсә, шулай булгач, аңа чиксез саклык белән мәрәжәгать итәргә кирәк. Шулай да, мин сорауларыңа җавап бирермен, әмма әгәр берәр сәбәп белән җавап бирә алмасам, гафу ит. Мин ялганлы алмыйм.

— Яхшы. Волдемо́рт әниемне, мине үтерсәң комачаулаган өчен генә үтердем, диде. Әмма ни өчен аңа мине үтерсәң кирәк булды икән?

Бу юлы Дамблдор тагын да тирәнрәк сулап куйды.

— Кызганыч, Гарри, бу беренче соравыңа җавап бирә алмыйм. Бүген түгел. Хәзер түгел. Кайчан да булса син белерсең... ә әлегә оныт ул турыда, Гарри. Бераз үскәч... Әлбәттә, мин аңлыйм, сиңа болай ошамыйдыр. Эмма әзер булгач, син барысын да белерсең.

Гарри үжәтләнеп сорамаска булды.

— Ә ник Квирелл миңа кагыла алмады?

— Әниң сине коткарырга теләп һәлак булды. Әгәр дөньяда Волдеморт аңлай алмаган нәрсә бар икән, ул да булса мэхәббәт бу. Әниңнең сине яратуы кебек көчле мэхәббәтнең эз калдыруын аңламады ул. Юк, яра эзе түгел, ул бөтенләй күренми торган нәрсә. Әгәр сине бик нык яраталар икән, әлегә яраткан кеше үлсә дә, аның яклавы һәрчак синең белән калачак. Сине яклаучы көч тәнеңә үк үтеп кергән. Күңелен нәфрәт һәм комсызлык баскан Квирелл жанын Волдеморт белән бүлешкән, шуңа күрә ул сиңа кагыла алмады. Шулкадәр сафлык белән билгеләнгән кешегә кагылу аны авыртуга дучар итте.

Сүзен тәмамлап, Дамблдор тәрәз төбенә кунган кошны күзәтә башлады, шул рәвешле, Гаррига күз яшыләрен сөртәргә вакыт бирде. Тынычлангач, Гарри тагын телгә килде:

— Ә Күренмәс мантия? Аны кем җибәрде соң миңа?

— Кайчандыр әтиң аны миндә калдырган иде, ә мин исә син аны ошатырсың дип уйладым, – Дамблдорның күзләре ялтырап китте. – Файдалы әйбер... Әтиң гадәттә аны, качып кына ашханәгә кереп, берәр тәмле нәрсә алыр өчен файдалана торган иде.

— Тагын бер нәрсә бар әле...

— Әйдә...

— Квирелл Снейп турында...

— Профессор Снейп, Гарри, —дип төзәтте Дамблдор.

— Әйе, дөрөс. Әтине күрәлмаганга, ул мине дә яратмый дип аңлатты Квирелл. Бу дөрөсме?

— Ничек әйтим. Алар бер-берсен өнәмәделәр. Синең белән мистер Малфой кебек үк инде. Аннан соң синең әтиң Снейпка ошамый торган эш эшләде. Снейп аны моның өчен кичерә алмады.

— Нәрсә эшләде?

— Ул аның гомерен коткарды.

— Нәрсә?

— Әйе... – хыялый гына сузып җибәрде Дамблдор. – Кешеләрнең башларын-

да нинди уйлар булуы бик гажәп инде, шулай бит? Профессор Снейп синең әти-ең алдында әжәтле булып калуы белән килешә алмады... Минемчә, менә шуңа күрә дә ул быел сине коткарып өчен, бар көчен куйгандыр. Профессор Снейп шул рәвешле синең әти-еңә үз бурычын кайтаруына ышана иде булса кирәк. Шуннан соң гына ул аны гадәттәгечә күрә алмавын дәвам итә ала иде.

Һарри ишетелгәннәрне аңларга тырышты, әмма баш авыртудан кала бер нәтижәгә дә килмәгәч, соңракка калдырырга карар кылды.

— Сэр, – диде ул. – Тагын бер сорау...

— Берәү генәме?

— Мин Көзгедән Ташны ничек алдым соң?

— Ә! Синең бу сорауны бирүең мин бик шат. Бу минем иң яхшы идеяләрем-нең берсе иде, ә моның, икебез арасында гына әйткәндә, бәһасе бар. Беләсеңме, Ташны чынлап торып табарга теләгән кеше – табарга, файдаланырга түгел – моны башкарып чыга ала. Ә калганнар Көзгедә үзләренең тимердән алтын койганнарын яки Тере суы эчкәннәрен генә күрә ала. Кайчагында минем баш миём үземне дә шаккаттыра... Ә хәзергә сораулар житеп торыр. Әйдә шушы тәм-томнар белән эш итик әле. О! Берти Ботт! Яшь чагында миңа бәхет елмаймаган иде, миңа косык тәме туры килде. Шул көннән башлап бу кәңфитләр миңа кызык түгел. Ә менә монысы өметле күренә, ничек уйлыйсың?

Дамблдор елмаеп жибәрде һәм коңгырт-алтын төстәге конфетны кабып та йотты. Һәм шунда ук тартышып куйды.

— Булмый инде булмагач! Колак сагызы!

* * *

Мадам Помфри, хастаханә табибәсе, бик мөлаем, әмма бик кырыс хатын иде.

— Зинһар өчен, биш минутка гына, – дип үтенде Һарри.

— Юк, ярамый.

— Әмма сез бит минем яныма профессор Дамблдорны керттегез...

— Әлбәттә, әмма монысы бөтенләй башка мәсьәлә. Профессор Дамблдор – мәктәп директоры. Ә хәзер сиңа ял кирәк.

— Мин болай да ял итәм, – дип бирешмәде Һарри. – Мин бит ятып торам...

— Ярар инде алайса, – дип кызганып куйды мадам Помфри. – Әмма төгәл биш минут кына бирәм.

Ул Рон белән Һермионага ишек ачты.

— Һарри!

Һермиона аның муенына сарылырга әзер иде, әмма ярый әле баш тартты:

башы болай да сызлап авырткан Һаррига бер дә рәхәт булмас иде.

— О, Һарри, без инде син... Дамблдор бик борчылган иде...

— Бөтен мәктәп шуның турында гына сөйли, – диде Рон. – Чынлыкта нәрсә булган соң анда?

Чын тарих имеш-мимешләрдән дә сәеррәк һәм кызыграк булган сирәк очрак иде бу. Һарри аларга барысын сөйләп бирде – Квирелл, Көзгә, Таш һәм Волдеморт турында. Рон белән Һермиона игътибар белән тыңлап утырдылар. Алар Һарри көткән жирләрдә авызларын бигрәк тә катырак ачтылар, Квиреллның чалмасы астында нәрсә яшеренгән булуын әйткәч, Һермиона бөтенләй кычырып жибәрде.

— Димәк, Таш башка юк? – дип сорап куйды Рон, Һарри сөйләп бетергәч. – Димәк, Фламелъ үлчәк?

— Мин дә шул сорауны биргән идем, Ә Дамблдор ни ди... «яхшы эшләүче акыл өчен үлем ул – чираттагы бер сәяхәт кенә».

— Мин һәрвакыт аны акылдан язган дип әйтеп килдем, – диде Рон, иң яраткан тылсымчысының фикеренә сокланып.

— Ә сезнең белән ни булды? – сорады Һарри.

— Мин исән-имин генә кире кайттым, Ронны тәртипкә китердем – бу бер дә жиңел эш булмады, – дип сөйли башлады Һермиона. – Шуннан соң без ябалакханәгә ашыктык. Тик мәктәптән чыкканда Дамблдорның үзен күрдөк. Ул барын да белгән иде инде. Ул шуны гына сорап куйды: «Һарри аның артынан китте, шулаймы?», шуннан өченче катка чапты.

— Ничек уйлыйсың, ул нишләгәгеннә белгән микән? – дип сорады Рон. – Этиеннең мантиясен жибәргәч, мин әйтәм?

— Хуш! – дип кабынып китте Һермиона. – Әгәр шулай икән... Бу коточкыч, чөнки сине үтерергә мөмкиннәр иде...

— Юк, алай түгел, – дип җавап бирде Һарри. – Дамблдор – бик сәер кеше. Минемчә, ул миңа мөмкинлек бирергә генә теләгән. Беләсезме, минемчә, ул монда ниләр булганын гел белеп торадыр сыман. Миңа калса, ул безнең нишләргә җыенганыбызны чамалаган, һәм безне туктатасы урында, безне әзерләгән генә. Көзгегәң ничек эшләвен белеп алуым да очраклы булмагандыр. Әгәр әзер булсам, Волдеморт белән очрашырга хокукым бар дип уйлагандыр ул.

— Дамблдор чыннан да ычкынган, – диде Рон горурланып. – Тыңла әле, Һарри, теләсәң нишлә, әмма иртәгә уку ылы тәмамлану мәжлесеңдә син аякта булырга тиеш. Дәрәс, балларны санаганнар инде, һәм Слизерин жиңде... соңгы квиддич уенын калдырдың бит инде, синсез безне Каргатырнар тар-мар итте... әмма ризык тәмле булчак.

Шулвакыт бүлмәгә мадам Помфри атылып керде.

— Сез монда унбиш минут утырасыз инде. ЧЫГЫГЫЗ МОННАН! – дип бик

кырыс кына боерды ул.

***

Саташуларсыз үткөн тыныч төннөн соң Гарри үзен яхшы хис итте.

— Минем бэйрэмгә төшәсе килә, – диде ул тәм-том савытларын тәртипләгән мадам Помфрига. – Мин бара алам бит, шулаймы?

— Профессор Дамблдор сиңа төшәргә ярый диде, – җавап бирде ул корыгына, чөнки аның фикеренчә, Дамблдор мәҗлеснең никадәр зыянлы була алуын аңламый иде. – Сиңа тагын бер кеше килде.

— О, бик яхшы! – диде Гарри. – Кем ул?

Шул ук мизгелдә, Гарриның әйткәннәрен ишеткән төсле, ишектә Һагрид күренде. Бина эчендә ул, гадәттәгечә, бик зур булып күренде. Ул Гарри янына утырды, аңа бер бакты һәм елап жибәрде.

— Монда барысына да мин гаепле... – дип үкседә ул, кулы белән йөзөн каплап. – Ул явызга Мамыккайны ничек йоклатырга кирәклеген мин әйттем.! Мин үзем! Ул шуныгына белмәгән, һәм мин аңа үзем сөйләп бирдем! Ә син үлөргә мөмкин идең! Шул аждаһа өчен! Үз гомеремдә башка беркайчан да эчмәячәкмен. Минә бөтенләй моннан маглар янына куарга кирәк!

— Һагрид! – дип эндәште Гарри. Ул Һагридның кайгыдан һәм үкенечтән калтырап елавыннан һәм эре-эре күз яшьләренен сакалына тамуыннан тетрәнгән иде. – Тынычлан, ул барыбер барысын да белгән булыр иде. Без бит Волдеморт турында сөйләшәбез. Син аңа берни әйтмәсәң дә ул белер иде.

— Тик сине үтерергә мөмкиннәр иде бит! – дип кычкырды Һагрид. – Һәм аның исемен әйтмә!

— ВОЛДЕМОРТ! – дип бар көченә кычкырды Гарри. Һагридның шундый исе китте ки, ул хәтта елавыннан да туктады. – Мин аның белән очраштым, аның йөзөн күрдем, шуңа күрә мин аңа исеме белән эндәшәм. Зинһар, елавыңнан тукта, Һагрид, тынычлан. Без Ташны саклап кала алдык. Таш хәзер юк, Волдеморт аны файдалана алмаячак. Әйдә шоколадлы бака ашап жибәр, миндә алар йөзләгән...

Һагрид тыгылган борынын сөртеп алды да әйтте:

— Ярый искә төшердең әле. Минем сиңа бүлгем бар иде.

— Ас итеннән сэндвич түгелдер бит? – борчылып сорап куйды Гарри, ә Һагрид, ниһаять, елмайды.

— Юк. Кичә Дамблдор миңа шуның өчен махсус ял бирде. Дөрөсөн генә әйткәндә, ул минә эштән куарга тиеш иде, ә ул... кыскасын әйткәндә, мә тот...

Бу күн белән тышланган матур альбом иде. Гарри бик кызыксынып аны ачып жибәрде. Анда тылсымлы фотосурәтләр беркетелгән иде. Һәрбер биттә аңа әти-әнисе елмаеп, сәлам бирә иде.

— Этилареңнең мәктәп дусларына ябалаклар салдым, фотосурәтләрен сорадым... синдә бит берсе дә юк... ошыймы?

Һарриның тамагына төер утырды, һәм ул бер сүз дә әйтә алмады, ләкин һагрид барын да аңлаган иде инде.

***

Кичен Һарри йомгаклау мәжлесенә үзе генә барды. Мадам Помфри тагын бер кат саулыгын тикшерергә карар кылганга күрә, ул соңга калды, шуңа күрә мәжлескә төшеп житкәндә, Олы Зал тулган иде диарлек. Зал Слизеринның көмеш һәм яшел төсләре белән бизәлгән иде. Йортлар Кадәхе өчен ярышта Слизерин инде жиденче тапкыр жиңә, хәзер укытучылар өстәле артындагы диварда да Слизерин еланы төшкән зур әләм тора иде.

Һарри залга керү белән, бөтен зал тып-тын калды. Берникадәр вакыттан соң барысы да кабат сөйләшергә тотынды. Һарри, башын күтәрмичә генә, Гриффиндор өстәле янына килде дә Рон белән Һермиона арасына утырды. Бөтен кешенә аң карап торуына игътибар итмәскә тырышты ул. Кайберәүләр Һаррины яхшырак күрер өчен, урыннарыннан да торганнар иде.

Бәхеткә каршы, берничә мизгелдән соң Дамблдор пәйда булды. Бөтен кеше дә урыннарына утырды, сөйләшүләр бетте.

— Димәк, тагын бер ел артта калды! – диде Дамблдор күтәренке көеф белән. – Тик искиткеч бәйрәмне башлар алдыннан, мин сезне үземнең нотыкларым һәм кирәкмәс сөйләшүләрем белән туйдырасым килә өле. Димәк, артта тагы бер уку елы калып бара. Сезнең башларыгыз берәз булса да авырайгандыр дип ышанам. Хәзер аларны яңа елга бушатыр өчен менә дигән жәегез бар...

— Ә хәзер, аңлавымча, без Йортлар Кадәхен тапшырырга тиешбез. Арттан башлыйбыз. Дүртенче урынны Гриффиндор алды – өч йөз уника балл. Өченче урында Һаффлпафф – өч йөз илле ике балл, икенче урында Каргатырн йорты – дүрт йөз егерме алты балл. Беренче урында Слизерин – дүрт йөз житмеш ике балл.

Слизерин өстәләндә утыручылар, дәррәү кубып, шатланып кычкыра һәм кул чаба башлады. Һарри Драко Малфойның касә белән өстәлгә сугуын күрде.

Бу күңел кайтаргыч күренеш иде.

— Әйе, әйе, сез бик әйбәт тырыштыгыз, – диде Дамблдор. – Тик шулай да без соңгы вакыйгаларны исәпкә алырга тиешбез.

Зал тып-тын калды. Слизериннарның балкуы сүнә төште.

— Димәк, — дип дәвам итте Дамблдор. — Минем тапшырасы берничә баллым калган. Нәрсә өле монда... Әһә...

— Мистер Рональд Уизлидан башлыйк...

Рон кызарды һәм кояшта янып беткән редискага охшап калды.

— ...hogвартс мәктәбе күп еллар күрмәгән искиткеч оста шахмат уены өчен Гриффиндор йортына илле балл бирәм.

Гриффиндорныкылар утырган өстәл артындагы тавышлар тылсымлы түшәмгә кадәр барып житкәндә, хәтта түшәмдәге йолдызлар да селкенгәндәй булды. Гарри Персиның башка префектларга мактануын ишетте:

— Бу минем энем, беләсезме? Иң кечкенә энем! МакГонагаллның шахматларың жинде!

Ниһаять, яңадан тынлык урнашты.

— Алга таба... мисс Һермиона Грейнджер, – диде Дамблдор. – Ялкын каршында салкын мантийк эшен күрсәткәнә өчен мин Гриффиндорга тагын илле балл бирәм.

Һермиона кулы белән битен каплады. Гарри Һермиона елап жибәргәндер дип уйлады. Ә гриффиндорлар исә акыдан язганнар иде бугай – алар яңа гына йөз балл жыйдылар бит!

— Һәм ниһаять, мистер Гарри Поттер, – дип игълан итте Дамблдор, һәм залда тынычлык урнашты. – Искиткеч түземлек һәм сокландыргыч кыюлыгы өчен, Гриффиндор йортына алтмыш балл бирәм.

Колак тондыргыч шау-шу купты. Саный да, кычкыра да белгән кешеләр хәзер Гриффиндорның дүрт йөз житмеш ике баллы барлыгын аңладылар, хәзер алар Слизерин белән тигезләштеләр. Эһ, әгәр Дамблдор Гаррига тагын бер балл биргән булса, алар Йортлар Кадәхен алга да булырлар иде...

Дамблдор кулын күтәрде. Зал тынычлана төште.

— Батырлыкның төрлесе була, – Дамблдор елмая иде. – Дошманга каршы көрәшер өчен зур батырлык таләп ителә, әмма дусларга каршы торыр өчен дә шулкадәр үк батырлык кирәк. Шуңа күрә мин мистер Невилл Лонгботтомга ун балл бирәм.

Олы Залның ишеге артында берәрсе торса, ничшиксез, монда нидер шартлаган дип уйлар иде. Гриффиндор өстәле артындагы тавышлар шулкадәр көчле иде! Гарри, Рон һәм Һермиона, сикереп торып, көтмәгәндә ишелеп төшкән бөхетеннән агарып киткән һәм аны кочакларга тотынган иптәшләре астында калган Невиллны котладылар. Моңарчы аның Гриффиндор өчен бер балл да ота алганы булмады. Гарри, кычкыруын дәвам итеп, терсәге белән Ронның кабыргасына төртте һәм Малфойга ымлады. Драко бөтен гәүдәсенә катыру әфсене жибәрелгән сыман боегып утыра иде.

— Димәк, – дип кычкырды Дамблдор, Слизеринның жиңелүенә сөенгән Каргатырн белән Һаффлпаффының да алкышларын туктатырга тырышып. – Бизәкләрне үзгәртәргә кирәк.

Ул кул чапты, һәм яшел әләмнәр алга, көмеш төсләр алтынга әйләнде, елан юкка чыкты, ә аның урынына зур Гриффиндор арысланы пәйда булды. Снейп, газаплана-газаплана елмаеп, профессор МакГонагаллның кулын кысты. Бер

мизгелгә һарри белән Снейпның карашлары очрашты. Шул вакыт ул Снейпның аңа карата булган мөнәсәбәте өз генә дә үзгәрмәгәннен аңлады. Ләкин һаррини хәзер бу борчымый иде. Киләсе елда тормыш тагын тәртипкә киләчәк, яисә инде, Һогвартста мөмкин булган тәртипкә килә язачак дигән хис-сиземләү бар иде.

Бу кич һарриниң тормышында иң бөхетле кич иде, квиддичта җиңүеннән, Раштуадан яки хәтта тау троллен бәрүдән дә яхшырак иде бу кич. Әлеге кичне ул беркайчан да онытмасын белә иде.

***

Имтиханнарның нәтиҗәләре игълан ителмәгәнлеге һарриниң башыннан чыккан иде, әмма аңа борчыласы да булмады.. Ни гажәп, алар Рон белән әйбәт билгеләр алдылар, ә һермиона исә иң яхшы укучы булып чыкты. Хәтта Невилл да имтиханын бирә алган: аның үләннәр дәресендә алган яхшы билгесе төнәтмәләрдә төмам батуын каплаган. Һарри белән Рон әшәке, явыз, жүләр Гойлны куырлар дип өметләнгәннәр иде. Тик ул да ничектер имтиханны биреп чыккан. Бу күнелле түгел иде, тик Рон әйтүенчә, бөтен әйберне дә берьюлы алып булмый шул.

Көтмәгәндә генә киштәләр дә бушады, чемоданнар да җыелды, Невиллның бакасы да бәдрәф почмагында табылды. Барлык укучыларга да жәйге ял вакытында тылсым белән шөгыйльләnmәскә дип кисәтүләр тараттылар («Шулар турында онытырлар дип гел хыялланам», – дип моңсу гына зарланды Фред Уизли). Һагрид килде һәм аларны көймәләрдә күлнең теге ярына чыгарды. Көлешә-көлешә Һогвартс-экспресска утырдылар, поезд тәрәзәсеннән күренгән кыргый табигать матур тигез кырлар һәм чиста өйләр белән алышынды. Магларның кечкенә шәһәрләре яныннан узганда, алар «Берти Боттның Төрле Тәмдәге Борчакларын» ашадылар. Ә аннары тылсымчы мантияләрен салып, куртка һәм пәлтәләрен киделәр, озак та үтмәстән, Кингс-Кросс станциясенң тугыз һәм дүрттән өч платформасына килеп життеләр.

Платформадан чыгар өчен шактый гына вакыт кирәк булды. Магларның игътибарын җәлеп итмәс өчен, карт кына станция караучысы балаларны икешәр, өчешәр генә чыгарды. Әгәр дә берьюлы бер көтү кеше дивардан килеп чыкса, маглар аларны күрми калмаслар иде шул.

— Сөз бу жәйне безгә килергә тиеш, – диде Рон. – Икегез дә. Мин сөзгә ябалак җибәрермен.

— Рәхмәт, – диде Һарри. – Миңа нәрсәне дә булса өметләнеп көтөргә кирәк бит инде.

Тышка, маглар дөньясына чыгып җиткәнче, аларны кат-кат эттеләр һәм төрттеләр. Кайбер кешеләр кычкырып калалар иде:

— Сау бул, Һарри!

— Күрешкәнче, Поттер!

— Һаман да данлыклы әле син, – дип көлеп куйды Рон.

— Мин кайтасы жирдә алай түгел, ышан миңа, – жавап бирде Гарри.

Ул, Рон һәм Һермиона дивар аша бергәләп чыктылар.

— Менә ул, әни, кара!

Бу Ронның кечкенә сеңлесе Джинни Уизли иде, әмма ул Ронга күрсәтми иде.

— Гарри Поттер! – дип чинады Джинни. – Әни, кара! Мин аны күрәм.

— Әкрәнрәк, Джинни. Бармак белән күрсәтмиләр, матур түгел.

Миссис Уизли аларга елмаеп карады.

— Жиңел ел түгел иде бу, ә? – диде ул.

— Әйе, – диде Гарри. – Тәм-томнар һәм свитер өчен бик зур рәхмәт сезгә, миссис Уизли.

— Ай, рәхмәтләр кирәкми, кадерлем минем, – диде ул.

— Син әзерме инде?

Ә бу тавыш Вернон абыйныкы иде. Ул нәкъ узган елдагыча кызыл битле, мысклы һәм, гади кешеләр белән тулган станциядә ябалаклы читлек тоткан Гаррины күргәнгә, ачулы иде. Аның артында Гаррига котлары очып карап торучы Петуния апа белән Дадли баскан иде.

— Сез Гарриның туганнары булса кирәк! – дип сәламләде аларны миссис Уизли.

— Күпмедер дәрәжәдә, әйе, – диде Вернон жинни. – Малай, ашык, без сине көнә бәе көтеп торырга жыенмыйбыз.

Вернон абый кырыяга китте, ә Гарри Рон белән Һермиона ягына борылды.

— Жәй беткәч күрешербез алайса.

— Синәң ялларың... эә... күңелле булыр дип өметләнем, – диде Һермиона, Вернон жиннигә шикләнеп карап куеп. Ул кемнәң дә булса шулкадәр әдәпсез була алуына шаккаткан иде.

— Шикләnmәгез дә! – диде Гарри, һәм алар, гажәпләнеп, аның елмайган йөзөнә карадылар. – Өйдә тылсымларга ярамаганын белмиләр бит алар. Шулай булгач, Дадли белән бик күңелле ял итәчәкбез әле...

ЭЧТӘЛЕК

Исән калган малай.....	6
Юкка чыккан пыяла.....	17
Әллә кемнән килгән хатлар.....	26
Ачкычлар сакчысы.....	36
Кыек тыкрык.....	46
Тугыз һәм дүрттән өч платформасыннан сөяхәт.....	65
Бүлүче эшләпә.....	82
Төнәтмәләр остасы.....	94
Төн уртасында дуэль.....	102
Һэллоуин.....	116
Квиддич.....	128
Рәлтемө көзгесе.....	138
Николас Фламель.....	153
Норберт, Норвегия бөкреаркасы.....	162
Тыелган урман.....	172
Идән астына.....	185
Ике битле кеше.....	203

Хаталар булса, яз:
bez@giylem.pro